

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

DS

0 82 201



202021677

COBISS ®

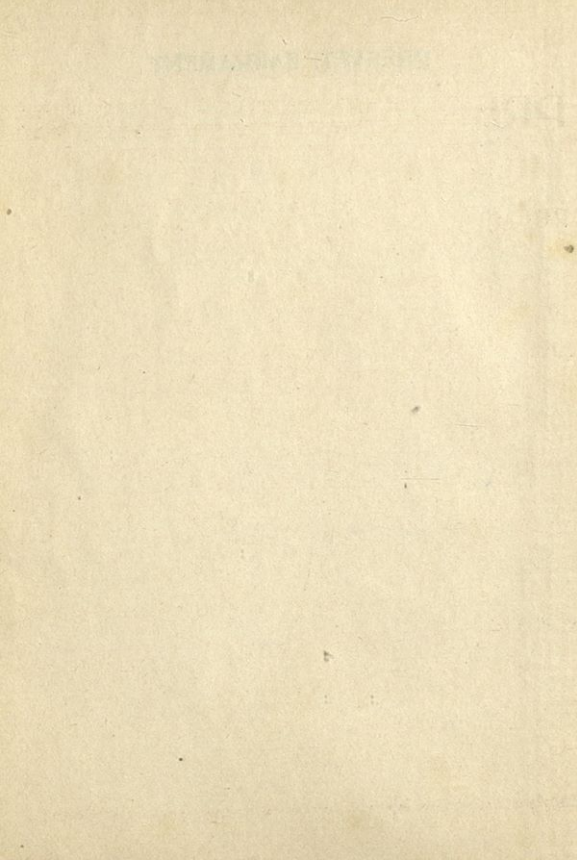






PRESVETI ZAKRAMENT

49c



PRESVETI ZAKRAMENT

PREMIŠLJEVANJA O SVETEM OBHAJILU

IZ SPISOV IN GOVOROV

BL. PETRA JULIJA EYMARDA



odpisano

1939

Založila Kongregacija duhovnikov in bogoslovcev v Ljubljani

82201

IZ FRANCOŠČINE PREVEDLI LJUBLJANSKI BOGOSLOVCI

Nihil obstat.

Ljubljana, 27. marca 1939.

Dr. Janez Fabijan, cenzor ex offio.

Imprimatur.

27. marca 1939; štev. 560.

Ignacij Nadrah, generalni vikar.



202021677

NATISNILA MOHORJEVA TISKARNA (FR. MILAVEC), CELJE

Pričujoča knjiga je sad dolgočrajnega truda in vzajemnega dela ljubljanskih bogoslovcev. Je že drugo delo in nadaljevanje svetovno znanih evharističnih del bl. Petra Julija Eymarda. Prvo knjigo so izdali za evharistični kongres v Ljubljani pod naslovom: Presveti zakrament, v za-
ložbi Družbe sv. Mohorja v Celju, leta 1935. Po-
budo je dal vseučiliški profesor dr. C. Potočnik,
sodeloval pa je tudi g. prof. Anžič, kar naj obema
obilno povrne evharistični Jezus.

Čeprav imamo dokaj evharistične literature,
vendar naj nihče ne misli, da je imamo že
dovolj. Ali je sploh mogoče, da bi za Jezusa
v sv. Rešnjem Telesu kdaj dovolj storili, Ga
preveč častili? Prav obratno je res! Slabo Ga
poznamo, premalo ljubimo, preslabo častimo!
Ko bi poznali ta božji dar! Cerkev nas vabi:
Kar le moreš, daj v zahvalo, zanj bo slave še
premalo, tvoje hvale dosti ni (na praznik sve-
tega Rešnjega Telesa).

Ali je kaj čudnega, da izdajajo to knjigo
prav bogoslovci? Poklicani so, da bodo izpre-
minjali kruh in vino v Jezusovo Telo in Kri.
Hranili ga bodo v tabernaklju; delili vernikom

za hrano in popotnico v večnost; darovali Ga v božjo hvalo in zahvalo, v naše zadoščenje in prošnje za žive in mrtve. Gnani od te ljubezni do Najsvetejšega stopajo pred javnost s tiskano besedo. Vsem bi radi zaklicali: Bog je med nami! Živi v naših cerkvah, prebiva v tabernaklju pod podobo kruha. Spoznajte Ga, častite in ljubite Ga, služite Mu in pridite Ga molit! Koliko je duš, ki žele prav to! Vzemite knjigo, ki jo je spisal veliki častilec sv. Rešnjega Telesa, bl. Peter Eymard. Prestavljena je v mnoge jezike.

Še eno prošnjo imamo do častilcev sv. Rešnjega Telesa! Nekaj nagrade prosimo. Spodobno in pravično je tako. Ko boste molili in častili Jezusa, molite in prosite ne samo zase, marveč tudi za duhovne poklice, bogoslovce in duhovnike. Vprašajte Gospoda, če je On za koga bolj in več molil kakor za svoje duhovnike. Še vedno moli v tabernaklju! Pridruži se Mu še ti, da skupaj s svetlo Cerkvijo molimo za božje služabnike, ki jih je, čeprav grešne, izvolil, da stoje pred Njegovim oltarjem in da bi Mu zvesto in svetlo služili vse dni svojega življenja! Jezus tako moli, On to želi!

Ljubljana, 23. februarja 1939.

Dr. Janez Kraljič.

SMISEL SVETEGA OBHAJILA

Odpri svoja usta,
da jih napolnim (Ps 80, 11).

Ker je ljubezen Jezusa Kristusa najpopolnejša v obhajilu in podeljuje najobilnejše milosti v svojem neizrekljivem združenju z obhajancem, moramo po obhajilu hrepeneti, in sicer po pogostem, celó vsakdanjem, hrepeneti z vsem, kar nam morejo vdihniti pobožnost, krepost in ljubezen dobrega, svetega, popolnega.

S svetim obhajilom se posvečujemo bolj kakor s katerim koli drugim sredstvom, ker je sveto obhajilo milost, vzor in vaja za vse kreposti, kajti vse se izpopolnjujejo v tem božjem delovanju.

Zato pa mora postati sveto obhajilo vodilna misel uma in srca, smoter vsega prizadevanja, vse pobožnosti, vse kreposti. Sprejemati Jezusa nam bodi namen in postava življenja. Vsa dela se morajo stekati v sv. obhajilo kot v svoj končni namen in iz njega potekati kot iz svojega počela.

Živimo tako, da bomo mogli pogostno ali celó vsakdanje sv. obhajilo prejemati koristno. Skratka, izpopolnjujmo se, da bomo sv. obhajilo

dobro prejemali, in živimo tako, da ga bomo vedno prejemali.

Toda ali ne bo morda božja veličina tvoje ničnosti zdrobila? Ne, v sv. obhajilu ni tiste nebeške in božje veličine, ki kraljuje v nebesih. Mar ne vidiš, da se je Jezus zakril zato, da te ne bi navdajal s strahom in da bi si ti upal gledati ga in se mu bližati?

Morda pa te straši tvoja nevrednost, da si ne upaš bližati se neskončno svetemu Bogu. Res je, največji svetnik, najčistejši kerub ni vreden, da bi prejel Boga v sv. hostiji. Toda ali ne vidiš, da Jezus skriva svoje kreposti, celó svojo svetost, in ti kaže le svoje dobrele. Ali ne slišiš milega glasu, ki ti govori: Pridite k meni? Ali ne čutiš bližine božje ljubezni, ki te vleče k sebi? Saj ti ne dajejo tvoje zasluge pravice in tvoje kreposti ti ne odpirajo vrat v božjo obednico. To dela Jezusova ljubezen.

»Pa imam tako malo pobožnosti, tako malo ljubezni! Kako naj prejmem svojega Gospoda v tako mlačno dušo, ki ga gotovo odbija in zasluzi njegovo preziranje?«

Mlačen si? Razlog več imaš, da se potopiš v ta ogenj ljubezni. Odbijaš ga? Ne, tega dobrega Pastirja, tega nežnega Očeta, ki je bolj oče kakor vsi očelje, in bolj mati kakor vse

mašere — nikoli! Čim bolj si bolan in slaboten, tem bolj ti je treba njegove pomoči: kruh je življenje slabotnih in močnih.

»Toda morda imam grehe na vesti...?« Izprašaj si skrbno vest in dokler se ne zavedaš smrtnega greha, smeš iti k sv. obhajilu. Če odpustiš tistim, ki so te razžalili, so ti tvoje napake že odpuščene. Svoje vsakdanje malomarnosti, raztresenost v molitvi, prve vzgone nepotrpežljivosti, ničemurnosti, samoljubja, nemarnost pri takojšnjem zavračanju skušnjav: poveži vse to drobno Adamovo grmičje in ga vrzi v ogenj božje ljubezni! Kar odpušča ljubezen, je prav gotovo odpuščeno.

Nikar se ne daj odvracati od svete mize s praznimi izgovori, marveč rajši prejemaj sv. obhajilo zaradi Jezusa Kristusa, če že ne zaradi sebe. — Prejemati sv. obhajilo zaradi Jezusa Kristusa, se pravi, tolažiti ga v zapuščenosti, v kateri ga pozablja večina ljudi; se pravi, povedati mu, da se ni zmotil, ko je ustanovil zakrament duhovnega krepčila; se pravi, izkoriščati zaklade milosti, ki jih je Jezus shranil v sv. Rešnje Telo zato, da jih deli ljudem; še več: pravi se, njegovi zakramentalni ljubezni omogočati, da razliva življenje, kakor si ga želi; njegovo dobroto osrečevati, da deli dobrote, njegovemu

kraljevemu dostojanstvu omogočati slavo, da bogato razvija svojo darežljivost. Ako torej prejemaš sv. obhajilo, na veličasten način dopolnjuješ namen sv. Rešnjega Telesa. Brez obhajancev bi ta reka tekla v izgubo; goreča peč ljubezni ne bi vnemala src in Jezus bi bil kralj na prestolu, a brez svojih podložnikov.

Sv. obhajilo pa ne daje Jezusu v sv. zakramentu samo priložnosti, da zadosti svoji ljubezni; daje mu tudi novo življenje, ki ga bo posvetil Očetovi slavi. V svojem poveličanju ga ne more več slaviti z ljubeznijo, ki bi bila svobodna in zaslužna. Pri sv. obhajilu pa bo prišel v človeka, se z njim zvezal in spojil. Po tej čudoviti združitvi bodo kristjani postali udje ter čutne in žive zmožnosti poveličanega Jezusa. Posluževal se bo njihove svobode, njih kreposti so zaradi njegove milosti. Tako se bodo po sv. obhajilu verniki spreminjali v Jezusa samega in Jezus bo v njih na novo oživel.

Tedaj se bo v obhajancu godilo nekaj božjega. Človek bo delal, a Jezus mu bo zato dajal milost; zasluženje bo človekovo, slava pa Jezusova. Jezus bo tedaj mogel svojemu Očetu govoriti: »Ljubim te, molim te, še trpim, ker znova živim v svojem udu.«

Glej, to je, kar daje obhajilu najvišjo moč: je drugo in večno učlovečevanje Jezusa Kristusa, ustvarja vzajemno življenje in ljubezen med Jezusom Kristusom in človekom. Skratka, obhajilo je za Jezusa Kristusa novo življenje.

K A K O S E P R I P R A V - L J A J M O N A O B H A J I L O

Veliko delo je to, kajti ne človeku,
ampak Bogu pripravljate bivališče
(1 Kron 29, 1).

S sv. obhajilom prejmemo pod podobo hrane pravega Jezusa v svojo dušo in telo. Jezus nas hoče spremeniti v samega sebe, daje nam najprej svojo svetost, nato svojo blaženost in slavo.

Jezus se v nas rodi, raste in se izpopolnjuje po obhajilu. Njegova edina želja je, da ga prejemamo, in sicer pogosto. To je tudi nasvet in želja svete Cerkve, ki nam daje na razpolago vsa sredstva posvečenja, da nas pripravi na dober prejem. Saj so vsi njeni obredi naravnani na to, da nam obhajilo pripravijo in podele.

Če bi poznali darove in kreposti, ki nam jih prinaša obhajilo, bi po njem neprestano hrepeneli. Eno samo obhajilo lahko v trenutku iz človeka naredi svetnika, saj prihaja v nas Jezus sam, nosilec vse svetosti. A obhajilo je treba prav prejemati, z drugimi besedami: treba se je nanj dobro pripravljati in primerno zahvaljevati.

I.

Priprava je dvojna: na telesu in na duši.

Pri telesni pripravi se zahteva post od polnoči naprej, primerno snažna zunanost in dostojnost v obleki. Obhajilo je za kristjana kraljevsko ženitovanje, obisk pri božjem Kralju in praznik sv. Rešnjega Telesa za obhajanca. Vse to zahteva od nas, da vestno poskrbimo za primerno zunanost.

Duhovna priprava pa zahteva, da je vest čista, to je brez vsakega smrtnega in kolikor mogoče tudi radovoljnega odpustljivega greha. Snaga je prvi okras hiše, kjer koga sprejemajo. Če duša obhajanca ni zelo okrašena s krepostmi, naj pa ima vsaj to snago, ki krepostim pripravlja pot.

Primerno se nadalje zahteva pobožnost, zbranost duha, gorečnost v molitvi. Ljubezen do Boga bi nas morala tako vnemati, da bi bili za obhajilo vedno pripravljeni. Ljubezen hrepeni, zdihuje in medli po ljubljencu srca. Berač je vedno pripravljen sprejeti miloščino.

II.

Z živo vero moli Jezusa, navzočega v najsvetejšem Zakramentu, v hostiji, ki jo boš prejel.

Počasti ga s spoštljivim vedenjem in z globoko skromnostjo svojih čulov; na znotraj pa z iskreno ponižnostjo in vsemi svojimi duhovnimi silami. V trdni veri mu reci s sv. Tomažem: »Ti si moj Gospod in moj Bog!«

Zahvali se za veliki dar Jezusove ljubezni, da te je povabil k obhajilni mizi, da je prav tebe izbral med mnogimi drugimi boljšimi in vrednejšimi, da ga moreš prejeti.

Hvali njegovo modrost, da je zate iznašel in ustanovil veliki zakrament, da je prav do tebe napeljal to reko življenja, ki se vije skozi vse rodove v teku devetnajstih stoletij in prihaja nazadnje do tebe prav tako čista kakor pri izviru.

Blagoslavljaljaj njegovo vsemogočno dobroto, ki je znala premagati toliko težav, ki se ni umaknila pred nobeno žrtvijo, pred nobenim ponižanjem, da se vso preda tebi.

Poveljučuj neizmerno ljubezen, ki je zaradi nje postal v tem zakramentu večna žrtev za tvoje rešenje, božja hrana tvojega življenja ter ljubeči in zvesti prijatelj v tvojem izgnanstvu. Angele pokliči, da skupaj počastite svojega Boga in Kralja.

Milosna sprava. Spoznal si darovalca in njegov odlični dar. Zdaj pa se za trenutek ozri

nase: oglej si svojo revščino, svojo nepopolnost, svoje dolgove; ponižaj se ob pogledu na svojo nizkost in grešnost. Objokuj svoje grehe, priznaj, da te onečaščajo, prosi milosti in usmiljenja. Takole reci Gospodu: Gospod, ali si pozabil, kaj sem bil, namreč velik grešnik? In še zdaj sem tvoja najbednejša stvar. Oh, in tudi v bodoče bom morda najbolj nehvaležno in nezvesto bitje. O, pač nisem vreden, da bi te prejel! O, reci le, da mi odpuščaš, pa bom srečen. Pojdi od mene, kajti grešnik sem, nevreden tvoje ljubezni! — Kesaj se tedaj svojih grehov v hrepenenju po angelski čistosti in po svetlosti presvete Device. Prosi angele in svetnike, da se zavzamejo zate, daruj se Mariji, da te sama pripravi za prejem sv. obhajila.

Predstavi si nato, da ti govori Odrešenik mile besede: »Ker si ubog, prihajam k tebi; ker si bolan, zato te prihajam ozdraviti; da ti podelim svoje življenje in dam delež svoje svetosti, sem postavil zakrament. Pridi zaupno k meni, daruj mi srce, samo to hočem od tebe.«

Nato pa goreče prosi Gospoda, naj odstrani vse ovire in pride k tebi. S srčnim hrepenenjem pričakuj ta trenutek življenja in sreče. Bodi pripravljen na sleherno odpoved, samo da moreš prejeti obhajilo! In tedaj pohiti k nebeški

mizi, saj ti angeli zavidajo tolikšno srečo in nebo gleda nate z občudovanjem. Jezus te pričakuje, pojdi, hiti na Jagnjetovo pojedino!

III.

Ko pride trenutek obhajila, pa opusti vsako misel na svoje grehe. To bi bila nevarna skušnjava, ki bi te lahko zavedla v žalost in nemir, kar oboje nasprotuje pobožnosti. Prenehaj tedaj tudi z ustno molitvijo, ohrani si dušni mir in se predaj sladkemu čustvu zaupanja v dobroto Jezusovo, ki te kliče in čaka. Pojdi in prejmi svojega Boga ljubezni!

K sveti mizi pristopi s sklenjenimi rokami in povešenimi očmi! Stopaj resno in skromno. Poklekuj z radostjo in srečo v srcu.

Ko se obhajaš, drži glavo mirno pokonci in povesi oči. Skromno odpri usta, jezik položi na spodnjo ustnico in ga drži mirno, dokler ti duhovnik ne položi nanj sv. hostije. Potem pa ga sprejmi v svoje prsi, na prestol svojega srca. Moli Jezusa v mirni zbranosti in začni se mu zahvaljevati.

IMETI MORAŠ POSVEČUJOČO MILOST

Naj torej vsak sebe presodi
in tako je od tega kruha in
pije iz keliha (1 Kor 11, 28).

I.

Sv. Rešnje Telo je kruh sladkosti. Prvi pogoj, če ga hočemo biti deležni, je, da smo živi, to je v posvečujoči milosti božji. To je prvi in edini bistveni pogoj: da smo brez smrtnega greha.

Gotovo je razen tega še primerno, da smo tudi brez odpustljivih grehov, da smo pobožni in krepostni. Toda ne zahteva se od vseh v enaki meri in velja bolj za redovnike kot za laike, bolj za človeka, ki živi sam zase, kot za takega, ki ima na skrbi družino. Splošni in nepreklicni zakon za vse pa je, da smo brez smrtnega greha.

Ni se treba torej vdajati prevelikemu strahu in nepotrební bojazni, kadar želiš iti k obhajilu. Si v milosti? Bi se rad približal Jezusu in se z njim združil? Kar pridi! Če si kreposten, boš Boga še bolj slavil in boš na njegov sprejem še lepše pripravljen. Toda kdo more celó v tem

primeru reči, da je popolnoma vreden? Resnično kreposten je, kdor ve, da ničesar nima. — Mar misliš, da smeš svoje kreposti in dobre lastnosti tehtati, da bi presodil, ali obhajilo zaslužiš? Globoko se ponižaj in obudi goreče hrepenenje, pa boš prav pripravljen.

Vendar je najbolj važno, da imaš čisto vest, sicer postane kruh življenja — kruh smrti.

Če pa greš k sv. obhajilu v smrtnem grehu, si mrtev bil že pred prejemom, po prejemu boš mrtev v dvojni meri. Ravno posvečujočo milost zahteva sv. Pavel, ko pravi: »Naj torej vsak sebe presodi in tako je od tega kruha.« In ker so se nekateri obhajali, ne da bi imeli čisto vest, jim je dejal, da si svojo obsodbo jedo. Križali so v svojem srcu Jezusa, svojega sodnika. Sv. Rešnje Telo je kruh živih. Tako nam zatrjuje Gospod, ko to skrivnost napoveduje: »Jaz sem živi kruh. Kdor me je, bo živel po meni.« To je dvoje življenj, Jezusovo božje življenje v duši in življenje duše v Jezusu.

Ker je obhajilo združenje duše z Jezusom, je treba med obema edinosti, neke enakosti, ki je za združenje potrebna, saj se nasprotja ne združujejo. Luč ne trpi teme, življenje ne smrti. Jezus prihaja k nam živ, živi moramo biti tudi mi, drugače se ne moremo z njim

združiti. Jezusa bi sicer za nekaj trenutkov vkovali v srce, toda kmalu bi odšel, mi pa bi se zoper njega pregrešili z božjeropnim nasiljem.

Pazimo torej na ta bistveni pogoj: čistost vesti! Cerkev nam to na tridentinskem koncilu krepko zabičava in izrečno zabranjuje obhajilo, če nam vest očita kak smrtni greh in se nismo prej spovedali, naj bi bilo naše kesanje še tako veliko.

II.

To dolžnost bi terjala od nas že sama dostojnost, čeprav bi Cerkev ne zahtevala tako izrečno čistosti vesti. Obhajilo je pojedina, ženičina Jagnjetova. Jezus Kristus nas vabi k svoji mizi in hrani s svojim lastnim mesom. Sam je gost in gostija, je in je obenem jed.¹ Se li smemo nedostojno vesti? Kdo bi bil tako drzen, da bi se povabilu odzval v nedostojni obleki? Pač nihče! Imejmo torej do Gospoda spoštovanje, kakor bi ga izkazovali najodličnejšemu gostitelju! Saj to je kraljevska gostija, kjer angeli obdajajo svojega Kralja. Čeprav so čisti, se pojedine vendarle ne morejo udeležiti. Če že nimaš njihove blesteče čistosti, pa imej vsaj

¹ Sv. Hijeronim, Epist. 28 od Hedibram, 2.

čisto vest, kajli le s tem pogojem te bo Jezus pripustil k svoji mizi.

III.

Pa tudi vse drugo nas pozivlje, da smo pri obhajilu čisti. Si že kdaj videl otroke pri prvem sv. obhajilu? Kako lepi in nedolžni so otročiči, ko v dolgi vrsti stopajo k angelski mizi!

Kako čist je kruh oltarja! Narejen je iz čiste bele pšenice, ki so ji izločili vse otrobe in jo zdrobili v belo moko; in kaj je čistejše od bele moke? Gospod bi si bil lahko zbral drugačno snov in drugačno barvo. Pa bi nam ne bila tako lepa podoba čistosti...

Čistost vesti je za sv. obhajilo tako po sebi umljiva, da bi se gołovo zdrznil od strahu in bi rajši umrl, če bi ti kdo rekel, da moraš obhajilo prejeti s smrtnim grehom na duši.

Še takrat, ko imaš na vesti le radovoljni odpustljivi greh, se ne upaš približati. Vendar pa lahko prideš, kajli odpustljivi greh nas ne stori hudo nevrednih sv. obhajila. Pa ne upaš si, ne čutiš se zadosli vrednega, nimaš tako lepe obleke kot bi si želel, zato bi se rad oprostil. Prav, to je znamenje tvoje rahločutnosti, dokazuje pa, kako je čistost vesti za obhajilo neobhodno potrebna.

Poglej, kaj je storil Gospod pred zadnjo večerjo: »Vi ste čisti,« je rekel svojim apostolom, »toda noge imate prašne. Takoj vas bom umil, da boste popolnoma čisti.« In Gospod jim je umil noge. Brez dvoma prelep zgled ponižnosti, a tudi nauk še lepše čistosti!

Tvoja duša bodi torej živa. Pravijo, da je za mučence bila najhujša muka, če so jih žive privezali k mrliču. Stokrat ljubša bi jim bila smrt kot pa ta muka. In res, nekaj strahotnega je taka nasilna zveza smrti z življenjem. Naj vežemo torej Jezusa Kristusa z mrličem? Ali mar hočeš pokopati Jezusa? Pa da bi bil vsaj grob nov in čist!

IV.

Resnične kristjane pa bo najbolj nagibalo k čisti vesti tole: Jezus se tem bolj tesno združi z dušo, čim bolj čista je naša vest.

Če si brez smrtnega greha, pride Jezus vate in živel boš od njegove milosti. Toda kakor Lazar, ki je bil sicer živ, a se ni mogel gibati, ker je imel ude zavite v povoje, tako tudi tebi obhajilo ne bo mnogo koristilo. Očiščuj se še bolj, pogostoma si obnavljaj moči in končno boš samega sebe docela premagal ter rodil milosti in dobrih del, kakor Jezus od tebe pričakuje.

Kadar je obhajanec čist in prost celó rado-
voljnega odpustljivega greha, takrat Jezus v
njem deluje močno in brez ovir. Razvname srce
in vzdrami voljo, razsvetli duha in se tesno
združi z njegovim srcem. Ko stopi v sobo pri-
jatelja, ga ne odbija pajčevina, ampak mu ugaja
prijetni vonj plemenitih željá in se zato v njej
dolgo mudi. Tedaj se dogajajo med dušo in
Jezusom neizrekljive reči. Duša se čudovito raz-
neži in mu takole govori: »Vzemi vse, vladaj
nad vsem in ljubiva se za vedno. Vekomaj ti
hočem biti služabnica!«

Da prihaja Jezus v naše duše tem rajši,
čim bolj smo čisti, nam je v veliko tolažbo.
Strašno bi namreč bilo, če bi se ravnal po naših
dobrih delih in krepostih! Kaj pa so naše ne-
znatne kreposti v primeri s krepostjo Boga vseh
kreposti? Tako pa imaš čisto vest in si pri-
zadevaš, da bi postala vse čistejša, kar Jezusu
zadostuje, da bo z veseljem prišel v tvoje srce!

To je delo, ki ga moramo vršiti v svojih
dušah: ohraniti si čisto srce, odstraniti vse,
kar bi nas lahko pokvarilo, razsvetliti dušo in
jo olepšati. To je pa tudi že sad sv. obhajila.
Po njem se naša duša stalno združuje z Jezu-
som na zemlji in se tako začinja večno zdru-
ženje, ki nas čaka v nebeški slavi.

HREPENENJE PO OBHAJILU

Lačne je napolnil z dobrotami
(Lk 1, 53).

Potreben in bistven pogoj za sv. obhajilo je, da smo v posvečujoči milosti. Spodobi se pa tudi, da imamo kreposti in pobožnost. Prav tako pa se tudi spodobi, da imamo pošten namen in goreče hrepenenje. Žal pa se pogosto obhajamo brez posebnega namena in skoraj brez zavesti, kaj prejemamo. Da se torej obvarujemo te napake, razmišljajmo, kaj vse se spodobi za dobro obhajilo.

Da nam obhajilo koristi, je prvi in najvažnejši pogoj ta, da po njem hrepenimo.

I.

Kaj nas priganja k jedi? Biti moramo lačni, čutiti potrebo po hrani, ker bi sicer opešali. Jest je namreč nekaj neprijetnega in nič kaj lepega, prebava pa je pogosto utrudljiva in težavna. Zato nam je dobri Bog dal tek, ki si hrane zaželi, jedem pa okus, da so nam všeč.

Tako so nekateri tudi lačni obhajila, lačni Jezusa Kristusa, pa ne vsi enako. Pa čim bolj so lačni, tem bolj jim obhajilo koristi. Zdrav

želodec čuti lakoto in hrano prebavi, nasprotno pa bolan želodec ničesar ne prenese.

Treba je torej, da nam Bog vzbudi tako lakoto po obhajilu, sicer bi si obhajila nikoli ne zaželeli. Med Bogom in med nami je namreč tolikšna razdalja, da bi sami od sebe nikoli ne upali k sv. mizi, če bi nam milost ne vzbujala lakote, ki jo je treba potešiti, tolikšne lakote, da zaradi nje pozabimo na neskončno dostojanstvo Jezusa Kristusa in mislimo edino le na svojo potrebo. Bog s svojo milostjo našega duha kar prevzame, da ne vidimo svoje revščine, ampak njegovo dobroto, da pozabimo, kaj smo mi in kaj on.

Ljudje živimo od želja in nič velikega ne iščemo, nič ne začenjamo, česar bi si ne bili že dolgo želeli. Prav tako nas božja želja priganja k obhajilu, ker nam hoče vlitati poguma, da se bližamo Sodniku nebes in zemlje, ne da bi od groze skoprneli. Lakota po Bogu opravičuje našo drznost. Saj nesrečnik, ki vzame kruh, da od lakote ne umrje, vendar ni lat. Stiska ga opravičuje.

Morda mi porečeš: »Jaz takega hrepenenja ne čutim.« — Če ne hodiš k obhajilu, je to že mogoče; ako pa hodiš, ti pa rečem, da je

hrepenenje po njem obudil Bog. Ako bi ga prav nič ne imel, si ne bi upal k sv. obhajilu.

Le povej mi, kateri ubožec, pa naj od lakote umira, bi se upal sam povabiti h kraljevi mizi, da bi z njim obedoval? Kaj takega ne boš čakal. Pa vendar je pri obhajilu razdalja med nami in Bogom še brez primere večja. Kako to, da si vendarle upamo k obhajilu? Zato, ker nam Jezus Kristus v svoji neskončni dobroti zastre oči, potem pa njemu nasproti storimo nekaj, česar bi si ne upali nasproti zemeljskemu velikašu; povabimo se k njegovemu obedu!

K obhajilu nas torej močno priganja lakota po obhajilu. Čim večja in hujša je, tem pogostejše se obhajaj. — Ali pa duhovno rasteš in se krepiš? Če moraš reči, da ne, tedaj ne ješ dosti, ali pa ješ brez teka. Pa se prisili ali vsaj svojo potrebo spoznaj, če že ne moreš biti lačen ljubezni!

II.

Nekakšno lakoto po obhajilu namreč moremo vedno čutiti in vedno moremo imeti po njem neko hrepenenje.

To je hrepenenje bolnika, ki čaka svojega zdravnika, ker trpi bolečine, ki prosi pijače, ker ga zdeluje vročina. Prav tako se ubogi Adamovi otroci z globokimi ranami postav-

ljamo pred Gospoda in mu pravimo: »Gospod, sama beda in trpljenje je naš delež, pridi nam pomagat! Naj te naše borno ležišče ne odbija! Želim te prejeti, ker bi rad dobil nekaj moči! Usmili se moje revščine!« — Tako govorijo skoraj vsi obhajanci. Le glej ga, grešnega spokorjenca: pravkar se je izpovedal in komaj še stoji na nogah! A pošljejo ga k sv. mizi in po pravici govori svojemu Gospodu: »Daj mi kruha, od lakote umiram! Kako naj stopim na ozko in strmo pot krščanskega življenja, ko pa sem doslej hodil po široki in zložni poti greha?« — Glej, to je prava lakota, ki je našemu Gospodu všeč, ki mu daje čast, da se poniža do nas. Želim ti, da bi takole lakoto ubožca pogosto čutil in se takoj poslužil pravice do obhajila; ker si potreben, imaš tudi pravico!

Ako čutiš to potrebo in ti je vest čista, bo tvoje opravilo dobro in koristno. Ganljiv dokaz za to nam sporoča evangelij.

Neki kralj je napravil sijajno gostijo. Mnoge je obvestil in povabil, pa niso hoteli priti. Razlagalci pravijo, da zato ne, ker bi morali poročencema prinesiti daril. Ko kralj to izve, pošlje po ubožce na trge in razpotja; zbrali so na gostijo berače in pohablence, ki so Jezusu bolj všeč od bogatih ošabnežev. Vedi pa tudi, da

so služabniki ob dohodu v dvorano vsakemu oblekli svatovsko obleko. Pride tudi kralj sam in se veseli sreče, ki sije z vseh obrazov, po navadi tako žalostnih. Tedaj pa med svati opazi nekoga, ki je še vedno oblečen v navadno obleko. Kralj razdražen namigne in vržejo ga ven. In ta človek je kaj takega v resnici zaslužil; saj ga nihče ni terjal, naj poročencema prinese darov, le dostojen naj bo. Vsi drugi, oblečeni v bele halje, so ostali, čeprav revni in pohabljeni; saj jim je prav njihova beda dajala pravico do gostije.

Glej, tudi mi smo revni, tudi mi bolni, prav zato pa naj bo naše hrepenenje močnejše. Saj je Gospod ves srečen, da more koga ozdraviti, ko mu pokaže svoje rane! V njegovem življenju nikoli ne beremo, da bi bil hodil v hiše bogatinov in mogočnikov. Komaj je sprejel povabilo dveh ali treh farizejev, pa še to le zato, da bi jih ozdravil njihovega napuha in zmoč. Tudi ti so namreč bili bolniki, čeprav posebne vrste. Med ubožce pa je Jezus rad zahajal in nič ga ni odbijalo.

Prihajaj torej tudi ti in prosi Gospoda moči in poguma! Gospod, sam ne morem več naprej, zato padam predte na kolena! Še enkrat ti

rečem: Pridi, ne prihajaj zalo, ker si vreden, ampak, ker si potreben!

Zaupljivo moli: »Gospod, daj nam danes naš vsakdanji kruh! Ubog berač sem, ki se ne morem sklicevati na svojo pravico, ampak na tvoje povabilo.« In Gospod te bo lepo sprejel. Ker te je povabil, te noče zavrniti, ampak hoče te pritisniti na svoje srce in te obogatiti z zakladi svoje milosti in dobrote.

SVETI DUH TE PRIPRAVLJA

Sveti Duh bo prišel nad te in
moč Najvišjega te bo obsenčila
(Lk 1, 35).

Pri sv. obhajilu se na nekak način obnavlja vzvišena skrivnost učlovečenja. Ko je Marija odgovorila na angelove besede svoj zgodi se, se je učlovečil v njej Sin božji. Toda božji Besedi ni bilo dosti, da se združi samo z najčistejšo izmed vseh devic in po njej z vsem človeštvom. Hoče se združiti tudi z vsakim kristjanom. Sv. Duh pa je bil božji tvorec učlovečenja. On je pripravil Marijo, da je postala Mati božja. On jo je ohranil v njenem brezmadežnem spočetju; on je razlival v njeno dušo najlepše kreposti od tega trenutka dalje in jih gojil še naprej. Ko je pa prišel čas, da oblikuje in oživi Jezusovo telo, je sv. Duh blagoslovil Marijino telo. Bival je v njej tudi še po izpolnitvi te skrivnosti in jo obsenčil, da bi blažil gorečnost božjega sonca, ki ga je nosila v svojem telesu. To nam bodi nauk, da se bomo na sv. obhajilo pripravljali v zvezi s sv. Duhom.

I.

Sv. Duh je posvetil Marijo zato, da jo je naredil vredno Mater božjo. Čeprav pri posvečenju duš deluje vsa sv. Trojica, se vendar to delo pripisuje posebno tretji božji osebi, ki je dar v pravem pomenu besede, vez Očeta in Sina, ki tudi nas veže z Bogom. ko prihaja v naše duše. Sv. Duh je okrasil Marijo z vsemi krepostmi in ko je Marija pomišljala, ali bi sprejela čast božje Matere, ki jo je smatrala za nezdržljivo s svojo obljubo čistosti, jo je angel potolažil in ji rekel, da bo spočetje delo sv. Duha, ki bo prišel vanjo in v njej naredil čudež. Pomislimo tudi, da je bil sv. Duh že v Mariji, ker je bila milosti polna. Kaj naj torej pomenijo besede: Sv. Duh bo prišel v te? O, prišel je vendar zato, da te okrepča, da te pripravi, tebe, slabo in stvar, na skrivnost vse-mogočnosti. Čeprav si šibka, se vendar ne treseš, ko je treba spočeti Boga, ker se zavedaš, da je sam Bog v tebi na poseben način pričujoč, kajti sv. Duh je v Mariji spočel Besedo in ji dal njeno človeško naravo.

Glejte, tako nas sv. obhajilo pridruži slavi Marijini in radosti njenega materinstva.

Toda kdo bo v meni spočel božjo Besedo? — Jaz ne morem, saj sem tako ubog in beden.

Glej, moj Bog, ali je brez madeža moja duša, ki mislim zanjo, da je v milosti? In čeprav bi bila brez madeža, kaj je to pred Njim, ki je po svojem bistvu svet. Moje male kreposti? — Saj Bog jih ima vse v najvišji meri. Sprejem bi bil pač nevreden, če bi sam sprejemal Jezusa! — Če pa si v posvečujoči milosti, biva v tebi sv. Duh in mora on sprejeti Jezusa. Združi se torej pred sv. obhajilom s tem božjim Duhom!

Pomislimo samo, da vidi v nas najrajši tako pripravljenost, kot je bila pri Mariji, ko je rekla: »Glej, dekla sem Gospodova.«

Vabiš me, Gospod, ti poznaš mojo revščino, bedo in mojo nevednost; toda tvoj božji Duh te bo sprejel; on bo govoril namesto mene in tedaj bo sprejem tak, da bo tebe vreden.

Ne združujemo se dovolj s sv. Duhom, premalo se trudimo, da bi ga spoznali, in vendar smo njegovi templji, ker v nas prebiva. Mnogim kristjanom bi mogli reči: »Ali veste, kaj je sveti Duh?« — In odgovorili bi, da jim tega nihče ni povedal. Toda, da spoznamo sv. Duha, moramo biti notranji. Njegovo delovanje je popolnoma notranje. In tisti, ki ostanejo vedno zunaj, morejo poznati njegove darove, ne bodo pa nikdar razumeli njegove sladke in ljubeznive govorice; to je delež le fihih in zbranih duš. Prosi torej

često sv. Duha; združuj se z njim, on naj te pripravlja na sv. obhajilo; on naj govori namesto tebe in se Jezusu zahvaljuje; Jezus naj po njem vlada v tvojem srcu!

II.

Nadangel Mariji ne pravi samo: »Sv. Duh bo prišel nad te,« ampak še pristavi: »Moč Najvišjega te bo obsenčila.«

Kaj to pomeni? — Bog je uporabljajoč plamen. Kadar pride Bog v nas, pride s svojo božjo naravo. Če bi nas sv. Duh ne obsenčil kot nežen oblak, bi nas božji ogenj v trenutku porušil. Kaj smo mi, kadar nas objame Bog, drugega kot slamnata bilka v ognju? Sv. Duh omiljuje to božjo gorečnost; dopušča je le toliko, kolikor je potrebujemo, da nas ogreje in poživi. Potreben nam je, kot je bil potreben Mariji, ki jo je obsenčil, pravi sv. Bernard, da je pri božjem prihodu varoval njeno deviško telo.

III.

Toda sv. Duh ni bil v Mariji le za sprejem božjega Sina, ampak je tudi ustvaril njegovo človeško dušo in izoblikoval njegovo prečisto telo iz krvi Device. To vlogo bo imel tudi pri

naših obhajilih. On mora narediti iz nas Jezusa Kristusa; narediti iz njega in nas eno samo bitje. Po njem postanemo deležni Jezusovega stanja po telesu; tako ustvari v nas kal slave, ki bo napravila naša srca podobna Jezusovemu; in Duh Besede, ki je izpeljal Jezusa iz groba, bo obudil tudi naša srca za isto slavo.

V naših srcih ustvarja zvezo čustev. In na ta način biva v nas duhovno tudi še tedaj, ko Jezus že preneha bivati v nas zakramentalno. Sv. Duh torej podaljšuje naše obhajilo. Nadaljuje v nas Jezusovo življenje.

Kakor hrana, ki jo zaužijemo in prebavimo, pusti v želodcu svoj hranilni sok, da se razliva po udih, jih krepi in oživlja, prav tako ostane v nas še naprej božanstvo, ki smo ga prejeli obenem z Jezusovim telesom, ter nas hrani, ko se sv. podobe že spremenijo in Jezusovega telesa ni več v nas. Božanstvo ostane v nas ne le kot v svojem templju, ampak podobno kakor ostaja hranilni sok v želodcu. Krepi vse zmožnosti naše duše, hrani jo s svetimi navdihi, z nagibi božje ljubezni; spreminja nas v to, kar je on sam, napravljaja nas duhovne in božje ter tako ustvarja veličastne besede: »Kdor se druži z Gospodom, je z njim enega duha!«

Res, kolikšna sreča, da smo se rodili v času Evharistije! Pravični stare zaveze, ti veliki svetniki zaveze strahu, so neprestano vzdihovali po Mesiju in vendar ga niso smeli gledati! Danes pa ima zadnji kristjan več ugodnih prilik ko vsi sveti očaki.

Kaj naj torej storimo? Pustimo, naj deluje v naši duši sv. Duh in v njej oblikuje našega Gospoda. Pustimo se oblikovati tem božjim rokam kot nekak vosek, ki sprejme vsak vtisk. In ko bomo pristopili k sv. obhajilu, se bomo z njim združeni pripravljali, z njim molili in se z njim zahvaljevali. Kdor bi dejal, da take pomoči ne rabi, bi bil ošaben in predrzen, saj sami še moliti ne znamo. Toda sv. Duh prihaja naši slabosti na pomoč in moli v nas z neizrekljivimi vzdihji.

Če ga kličemo na pomoč, bomo ugajali nebeškemu Očetu, ki nam bo z resničnim zadovoljstvom dajal svojega božjega Sina, saj bo vedel, da ga bomo dobro sprejeli. Večje veselje bomo naredili tudi Gospodu Jezusu, ki se res hoče nam samo dajati, a tudi želi, da najde veliko in bogato okrašeno obednico. Ugajali bomo slednjič tudi sv. Duhu, ki se ponaša s tem, da duše oplaja s svojo ljubeznijo.

P R E S V E T A D A R I T E V

To delajte v moj spomin (Lk 2, 19).

I.

Udeležuj se vsak dan svele maše, ker to prinaša dnevu srečo. Vse svoje naloge boš potem bolje izpolnil in duša ti bo močnejša, ko bo treba prenašati vsakdanje križe in težave. Sv. maša je najsvetejše versko dejanje; nič večjega ne moreš storiti v božjo slavo, nič koristnejšega svoji duši, kakor če se maše često in pobožno udeležuješ. To pobožnost so svetniki najvišje cenili.

Svela maša v resnici vsebuje vso vrednost daritve na križu, in to vrednost nam deli vsakomur posebej, saj je ista žrtev, ista daritev, isti duhovnik: darovani Jezus Kristus. Daritev svele maše je nekrvava, toda resnična in uspešna.

O da bi mogel gledati skrivnost oltarja po posvečenju! Videl bi Jezusa Kristusa na križu, ki daruje svojemu Očetu svoje rane, svojo kri, svojo smrt za zveličanje tvoje duše in vsega sveta. Videl bi okrog oltarja klečati angele, začudene in skoraj prestrašene od tolike ljubezni do brezbriznih ali celó nehvaležnih stvari. Slišali bi nebeškega Očeta, ki gleda svojega Sina

in nam govori kot na gori Tabor: »Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje.« Molite ga, ljubite ga in služite mu iz vsega srca!

II.

Da razumemo vrednost sv. maše, je treba spomniti, da ima to vzvišeno dejanje v sebi večjo vrednost kot vsa dobra dela, vse kreposti, vse zasluge vseh svetnikov od začetka do konca sveta, obenem z zasluženjem preblazene Device Marije. Kajti sv. maša je darovanje Boga - človeka, ki umira kot človek, ki pa svojo smrt dviga do vrednosti božjega dejanja, ker je Bog, s tem pa temu dejanju daje neskončno vrednost. Spoštovanje nas prevzame, če slišimo, kako je tridentiski koncil razložil to resnico. Kako vzvišena, kako veličastna je vsaka beseda! »Ker je pri tej božji daritvi, ki se pri maši opravlja, pričujoč in se nekrvavo daruje isti Kristus, ki je na oltarju križa samega sebe le enkrat krvavo daroval,« uči sveti cerkveni zbor, da je ta daritev resnično pravna; po njej dosežemo usmiljenje in najdemo milost za pomoč v pravem času, če z odkritim srcem in pravo vero, s strahom in spoštljivostjo, skrušeni v spokornosti pridemo k Bogu. S to daritvijo pololažen nam Gospod v resnici podari milost in dar

spokornosti in nam odpusti tudi največje zločine in grehe. Isti dar se namreč zdaj daruje po službi duhovnikov, kakor se je nekoč sam na križu daroval, samo način darovanja je različen. Sadove krvave daritve prejemamo po tej nekrvavi; molijo se protestanti, ko trdijo, da so sadovi sv. maše manjši. Zelo upravičeno se po apostolskem izročilu daruje ne samo za grehe, kazni, zadožitve in druge potrebe živih vernikov, marveč tudi za umrle v Kristusu, ki še niso popolnoma očiščeni. Krasne besede!

Toda Jezus Kristus ne umira več, ne trpi več; v čem je torej daritev? Predrite z vero zastor skrivnosti in videli boste Jezusa, ki je poveličan, pa se daruje, Jezusa, polnega veličastva — v ponižnosti, Jezusa vsemogočnega — v verigah, Jezusa, ki ne more več trpeti — v trpljenju, skratka, Jezusa, ki dejansko ne more več umreti, pa si privzema stanje smrti, da nadaljuje svojo daritev.

III.

Toda v kakšen namen? Da s svojo daritvijo neprestano slavi svojega nebeškega Očeta; da blagoslavlja zemljo, ko na njem počivajo Očetove oči; da živi še naprej kot Odrešenik, nam daje svoje zveličavne milosti, in nam nepo-

sredno naklanja sadove svoje smrti, ko nas združuje s svojo daritvijo, ko nas uči, naj se še mi darujemo z njim; slednjič zato, da nam daje neko sredstvo, da se moremo udeležiti njegove daritve in njegove smrti kakor Marija in Janez.

IV.

Pa kakor je Jezus nadomestil vse daritve stare zaveze z edino daritvijo sv. maše, tako je nej dal tudi vse njihove namene in sadove.

Po božji zapovedi so Judje darovali daritve v štiri namene: da pripoznavajo njegovo najvišje gospostvo nad vsem stvarstvom, da se zahvaljujejo za njegove dobrote, da ga prosijo zanje še za naprej in da se z njim spravljajo, ker so ga hudo žalili s svojimi grehi. Tudi Jezus Kristus je storil vse to, in sicer še na popolnejši način, ker namesto bikov in ovnov kot Bog in Sin božji daruje nebeškemu Očetu samega sebe.

S sv. mašo Jezus časti svojega Očeta. V imenu vseh ljudi, katerih prvorojenec je, priznava, da vse življenje in vse dobro prihaja od njega; da je samo on upravičen živeti, da vse obstaja le po njem; in s tem, ko daruje svoje lastno življenje, priznava, da tudi sam izhaja iz Boga in Bog sme zato z njim svobodno in neomejeno razpolagati.

Kot zahvalno žrtev se zahvaljuje svojemu Očetu za milosti, ki jih je dal njemu in po njem svetu; sam pošlane naše trajno zahvaljevanje.

Jezus je pri maši tudi spravna daritev, ko neprestano prosi odpuščanja za vedno ponavljane grehe ter želi svojemu zadoščevanju pridružiti še človeka, ki naj se z njim zedini pri daritvi.

Slednjič je naš zagovornik, ki posreduje s solzami in presunljivimi kriki in ki njegova kri kliče po usmiljenju.

V.

Biti pri sv. maši, se pravi, združiti se s Kristusom, torej je to za nas najbolj zveličavno dejanje. Tu dobimo milost kesanja in opravičenja, dobimo pomoč, da se izognemo padcem.

Pri maši dobimo najodličnejše sredstvo, da izkazujemo bližnjim krščansko ljubezen, ko jim dajemo ne morda svoje slabotne zasluge, ampak neskončne zasluge in neizmerno bogastvo Jezusa Kristusa, ki z njim lahko razpolagamo.

Tu najuspešneje prosimo za uboge duše v vicah.

Tu dosežemo izpreobrnjenje grešnikov. Sv. maše se vesele vsa nebesa in svetniki po njej uživajo večjo vnanjo slavo.

VI.

Najbolje se udeležimo sv. maše, če se združimo z vzvišeno Žrtvijo. Stori, kar stori ona; daruj se, kot se daruje ona in v isti namen, potem bo tvoja daritev oplemenitena, očiščena in vredna božjega pogleda, če bo združena z darovanjem Jezusa Kristusa. Z Jezusom Kristusom stopaj na Kalvarijo ter premišluj njegovo trpljenje in smrt.

Predvsem pa se združi z daritvijo tako, da boš z duhovnikom svoj delež žrtve užil. Tedaj bo sv. maša res učinkovala, ker bo popolnoma izpolnjevala namen našega Gospoda.

O, da bi se mogle duše iz vic vrniti nazaj na zemljo, kaj vse bi storile, da bi se mogle udeležiti ene same sv. maše! In če bi ti spoznal njeno odličnost, korist in sadove, bi ne hotel noben dan biti brez nje.

KAKO SE UDELEŽUJMO SVETE MAŠE? S PREMIŠLJEVANJEM TRPLJENJA

Kolikorkrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate smrt Gospodovo (1 Kor 11, 26).

Da se boš sv. maše dobro udeleževal, pre-mišljuj Odrešenikovo trpljenje, ki se z njo na tako čudovit način obnavlja.

Priprava. — Glej svetišče kot najsvetejši in najbolj častitljivi kraj sveta, kot drugo Kalvarijo. Oltar je kamenit in krije koščice mučencev. Sveče, ki gorijo in se uživajo, so podobe vere, upanja in ljubezni. Prti, ki pokrivajo oltar, naj bodo tančice, v katere so povili truplo Jezusa Kristusa. Razpelo pa nam ga kaže, kako za nas umira.

Jezusa Kristusa glej v njegovem mašniku, oblečenem v vse kose obleke, v kakršni je Jezus trpel.

Amikt je prtič, s katerim so rablji zakrili Jezusu obraz.

Alba je belo oblačilo, s katerim je Herod dal Jezusa ogrniti, da bi ga zasmehoval.

Pas pomeni vezi, s katerimi so Judje zvezali Jezusa na Oljski gori, da bi ga privedli pred sodnike.

Manipelj pomeni verige, s katerimi je bil privezan na steber, ko so ga bičali.

Štola so vrvi, s katerimi so vlekli Jezusa, ko je nosil križ po jeruzalemskih ulicah.

Mašni plašč je škrlatni plašč, s katerim so Jezusu ogrnili ramena v sodni hiši, ali križ, ki so mu ga naložili.

Skratka se nam duhovnik v mašni obleki prikazuje kot sam Jezus, ko je šel v smrt na Kalvarijo. Toda še več: uči nas, s kakšnim razpoloženjem moramo prihajati k sv. daritvi.

Skromnost in zbranost izraža amikt, ki se najprej dene na glavo in potem na ramena. Čistost se izraža z belo albo in pasom, skesanost z manipeljem, oblačilo nedolžnosti s štolo, ljubezen do križa in Odrešenikov jarem z mašnim plaščem.

Pristop mašnika. — Mašnik gre k oltarju in nese kelih. — Ali ni kakor Jezus, ko gre na getzemanski vrt, da tam začne svoje trpljenje iz ljubezni? Spremljaj ga z apostoli, toda čuj in moli z njim. Odstrani vso raztresenost in sleherno misel, ki se ne bi skladala s to vzvišeno skrivnostjo.

Mašnik moli ob vznožju oltarja, se prikloni in poniža, ko se spomni svojih grehov. Jezus se na Oljski gori vrže na kolena in pade na

obraz. Ponižuje se namesto grešnikov. Krvavi pot nastaja iz njegove neizmerne bolečine, mu obliva čelo in teče po obleki na zemljo. Nasejmlje vse naše grehe z vso njihovo grenkostjo. Spovej se kakor mašnik vseh svojih grehov, prosi odpuščanja in prejmi odvezo, da se boš mogel s čistim srcem udeležiti sv. daritve.

Gotovo bi že samo to premišljevanje moglo zadostovati, da prav izrabiš čas sv. daritve. Če se uživiš v Jezusove namene in njegov smrtni boj, če čutiš, da te je pritegnil v svojo bližino, tedaj ostani kar tam, sicer pa stopaj za njim v njegovem nadaljnjem trpljenju.

Mašnik gre k oltarju in ga poljubi. — Juda stopi na Oljsko goro in dá Jezusu izdajalski poljub. O, koliko izdajalskih poljubov je že Jezus prejel od svojih otrok in nezvestih služabnikov!

Pa — kaj ga jaz nisem nikoli izdal? — Ali ga nisem nikoli izročil njegovim sovražnikom, svojim straslem? — In vendar me je tako ljubil!

Ali pa premišluj, kako gre Jezus zvezan v Jeruzalem, da ga tam postavijo pred njegove sovražnike. Dá se voditi kakor krotko jagnje. Prosi ga potrpežljivosti in krotkosti v preizkušnjah, kakršne ti povzroča tvoj bližnji.

Mašnik začne moliti vstop in se pokriža. — Jezusa privedejo pred velikega duhovnika Kajfa. Tam ga Peter zataji. Kolikokrat sem jaz zatajil njega, svojega Učenika, njegovo resnico, njegove zapovedi in svoje obljube! Grešil sem bolj ko Peter, saj ga nisem zatajil iz strahu ali zbeganosti. Peter je takoj obžaloval svoj greh in ga objokoval vse življenje, jaz pa imam še vedno trdo in neobčutljivo srce.

Mašnik moli: Gospod usmili se! — Jezus kliče k svojemu Očetu in ga prosi za nas, ti pa sprejmi kakor On vse žrtve, ki ti jih Bog nalaga.

Mašnik moli prošnje in berilo. — Jezus pred Kajfom izpove, da je Bog, čeprav ve, da ga bodo zato obsodili na smrt, češ da je Boga preklinjal.

Moj Bog, okrepi in pomnoži mi vero v tvoje božanstvo, da te molim, ljubim in priznam tudi takrat, če bi zato bilo v nevarnosti moje življenje! Saj bom ves čas srečen, če bom mogel zate preliti svojo kri.

Mašnik bere evangelijske besede. — Jezus pred Pilatom izjavi, da je kralj. O Jezus, bodi vedno kralj moje duše po svoji resnici, kralj mojega srca po svoji ljubezni, kralj mojega

telesa po svoji čistosti in kralj vsega mojega življenja, ki ga želim posvetiti v tvojo večjo čast.

Nato verno in pobožno moli veroizpoved ter se spomni, da je šel Jezus v smrt, ker je branil resnico.

Mašnik daruje kruh in vino v dar Bogu Očetu. — Pilat pokaže Jezusa ljudstvu, rekoč: »Glejte, človek!« Komu bi se ne smilil? Bičali so ga do krvi; od trnjeve krone mu je obličje vse krvavo; s starim škrlatnim plaščem na ramenih in trslom v roki je podoben glumaškemu kralju. Pilat ljudstvo pozove, naj se ga usmili. Toda ljudje jezno kričijo: »Križaj ga, križaj ga!« V tem trenutku se Jezus daruje svojemu nebeškemu Očetu za zveličanje sveta in judovskega ljudstva še posebej, Oče pa to žrtev sprejme.

O sveti Oče, darujem ti z mašnikom čisti in brezmadežni dar v svoje in vsega sveta zveličanje. Obenem s to božjo žrtvijo pa ti podarim svojo dušo, svoje telo in svoje življenje; nadaljevati in oživljati hočem v sebi svetost, kreposti in spokornost tvojega božjega Sina. O Gospod, kraljuj nam!

Mašnik si umije roke. — Tudi Pilat si umije roke, da s tem poudari Jezusovo ne-

dolžnost. O moj Odrešenik, umij me s svojo prečisto krvjo in očisti me številnih grehov in pomanjkljivosti, ki kazijo moje življenje!

Mašnik s predglasjem vernike pozove, naj Boga hvalijo. — Jezusa je še nedavno ljudstvo slavilo, danes pa je mož bolečin, kronan s trnjem in privezan h kolu; sprejemati mora zasmehljive poklone in bogokletje svojih rabljev; obsipajo ga z gnusnimi žalitvami; pljujejo mu v obraz in ga zasramujejo. Take poklone dela Jezusu Kristusu žal tudi naš napuh, naša čutnost in naš strah pred ljudmi!

V začetku kanona se mašnik skloni, moli in večkrat darove blagoslovi s tem, da jih prekriža. — Jezus upogne svoja ramena pod težki križ; ljubeče sprejme dragi križ, ga poljubi in radovoljno nese na Kalvarijo, čeprav ga trdo breme ljubezni hudo teži. Moje grehe nese, da jih izbriše, moje križe, da jih posveti. Pojdimo za Jezusom, ko nese svoj križ in se poln muk spenja na Kalvarijo. Spremljajmo ga z Marijo, svetimi ženami in Simonom iz Cirene!

Mašnik razprostre roke nad kelihom in hostijo. — Rablji zgrabijo Jezusa, ga s silo slečejo, razpno na križ in pribijejo.

Posvečenje in povzdigovanje.

— Mašnik posveti kruh in vino v telo in kri, v dušo in božanstvo našega Gospoda Jezusa Kristusa. S poklekom počasti Odrešenika, resnično in dejansko pričujočega Boga, ki ga drži v rokah, nato ga dvigne in pokaže ljudstvu, da ga moli. Predstavljajmo si Jezusa, dvignjenega na križ med nebom in zemljo, kot žrtev in posrednika med razžaljenim Bogom in ubogimi grešniki.

Moli ga in daruj božjo žrtev v odpuščanje svojih grehov, grehov svojih staršev, prijateljev in vseh ljudi. Zgrudi se k njegovim nogam in mu iz dna srca govori: »Moj Gospod in moj Bog!«

Glej, Jezus leži na oltarju kakor nekoč na križu! Svojo lastno slavo je uničil, da proslavi svojega Očeta in se mu zahvali za vse dobre, ki jih deli ljudem, njegovim bratom, zdaj odkupljenim. Kaže mu svoje odprte rane, ki kličejo milost in usmiljenje za grešnike, ki prosijo Očeta na tak način, da mora slišati, saj prosi njegov Sin, ki se iz ljubezni žrtvuje za njegovo slavo.

Moli Jezusa, kakor on sam moli svojega Očeta! Molim te, o moj Odrešenik, ki si dejansko pričujoč tukaj na oltarju, da v mojo

korist obnavljaš daritev na Kalvariji. Jagnje si in se še zdaj vsak dan daruješ; bodi blagoslovljen, slavljen, češčen in priznan na vekov veke!

Zahvaljujem se ti in se ti bom vekomaj zahvaljeval, ker si me tako ljubil.

Mašnik se globoko skloni in prosi božjega usmiljenja zase in za vse ljudi. — Poslušaj Jezusa, kako pravi svojemu Očetu: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!« Moli tolikšno dobroto, ki opravičuje celó grešnike in noče reči, da so sovražniki in rablji. Odpusti mi, o moj Odrešenik, več sem grešil kot oni! Vem, da si Mesija, moj Odrešenik in moj Bog, pa sem te žalil! Odpusti mi, saj bo tvoje usmiljenje prav zato še večje in tvojega Srca še bolj vredno. Res sem izgubljeni sin, vendar pa sem tudi tvoj otrok in ves skesan klečim pred tvojimi nogami.

Mašnik moli za rajne. — Jezus na križu moli za duhovno mrlve, za grešnike. Njegova molitev spreobrne enega od razbojnikov, ki sta ga začela zasramovati in preklinjati. — »Spomni se me, ko boš v svojem kraljestvu!« pravi desni razbojnik. Jezus mu odvrne: »Še danes boš z menoj v raj.«

O moj Bog, daj, da bom mogel ob svoji smrtni uri prositi prav tako in slišati enako obljubo! Spomni se me v tistem strašnem trenutku, kakor si se spomnil skesanega razbojnika.

Pri očenašu kliče mašnik nebeškega Očeta. — Jezus na križu priporoči svojo dušo svojemu Očetu. — Prosi milosti, da vztrajaš do konca. Pri »reši nas« mašnik prosi, da bi bil v življenju rešen zla. — Jezus postane iz ljubezni do nas žejen novih bolečin in pije s kisom namešano grenčico, da zadošča za našo snedenost.

Mašnik prelomi sveto hostijo. — Jezus skloni glavo, da nas še enkrat ljubeče pogleda, ter izdihne, rekoč: »Dopolnjeno je.«

O moja duša, moli umirajočega Jezusa! Njegova duša se je ločila od telesa; zato je umrl, glej tudi ti, da boš zanj živel in umrl! Prosi milosti, da bi dobro in sveto umrl v rokah Jezusa, Marije in Jožefa.

Pri »Jagnje božje« se mašnik trka na prsi. — Ob pogledu na umirajočega Jezusa, na sonce, ki od žalosti zatemni, na zemljo, ki se trese od groze, na grobove, ki se odpirajo, se rablji in gledalci trkajo na prsi, povernejo Jezusu na križu čast, priznajo ga za Sina

božjega ter se skesani in opravičeni razidejo. Pridruži se njihovemu kesanju in zaslužil boš odpuščanje tudi ti.

Mašnik se trka na prsi in obhaja. — Jezusa snamejo s križa in polože žalostni Materi v naročje. Nato ga mazilijo, zavijejo v bele tančice in polože v nov grob.

O Jezus, kadar prideš v moje telo in mojo dušo, ne sme biti moje srce grob, ampak svetilišče, okrašeno z vsemi tvojimi krepostmi, belo in čisto, da boš ti edini v njem kraljeval.

Ponujam ti svojo dušo za bivališče: ti edini bivaj v njej in gospoduj! Naj ti ne bom nikoli mrtvi grob, ampak živi tabernakelj. O da, pridi vame! Če tebe ni, mi je umreli! — Sledi Jezusovi duši, ko gre v predpekel, da dušam pravičnih naznani odrešenje. Pridruži se njihovemu veselju in hvaležnosti ter se za vedno skleni s svojim Gospodom in Bogom.

Mašnik oplakne kelih in ga pokrije s plaščkom. — Jezus povelečan in zmagoslaven vstane iz groba, toda skrije sijaj in slavo iz ljubezni do ljudi.

Zahvalne molitve. — Jezus svoje povabi, da se pridružijo njegovemu zmagoslavju nad smrtjo in peklom. — Pridruži se sreči učencev in svetih žen, ko se jim prikaže Jezus.

Mašnik ljudstvo blagoslovi. — Jezus blagoslavlja svoje učence, preden gre v nebesa. Skloni se pod njegovo roko in pričakuj podobnega blagoslova, ki lahko izpolni, kar obeta.

Mašnik čita zadnji evangelij. — To je skoraj vedno evangelij sv. Janeza, ki opisuje večno, časno in duhovno rojstvo učlovečene Besede.

Moli Jezusa, ki je odšel v nebesa, da ti pripravi prostor. Premišluj, kako sedi na prestolu slave in pošilja apostolom Duha ljubezni in resnice.

Prosi, naj bi ta božji Duh prebival tudi v tebi. Naj te vodi v vsem, kar boš danes delal. Naj milost sv. daritve posveti ves tvoj dan in ga oplodi z deli milosti in zveličanja.

KAKO SE UDELEŽUJMO SVETE MAŠE? ZDRUŽIMO SE Z DUHOM SVETE DARITVE

Sv. mašo lahko delimo na tri dele. Prvi del traja od začetka do darovanja, drugi od darovanja do obhajila, tretji pa od obhajila do konca.

I.

Ko duhovnik moli pod oltarnimi stopnicami in se ponižno obtožuje svojih grehov, tedaj se tudi ti spovej svojih grehov in ponižno moli, da bi se vredno udeležil sv. daritve.

Pri vstopni pesmi se spomni, kako so očaki in preroki hrepeneli po Mesiju pred njegovim prihodom. Pridruži se jim in še sam zahrepeni, da bi Kristus prišel k tebi in bi v tebi kraljeval.

Pri slavi se v duhu pridruži angelom, hvali z njimi Boga in se zahvaljuj za skrivnost učlovečenja.

Pri prošnjah združi svoje namene in prošnje z nameni in prošnjami Cerkve; moli dobrotljivega Boga, ki od njega prihaja vsak dar.

Berilo poslušaj tako, kot bi slišal pridigovati preroka ali apostola. Počasti božjo svetost.

Pri evangeliu poslušaj Jezusa Kristusa samega, kako ti govori in moli božjo resničnost.

V e r o pa moli z občutjem žive vere; obudi svojo vero in se z njo pridruži veri Cerkve ter zagotavlja, da si pripravljen umreti, samo da ohraniš sleherno resnico veroizpovedi.

II.

V tem drugem delu maše pa pridruži svoje namene duhovnikovim namenom in daruj to daritev po teh štirih namenih:

1. Kot najvišjo častilno daritev: V ta namen daruj večnemu Očetu molitve njegovega učlovečenega Sina, združi svoje z njegovimi molitvami in molitvami vse Cerkve. Daruj tudi samega sebe s Kristusom, da ga boš ljubil in mu služil.

2. Kot zahvalno daritev: Daruj jo Očetu, da se mu zahvališ za zasluženja, za milost in povelicanje Kristusovo; zahvali se mu tudi za zasluženja in slavo sv. Device in vseh svetnikov, prav tako tudi za vse dobrote, ki si jih in ki jih boš prejel po zasluženju njegovega Sina.

3. Kot zadostilno daritev: Daruj jo v zadoščenje za vse svoje grehe, pa tudi v zadoščenje za toliko pregreh, ki se gode po svetu; reci večnemu Očetu, naj nam ničesar ne odreče, saj nam je vendar dal svojega Sina, ki je pred njim prav zato darovalec in dar, da se žrtvuje za naše grehe in za grehe vseh ljudi.

4. Kot prosilno in spravno daritev: Daruj jo Očetu kot poroštvo, ki nam ga je sam dal iz ljubezni, da bi mogli zaupno pričakovati od njega vseh duhovnih in časnih dobrin; razloži mu podrobno svoje skrbi in ga zlasti prosi milosti, da bi se mogel poboljšati v svoji glavni napaki.

Pri umivanju rok se skesano očisti grehov, da postaneš res prava, Bogu prijetna in dopadljiva hvalna žrtev.

Pri predglasju se pridruži nebeškemu zboru in hvali, povišuj in poveličuj trikrat svetega Boga za vse njegove darove, milosti in slavo, zlasti pa za milost, da nas je po Jezusu Kristusu odrešil.

Pri kánonu se pridruži pobožnosti in ljubezni vseh svetnikov nove zaveze, da boš vredno obhajal to novo učlovečenje, ki se bo izvršilo na duhovnikovo besedo.

Prosi nebeškega Očeta, naj daritev blagoslovi, naj mu bo prijetna in naj v njej blagoslovi vse druge žrtve, čednosti, ki mu jih boš daroval.

Ko se mašnik sredi množice angelov globoko sklanja, da počasti božje delo, ki ga bo zdaj opravil; ko v osebi Jezusa Kristusa po

božje dela in govori ter posveti kruh in vino v Telo in Kri, v dušo in božanstvo Boga-človeka in s tem obnavlja skrivnost zadnje večerje, tedaj občuduj to nezaslišano oblast, ki je dana duhovniku, in sicer v tvojo korist.

Ko pa je Jezus na duhovnikovo besedo stopil na oltar, tedaj moli sv. hostijo in kelih krvi Kristusove, glasno prosi zase usmiljenja. Kot Magdalena pod križem sprejemaj Kri, ki lije iz Jezusovih ran.

Daruj sveto Žrtev božji pravičnosti zase in za ves svet, da boš ganil božje Srce k usmiljenju do sebe. Da si boš odprl studenec neskončne božje dobrote, jo daruj neskončnemu božjemu usmiljenju.

Daruj jo še božji dobroti, naj ona nakloni njene sadove luči in miru ubogim dušam v vicah in naj ta kri pogasi njihov plamen in jih očiščene napravi vredne nebes.

Očenaš moli z Jezusom na križu in odpusti svojim sovražnikom; pa tudi vsem, ki so te kdaj razžalili, odpusti iz dna srca in popolnoma.

Pri »reši nas« prosi z Marijo in vsemi svetniki, da bi bil rešen vsega zla, preteklega, sedanjega in prihodnjega in tudi vseh grešnih priložnosti.

Pri »Jagnje božje« se s skesanim razbojnikom na Kalvariji trkaj na prsi; potem se pa zberi in obudi vero, ponižnost, zaupanje, ljubezen in hrepenenje, preden prejmeš Jezusa.

III.

Če ne prejmeš pravega obhajila, prejmi vsaj duhovno obhajilo na ta način, da obudiš naslednja dejanja:

Zahrepeni resnično po združitvi z Jezusom in mu povej, da čutiš potrebo živeti od njegovega življenja.

Zamisli se v božjo dobroto in svetost in tako obudi popolno kesanje nad vsemi sedanjimi in preteklimi grehi.

Sprejmi v duhu Jezusa na dno duše in ga prosi, da bi živel samo z njim, ker ti brez njega ni mogoče živeti.

V svojih sklepih pa posnemaj Zaheja. Zahvali se Gospodu, da si se mogel udeležiti sv. maše in se duhovno obhajati. V zahvali pa daruj Jezusu kako posebno žrtev, kako čednostno dejanje in ga prosi blagoslova zase, za starše in za prijatelje.

KAKO SE UDELEŽUJMO SVETE MAŠE?

S PREMIŠLJEVANJEM SEDMERIH JEZUSOVIH BESED NA KRIŽU

Pri pristopnih molitvah. — Jezus moli za svoje sovražnike: Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo. — Prosi Jezusa, naj ti odpusti grehe, ker si še mnogo slabši od fistih, ki so Jezusa križali; ti si ga namreč križal kljub temu, da si ga poznal mnogo bolje od njih.

Pri prošnjah. — Dobri desni razbojnik pravi Jezusu: »Spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!« Jezus mu odgovori: »Danes boš z menoj v raju.« Razbojnik je hvaležen in združi svoje trpljenje z Zveličarjevim. Istega prosi tudi ti za dan svoje smrti, pa tudi za današnji dan.

Darovanje. — Jezus izroči Mariji sv. Janeza za sina: »Žena, glej tvoj sin.« Janez je za Jezusom postal Marijin sin, vsi ljudje so z njim dobili Marijo za mater. Zahvali se Gospodu, da ti je dal Marijo; reci tej dobri Materi, naj te res ljubi in naj te po vsem vodi, da boš le Jezusu služil.

Predglasje. — Sin, glej tvoja mati! Marijin sin si postal. Zahvali se dobremu Odrešeniku za

to odliko Marijinih otrok, ki ti daje pravico do njenega materinega srca in vseh njenih dobrin.

P o v z d i g o v a n j e. — »Žejen sem!« Počasti na oltarju znova križanega Jezusa, ki prosi Očeta, naj mu dá za ljubezen do človeštva še trpeti. »Žejen sem,« mu govori, »žeja me po srcih in po tvoji slavi.« Pogasi vendar to vročo žejo Jezusovo po trpljenju in zveličanju sveta in po zadoščenju hudo razžaljenemu božjemu veličastvu s tem, da z njim trpiš in z njim zadoščaš.

O č e n a š. — »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« Počasti sveto in neizmerno zapuščenost Zveličarjevo, ki jo je trpel samo zato, da zadošča za tvoje grešno zapuščanje Boga in njegove svete poslave. Zato obljubi Jezusu, da ga ne boš nikoli več zapustil.

O b h a j i l o. — Jezus umira z besedami: Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo. Dopolnjeno je. — Moli Jezusa, ki v sv. obhajilu izroča v roke vseh ljudi svoje Telo, svojo Kri, svojo dušo, svoje božanstvo, skratka vse, kar ima. Pridruži se duhovniku in moli s križa snetega in v Marijino naročje položenega Jezusa. Vzemi ga tudi ti in si ga zapri v srce, da te nikoli več ne zapusti.

ZAHVALA PO OBHAJILU

Hvala Bogu za njegov neizrekljivi dar
(2 Kor 9, 15).

Najslovesnejši trenutki v življenju so trenutki zahvale. Zakaj na uslugo imaš Kralja nebes in zemlje, svojega Zveličarja in svojega Sodnika, ki je ves pripravljen, da ti ugodí v vsem, česar ga boš prosil.

Če le moreš, posveti zahvali pol ure, vsaj četrti ure pa prav gotovo. Če bi ti časa primanjkovalo, bi bilo že bolje, da se manj časa pripravljaš, kakor da bi opustil zahvalo. Ali morebiti moreš najli svetejši in zase zveličavnejši trenutek, kot je ta, ko imaš v sebi Jezusa z dušo in telesom?

Zelo vsakdanja je skušnjava, da bi si čas zahvale okrajšal. Satan namreč ve, koliko je zahvala vredna in se zelo boji njenih učinkov. Zato pa imej stalno določen čas za zahvalo in brez važnega vzroka ga nikoli ne skrajšaj niti za minuto ne.

Zahvala je nujno potrebna, če nočemo, da se nam presvelo dejanje obhajila sprevrže v golo pobožno navado. Sv. Janez Krstnik Salski je rekel svojim vernikom: »Bodite prepričani,

da v življenju ni lepših trenutkov, kot je čas obhajila in čas po obhajilu, ko uživate srečo, da tako od blizu in pristrčno občujete z Jezusom.«

Čas zahvale so torej trenutki, ko se naša duša veseli Njega, ki ga je sprejela in ga ima zase; ko se mu zahvaljuje za ljubezen in obenem okuša blažilne sladkosti te srečne posesti. Dobro pa moraš vedeti, da to ni nikako iskanje duhovne sebičnosti in tudi ne zadovoljevanje več ali manj mistične čulnosti. Pač pa z zahvalo izpolniš dvojno dolžnost: do božjega Gosta, ki gotovo zasluži naše spoštovanje in da se ga veselimo, pa do duše, ki mora v zahvali dobiti mnogo moči, veselja in radosti nad sladkostmi, ki jih je prejela ob bogato obloženi mizi nebeškega Kralja.

Če po prejemu Gospoda ničesar ne občutiš in mu nimaš prav ničesar povedati za zahvalo, tedaj pač nimaš srca in tudi nobenega spoštovanja do sv. obhajila.

Pa boš morebiti rekel, da ne moreš premišljevati in da nisi zmožen notranje občevati z Jezusom. Prav me razumi! Notranje občevanje z Jezusom po obhajilu ne zahteva kdo ve kako razvitega duhovnega življenja. Samo če imaš dobro voljo, ti bo Jezus govoril in razumel boš

njegov glas, zakaj to je glas srca, ki ga vsakdo ume.

Bodi torej natančen in zvest v vsem, kar se tiče zahvale.

V naslednjem ti dajem nekaj nasvetov, da boš mogel te dragocene trenutke bolje preživeti.

I.

Ko si privedel Jezusa v svoje prsi, na prestol svojega srca, ostani najprej nekaj časa čisto miren; brez usne molitve; moli ga molče; vrzi se v duhu kot Zahej in Magdalena s pre-svečo Devico k Jezusovim nogam in glej in občuduj ga, prevzet od njegove ljubezni.

Proglasi ga za Kralja svojega srca in za Ženina svoje duše. Reci mu: »Govori, Gospod, tvoj hlapec posluša!«

Svoje srce položi k nogam nebeškega Kralja, daruj mu svojo voljo, da bo izpolnjevala njegova povelja, in vse čute posveti njegovi sveti službi.

Prikleni svojega duha tako k njegovemu prestolu, da se ne bo nikoli odtrgal od njega; ali pa ga kar položi k njegovim nogam, da ga Jezus očisti napuha in omahljivosti.

Dokler boš čutil, da ti je duša zbrana in mirna ob Gospodovi navzočnosti, jo kar pusti

ob njem. To je namreč sladko spanje duše na Jezusovih prsih in ta milost, ki dušo hrani in prijetno druží z njenim Ljubljencem, ji koristi več od vsake druge duhovne vaje.

II. ✕

Po tem prvem delu je treba preiti k zahvali. Pri tem se lahko uspešno poslužiš štirih namerov, ki jih ima daritev.

Počasti Jezusa, ki biva na prestolu tvojega srca; poljubi spoštljivo njegove svete noge, njegove vzvišene roke; nasloni se na njegovo, v ljubezni goreče srce; povišuj njegovo mogočnost; da mu pokažeš svoje počeščenje in popolno vdanost, daruj mu ključé svojega slavljanja; izberi si ga za svojega učitelja, sam pa bodi kot njegov srečni služabnik vedno pripravljen na vse, samo da njemu delaš veselje.

Zahvali se mu, da te je tako počastil, tako ljubil in ti je toliko dal v tem sv. obhajilu. Hvali njegovo ljubezen in dobroto do tebe, ki si tako ubog, nepopoln in nezvest. Povabi angele, svetnike in njegovo sveto Mater, naj hvalijo, povečujejo in zahvaljujejo Jezusa namesto tebe. Zahvaljуй se dobremu Zveličarju tako ljubeznivo in popolno, kot se mu je zahvaljevala presveta Devica!

Objokuj še enkrat kakor sv. Magdalena pri njegovih nogah svoje grehe. Skesana ljubezen mora vedno jokati in se ji nikoli ne zdi, da je že zadosti hvaležna. Zagotovi svojo ljubezen; njemu na ljubo se odpovej svojim nerednim nagnjenjem, svoji slabosti, svoji lenobi in bodi pripravljen sprejeti nase tudi težave. Prosi ga milosti, da ga ne bi več žalil, zatrdno mu obljubi, da stokrat rajši umrješ kakor pa da bi grešil.

Prosi ga vsega, česar si želiš, zakaj to so trenutki milosti: Jezus ti je pripravljen dati celó svoje kraljestvo; saj v tem je njegovo veselje, ako mu daješ priliko, da lahko razdeli svoje dobrote. Prosi ga, naj pride k tebi in tvojim bratom njegovo sveto kraljestvo in naj njegova sveta ljubezen vlada v vseh srcih.

Moli za svoje vsakdanje potrebe.

Moli za svojece, za svoje pastirje, za svetega očeta, za vso Cerkev.

Prosi ga zmagoslavja vere, povišanja rimske Cerkve in miru na zemlji.

Prosi svetih duhovnikov za ljudstvo, gorečih vernikov v Cerkvi, dobrih častilcev našega Gospoda v sv. Rešnjem Telesu.

Prosi ga tudi širjenja Jezusovega evharističnega kraljestva.

Moli za spreobrnjenje grešnikov, posebno onih, ki si zanje iz ljubezni dolžan skrbeti; moli tudi za vse one, ki so se ti priporočili v molitev.

Slednjič tudi prosi, naj bi Jezusa vsi ljudje spoznali, ljubili in mu služili.

Preden pa odideš, mu daruj še kak šopek ljubezni, to je kako žrtev, ki jo boš čez dan opravil.

Nazadnje zmoli še nekaj molitev po namenu svelega očeta, da prejmeš vse odpustke tistega dne, za katere se zahteva prejem obhajila; daruj te odpustke rade volje za uboge duše v vicah, zlasti za tiste, ki jih Jezus najbolj ljubi.

Čez dan pa misli na to, da si kakor posoda, ki je sprejela vase dragoceno dišavo, ali kakor svetnik, ki je preživel eno uro v nebesih: nikar ne pozabi Jezusovega kraljevskega obiska.

III.

Najboljši zgled, kako se moramo po sv. obhajilu zahvaljevati, nam daje Marija, ki je tudi sprejela Besedo v svoje telo. Če Jezusa, pričujočega v svojem srcu, moliš tako, da se združiš z Marijo, je to pač najboljše sredstvo, da mu boš pripravil sprejem, ki bo njemu všeč, zato pa bogat z milostmi.

Marijino češčenje se je v tem slovesnem trenutku gotovo začelo z dejanjem ponižnosti. Ko je videla, da si je vsemogočna in veličastna Beseda izvolila njo, ponižno deklo, se je ob tolikšni dobroti in ljubezni do nje in do vseh ljudi zavedela svoje popolne ničnosti.

Takšno mora biti prvo dejanje, prvo čustvo mojega češčenja po sv. obhajilu. Takšno čustvo je imela Elizabeta, ko je sprejela Mater božjo, ki ji je prinesla Odrešenika, čeprav še skritega v svojem telesu. Od kod meni ta čast? Od kod meni tolikšna sreča, ki jo vendar tako malo zaslužim?

Drugo Marijino dejanje je gotovo bilo hvaležno veselje nad neizrekljivo in neskončno dobroto Gospodovo do ljudi; pa tudi obujanje ponižne hvaležnosti, da je izbral svojo nevredno, pa nadvse srečno deklo in ji naklonil tako veliko milost. Marijina hvaležnost se izraža z dejanji ljubezni in hvale: saj povišuje božjo dobroto. Zakaj v vsem tem se kaže hvaležnost. Srce, ki ljubi, je hkrati hvaležno.

Tretje dejanje presvete Device je moralo biti dejanje vdanosti. Darovala je samo sebe, vse svoje življenje službi božji: »Glej, dekla sem Gospodova.« Rada bi mu služila, kakor je primerno njegovemu dostojanstvu, zato ji je žal,

da tako malo velja, tako malo pomeni, tako malo ima.

Popolnoma se mu daruje, da mu bo služila, kakor bo on hotel, z vsemi žrtvami, ki jih bo od nje zahteval. Vsa srečna je, da mu more s tem delati veselje in mu tako lahko vrača njegovo ljubezen, ki jo je z učlovečenjem izkazal ljudem.

Zadnje Marijino dejanje pa je brez dvoma bilo dejanje sočutja do ubogih grešnikov, ki je za njihovo zveličanje Beseda meso postala. Znala je njegovo neskončno usmiljenje pridobiti v njihov prid: darovala se je, da bo sama namesto njih zadoščevala in delala za nje pokoro, da jim pridobi odpuščanje in jih pripelje nazaj k Bogu.

O da bi tudi jaz mogel moliti Gospoda tako, kot ga je molila njegova dobra Mati! Saj imam po obhajilu tudi jaz v sebi njega, kot ga je imela ona. O moj Bog, daj mi svojo vzorno častilko za mojo pravo mater; naj bom tudi jaz deležen njene milosti, njenega neprestanega češčenja Boga, ki ga je sprejela v svoje prečisto telo, pravo nebo vseh čednosti in ljubezni.

Preživeti hočem ta dan združen z Marijo in kot ona bom živel samo za Jezusa, pričujočega v mojem srcu.

NADALJEVANJE UČLOVEČENJA

Beseda je meso postala (Jan 1, 14).

I.

Učlovečenje Besede v Marijinem telesu je že naznanjalo sv. Rešnje Telo. To krasno sonce, ki mora naše duše poživljati in prenavljati, je torej vzšlo v Nazaretu, svoj poldan pa je doseglo v sv. Rešnjem Telesu, ki je mejnik božje ljubezni na zemlji. Seme božjega žita je bilo na dan učlovečenja vsejano v čisto Marijino telo. Seme je zrastle in umrlo; zmleli so ga, da iz njega napravijo evharistični kruh. Učlovečenje je v božjem načrtu tako povezano s sv. Rešnjim Telesom, da bi besede sv. Janeza lahko takole prevedli: Beseda je kruh postala. — Za Marijo so bile vse okoliščnosti pri skrivnosti učlovečenja velika čast. Prav tako pa v sv. obhajilu tudi mi učakamo veliko čast, zakaj pri sv. obhajilu postanemo deležni Marijine časti in slave.

Uvod v skrivnost učlovečenja se odigrava med angelom in sv. Devico. Angel naznani skrivnost Mariji in jo pozove, naj pristane.

Angel pa, ki nas pozivlje k sv. obhajilu, je duhovnik, to je Cerkev po svojem zastopniku. Kolikšna čast za nas! Cerkev je kraljica in an-

geli ji strežejo. Nevesta je in nam Besedo — sv. Rešnje Telo — ne samo naznanja, ampak tudi prinaša in nam jo daje. Marija je angelu verjela šele, ko ji je povedal, da se bo zgodil čudež. Mi pa lahko verujemo Cerkvi na samo besedo. Saj je Cerkev naša mati in mi njeni otroci. Ne spodobi se, da bi otrok rekel materi, ko mu daje kruha: »Ali je res kruh? Mi nisi morebiti dala kamna namesto kruha?« Cerkev govori, mi pa ji na njeno besedo verjamemo. Sicer nam pa tudi lahko dá dokazov za svoje poslanstvo, kot jih je dal angel.

Naznanilo sv. obhajila je torej za nas velika čast, kot je bilo za Marijo častno naznanilo učlovečenja.

II.

Pogoj učlovečenja je bilo Marijino devišтво. Bog je hotel imeti za mater samo devico in je zato čakal štiri tisoč let, da mu je bil pripravljen ta čisti šotor. Zato je torej sv. Duh prišel v Marijo. Ohranil je njeno devišтво nedotaknjeno, čeprav jo je storil rodovitno: izvršila se je skrivnost. Bogu je toliko do devišťva v njegovem božjem načrtu, da je celó prvo napoved o učlovečenju govoril Evi, takrat še devici.

Od nas pa Bog zahteva čistih src; čistosti zahteva, ki je življenje naše duše. Ker pa ni-

mamo nobene njega vredne čednosti, želi, da imamo vsaj globoko spoštovanje in pravo ponižnost. — Gospod se bo z njim zadovoljil. Vse pa, česar sami nimamo, nam bo dal On, ko bo prišel v nas. Imejmo samo vero, ponižnost in zaupanje, vse drugo bo naredil Gospod.

Angel je v dokaz svojega poslanstva naznanil Mariji čudež Elizabetine rodovitnosti: »Zakaj pri Bogu ni nemogoča nobena stvar,« je pristavil. — Tako bo tudi duša, ki je bila nerodovitna kot Elizabeta, postala rodovitna kot ona. Samo veruj in prejmi kruh, ki ti daje rodovitnost in v enem dnevu boš s pomočjo sv. Rešnjega Telesa več storil za božjo slavo, kakor vse življenje brez njega.

Marija pa sredi vse veličine, ki jo ji angel razgrinja, vidi samo svojo slabost, svojo ničnost. Marija nam bodi vzor! Saj smo tudi mi le borne stvari, nevredne božjega pogleda. A ker nas je on blagovolil poklicati in izvoliti, pa le recimo z Marijo: »Naj se mi zgodi po tvoji besedi!«

Skrivnost, ki se je izvršila v Mariji, se sedaj godi v nas: pri sv. obhajilu postane evharistija zares pravo nadaljevanje učlovečenja, zares razširja ogenj ljubezni, ki ima svoje ognjišče v presv. Trojici. Človeško naravo na splošno vžiga v Marijinem telesu, z vso močjo pa se širi, če

se združuje z vsemi človeškimi otroki: v Mariji se je Beseda združila s človeško naravo, pri obhajilu pa se združuje z vsakim človekom.

Za naše odrešenje je Besedi zadostovalo, da se je združila samo z eno človeško naravo: sama je hotela trpeti, zadostovati s svojim telesom in svojo dušo in v imenu vseh umreti v prevelikih mukah. Ko pa je bila človeška narava uničena, da je tako postala studenec vsega opravičevanja, jo je Jezus spremenil v svoj zakrament, ki ga ponuja vsakomur, da more tako vsakdo postati deležen zaslužnja tistega telesa, ki si ga je vzel iz Marije. Sedaj zadostuje, da ga prejemamo in s tem, da smo ga prejeli, dobivamo več, kot je imela Marija. Dobimo namreč Zveličarjevo od mrtvih vstalo in poveljčano telo, zaznamovano z ranami njegove ljubezni, ki naznanjajo njegovo zmago nad oblastjo tega sveta.

Ni li vse to čudovito? V obhajilu prejemamo mi več, kot je prejela Marija ob učlovečenju! Ona je nosila v svojem telesu čutno Gospodovo telo, mi pa prejemamo njegovo nečutno, nebeško telo. Marija je nosila moža bolečin, mi pa imamo s slavo ovenčanega božjega Sina. Pa prejemamo ga tudi na veliko tolažljivejši način. Marija je namreč videla, kako je vsak dan bliže dan,

ko ga ne bo imela več pod svojim čistim srcem. V teku devetih mesecev ji bo namreč božje breme odvzeto, mi pa svojo srečo lahko obnovljamo vsak dan in vse do konca življenja lahko prejemamo in nosimo Besedo — Evharistijo.

Ko je sv. Duh po Mariji upodabljal Besedi človeško naravo, je obsipal svojo vzvišeno nevesto z najdražjimi darili. Beseda ji je prinesla vse čednosti v dotlej nezaslišani meri. In če bi se v Mariji večkrat vršila ta skrivnost, bi vsakičkrat znova prejela ista veličastna darila.

Mi pa smo tega v resnici deležni. Gospod prihaja k nam vsakokrat z vsemi svojimi milostmi, vsemi darovi. Bogatí nas brez nehanja in se nikoli ne utruji. Kakor sonce je, ki vsak dan vzhaja z istim krasnim sijajem; prav tako Gospod prihaja k nam vsak dan tako krasen in veličasten, kakor da bi smel priti samo enkrat.

Marijina slava je v tem, da je Beseda meso postala. — Naša slava pa je v tem, da je Beseda postala človekov kruh. — Naš Gospod se je daroval enkrat, da zadosi svoji ljubezni, sedaj pa se daruje brez nehanja, da teši nova brezmejna hrepenenja. Njegovemu srcu je enkratni izliv milosti premalo. Zato se daje v dar kot

kruh in Cerkev ga nam deli. Ali bi mogel storiti še več in iti še dalje?

Ali nas je mogel zbližati s svojo Materjo še bolj, ne sicer po dostojanstvu, tudi ne po kreposti, pač pa z izlivom svoje ljubezni, ki se zdi večja v daru, ki ga je nam poklonil, kakor v daru, ki ga je bila deležna Marija? A sveta Devica je znala božje milosti ceniti; ker smo torej deležni Marijine časti, tudi ljubimo, kot je ona ljubila.

K R U H Ž I V L J E N J A

Jaz sem kruh življenja (Jan 6, 35).

Jezus sam si je dal ime kruh življenja. Pomenljivo ime! Samo on si je mogel dati takšno ime, a če bi angel dobil nalogo, naj dá našemu Gospodu ime, bi ga nazval: Beseda, Gospod ali podobno. Nikdar pa bi se ne upal imenovati svojega Boga kruh. Da, kruh življenja, to je pravo Jezusovo ime. V tem imenu je zajet ves Jezus Kristus, tako v svojem življenju, kakor v svoji smrti in po svojem vstajenju. Na križu je bil zmlet in presejan kakor moka. Po svojem vstajenju pa ima za naše duše iste lastnosti, kakor jih ima pravi kruh za naša telesa. Zares naš kruh življenja je.

I.

Snovni kruh hrani in vzdržuje življenje; da v naporih ne obnemoremo, se moramo krepiti s hrano; poglavitni živež pa je kruh. Kruh je za naše telo bolj hranilen kot vsa druga hranila in zadostuje za življenje. Duša je prejela od Boga, da v podobi govorimo, življenje, ki ne ugasne, nesmrtna je namreč. Toda življenje milosti, ki ga je prejela pri sv. krstu, ga dobila

nazaj in popravljala pri sv. spovedi, in življenje svetosti, ki je tisočkrat imenitnejše kot naravno življenje, se ne bo vzdržalo brez hrane. Glavna hrana tega življenja pa je Jezus v sv. Rešnjem Telesu. Sv. Rešnje Telo bo na neki način dopolnjevalo življenje, ki smo ga dobili nazaj pri sv. spovedi, nas bo očistilo grešnih nagnenj, izbrisalo naše vsakdanje napake, dalo nam bo moči, da bomo držali svoje dobre sklepe in nas varovalo skušnjav.

Gospod je rekel: »Kdor jé moje meso, ima življenje!« Kakšno življenje? Jezusovo lastno življenje: »Kakor je mene poslal živi Oče in kakor jaz živim po Očetu, tako bo tudi tisti, ki jé moje meso, živel po meni.« Hrana namreč v resnici daje tistemu, ki jo uživa, svoje lastno bistvo. Jezus se ne bo spremenil v nas, ampak on bo nas spremenil v drugega Jezusa.

Naše telo samo bo prejelo v sv. obhajilu jamstvo vselajenja. Že v tem življenju pa bo mnogo bolj vzdržno in bolj duši podložno. V grobu bo samo počivalo in ohranilo evharistično kal, ki bo zanj vir mnogo sijajnejše slave na dan plačila.

II.

Toda ne jemo samo toliko, da ohranimo svoje življenje; jemo toliko, da dobimo tudi

moči, ki jih zahteva naše poklicno delo. Ne-spamelno in premalo je, jesti komaj toliko, da ne umremo. Telo mora delati in v svojem delu ne sme porabljeni lastne snovi, ampak tisti pre-višek, ki ga najde v hrani, kajti sicer bi se kmalu ugonobilo. Zakon je namreč, da nihče ne more dati, česar sam nima. In res, človek, ki mora trdo delati, pa nima zadostne hrane, kmalu omahne brez moči.

Mi pa, kolikor bolj se hočemo približati Bogu in kolikor bolj hočemo biti krepostni, toliko bolj moramo pričakovati boj; temu primerno pa moramo prejemati tudi več moči, da ne bomo premagani. V vseh teh bojih za krščansko življenje nam bo edino sv. Rešnje Telo dalo dovolj moči. Molitev in pobožnost brez sv. Reš-njega Telesa kmalu zmedlita. Pobožno življenje je namreč neprestano križanje naše narave. In nima samo na sebi prav nič vabljivega. Človek pa ne gre križu nasproti, če ne čuti krepke in sladke opore. — Splošno pravilo je: pobožnost brez sv. obhajila je mrtva.

Sicer pa premisli, kako si spolnjeval svoje dolžnosti, kadar si opustil svoja obhajila. Niti krst, ki daje življenje, niti birma, ki ga pomno-žuje, niti sv. pokora, ki ga vrača, ne zadostuje;

vsi ti zakramenti so samo priprava za sv. Rešnje Telo, ki jih dopolnjuje in krona.

Jezus je rekel: »Hodi za menoj!« Toda to je težko, zahteva naporov, zahteva izvrševanje krščanskih kreposti. Samo tisti, ki je v našem Gospodu, donáša obilen sad; in kako naj bo v našem Gospodu, če ne tako, da jé njegovo meso in pije njegovo kri? Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.

Kadar imamo Jezusa v sebi, smo v dveh; in breme, ki se tako razdeli, je lažje. Tudi sv. Pavel je rekel: »Vse premorem v njem, ki mi daje moč.« Moč pa mu daje oni, ki živi v nas, Jezus Kristus.

III.

Še več! Kruh vsebuje tudi neko sladkost, čeprav je ne opazimo. Dokaz za to je, da se ga ne naveličamo. Komu se je že kdaj pristudil kruh celó takrat, ko se mu je zdela vsaka druga hrana nelečna? In res, kje je sladkost sama, če ne v tem medenem salovju, ki se imenuje sveto Rešnje Telo? Tudi pobožnosti, če se ne hranijo pogosto s sv. Rešnjim Telesom, niso sladke. Iz takih pobožnosti ne sije ljubezen Jezusa Kristusa. Trde so in stroge ter tuje, ne ljubimo jih in nas ne privlačijo; niso vsejane v ljubezni Jezusovi. Nočejo k Bogu drugače, kot po žrtvah.

To je sicer dobra pot, toda nevarnost je, da ta preveč napeti lok počí v malodušnosti. Tisti, ki hodijo po tej poti, imajo brez dvoma mnogo zasluženja, nimajo pa srca in nežnosti v svetosti, ki je samo pri Jezusu.

Napredovati hočeš brez sv. obhajila? Toda, ubogi moj brat, krščanska tradicija te obsoja! Ne moli več očenaša, kajti v tej molitvi prosiš za svoj vsakdanji kruh, ki pa hočeš ti prebiti brez njega.

Ne, brez sv. obhajila si vedno v muke polnih bojih. Kreposti poznaš samo po tem, koliko truda te veljajo, da si jih pridobiš; prav nič pa ne poznaš najbolj privlačne strani kreposti, tistega veselja pri delu, ko ne delaš samo zase, ampak za čisto slavo božjo, kakor otrok iz ljubezni in iz prijateljstva do Boga in te pri tem ne priganja zgolj upanje na plačilo. — Tisti, ki hodi k sv. obhajilu, zlahka razume, da mora mnogo vrniti, ker je mnogo prejel. To je pametna, sinovska in ljubezni polna pobožnost. Tako napravi sv. obhajilo človeka v najhujših preizkušnjah srečnega v ljubki in sladki sreči.

Višek popolnosti je, ostati združen z Bogom sredi najhujših notranjih skušnjav in Bog te takrat najbolj ljubi, kadar si najhujše preizkušen. Da te pa viharji ne zlomijo, prihajaj pogosto

nazaj k viru ljubezni, da si nabereš novih moči in se še bolj očistiš v tej silni reki milosti in ljubezni.

Hodi torej k sv. obhajilu; jej kruh življenja, če hočeš imeti zdravo življenje, zadosne moči za krščansko borbo in srečo celó sredi neprilik in neprijetnosti.

Sv. Rešnje Telo je kruh slabotnih in močnih; potreben je njim, ki so slabotni, kar je jasno, potreben je močnim, ker nosijo svoj zaklad v prstenih posodah, saj jih od vseh strani obkrožajo zagrizeni sovražniki.

Zagotovimo si torej čuvaja, varno spremstvo in krepilno popotnico, ki bo Jezus Kristus, naš kruh življenja.

S V E T O O B H A J I L O – M A N A I Z V O L J E N I H

Kruh iz nebes si jim podelil,
ki ima vso sladkost v sebi

(Modr 16, 20).

Mana, ki je po božji volji vsako jutro padala na izraelski tabor, je imela okus in moči vseh vrst: obnavljala je oslabele moči, dajala telesu krepkost in bila kruh sladkosti.

Sv. Rešnje Telo, ki mu je bila mana predpoda, ima tudi vsakršno moč: zdravilo je za našo duhovno slabost; moč za naše dnevne slabosti; vir miru, veselja in sreče.

I.

Sv. Rešnje Telo je po tridentskem koncilu božji lek, ki nas oprošča vsakdanjih napak in varuje smrtnih grehov. Sv. Rešnje Telo je ogenj, ki v trenutku použije slamo naših duhovnih slabosti.

Sv. obhajilo je borba Boga v nas z našo poželjivostjo in z zlim duhom, ki ga naše strasti neprestano kličejo in ki ima v lasti del nas samih, ker napačno popuščamo svojemu nerednemu nagnjenju. Ali ni Jezus rekel: »Vi vsi, ki

stokate pod bremenom suženjstva svojih starih grehov, pridite k meni in jaz vas bom olajšal ter osvobodil?»

Sv. pokora nas umije madeža grehov. A na nas ostanejo sledovi vezi in nagnjenje k novim padcem, čeprav smo umiti; tudi pregnani ali preganjani hudobni duh ne izgubi glave. Jezus pa prihaja v nas, da uniči ostanke naših grehov, da vzdrži ravnovesje našemu slabemu nagnjenju in preprečuje, da bi nas hudobni duh znova podvrgel svoji oblasti.

II.

Sv. obhajilo je več kot lek. Sv. obhajilo je moč: silno nam pomaga, da postanemo dobri, krepostni in sveti.

Gotovo je težko, pridobiti si krščansko krepost. Krepost je neka Jezusova lastnost, ki jo moramo obleči, je božja vzgoja, je Jezusov značaj v nas. Ravno v sv. obhajilu pa Jezus samega sebe oblikuje v nas in pošlane naš Učitelj. Z navdihi svoje ljubezni vzbuja v nas hvaležnost, ki mu jo dolgujemo kot svojemu dobrotniku, zbuja hrepenenje, da bi mu postali podobni, zbuja slutnje sreče, ki je v tem, da ga posnemamo in živimo njegovo lastno življenje. Kakšen čar dobi krepost v šoli sv. obhajila! Kako

se Kralj večne slave poniža in pride v naše tako revno srce, v našega nevrednega duha, v tako bedno telo!

Kako lahka je prijaznost pod vplivom Jezusove nežne dobrote, ki se nam daje v milini svojega srca.

Kako lep je naš dragi bližnji, kadar vidimo, da se hrani z istim kruhom življenja, da kleči pri isti božji mizi, ljubljen od Jezusa Kristusa s tolikimi izlivi ljubezni.

Kako pokora, mrtvenje in žrtve izgube svojo grenkost, ko smo prejeli križanega Jezusa!

Kristjan se mnogo hitreje oblikuje v obednici zadnje večerje, ko v kateri koli drugi šoli, ker pri sv. obhajilu delujejo vse milosti hkrati. Vse Odrešenikove kreposti se odražajo v naši duši pod mogočnim vplivom tega božjega Sonca, ki je v nas in ki nas prepaja s svojo lučjo in s svojim ognjem. To pa zato, ker sv. obhajilo upodablja Jezusa v naših dušah in telesih. Le poslušajte Gospodovo besedo: »Kdor je moje telo in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem.« To je vendar bivanje Jezusa v obhajancu, obhajanca v Jezusu: družitev dveh življenj, nezrekljiva zveza ljubezni, eno samo življenje v dveh osebah.

III.

Sv. obhajilo je tudi sreča. Kaj je neki sreča drugega, kakor posest neskončne dobrine, resnična in trajna posest Boga? In to je božji sad sv. obhajila.

Sv. obhajilo je dalje mir. Jezus je Bog miru. »Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam,« je dejal apostolom potem, ko jih je obhajal; »ne kakor ga daje svet,« z nemiro in vihrami, ampak mir božji, ki je tako sladak, da vse presega. Z eno besedo: Jezus pomiri vihar in s pogledom razprši in na tla podre naše sovražnike.

Sv. obhajilo je tudi sladkost. Resnična mana je, ki zadovolji vse naše želje, ker ima vso sladkost v sebi; nebeška vonjava lepe dolinske lilije je, ki nas navdušuje za Boga. Ponižna in zbrana duša čuti v svojem bitju neko drhtenje, ki ga povzroči navzočnost Jezusa Kristusa; čuti, da se širi pod vplivom tega Sonca ljubezni; okusi ugodje, gibčnost, sladkost, moč zveze, pridružitve Bogu, ki ne prihaja iz nje same; čuti Jezusa v vsem svojem bitju, vidi samo sebe kot raj, ki v njem Bog prebiva in duša hoče biti njegov dvor ter zato ponavlja vse slavospeve, zahvale in blagoslove, ki jih pojejo angeli in svetniki Bogu v slavo.

Srečni trenutek sv. obhajila, ki nam dá pozabiti na izgnanstvo in nadloge!

O sladki počitek duše na samem srcu Jezusovem!

Naš dobri Učenik je pač vedel, da bomo od časa do časa zahrepeneli po sladkosti njegove ljubezni.

Saj ne moremo biti vedno na Kalvariji bolečin in v bojnem metežu.

Otrok potrebuje matrinega naročja, kristjan Jezusovega.

Krepost brez sv. obhajila je torej kakor levja moč: je nasledek borb in silovitosti in je trda. Da dobi milino jagnjeta, mora piti kri brezmadežnega jagnjeta, jesti ta med iz puščave.

Poleg tega pa vemo, da srečo dela ljubezen. Saj ljubimo samo to, kar nas osrečuje. Ne iščimo torej drugod! Odrešenik ni položil te božje sreče v kreposti ali kake druge skrivnosti, ampak zgolj v samega sebe: Njega samega moramo uživati, pa bomo njegovo srečo popolnoma okusili. — »Pokusite in pogledajte, kako sladak je Gospod,« je dejal prerok. Pa tudi naš Gospod je dejal: »Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje.«

Večno življenje so pa nebesa, blažena svetost v Jezusu Kristusu.

Odrešenikove kreposti so torej samo poti; razne skrivnosti njegovega življenja in celó trpljenja so samo različne poti, ki morajo priti do cilja v dvorani evharistične zadnje večerje; samo tukaj ima Jezus na tem svetu svoj trajni dom, in tukaj moramo prebivati, živeti in umreti.

SVETO OBHAJILO – RADOST DUHA

Moj duh se raduje v Bogu,
mojem Zveličarju (Lk 1, 47).

I.

Bog je hotel hraniti našega duha in mu je zato dal svojega kruha. To je sv. Rešnje Telo, ki so ga naznanjala sv. pisma: »Hranil jih bom s kruhom življenja in razumnosti.«

Na zemlji ni večjega veselja od duhovnega. Zadovoljstvo srca traja malo časa, ker sloni na čustvu, ki se prav lahko spremeni. Pravo veselje je veselje duha, ki je v pokojnem spoznavanju resnice.

Majhne in lahkomiselne duše se duhovno ne vesele ničesar. Pobožne duše, ki se ne zbero, ne bodo nikdar okusile pravega duhovnega veselja; lahkomiselnost je božjemu kraljestvu v duši največja ovira. Če hočeš okusiti Boga in se veseliti v njegovi navzočnosti, se moraš zbrati in moliti. Toda tudi vsa tvoja premišljevanja bodo še vedno brez prave sreče, če ne bodo imela za podlago sv. obhajila, in čutil jih boš samo kot neprestane žrtve.

Jezus Kristus si je pridržal, da nam bo le po samem sebi dajal okusiti pravo veselje.

Duša, ki samo redko prejema sv. obhajilo, ne daje Bogu možnosti, da bi v njej dovolj uspešno deloval. Nasprotno pa je duša, ki ga pogosto prejema, dosti večkrat in za dalj časa v njegovi navzočnosti, ga gleda in premišljuje o njem po mili volji ter ga končno dobro spozna in od tedaj ima z njim veselje.

Pri sv. obhajilu se veselimo našega Gospoda v njem samem; pri sv. obhajilu smo z njim v najpristrčnejših stikih, ki rode globoko in resnično spoznanje o njem. Pri sv. obhajilu se nam Jezus najbolj razodeva. Vera je luč, sv. obhajilo pa luč in občutek.

II.

To Jezusovo razodevanje v sv. obhajilu razbistri našega duha in mu dá posebno zmožnost, da spoznava vedno bolj božje stvari. Kakor prejmejo izbrane duše moč, da motre božje bistvo in božje veličastvo, ne da bi oslepele, ravno tako Jezus v sv. obhajilu pomnožuje našo spoznavno moč. Kolikšna je razlika pri enem in istem človeku, če ga gledamo pred sv. obhajilom in po njem. Poglej otroka, preden gre prvič k sv. obhajilu. Samo besede razume, samo doslovni pomen svojega katekizma. Po sv. obhajilu pa je njegov duh kakor preroben; umeva

in čuti ter želi še popolnejšega spoznanja o Jezusu Kristusu. Povej mu vse resnice, kajti okrepljen je in pripravljen, da jih razume.

Ali moreš razložiti tale pojav: pred sv. obhajilom slišiš govoriti o Jezusu Kristusu in to razumeš; govore ti o njegovem križu, o njegovih bolečinah, kar te brez dvoma pretrese in gane. Če bi ti pa kdo te resnice razlagal po sv. obhajilu, o koliko bolj bi ganile tvojo dušo, ne bi se jih mogla nasiti in mnogo bolj bi jih razumela. Pred sv. obhajilom si namreč pre-mišljeval o Jezusu izven sebe, potem pa ga zreš z lastnimi očmi v sebi.

Skrivnost iz Emavske se ponavlja. Jezus Kristus je na poti poučeval dva učenca in jima razlagal sv. knjige. Njuna vera je ostala šibka, čeprav sta čutila v sebi neki skriti ogenj. Ko pa sta bila pri lomljenju kruha, so se jima odprle oči in njuno srce se je odhajalo. Jezusov glas ni zadoščal, da bi spoznala njegovo navzočnost. Čutili sta morala njegovo srce in se hraniti s pravim kruhom spoznanja.

III.

Drugič pa povzroči ta duhovna radost, to Jezusovo javljanje samega sebe v sv. obhajilu, v nas okušanje Boga. To okušanje Boga je neko

čustvo, ki nas vpelje v sladkost njegovega srca, v svetišče njegovega Duha. To okušanje napravi, da ga spoznavamo bolj po vtisu kot po modrovanju. Mogočno nas privlači k sv. Rešnjemu Telesu in k vsem stvarem, ki se tičejo presv. zakramenta; z njim se brez truda vglablamo v Jezusa Kristusa. Skoraj skrivnost je, odkod ta lahkota in privlačnost. To je posebna milost sv. obhajila. — To je družinsko razmerje z Bogom. Od kod pa prihaja v družini enotnost čustev, navad in delovanja? Od družinskega duha, od tiste družinske ljubezni, ki članom družine pomaga, da tudi drug drugega ljubijo. To je vez naravne družine.

Po sv. obhajilu pridemo v ljubezen in v srce našega Gospoda. Duha njegove ljubezni prejmemo, njegovo mišljenje, njegove lastne sodbe. Ali ni prva misel sv. obhajila v resnici milost zbranosti, ki nam omogoči, da se vglobimo v Jezusa Kristusa in pristrčno občujemo z njim? Pravim, pristrčno. Kdor ne hodi k sv. obhajilu, pozna iz vere samo obleko, samo zunanost našega Gospoda. Kakor občutimo sladkost medu, če ga okusimo, tako lahko rečemo: »Bolj spoznam resnico in bivanje in popolnosti Jezusa Kristusa po enem samem sv. obhajilu kakor po vsemogočem modrovanju.«

Dobro vedi tole: Življenje je tako kratko, da bi spoznali komaj nekaj resnic, če bi hoteli priti do spoznanja resnice na splošno in posebej do spoznanja resnice o Bogu samo po umskem dokazovanju. Bog pa je hotel, naj mnogo spoznamo po vliisu: položil je v nas nagon, ki ni razumski in ki po njem ločimo dobro od slabega, resnično od napačnega, položil je v nas sočutje in mržnjo. In res, pri trudu za spoznanje našega Gospoda čulimo najprej njegovo dobroto in od tod gremo k drugim lastnostim, bolj po motrenju, gledanju in nagonu, kakor po razmišljanju.

To je tudi napaka mnogih ljudi, da hočejo po sv. obhajilu pri zahvali, ki je res prava molitev, neprestano modrovati. Ko tako preveč govore, umrtivijo učinek svojega sv. obhajila. Po obhajilu poslušaj vendar malo svojega Gospoda. Takrat ni čas za iskanje, ampak za okušanje. To je čas, ko Bog poučuje: In dali se bodo Bogu poučiti. Kako pokaže mati svojemu malemu otroku ljubezen in svojo brezmejno dobroto? Zadovolji se s tem, da mu s svojo požrtvovalnostjo pokaže, da ga ljubi. Tako dela tudi Bog v sv. obhajilu. Dobro si zapomni, da tisti, ki ne hodi k sv. obhajilu, ne bo nikdar spoznal ne srca našega Gospoda ne veličine njegove ljubezni. Srce se

dá spoznati le samo po sebi. Treba ga je čutili, čutili njegovo utripanje.

Včasih ne boš okusil nobenega duhovnega veselja pri sv. obhajilu. Čakaj! Sonce se skriva, toda je v tebi. Bodi prepričan, da ga boš začutil, kadar ga boš potreboval. Toda, kaj pravim? Saj ga že čutiš, saj imaš mir in željo, da bi Boga bolj častil. In kaj je to, če ne utripanje srca našega Gospoda v tebi.

IV.

Končno pusti javljenje našega Gospoda v sv. obhajilu duši potrebo po njegovi navzočnosti in po razgovoru z njim. Duša, ki je našega Gospoda že spoznala in se veselila z njim, ne čuti slasti po ničemer več. Ustvarjene reči jo puste mrzlo in brezbrizno, ko jih primerja z Jezusom. Bog je vanjo položil neko potrebo, ki je ne more zadovoljiti nobena ustvarjena reč.

Razen tega čuti duša neprestano hrepenenje po Jezusu in njegovi slavi. Njeno geslo je: vedno naprej in nič se ustavljati, da bi tu doli uživala počitek! Hrepeni le po Jezusu, ki jo vodi v vedno svetlejšo luč. Jezus je neizčrpen, kdor ga uživa, se ne preobje in ga ne izčrpa, ker hoče prodirati vedno naprej v globine njegove ljubezni.

Prihajaj torej pogosto uživati našega Gospoda v sv. obhajilu, če ga hočeš v resnici razumeti.

Boj se zlorabe, bi kdo rekel. Ali so izbrane duše krive zlorabe, če uživajo Boga? Ne, nikdar ga ne bodo preveč uživale. — »Pokusite!« Pokusi Gospoda in videl boš! Po sv. obhajilu boš razumel!

Kakšna škoda, če ne bi verjel! Samo po veri hočeš presoјati Boga. Toda pokusi vendar prej, potem boš sodil! In če bi se neverni hoteli pripraviti za dober prejem Jezusa Kristusa, bi vse mnogo prej in mnogo bolje doumeli kakor po vseh besedah in modrovanju. Sicer pa o tem ve več nevednež, ki hodi lepo pripravljen k sv. obhajilu, kot modrijan, ki je ves poln učenosti, pa ne hodi k sv. obhajilu.

Ponavljam in pravim, da najdeš srečno spoznanje v najvišji meri pri sv. obhajilu in da smo duhovno toliko srečnejši, kolikor pogosteje pristopamo k sv. obhajilu. Bog je edino počelo sreče. Sreča je samo v njem, on pa si jo je pridržal, da jo daje samo po samem sebi. In velika sreča je že, ko moramo iti prav do Boga samega, da srečo najdemo. Na ta način se namreč ne izročamo ljudem in nimamo nič za svoj cilj. Duhovnik sam ti ne bo znal dati sreče.

Napravi te deležnega sadov odrešenja, te očisti tvojih grehov, da ti mir in čisto vest, ne bi ti pa znal dati sreče in veselja.

Marija sama, ki je Mati usmiljenja, te bo vodila nazaj na pot, bo pomirila jezo Sina, ki si ga žalil. Bog sam pa ti bo dal veselje in srečo. Angel je rekel pastirjem: Naznanjam vam veliko veselje: rodil se je Odrešenik in Bog, ki je veselju razlog in vir.

Veselimo se! Ta Odrešenik je še vedno na oltarju, da naliva v naša srca ob svojem prihodu v nas toliko veselja in sreče, kolikor je moramo prenesti v pričakovanju nedopovedljivega veselja, ki se ne bo nikdar končalo v Domovini.

SVETO OBHAJILO IN POSTAVA LJUBEZNI

Dal jim bom svojo postavo v njih osrčje
in v njih srce jo bom zapisal (Jer 31, 33).

Sv. obhajilo ne le razsvetljuje našega duha
s posebno milostjo in nam bolj z vtisom kakor
z umovanjem vsega našega Gospoda razodeva,
ampak je tudi in predvsem našemu srcu raz-
odelje postave ljubezni.

Sv. Rešnje Telo je zakrament ljubezni v od-
ličnem smislu besede. Drugi zakramenti so le
božja darila in nam lepo dokazujejo božjo lju-
bezen. V sv. Rešnjem Telesu pa prejemamo
Stvarnika vseh dobrot, Boga samega.

Vprav v sv. obhajilu spoznamo postavo
ljubezni, ki nam jo je prišel razodevat naš Go-
spod. Tu prejmemo prav posebno milost ljubezni
in končno se s sv. obhajilom najlepše vadimo
v kreposti ljubezni.

I.

Najprej vprašanje, kaj je ljubezen. Dar. Zato
se v presv. Trojici sv. Duh, ki izhaja kot ljubezen,
v pravem pomenu imenuje Dar.

Po čem spoznamo ljubezen? — Po tem, kaj
daje.

Torej poglej, kaj nam naš Gospod daje v sv. Rešnjem Telesu; vse njegove milosti in vse njegovo imetje je za nas; daje nam samega sebe, vir vseh darov. Pri sv. obhajilu postanemo deležni zasluženj vsega njegovega življenja. Sv. obhajilo nas primora spoznavati božjo ljubezen do nas, ker v njem prejemamo polni in dovršeni dar.

Kako si vzljubil svojo mater? V tebi je bilo zrno, nagon ljubezni; toda zrno je spalo brez življenjskih znakov. Ljubezen tvoje matere pa ga je zbudila. Zate je skrbela, trpela in se ti sama dajala v hrano. Iz teh velikodušnih darov si spoznal njeno ljubezen.

No, in glej, naš Gospod je s tem, da se ti daje prav vsega in prav posebej tebi, nesporno dokazal, da ljubi prav tebe in neskončno. V sv. Rešnjem Telesu je namreč tvoj in ves tvoj. Res je, da ga tudi drugi uživajo, toda to je tako kakor pri soncu; tudi drugi se grejejo na njem, a vendar ti zato nisi prav nič na škodi.

Sicer je to postavo ljubezni vtisnil v naše srce Bog sam. Nekoč je Bog rekel: »Ne bom več pisal svoje poslanice na kamenite plošče, temveč z ognjenimi črkami v vaša srca.« Res, kdor ne pozna sv. Rešnjega Telesa, sploh ne pozna božje ljubezni. Kvečjemu lahko spozna

nekaj njenih učinkov, kakor spozna berač darežljivost bogatina na denarju, ki ga je od njega dobil. Toda pri sv. obhajilu vernik vidi, da ga Bog sam ljubi z neizmerno ljubeznijo, kakor jo premore le Bog. Če torej hočeš resnično spoznati, kako zelo te Bog ljubi, tedaj prejemaj sv. obhajilo, pa glej vase in spoznal boš, da ni treba nobenega drugega dokaza več.

II.

Sv. obhajilo nam daje milost ljubezni. Da moremo ljubiti našega Gospoda s prijateljsko ljubeznijo, potrebujemo posebno milost. S tem, da pride Jezus v nas, nam prinese to milost, in hkrati položi v našo dušo predmet te ljubezni, to je samega sebe. Naš Gospod ni zahteval od svojih učencev pred zadnjo večerjo, da bi ga tako ljubili, kakor jih je sam ljubil. Ni jim še rekel: »Ostanite v moji ljubezni!« To bi bilo zanje prezgodaj in ga ne bi bili razumeli. Toda po zadnji večerji ni rekel samo: »Ljubite Boga, ljubite svojega bližnjega!« temveč tudi, da ga naj ljubijo z bratsko, prijateljsko ljubeznijo; z ljubeznijo, ki naj bo naše življenje in postava našega življenja. »Ne imenujem vas več služabnike, temveč svoje prijatelje.«

Če ne hodiš k sv. obhajilu, moreš ljubiti našega Gospoda kot svojega Stvarnika, Odrešenika in Plačnika, nikoli pa ne vidiš v Jezusu prijatelja. Prijateljstvo temelji v združenju in v nekaki enakosti. Z Bogom je možno to dvoje le v sv. Rešnjem Telesu. Kdo bi se torej upal imenovati božjega prijatelja in se smatrati vrednega njegove posebne ljubezni? Hlapec, ki bi prijateljsko postopal s svojim gospodarjem, bi ga žalil. Gospodar mu mora dati to pravico, s tem, da ga sam prvi tako imenuje. Kadar pa Bog sam pride in prisede k našemu ognjišču, kadar prihaja sklepat z nami tovarištvo in hoče z nami deliti življenje, imetje in zasluženje; kadar nam torej sam prihaja nasproti, takrat ga brez drznosti in po pravici imenujemo svojega prijatelja. Tako je po zadnji večerji tudi naš Gospod govoril svojim apostolom: »Ne bom vas imenoval več svoje služabnike.« Kako pa jih boš klical, Gospod? Jim boš rekel božja slava, božja moč, božje zdravilo, kakor angelom? — Ne, še vse več: »Imenoval vas bom svoje prijatelje. Moji prijatelji ste, ker sem vam dal vse, kar sem prejel od svojega Očeta. Moji prijatelji ste, ker sem vam zaupal svojo kraljevsko skrivnost.«

Storil bo še več. Prikazal se bo Magdaleni in ji rekel: »Pojdi in sporoči mojim bratom...« Kaj, njegovim bratom? More li še kaj več? In apostoli so bili doslej pri sv. obhajilu enkrat samkrat! Česa bodo deležni šele oni, ki so ga tako pogosto prejemale kakor mi?

Kdo se bo sedaj branil ljubiti našega Gospoda z najnežnejšo ljubeznijo? Prav je, da trepetlaš pred sv. obhajilom, molreč sebe in njega, ki ga hočeš prejeti. Saj si njegovega usmiljenja potreben.

Potem se razveseli! Zdaj ni več čas, da bi se bal. Celó ponižnost se mora umakniti pred veseljem. Glej Zaheja, kakšno veselje je pokazal, ko je sprejel v goste našega Gospoda. A, glej tudi, kako ga ta sprejem razvname; pripravljen je vse žrtvovati in vse krivice desetero poravnati.

Čim pogostej boš hodil k sv. obhajilu, tem bolj se bo vnemala tvoja ljubezen, tem bolj se bo širilo srce in tvoja ljubezen bo poslala nežnejša in bolj goreča, ker bo njeno ognjišče čvrstejše. Jezus v nas polaga svojo milost; sam prihaja v naša srca vžigati močan ogenj. S pogostimi obiski vzdržuje in širi požirajoči plamen; to je res »žareče oglje, ki nas vnema«

(Jan. Krizostom). In ta ogenj ne bo ugasnil, če mi sami nočemo. Ne vzdržujemo ga mi, temveč Jezus Kristus mu daje moč in dejavnost. Ne ugašaj ga sam od sebe z grehom, pa bo vedno gorel.

Ubogi kristjani, ki hodite le enkrat na leto k sv. obhajilu: kaj pričakujete od tega? Združujte vendar pogostejše svoj plamenček s tem žarečim plamenom. Če treba, delajte to vsak dan. Ali mislite, da boste mogli žareti, če ne boste skrbeli za svoje ognjišče?

III.

Sv. obhajilo nas vadi v kreposti ljubezni. Le v sv. obhajilu se v polni meri izurimo v resnični in dovršeni ljubezni. Ogenj, ki se ne more širiti, ugasne. Ker pa naš Gospod hoče, da ga ljubimo, in vidi, da smo pri tem nebogljeni, nam vlije svojo lastno ljubezen in prihaja ljubiti v nas. In tedaj duša dela, kakor da je z Bogom eno. — Nič več ni prehajanja od enega do drugega. — Neposredno smo v milosti in v predmetu ljubezni. Prav zato so čustva ljubezni med zahvalo boljša, bolj goreča, ker smo pač bliže njemu, ki jih oblikuje. Izlivaj torej preko Gospoda vse svoje srce in ga nežno ljubi. Ne išči toliko

dejanj te ali one čednosti. Pusti, naj v tebi raste naš Gospod, razširi srce in kramljaj z njim. On naj bo glavnic tvoje duhovne trgovine. Dobiček se ti bo podvojil, ker bo podvojena tvoja glavnic. Ako delaš z našim Gospodom in nanj zidaš, boš pridobival veliko več duhovnih koristí, kakor če si skušaš pomnožiti kreposti z mnogimi drugimi vajami.

Prejemaj našega Gospoda in ga glej, čim dalje ga moreš, s tem da mu odstopiš velik del sebe. Najpopolnejša vaja ljubezni je, da v sebi razširiš našega Gospoda. Brez dvoma je spokorna in potrpežljiva ljubezen dobra in zaslužna, toda omeji nam srce in ga teži z mislijo na neprestane žrtve. Nasprotno pa se ti srce najbolj odkritosrčno in popolnoma razširi; kar razcveče se.

Kdor ne hodi k sv. obhajilu, te govornice ne razume. Naj se le malo vrže v ta božji ogenj, pa bo razumel.

Nikakor ne zadostuje, da kdo v sv. Rešnje Telo samo veruje, ampak treba je tudi ravnati po zakonih, ki nam jih nalaga. In sv. Rešnje Telo je predvsem zakrament ljubezni. Naš Gospod hoče, da smo te ljubezni deležni in da se z njo prepojimo. Prihajajmo torej k Jezusu iz ljubezni.

Seveda se moramo ponižati; a prevladovati mora ljubezen ali vsaj resnična želja po njej. Imejmo željo, vse svoje srce izliti v njegovo. Izkažimo mu svojo nežnost in vdanost, pa bomo spoznali vso veličino ljubezni v presvetem zakramentu.

ZAKRAMENT BOŽJE DOBROTLJIVOSTI

Pritegnil jih bom nase z Adamovimi
vezmi in z verigami ljubezni (Oz 11, 4).

I.

Gołovo je, da duša, ki vredno prejme sveto Rešnje Telo, uživa srečo in sladkosti, kakršne more nuditi samo ta božanski zakrament. — Zakaj se zdi Bogu tako važno, da pošajamo deležni njegove sladkosti? Zato, ker nas more nase navezati z eno samo stvarjo, s svojo dobrotljivostjo. Med neenakimi ni naklonjenosti; mogočneže obdajajo zavistneži in kralji nimajo prijateljev, če se ne ponižajo, da si jih poiščejo. Božja vsemogočnost nas pretresa. Niti s svojo svetostjo nas ne priklene nase. Ljubimo pa Boga zaradi njegove dobrote: vemo, da nas hoče rešiti, da se prav do naše ničnosti ponižuje. In med skrivnostmi iz življenja našega Gospoda nam najbolj vzbujajo ljubezen prav tiste, ki nam najrazločneje kažejo njegovo nežno in gorečo dobroto. Edino božja dobrota nas more trajno priklepati nanj. Kdaj so na zemlji častili Gospoda z največjo ljubeznijo?

Modri ga molijo v jaslicah, ker je tam ves ljubezniv. Slepороjeni hoče slediti Jezusu, ranjen

od tolike dobrote, ki mu jo je bil Jezus izkazal. Magdalena sliši, da so ji odpuščeni grehi, in srce ji vzplamti v ognju, ki ne bo nikoli več ugasnil; saj ji je Gospod izkazal neizmerno dobroto! Da, nobenega dvoma ni: priklepati nas more le dobrota. Tudi Cerkev, ki tako dobro čuti božje reči, govori v eni svojih molitev: »O Bog, čigar narava je dobrota...« Kaj mar vse druge božje lastnosti ne spadajo prav tako k božjemu bistvu? Brez dvoma ima Bog vse in v najvišji meri, tudi so vse enake, a mi zemljani smo najbolj dovzetni za božjo dobroto: Bog, čigar narava je dobrota.

II.

Ce pa je tako, bomo morali bolj ljubiti našega Gospoda takrat, kadar nam bo izkazal več dobrote. Ali pa se nam ne razgrinja božja dobrota najsijajneje prav v sv. obhajilu? Tridentški koncil pravi, da je Bog v tem zakramentu kar v izobilju razlil bogastvo svoje ljubezni. Več nam njegova ljubezen ni mogla dati. Več Bog ne more storiti, kakor da nam dá samega sebe. V sv. obhajilu prejemamo Jezusa Kristusa kot Boga in človeka z vsemi zasluženji njegovega zemeljskega zasluženja v vseh položajih, prejemamo odrešenje in vse njegove

sadove, da celó poroštvo bodoče slave. Prejemamo največjo srečo, ki jo Bog na zemlji sploh more dati.

In mi to srečo občutimo. Potrebno je, da jo okušamo. Brez te mile zveze z Bogom si stanje milosti, po človeško govorjeno, zelo težko ohranimo.

Spoved ustvarja v nas stanje milosti, ozdravi nas; a je silovito zdravilo, drago plačana zmaga, ki nam zapušča utrujenost po boju. Ta zakrament nam vrača življenje, a ga ne more za dolgo časa v nas ohraniti. Če ostanemo samo pri njem, smo le kakor okrevajoči.

Česa potrebujemo za dosego popolnega življenja, da postanemo ljudje? Sv. obhajilo, ki je kot balzam sladka in dobrodelna toplota, mleko, ki ga daje Gospod, kakor pravi prerok: »Kakor dojenčki boste.« Po pokori nam vrača sv. Rešnje Telo popoln mir. Iz ust samega našega Gospoda moremo čuti bodrilne besede: »Pojdi v miru in ne greši več.« Kakor nebeška rosa prihaja ta beseda iz njegovega srca in pade v naše srce, ki je še vse ranjeno in razbolelo.

Sv. obhajilo daje stanovitnost do konca. Nič nam tako zelo ne jemlje poguma, kakor dolga pot, ki jo imamo prehoditi; ta skušnjava

muči največkrat začetnike. »Nikoli,« pravijo, »ne bom mogel tako dolgo vztrajati.« Če hočeš vendarle vztrajati, prejemaj našega Gospoda!

Kdor ne hodi k sv. obhajilu, more ohraniti milost za nebesa, a kako daleč so nebesa! Kolikšno vero mora imeti, da se iz te razdalje vedno in trdno vanje ozira! Življenje vere je torej neprestana žrtev, boj brez miru in okrepčila. V njej ni dejanske in bodrilne sile. Tak je podoben potniku, ki ga od doma ločijo velike razdalje: dolga pot ga utruja in dela malodušnega. Kdor se le poredko obhaja, si pa tudi težko dolgo časa ohrani milost. Če jo pa le ohrani, ni tako zelo čista niti lepa, temveč jo pokrije potni prah in njen sijaj potemni. Tega nas uči izkušnja.

Ako pa hodimo k sv. obhajilu, koliko lažje si ohranimo milost vso čisto! Tedaj ne gre za nek oddaljen cilj, ki naj skrbno nad njim čuvamo, ampak gre za jutri, gre za odlično obleko, ki nam daje pravico, da se smemo udeležiti gostije. Zato pa se greha izogibljemo iz ljubezni, ker nočemo biti od sv. obhajila izključeni. In tako postane sv. obhajilo zanesljiva obramba proti grehu. Z njegovo pomočjo se moremo greha izogibati prav do smrti. — Govorim seveda o radovoljnem grehu.

Kako bi mogla duša, ki hodi vsak dan k sv. obhajilu in ga visoko ceni, privoliti v skušnjava. Ve, da bi jo ta greh oropal tistega, česar si tako želi. Jutrišnje obhajilo ji stopa pred oči, jo podpira, bodri in varuje pred padci.

Priznam, da mi je nerazumljivo, kako naj ohranim milost brez pogostnega sv. obhajila.

Sicer nas pa tudi Cerkev tako uči. Trident-ski koncil nas vzpodbuja za vsakdanje sv. obhajilo. Nekateri zahtevajo pri tem mnogo previdnosti, češ da je nauk Cerkve brez dvoma pravilen, da pa v dejanju moremo ta nasvet le malo upoštevati. Splošno zadostuje, pravijo, da hodijo verniki k sv. obhajilu le ob velikih praznikih. A mi jim odgovarjamo, da je sv. obhajilo s takimi presledki le izredna hrana, kje pa je potem navadna, ki je vsakdanji kruh, ki je za vzdrževanje potreben? Kako naj tedaj ohranim v sebi božjo ljubezen, ki daje življenje in zasluženje vsem krščanskim popolnostim?

Joj, se včasih vprašujemo, kako da je Evropa izgubila vero? No, zato, ker sploh ali pa skoraj nič več ne hodi k sv. obhajilu! Janzenizem je odgnal vernike od obhajilne mize, pa so izgubili duha Jezusa Kristusa, duha vere in ljubezni; odreveneli so in ohromeli; onemogli so. Kako naj jim pomagamo? Vrnite jim neob-

hodni kruh, ki ga jim nudi Cerkev; oživite jih pri evharističnem ognjišču! Dajte, naj jim zasije to oživljajoče sonce! Da bi narode zopet privedli k veri, pišejo mnogo knjig in dokazov; pa saj ni vendar vera toliko stvar dokazov; vera je milost! Išcite jo pri viru, pri obhajilni mizi!

Sv. obhajilo daje torej srečno stanje milosti in mu zagotavlja trajnost, kajti Jezus Kristus sam pošlaja njegov bližnji in neposredni cilj. Obhajilo ustalja in olajšuje kreposti, ker hrani za nas božjo ljubezen. Kreposti napravlja mile in ljubeznive, ker jim daje živ in poživljajoč smoter. Nikoli ne bomo k pogostnemu sv. obhajilu preveč vzpodbujali. To ni zloraba. Ali otrok zlorablja svojega očeta, če ga obiskuje in se kar naprej suče okoli njega. Podobno je z vernikom in našim Gospodom.

Pripravljajmo se s sv. obhajilom na nebesa. Tam neprestano prejemajo našega Gospoda in živijo od njegovega poznanstva in njegove ljubezni.

Sv. obhajilo je zanesljivo jamstvo večnega zveličanja vsakomu, ki ga prejema pogosto in zadosno pripravljen.

ZAKRAMENT ŽIVLJENJA

Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi (Jan 6, 53).

Učlovečenje je drugo stvarjenje po mnenju vseh svetih očetov. V Jezusu Kristusu smo bili na novo ustvarjeni, smo nazaj prejeli izgubljene pravice, zopet našli svoje življenje, svoje dostojanstvo: na novo ustvarjeni v Jezusu Kristusu.

Kar smo rekli o učlovečenju, lahko rečemo tudi o sv. Rešnjem Telesu, ki je le nekakšno njegovo nadaljevanje. — Poglejmo, kako v svetem Rešnjem Telesu zopet najdemo življenje, božje življenje, ki ga je bil človeštvu uničil izvirni greh.

Jezus Kristus je rekel: »Kdor mene jé, bo imel življenje; ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« Toda, ali nam krst, ki nas napravi otroke božje, ne dá božjega življenja? Ali nam ga ne vrne zakrament pokore, če smo bili tako nesrečni, da smo ga z grehom izgubili? Kaj naj torej pomeni ta Gospodova beseda, ki jo je celó s prisego poudaril? Zdi se, kakor da si tu katoliški nauk nasprotuje. — A vendar si ne.

Svelo Rešnje Telo je zakrament življenja, ker nam daje usovršenje življenja, ker nam daje življenje v njegovem razvoju. En dan star otrok ima brez dvoma življenje; bolnik, ki okreva, ima tudi življenje. A pustite prvega samega in brez oskrbe, ne dajte bolniku zdravil in krepilne hrane, ki je potrebna okrevajočemu: in kmalu bo prvi izgubil življenje, ki je vanj komaj stopil, drugemu pa se bo bolezen zopet še bolj poslabšala. Krst in pokora, ki nam dasta življenje, ga ne moreta ohranjati. Ko Gospod od mrtvih obudi Jairovo hčer, tudi zapove, naj ji dajo jesti; življenje in hrana, ki življenje ohranja, se namreč nikakor ne dasta ločiti. Treba je pristopati k sv. obhajilu, ker sicer bomo vedno nazadovali. Ali more kristjan živeti angelsko življenje? Gotovo si moremo služiti nebesa in delati zanje, da smo le v milosti; da pa moremo to opravljati dalje časa, je treba prejemati hrano močnih. Nobeno drugo sredstvo nam ne bo dalo zadostnih moči, da v trdem vsakdanjem boju vztrajamo.

Molitev, kakor je dobra in potrebna, te bo utrudila, in končno jo boš opustil, če je ne podpira obhajilo.

Da živimo spokorno, da napredujemo na tej ozki in križevi poti samoodpovedi, je treba

slediti božjemu nagibu, ki je prav pogosto obnovljena navzočnost Jezusa Kristusa v našem srcu.

Zgled spokornikov, ki so bivali sredi puščav, se zdi, da nasprotuje tej trditvi; toda pomisliti moramo, da so prihajali puščavniki vsako nedeljo v samostan k sv. obhajilu. Saj so ga bili tudi bolj potrebni kot drugi, da so mogli v svojem svetem stanu napredovati. Držim se načela: Čim bolj sveto hoče kdo živeti, čim čistejši hoče biti, tem večja je potreba, tem nujnejša je zahteva, da pogosto pristopa k sv. obhajilu. Tako življenje zahteva namreč več žrtev, zato zahteva tudi več moči. Če moraš veliko delati, tudi veliko jej! Glej sv. obhajilo vedno kot sredstvo, ki te ohranja in krepi. Sv. obhajilo ni dejanje visoke in težavne kreposti, tudi se ti ne nudi kot plačilo za tvoje čednosti. K sv. obhajilu moraš pristopati ne zato, ker si svet, ampak zato, da tak postaneš. To je načelo. Obhajaj se, ker si slaboten in preobložen z deli krščanskega življenja. Jezus Kristus te vabi k sv. obhajilu: »Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.« In če nam sv. obhajilo včasih ne dá počitka, nas ne okrepča, je to zato, ker ga jemljemo kot dejanje težavne kreposti, ker

se ob njem mučimo s tisoč utrudljivimi dejanji, skratka, ker ob njem delamo, namesto da bi se hranili in počili. Sprejemaj Gospoda in se odpočij. Čemu ves ta nemir? Nihče ne hodi na gostijo, da bi opravljaj svoje posle. Uživajte torej to nebeško hrano, in ker ješ angelski kruh, se kakor angeli tudi ti vsaj nekoliko predaj pre-mišljevanju. Ne vzameš si časa, da bi Gospoda okušal, zato odhajaš nemiren, češ da nisi ničesar občutil. Posnemaj v duhu kartuzijane, ki se med zahvalo po obhajilu uležejo k vznožju oltarja. Dobre duše tožijo: »Obhajila mi nič ne koristijo, saj ob njih ničesar ne občutim.« Tako sklepanje je napačno. Imaš korist, saj živiš! Obhajilo je dobro, čeprav ne opravljaš junaških del kreposti ali pa žrtev, ki izredno veliko zahtevajo. Sv. Rešnje Telo je moč ali sladkost. Tako ga napoveduje vsa stara zaveza; zdaj ga imenuje kruh, ki ima vso sladkost v sebi, zdaj skrivnostni kruh, podan malodušnemu, da ga okrepča za nadaljno pot; potem zopet je oblak v puščavi, ki osvežuje podnevi, sveči in ogreva ponoči. Tako je sv. Rešnje Telo. Če ti manjka moči, ti jo podeli; če si utrujen, te okrepča. Bistveno mu je, da vsakomur pomaga prav v njegovi potrebi.

Iz vsega, kar smo pravkar povedali, sledi: ako hočeš biti močan, ako hočeš živeti polno življenje, pa te polnosti še ni, tedaj prihajaj k sv. obhajilu! »Kdor vame veruje, bo zveličan,« je rekel Gospod; ko govori o sv. Rešnjem Telesu, pa celó pravi: »Kdor mene jé, bo imel življenje.« — Polnost življenja, kaj je to? Ni le nitka življenja, ampak izvor, reka, morje življenja; življenja, ki se hrani samo iz sebe in ki traja vedno, če ga le hočemo sprejeti; to je življenje Jezusa Kristusa samega, življenje ljubezni, ki traja tako dolgo, dokler ljubi. In kdor živi v zahvali, ima resnično življenje Jezusovo v sebi. — Kot hostija biva Gospod v naših srcih po sv. obhajilu res da malo časa, a sv. obhajilo deluje še naprej, njegov duh ostane v nas. Sv. hostija je kakor omoč zdravila: omoč se stre in izgine, zdravilo pa rodi v telesu blagodejne učinke.

Ne razumem, kako more človek v svetu ostati čist brez sv. obhajila; na ta način sploh ne napreduje. Dobijo se pobožne osebe, ki pravijo: »Pogostno obhajilo mi ni potrebno; čutim se mirnega.« — Še preveč si miren; ta tišina brez sapice naznanja viharje! O, ne občuduj svojih malih čednosti, ne zaupaj svojemu miru, ne zanašaj se toliko nase! Stremi po

napredku in zato pristopaj pogosto k obhajilu! Seveda je v tem treba slediti nasvetu spovednikovemu, toda lahko mu razložiš svoje želje in potrebe. Sodil bo po svoji uvidevnosti.

Toda, žal so tudi taki, ki imajo dovoljenje hoditi k sv. obhajilu, pa se ga ne poslužujejo, češ da so utrujeni, da jim ni dobro, da niso pobožni. To je satanova zvijača, in če se ji vdaš enkrat, te bo nadlegoval s temi pretvezami vsak dan.

Tako ravnanje z Gospodom je nevljudno, krivično in žaljivo. Dovoljenje tvojega duhovnega vodnika je povabilo Gospodovo in ti njegovo povabilo drzno odklanjaš. Toda o zamarnjenih obhajilih bo treba dajati račun, kakor o talentu, ki ga je zakopal malopridni hlapec iz evangelija!

Hodi se torej pogosto krepčati k angelski mizi, kjer boš dobival močno in živahno življenje! Potem bo življenje v tebi raslo vse dotlej, ko ga bo Bog izpremenil v življenje večne sreče.

P R E N O V L J E N J E P O S V E T E M O B H A J I L U

O Bog, ki si dostojanstvo človeške narave čudovito ustvaril in še čudoviteje prenovil...! (Rimski misal.)

Jezus je postavil presv. Rešnje Telo, da bi prenovil človeka, ki je bil po izvirnem grehu ponižan in oropan prejšnje časti. Človek je bil pozabil na svoj nebeški izvor in izgubil svoje prejšnje kraljevsko dostojanstvo nad stvarstvom. Postal je podoben živalim, ki bi jim moral gospodovati, in bil vržen v njih sredo, tako da so slabejše pred njim bežale, močnejše pa ga napadale. Greh je naredil iz njih kralja njih smrtnega sovražnika. Seveda je po svoji naravi človek še vedno ostal njihov kralj, a le kralj brez prestola.

Ta človek, oropan časti, ki mu gre v stvarstvu, pa se je še bolj onečastil s prostovoljnim grehom, ki ga je ponižal do brezumne živali. Malikovalci pa se po grehu celó tako daleč čutijo živalske, da si jih izvolijo za svoje bogove in padajo pred njimi na kolena. Človek se je začutil tako zelo propalega, da ga je obšla skrivna potreba, naj ustvarjena bitja moli, češ

da se mu pred njimi ne bo treba sramovati; pred svojim Silvarnikom pa je bežal in si ni upal prenesti njegovega pogleda. Toda glejte čudovito božjo iznajdljivost! Če bi Bog klical človeka k sebi v njegovi bedi, bi ga gotovo spravljal v zadrego; zato je sklenil, da ga prenovi, da mu zopet vrne čast. Ker pa hrana in obleka še najbolj zbližujeta ljudi med seboj, zato bo Bog človeku oboje zamenjal: dal mu bo božjo obleko in božjo hrano. To dvoje naj človeka prenovi.

Sveti krst Adamovega otroka očisti, Jezusove kreposti ga okrasijo, presveto Rešnje Telo pa ga naredi Bogu podobnega. S tolikšnimi častmi obdani človek čuti, da je povišan! Resnično, Jezus oblači duhovnika s svojim lastnim telesom: »S samim seboj oblači duhovnike,« je rekel Tertulijan. Duhovnik je drugi Kristus, z njim se hrani in njegova volja je volja Gospodova; duhovnik je Kristus in vsi verniki, ki prejemajo sv. Rešnje Telo, postanejo deležni iste časti. Zato pa je telo, ki je prejelo sv. obhajilo, ki se je združilo z Jezusom Kristusom, tako neskončno častitljivo, da nas obide skušnjava, naj pademo pred obhajancem na kolena in ga molimo! Zakaj Cerkev tako pobožno časti oslanke svetnikov, če ne zato, ker so prejeli

Jezusa Kristusa, ker so bili njihovi udje deli Jezusovega Telesa in bili tako njegovi lastni udje? Hočem iti še dalje in trdim, da smo po obhajilu povišani celó nad angele, če ne po naravi, pa vsaj po časti! Ali ne pošljamo po obhajilu sorodniki Jezusovi, drugi Kristusi? Angeli pa so samo njegovi služabniki. In ko prejmemo sv. obhajilo, s kolikim spoštovanjem nas obdajajo in kolike časti nam izkazujejo! Sedaj vidimo, kako nas sv. obhajilo naredi velike, kakršne bi nas ne, če bi ne bilo izvirnega greha. Pred izvirnim grehom je bil človek pod angeli, po odrešenju pa je postal po presv. Rešnjem Telesu soroden Jezusu Kristusu in more zato zasedeti v nebesih višji prestol kot nebeški duhovi. In čim večkrat gremo k sv. obhajilu, tem večja slava nas čaka v nebesih, ker vsako sv. obhajilo poveča sijaj našega venca.

In, naj govorim po človeško, zakaj nas pogled na nekatere osebe, n. pr. na duhovnika, takoj navda z nekim svetim spoštovanjem? O, Jezusa Kristusa spoznamo v njih, Jezusa, ki iz dna njih srca diha na vso njihovo zunanost, kakor pri vijolici zavonjaš njen vonj še preden jo zagledaš! Še več! Zdi se mi, ako bi naš Gospod svojega veličastva v obhajancih ne skrival, bi se svetili kakor sonce. Pa ga skriva,

da jih ohrani ponižne. A tudi tako še dosti prodira navzven. Zato bližina svetega človeka na nas spokoyno in blagodejno vpliva.

Naj povem še to: Vsaka duša ima neko zveličavno poslanstvo za druge duše na zemlji; da pa more to izpolniti, ji je potreben ugled, sorazmeren cilju, ki ga hoče doseči. Ta duhovni ugled pa se zajema le v sv. obhajilu; ni se namreč mogoče ustavljati človeku, ki nosi v sebi Kristusa, ker se ta javlja v njegovem govorjenju in ravnanju. Duhovnik, ki le poredko mašuje, ima sicer prav tako poslanstvo kot drugi duhovniki, nikdar pa ne bo imel ugleda, ki ga njegovo poslanstvo zahteva; vpliv, ki z njim privlači srca, prihaja namreč le od Boga. Svetniki so nekako bolj dovršena podoba Jezusa Kristusa, zato se jim tudi laže uklonimo; celó živali so jim poslušne, in če svetniki spreobračajo kar cela kraljestva in svetove, tega ne delajo iz lastnih moči, temveč po moči Gospoda, ki so ga prejeli in ki v gorečih plamenih vre iz njihovega srca. O da, svetniki so znali prejemati Jezusa, ga ohranjati v svojih srcih in se ga posluževati v slavo njegovega Očeta!

Resnično, sv. obhajilo prenovi človeka v njegovem dostojanstvu. O, zares srečni greh!

Ponižan si bil in oblečen v živalske kože v kazni za svoj napuh, zdaj pa obleci našega Gospoda Jezusa Kristusa. V človeški družbi navadno po obleki sodimo, koliko spoštovanja gre temu ali onemu, že zunanost naj bi bila znak našega dostojanstva. Zato pa obleci Jezusa Kristusa; ako boš nosil to veličastno obleko, boš časti vreden in spoštovan. Imel boš ugled pri ljudeh okrog sebe, da te bodo spoštovali in ljubili. To je pa tudi edina veljava, ki more imeti zveličaven vpliv. Takoj, ko je Cahej, ki so ga prezirali kot cestninarja, sprejel Jezusa, ga je Gospod proglasil za Abrahamovega sina in tako njegove obrekovalce prisilil k molku. Kaj pa ti? Sv. obhajilo ti podeli plemstvo, zato je hiša, kamorносиš Jezusa Kristusa, vredna vse časti in spoštovanja.

To je torej prenovitev našega dostojanstva. Vem, da s tem nismo postavljeni nazaj v zemeljski raj, ta raj naj le ostane zaprt! Presveto Rešnje Telo je pravi raj, je vrt veselja, ki se v njem Bog pogovarja z zvesto dušo. Če bi mi kdo ponudil v zameno zemeljski raj za moj sedanj položaj, bi odklonil. Da, kljub vsej revščini bi odklonil, samo da si ohranim presveto Rešnje Telo. Saj vendar ta revščina ni greh! In ob tako močnem kruhu jo pač lahko

prenašam: ljubezen namreč ne pozna težav, in če jih, jih vzljubi!

Zlasti ve, krščanske žene, zahvalite našega Gospoda, ki vas je tako oplemenitil, da niste več, kakor v poganski dobi, samo sužnje in stroji, ki jih moški lahko uporabljajo po mili volji. Pravico do časti vam daje sv. obhajilo, ki imate do njega enako pravico kot moški; sv. obhajilo oplemeniti vaša telesa in jih združuje z učlovečeno Besedo. Tu je izvor vaše časti; presveto Rešnje Telo vas stavlja takoj za Marijo! Bog sam vam je dal pravico, da sedate k njegovi božji pojedin, in gorje vašim možem, če bi vam branili to čast uživati. Z dnevom, ko ne boste več prejemale sv. obhajila, boste zdrknile spet v žalostni položaj, ki vas je iz njega potegnilo sv. obhajilo. Vaša veličina izhaja iz sv. obhajila in od nikoder drugod. S kako častnimi venci so krasili v teku časa ženo: poudarjali so njene pravice, zagovarjali njeno enakopravnost z možem... O, naj bi bil vaš pravi častni venec v prejemanju Jezusa Kristusa, vaša pravica popolna svoboda, da se mu kadar koli približate, vaša slava v združitvi z Jezusom, hostijo, ki je sijaj Očetov, ki ima v njem in po njem vsaka resnična čast svoj blesk. O, da bi jo nekoč v večnosti mogle uživati v vsej polnosti!

ZAKRAMENT MIRU Z BOGOM

Recite malosrčnim: »Osrčite se
in nikar se ne bojte!« (Iz 35, 4.)

I.

Človek je imel po grehu nagonski strah pred Bogom. Komaj se je vdal hudobnemu duhu, že se skriva in beži pred obličjem svojega Stvarnika ter se ne upa odgovoriti na njegov klic.

Ta občutek strahu po slabem dejanju nam je tako zelo naraven, da se celó otrok obotavlja približati se svoji materi, kadar ji ni bil pokoren, čeprav ga ona nežno ljubi. Zločinec, ki beži pred človeško pravico, je tako prevzel s tem občutkom strahu, da se mu že na obrazu bere, in včasih zadostuje že samo to, da se mu krivda dokaže.

Enako ali pa še bolj velja to z ozirom na Boga. Misliš, da je ta ali oni grešnik zakrknjen in da samo iz napuha vztraja v grehu. Pa ni tako! Strah ima pred Bogom, in čim večja je grešnikova krivda, tem večji je tudi strah. In če se pogrezne v blato svojih zločinov ter kopiči greh na greh, se le še bolj dokazuje njegov strah. Kaj pa je obup, če ne napačno

prepričanje, da nam ne bo odpuščeno in bomo padli v roke strašnega Sodnika? Prav tako se bojijo našega Gospoda vsi, ki nočejo v cerkev; če pa iz katerega koli vzroka prisiljeni vstopijo vanjo, v zadregi trepetajo. Grešnik se boji samega sebe, nikoli ne more živeti v miru s svojim srcem in s svojo vestjo, vedno se le boji. To je edini vzrok, da se dela gluhega in beži.

Svelo pismo kaže, kako velik je ta strah v človeku, da so največji svetniki trepetali, kadar se jim je prikazal Bog ali jim govoril po kakem angelu. Celó preblažena Devica Marija se je kljub svoji svetlosti tresla pred božjim angelom; strah je namreč premagal njeno naravo.

Štiri tisoč let je Bog pripravljajal zbližanje s človekom, ki se je šele po sv. Rešnjem Telesu dovršilo. Učlovečenje Sina božjega je sicer pospešilo delo zbližanja človeka z Bogom, vendar samo ni zadostovalo. Jezus nam je izkazoval svojo božjo dobroto samo tri in trideset let, in reči smemo, da bi ostali še vedno tako boječi, kot so bili Judje pred njegovim prihodom, ako bi nam po tako kratkem času zopet popolnoma odtegnil svojo prisotnost. Ali bi zveličavno delo učlovečenja, veličasni spomenik božje ljubezni in mogočnosti, moglo ustvariti med Stvarnikom

in stvarjo zaupno prijateljstvo? — Ne! Prijateljstvo zahteva stalnih in osebnih odnosov!

Zato je naš Gospod postavil sv. Rešnje Telo. Po tem zakramentu pa biva v našem mišljenju, v nas, z nami in pri nas ter tako nadaljuje in usovršuje svoje delo zbliževanja. Svojo slavo je prikril in se nam javlja na zunaj le kot nepoznan prijatelj; podoben je kralju, ki si je nadel obleko reveža in prisedel k njegovi mizi, rekoč: »Jaz spadam k tvoji družini, postopaj z menoj, kakor z ostalimi domačimi!« Toda, kaj pravim? Saj je storil še več: Jezus je postal kruh! Kdo bi se še bal žitnega zrna? Ali je torej mogel Bog najti boljše sredstvo, ki bi z njim zakril svoje veličastvo?

II.

Glejte, kako so nam olajšani in kako pri srčni postanejo s tem naši odnosi do Jezusa! Ker se Jezus skriva v sv. Rešnjem Telesu, se mu upamo približati in poslušati njegove božje besede. Nekoč je ena sama beseda iz njegovih ust razgibala svet v grozi, kot na primer na gori Sinaj; enako bi nas ena sama njegova beseda ljubezni užgala in použila, ena sama beseda grožnje bi nas uničila.

Kar se tiče posnemanja njegovih čednosti, bi obupali nad tem, da jih kdaj dosežemo, če jih Jezus ne bi zakril v sv. Rešnjem Telesu in nam jih ne napravil tako rekoč dostopnih! S tem pa, da jih je skril in si privzel videz, kakor da bi bil brez življenja ter je zato pokoren kot vsaka mrtva stvar, nas navdušuje, da ga posnemamo. Podoben je materi, ki jeclja in dela majhne korake, da bi s tem naučila svojega otroka govoriti in hoditi.

O sv. Rešnjem Telesu bi lahko rekli, da v njem Jezus človeka zbližuje z Bogom.

Toda, kako naj opišem skrivnost tesne združilve, ki se izvrši pri sv. obhajilu med Jezusom in nami? Prijateljstvo hoče združilve, brez nje ni popolnega zaupanja. Jezus se hoče z vsakim izmed nas osebno združiti! V sveti drznosti si je upal reči Mojzes Bogu: »Pokaži mi svoje obličje!« Ali Bog ga je prvič zavrnil; šele ko ga je Mojzes vztrajno prosil in rotil, Bog ni mogel več kljubovati toliki zaupnosti. A v strahu, da Mojzes ne bi mogel prenesti sijaja njegove slave, mu je zapovedal, naj gleda od daleč, potem pa je šel mimo. Mojzes je videl le žarek, en sam žarek božjega veličastva, in že je sam tako zablestel, da mu je za vse življenje ostal na čelu blesk.

Če bi nam Jezus pokazal svojo slavo v sv. Rešnjem Telesu, bi postali prav taki kot Mojzes; toda, kje bi bilo tedaj prijateljstvo in zaupnost? Ker je bil Mojzes ves omamljen, ni imel želje, da bi govoril in odprl svoje srce. Jezus pa hoče našega prijateljstva. Želi, da bi z njim občevali kot s prijateljem, zato se je skrila pod podobo kruha. Pred to nihče ne trepeče, ker vidi stvar, ki je je navajen že od mladosti, namreč kruh, zato dobimo pogum, da mu odpremo srce; tako nas naš Gospod preseneči.

Zahej tudi ni bil tako drzen, da bi z Jezusom želel govoriti, hotel ga je le videti. Jezus pa ga je presenetil in poklical po imenu. Zahej se mu takoj odzove in se čuti od tolike ljubeznivosti docela spremenjenega. Odslej ne misli več na to, da je le ubogi grešnik, ampak z iskreno ponižnostjo sprejme Jezusa v svojo hišo in se brez strahu veseli njegove mile prisotnosti.

Če bi nam Jezus po angelu vnaprej oznanjal in pošiljal obhajilo, namesto da nas samo preseneča, bi v sveti grozi že dolgo vnaprej trepetali. Toda, ako naj zares v sv. obhajilu okušamo srečo, je potrebno, da smo presenečeni, kakor smo. Saj gledajo naše oči le ubožno zunanost, a prav v tem je večja milost. Sicer

bi bili pri sv. obhajilu preveč zbegani. Dobro je, če smo ginjeni, ne pa, če smo zbegani, zakaj ginenost obrača naše misli bolj na tistega, ki ga bomo prejeli in manj na našo bedo.

In kaj drugega naj storimo, kadar pride naš Gospod k nam, kakor da se veselimo? Njegova dobrota nas varuje pred bleskom njegove svetosti; po njej pozabimo na vsemogočnost, slavo in veličino božjo. Radujmo se torej te božje iznajdljivosti, ki je mislila na nas. Sv. Rešnje Telo nam približuje Boga, sv. obhajilo pa nas z njim v zaupnosti združuje.

O da, srečonosni greh! Ko je bil človek še nedolžen, je bil Bog njegov Gospod in vladar, sedaj pa je postal naš prijatelj, ki z njim skupno obedujemo, postal celó naša hrana: Gospod sam je naš gost in naša gostija.

SVETO OBHAJILO – VIR Z A U P A N J A V B O G A

»Jaz sem, ne bojte se!« (Mr 6, 50.)

I.

Smoter sv. Rešnjega Telesa ni samo ta, da človeka združuje z Bogom, ker prežene nagon-ski strah, ki se človeka polašča, ampak je še vse odličnejši: da namreč vzbuja v njegovem srcu zaupanje. Navsezadnje bi človek prisotnost Boga še mogel prenesti, a kako bi se upal z njim pogovarjati, ako se ne bi naš Gospod v svoji dobroti zakril? Ne boji se žrtev, zato vse neenakosti zabriše. Še ko je koč človek hodil po zemlji, je njegova človeška narava tako skrbno zakrivala sijaj njegovega božanstva, da so se mu upali bližali grešniki in otročiči. Videli so samo njegovo dobroto in usmiljenje.

Toda, kdo bi si upal danes govoriti z zmagoslavno vstalim in poveličanim Gospodom? Pridobil si je čast sodnika živih in mrtvih, zato hoče, da se ga bojimo in ga časlimo. Seveda je še vedno prejšnji dobri Bog, Bog usmiljenja, toda njegovo stanje je sedaj drugačno, in če bi ne imeli sv. Rešnjega Telesa, bi se ne upali

z njim kar zaupno pogovarjati. Postavil je svoj zakrament, da bi ga ljubili, da bi z njim tako nežno in ljubeče občevali, kakor za časa njegovega zemeljskega življenja. Mi duhovniki vam kot Janez Krstnik oznanjamo odpuščanje in usmiljenje, ne moremo pa vam dati zaupne ljubezni, ne moremo ustvariti med vami in Gospodom tiste nežne in zaupne domačnosti, kakršne si želi.

Ko je še bival na zemlji, so spoznavali dobroto našega Gospoda iz njegovega vedenja: Vse na njem je izražalo krotkost, vse je privlačevalo. Sedaj pa je skrit. Toda še vedno dihajo skozi oblak, ki ga zakriva, iste njegove lastnosti, zakaj ta oblak ga nam nikakor ne skrije tako zelo, da bi si ga ne mogli predstavljati s potezami njegove krotkosti in nežnosti. Tako se je v naših dušah naslikal z najnežnejšimi barvami ljubezni. Kadar zagledamo svete podobe kruha in vina, se vselej takoj spomnimo, kaj je Jezus bil in kaj je, namreč ljubezen, dobrota, usmiljenje in nežnost. Glejte, Jagnje božje.

II.

Domačnost se mora kazati predvsem v blagi zaupnosti in razgovoru. Nekatere besede so take, da kar prešinjajo in ti vzbujajo ne-

premagljiv čar. — Kadar so množice slišale našega Gospoda govoriti, so rekle: »Nikoli ni nihče tako govoril, kot ta človek!« Grešnike je krotkost njegove besede tako ganila, da se niso mogli več upirati njegovi dobroti. Pri sv. obhajilu pa Jezus govori naši duši. Pa kaj nam govori, kaj prijateljsko pripoveduje? Brez dvoma ste ga že kdaj slišali. Njegova govorica je že po naravi ljubezniva, včasih, a le poredko, pa tudi stroga... Človek se ji ne more ustavljati... Ali nisi nikoli v duhu klečal pri nogah našega Gospoda? Ali ti ni nikoli, če je bilo tvoje kesanje iskreno, rekel: »Dobro, odpuščam ti in nikar se ne boji!« In ali nisi na te besede pretakal solze ljubezni? O da, notranji glas prodira globlje od zunanjega in duša sliši vse ostreje ko telo! Ni je bolj resnične stvari. V presveti Trojici je beseda vzor vsake druge besede, ki je tudi notranja, a vendar resnična, to je Beseda sama.

Ali nas ne gane že sam spomin na besede našega očeta in naše matere, ki jih ni več, da nam prav po njem zopet oživiša? Torej zares je notranja, duhovna beseda. Še bolj notranja pa je tista resnična beseda, ki človeka tudi gane, zakaj zgolj zunanja beseda ne more ganiti.

Jezusova beseda v presv. Rešnjem Telesu je zaupna in prodira do skrajnih globin naše duše. Kaj drugega kot nežna zaupnost privlači k našemu Gospodu ubogo dušo brez čednosti in zaslug, česar se sama zaveda in nebogljenost priznava, da se mu približa in z njim govori preprosto in vdano kakor otrok svoji materi? Ali bi se upala tako odkrito govoriti vpričo drugih? Ne. Slišala je namreč Jezusa, ko ji je govoril: »Pridite k meni vsi, ki ste obteženi, in jaz vas bom poživil.« Zato je prišla. Sama z Jezusom govori odkritosrčno in se prepušča ganljivi vdanosti.

Prav to milo in zaupno vabilo nas kliče k sv. obhajilu; brez njega bi se nikdar ne upali približati sveti mizi. Milost priprave na sveto obhajilo je namreč milost zaupanja, ne pa milost izpraševanja vesti, celó nujnost molitve ne. Vse to je seveda dobro, a prava priprava je v tem, da zaupamo v besede: »Pridite, ne bojte se, zakaj jaz sem Bog vaših src.« Taka priprava bolj časti Boga, kot če bi se obupan vrgel na tla.

Morebiti mi bo kdo rekel: »Kaj mi pomaga, ko sem pa pri sv. obhajilu mrzel, brez prave pobožnosti in brez sadov.« Zato je tako, ker ne zaupaš popolnoma prisrčni besedi našega Gospoda, ker se ne vržeš na tla k njegovim

nogam z vdanostjo Magdalene, ki se je topila v solzah sreče celó takrat, ko ji Jezus ni nič govoril. Poslušaj vendar njegovo zaupno besedo, ki je samo razkrivanje njegove krotkosti. Med delom namreč ne jemo! Nebeški kruh, ki ga misliš prejeti, je sama božja Beseda, beseda življenja. Moramo jo poslušati mirno in pokojno.

III.

Zahvala pri obhajilu pa mora biti še bolj zbrana kot priprava. Če takoj začneš opravljati najrazličnejša dejanja zahvale, ravnaš kakor otrok. Ako pri zahvali nisi zbran, je najbolje, da si izbereš kak urejen način ali kako sredstvo, s katerim si ohraniš pobožnost. A še nekaj! V sebi imaš prijatelja in spodobnost zahteva, da ga poslušáš. Ali na žalost prav tega ljudje nočejo storiti in tako ne morejo prodreti v Gospodovega duha. Predstavlja^{jo} si Gospoda, kakor da nam prihaja očitati naše napake. In vendar ni tako! Prijatelj ne prihaja zato, da bi nam kaj očit^{al} in zlasti ne prič^{en}ja z očitki. Dobro si zapomnimo, da nam Gospod v prvih trenutkih sv. obhajila nikoli ničesar ne očita. Le hudobni duh nas bega, ker ne mara, da bi uživali Gospodovo milo besedo. Trudi se, da bi nam predstavil Jezusa kot oblasnega gospo-

darja in strogega sodnika in bi nas s tem prestrašil. Človeka kar nekam žene, da bi opustil zahvalo po obhajilu in na ta način ubežal temu maščevalnemu pogledu. Oh, saj naš Gospod vendar ni tak!

Malomarne duše se takoj predajo v naslednje misli: »Tako sem reven, tako grešen...« Počakaj vendar, naj se ti srce razširi, potem ti bo zadoščoval en sam pogled nase, pa se boš uspešneje ponižal kot z vsemi prejšnjimi naporji. Ali mar bogati dobrotnik, ki obišče reveža na bolniški postelji, takoj razkazuje svoje bogastvo in svoje plemenite naslove in jih primerja z bedo svojega varovanca? — Gotovo ne! Bolje bi bilo, da sploh ne bi prišel, kot pa da bi tako poniževal. Nasprotno, vliva mu poguma in ga tolaži in se kolikor mogoče poniža, da si pridobi njegovo zaupanje.

Če pa morda ne uživaš Jezusove tolažbe, kadar te obišče, si sam kriv, ker si ne vzameš časa; pusti vse drugo in mu odpri svoje srce, zakaj Jezus ne more vsega sam storiti.

V sv. pismu beremo, kako je Gospod sredi noči poklical Samuela, da bi mu nekaj razodel. Samuel pa ni poznal njegovega glasu, ker ga še nikoli ni slišal, zato je dvakrat spet zaspal, dokler ga ni veliki duhovnik poučil o nadna-

ravnem občevanju, ki je v tem, da prosimo Boga, naj govori, mi pa poslušamo. Ko ga je torej Gospod znova poklical, mu je Samuel rekel: »Govori, Gospod, tvoj hlapec posluša!« Gospod mu je tedaj odkril, kaj se bo zgodilo.

Tako moramo ravnati tudi mi. Naš Gospod pride k nam, zato moramo stopiti z njim v stik, in sicer milostnemu trenutku primerno, to se pravi: po domače in prijateljsko. Seveda ohrani Gospod tudi vse božje mišljenje gotovo. Ker pa je v sv. Rešnjem Telesu višek božje ljubezni, da višje ni mogel dati, zato se v sv. obhajilu javlja samo milina in dobrota. A ta dobrota ni taka kakor v nebesih, tudi ne taka, kakršno je kazal Jezus v svojem zemskem življenju, ampak dobrota, ki jo izkazuje samo v tem zakramentu, to je zaupnost in domačnost iz oči v oči.

Zakrament sv. Rešnjega Telesa je torej prav posebna pot, ki se na njej lahko sestanemo s svojim Gospodom. Kako bi si upal prejeti sveto obhajilo, če bi ne bil slišal, da je prav tebi posebej milo zaklical s takšnim glasom, in toliko dobroto, ki te je kar osvojila, da si pozabil na vse drugo in slišal samo njegovo povabilo: »Pridi!« In komaj Gospod prestopi prag tvojega srca, že vzhičen in začuden zakličeš:

»O Gospod, kako si dober! O Gospod, kako sladak je tvoj Duh!« Tako kar nehote občutijo vsi, ki prejemajo sv.obhajilo, in prav to je dokaz, da sta dobrota in sladkost presvelega Rešnjega Telesa tisto dvojno božje sredstvo, ki si z njim Bog zopet pridobiva padlega človeka in ga priklene nase z vezjo prijateljstva in pri-srčne zaupnosti.

S V E T O O B H A J I L O – Z D R A V I L O N A Š E Ž A L O S T I

Jaz, ki sem bil tako vesel v svojem kraljestvu, zdaj od žalosti umiram v tuji deželi (1 Mkb 6, 11 in 13).

Neprestano nas muči velika žalost, ki je tako zasidrana v globini našega srca, da je ne moremo izgnati. Na zemlji za nas ni veselja, namreč takega, ki bi bilo trajno in se ne bi s solzami končalo; ni ga in tudi biti ne more. Saj smo izgnani iz doma in iz hiše svojega Očeta. Ta žalost je bistveni del zapuščine, ki smo jo za grešnim Adamom podedovali njegovi nesrečni potomci.

To žalost občutimo zlasti takrat, kadar smo docela sami. In včasih se pred njo kar zgrozimo. V nas je in ne vemo, odkod prihaja. Brezverni ljudje obupajo ter si raje izberejo smrt, kot pa da bi tako živeli. To pa je seveda strašen zločin, ki je kriv večne pogube.

Kakšno zdravilo pa si poiščemo mi kristjani proti tej prirojeni žalosti? Krepostno življenje in vnemo za krščansko popolnost? Samo to golovo ne zadostuje, kajti v preizkušnjah in skušnjavah bo žalost še vedno močnejša. Ko

v srcu zavlada kruta žalost, človeka tako potare in premaga, da ne more ne delati in ne govoriti. Naš Gospod bi bil na Oljski gori od nje skoraj umrl. Tri in trideset let je naš Gospod živel in ves čas ga je trla žalost. Krota in dober je bil, a žalosten, saj je nase vzel vse naše slabosti. Le spomnimo se, kako je naš Gospod jokal! O tem evangelij piše, nikjer pa ne pove, da bi se bil kdaj smejal.

Tudi svetniki so, podobno kot njih Učenik, živeli v žalosti. Žalost jim je povzročalo njihovo izgnanstvo na zemlji, zlo, ki jih je obdajalo in, pa nezmožnost, da bi Boga tako častili kot so ga želeli. Toda svoji žalosti so pridobivali nadnaravno vrednost. Vsekakor je torej potrebno nekako zdravilo za to splošno zlo. Žalost bomo pregnali, ako je ne bomo trpeli ne v sebi ne pri sebi; treba jo je kam odpeljati, sicer nas odnese kakor hudournik. Premnogi pa iščejo zgolj človeško tolažbo in izlivajo svojo žalost v srce prijatelja ali predstojnika, kar ne zadostuje zlasti ne, če jim je Bog žalost še povečal kot preizkušnjo. O, tedaj jim vsa človeška tolažba nič ne pomaga. Zgodi se ravno nasprotno, ko človek vidi, da mu lepe besede in očetovski nasveti niso vrnili veselja, ne razkropili oblakov žalosti, pade še globlje v žalost,

hudobni duh pa priliko izrabi in skuša omajati naše zaupanje v Boga. In tako vidimo, da najčistejše in najsvetejše duše bežijo pred Bogom in se boje z njim govoriti, kakor nekoč Adam v raj. Molitev nam pač more nekoliko utešiti žalost, vendar pa ni tako močna, da bi nam za dalj časa vrnila neskajeno veselje. Naš Gospod je tri ure molil v vrtu Getzemani, vendar ga žalost ni minila, prejel je le moč, da jo je mogel prenašati.

Dobra spoved nam vrne nekoliko miru, toda že misel, da smo žalostili tako dobrega Boga, nas zopet pogrezne v žalost.

Kje je torej pravo zdravilo?

II.

Popolno zdravilo je le sv. obhajilo, ki je vedno sveže, vedno uspešno zdravilo, ki mu žalost ne more kljubovati. Naš Gospod se je skril v presv. Rešnje Telo ter prihaja k nam zato, da bi sam premagal našo žalost. Zato trdim, da pri obhajilu nobena duša ne ostane žalostna, ako se obhaja z resničnim hrepenenjem in žejo po Jezusu. Seveda se more pozneje žalost zopet povrniti, saj je del našega zemškega izgnanstva, in vrnila se bo tem prej, čim bolj se bomo umikali vase in čim manj bomo

mislili na drobnotljivost našega Gospoda, nikoli pa v trenutku, ko prihaja v naše srce Jezus! Sv. obhajilo je namreč pojedina, takrat obhaja Jezus z zveslo dušo svaambo, in kdo bo takrat jokal? Le spomni se na svojo lastno izkušnjo: ali nisi vselej, kadar si bil pred sv. obhajilom kljub dobri spovedi še vedno žalosten, začutil, da se poraja nova radost v tebi, ko je prihajal Gospod v tvoje srce.

Ali ni mitničar Zahej prekipeval od veselja, ko je sprejemal Jezusa, čeprav so bile njegove poneverbe, ki so mu jih javno očitali, dovolj velik vzrok, da bi bil žalosten!

Učenca, ki sta šla v Emavs in bila med potjo tako žalostna, žalostna celó v družbi z Jezusom, ki jima je govoril in učil, sta bila po lomljenju kruha vsa prevzeta od sreče. Srce jima je bilo tako polno veselja, da sta vkljub temni noči, dolgi poti in utrujenosti hitela nazaj v Jeruzalem, kjer sta radost sporočila apostolom in jo z njimi delila.

Ali pa si mislimo grešnika, ki je zagrešil vsemogoče zločine. S spovedjo se mu rane zacelijo in polagoma začne okrevati, še vedno pa je žalosten in zaradi spreobrnjenja občutljivejši kot prej, in včasih joka nad tem, česar prej še čutil ni, namreč nad krivico, ki jo je

prizadel Bogu. In čim iskrenejše, čim bolj razsveščeno je njegovo spreobrnjenje, tem globlja je njegova žalost. »Kako hudo sem žalil Boga, ki je tako dober,« si venomer očita. Če ga zdaj prepustiš samemu sebi, ga bo žalost strla in hudobni duh ga bo pahnil v obup. Pripelji pa ga k obhajilni mizi, da sam v sebi okusi božjo dobroto, pa se mu bosta v duši razcvetela radost in mir. »Kaj,« bo vzdihnil, »prejel sem angelski kruh! Postal sem torej božji prijatelj?« Njegovi nekdANJI grehi ga v tem trenutku nič ne žalostijo, saj mu Gospod sam govori, da mu je odpuščeno; kako bi mu torej ne verjel?

O, da, radost, ki jo prinaša obhajilo, je največji dokaz, da je v presvetem Rešnjem Telesu res Bog pričujoč. Občutiš ga, zato lahko spoznaš, da je navzoč. »K tistemu, ki me ljubi, bom prišel in se mu razodel.« Gospod se razodeva po veselju, ki ga vedno spremlja.

III.

Da boš znal prav ravnati, si zapomni, da poznamo dve vrsti veselja: najprej tako, ki ga rodi uspeh ali dobro delo, ki smo ga izvršili, torej veselje, ki je iz krepostnega življenja. Veselje zmagoslavja in žrtve je to; sicer je

dobro, a ga vendar ne išči, ker je od tebe samega odvisno, zato ne posebno trdno, morda je pa tudi vse tvoje plačilo.

Drugo veselje pa je tisto, ki izhaja iz sv. obhajila. O tem moramo priznati, da ne izhaja od nas, ampak od Jezusa samega in nima torej nobene zveze z našimi deli. To veselje pa sprejmimo le brez strahu in zanesimo se nanj, saj ga nam pošilja Gospod, saj je prav vse le od njega. Otrok nima nobenega zasluženja, pa se vendar veseli in uživa srečo, če sme biti ob strani svoje matere. Prav tako naj bo vzrok našega veselja že sama navzočnost našega Gospoda! Ne raziskuj, si li s svojimi deli bolj ali manj zaslužil veselje, ki ga občutiš. Raduj se, da imaš Gospoda, ostani pri njegovih nogah, uživaj svojo srečo in njegovo dobroto.

Mnogi se bojijo, da preveč mislimo na božjo dobroto, češ da zahteva, naj se ji človek ves in brez pridržka preda v povračilo. Bolj so jim všeč zapovedi, ki jih izpolniš, potem si pa prost; skopi računarji! Duše, ki se jim Gospod daje z vso razsipnostjo, ne smejo biti take. — Uživajmo božjo dobroto brez strahu; željno sprejemajmo veselje, ki se nam nudi, a bodimo tudi pripravljeni dati velikodušno Gospodu vse, kar koli bi od nas zahteval v povračilo.

S V E T O O B H A J I L O – B O Ž J A V Z G O J A

»In vsi se bodo dali Bogu poučiti«
(Jan 6, 45).

Kraljeviču izberejo za vzgojitelja najučenejšega, najplemenitejšega in najodličnejšega človeka. Vladarskemu veličastvu se taka čast spodobi. Ko pa mladi kraljevič doraste, ga kralj sam uči ljudi vladati; le on sam ga more te umetnosti naučiti, ker jo tudi le on izvršuje.

Princi Jezusa Kristusa smo mi kristjani, vsi smo kraljevske krvi. – Začetno vzgojo naših mladih let Gospod izroči svojim služabnikom, ki nam govorijo o Bogu, nam razlagajo, kaj je in kakšen je; kažejo nam Boga in ga nam obetajo. Ne morejo pa nam pomagati, da bi ga občutili ali da bi razumeli vso njegovo dobroto. Zato pride sam Jezus Kristus na dan prvega sv. obhajila in nam daje okušati skriti in globoki pomen vseh nauk, ki smo jih doslej slišali. Jezus sam prihaja in se duši razodeva; tega ne bi mogle napraviti ne besede ne knjige. Zares, sv. Rešnje Telo slavi zmago, ko človeka naredi duhovnega, ko v nas oblikuje Jezusa Kristusa.

Začo bo nošranja vzgoja vselej nepopolna, ako je ne opravi sam naš Gospod.

I.

Jezus prihaja v nas začo, da nas pouči v vseh resnicah. Kdor ne prejme svetega obhajila, ima samo neko razumsko znanje, pozna samo izraze, ne pa stvari, ki jih ti izrazi pomenijo, Jezus se mu namreč še ni pokazal. — Tak človek sicer more poznati pomen, pravilo in slopnje kreposti, Gospoda pa ne pozna. Podoben je ozdravljenemu slepcu, ki je sicer govoril o Gospodu, a ga sam še ni poznal; govoril je o njem kot o velikem preroku in prijatelju božjem. Ko pa se mu je Jezus Kristus sam razodel, tedaj je spoznal v njem Boga, mu padel k nogam in ga molil.

Da, duša, ki je imela pred sv. obhajilom le nekaj nejasnih pojmov o Gospodu, ki ga je poznala samo iz slik, ga pri sv. mizi z velikim vzhičenjem zagleda in spozna; Gospoda pač ne spoznamo drugače, kakor da se nam sam predstavi. Resnico spoznavati nas uči živa in bistvena Resnica. Ves iz sebe tedaj zakliče človek: »Moj Gospod in moj Bog!« Podobno kot sonce se tudi Jezus Kristus dokazuje po svoji

lasni luči in ne po umovanju. To pristrčno razodejše sili duha, da raziskuje razloge božjih skrivnosti, da meri globine božje ljubezni in dobrote v Njegovih delih. To spoznanje ni neplodno in suho kot navadna veda, marveč ljubeznivo in prijetno; hkrati spoznavamo in občutimo. V nas budi ljubezen, vžiga nas in naganja k delu. To spoznanje nas vodi v osrčje božjih skrivnosti. Kadar po obhajilu molimo prav pod vplivom obhajilnih milosti, se ne zadovoljujemo s tem, da prebijemo skorjo, ampak tudi gledamo, modrujemo in razmišljamo božje načrte. Preiskujemo božje globine. Postaja nam bolj in bolj jasno, kakor kadar zremo v nebo. Odrešenika spoznavamo od vseh mogočih strani; čeprav premišljujemo vedno isto, namreč v nas živečega Jezusa, vendar je premišljevanje vselej drugačno. V Jezusu so globočine božje ljubezni, ki se moramo vanje pogrezati z ljubečo in delavno vero. O, kako silno bi ljubili našega Gospoda, če bi si ga upali preiskovati. Toda brezbržnost in lenoba se raje zadovoljita kar z znanimi podatki, z zunanjim videzom. Lenoba se boji ljubiti, zakaj čim večje je naše spoznanje, namreč srčno spoznanje, tem bolj nas žene, da bi ljubili!

II.

Vzgoja sv. obhajila, Jezusa v nas, vežba v ljubezni in navaja na številna dejanja ljubezni, prav v tem pa so vse čednosti. Jezus nas vzgaja, da ga ljubimo, to pa z jasnimi in pristrčnimi dokazi svoje ljubezni do nas. Prepriča nas, da nam poklanja vse, kar ima in kar je. S svojo neizmerno ljubeznijo do nas nas sili, da ga ljubimo. Saj tudi mati vzgaja otrokovo srce za ljubezen do sebe s tem, da ga sama ljubi. Tako dela tudi naš Gospod.

Nihče ti ne more dati ljubezni do Gospoda, nihče ti je vliči v srce, more te pač zanjo samo spodbujati. Nihče se ne more ljubezni priučiti; ljubiti se naučiš samo s tem, da ljubezen sam čutiš. Vzgoja srca gre Gospodu, zakaj on sam hoče biti njen končni cilj. Začne pa Gospod s tem, da daje obhajancu ljubezen najprej čutili, potem ga nauči spoznavati razloge ljubezni in končno pripravi dušo do junaške ljubezni. Tega pa se moremo naučiti le pri obhajilu. »Ako ne boste jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi!« Kakšnega življenja, če ne življenja ljubezni, delovnega življenja, ki ga moremo črpati le iz njegovega vira, Jezusa samega?

Kateri dan, v katerem dejanju krščanskega življenja čutimo, da nas Jezus tako zelo ljubi kot pri sv. obhajilu? Res, človek joka od veselja, ko mu je odpuščeno, toda spomin na greh mu srečo kali, da ni popolna. Pri sv. obhajilu pa je sreča popolna; samo tu vidimo in tehtamo vse žrtve Jezusa Kristusa ter pod težo tolike ljubezni končno zakličemo: »Moj Bog, moj Bog! Zakaj vendar tako ljubiš?« In prešinjeni z ognjem ljubezni se dvignemo od svete mize. Sami čutimo, kakšna črna nehvaležnost bi bila, ako ne bi ničesar storili v zahvalo za toliko dobroto. Zato se najprej pogreznemo v svojo ničnost, potem pa, sami od sebe popolnoma nezmožni, močni pa z njim, ki je v nas, napredujemo v vseh čednostih. Kdor ljubezen takole občuti, se tudi sam vname zanjo.

Kaj nam je storiti, nam narekuje ljubezen. Uči nas samoodpovedi, dviga nas vse do Gospodovih čednosti in nas vleče vanj. Taka vzgoja hitro uspeva in daleč pripelje. Mnogo vernikov ostane le na pragu čednosti, a zakaj? Ker nočejo pretrgati verige, ki jih zadržuje, in se z zaupanjem izročiti Gospodovemu vodstvu. Vedo, da ljubezni Jezusovi ne bodo mogli kljubovati, če bodo prejemale sv. obhajilo, da bodo morali dati v zameno zanjo sebe. Zato pa se

zadovoljujejo kar s knjigami in besedami ter si ne upajo obrniti se naravnost do Učitelja samega.

O dragi bratje! Vzemite si vendar za učitelja Jezusa Kristusa samega! Sprejmite ga vase, naj on vodi vse vaše delovanje. Nikar se ne zadovoljujte s samim evangelijem in krščanskim izročilom in naj se vam zamalo zdi, da bi premišljevali samo pretekle skrivnosti! Jezus je pri nas in živi! V sebi skriva vse skrivnosti. Vsi živijo po njem in iz njega črpajo potrebno milost. Prepustite se torej Jezusu Kristusu, da bo v vas prebival! Potem boste rodili obilo sadu, kakor vam je sam obljubil, ko je dejal: »Kdor ostane v meni in jaz v njem, rodi obilen sad!«

SKRIVNOSTNA SVATBA

Veselimo in radujmo se in dajmo mu
čast, zakaj prišla je svatba Jagnjetova
in njegova zaročnica se je pripravila
(Raz 19, 7).

Naš Gospod se je poročil s človeško naravo
pri učlovečenju; prevzel je naravo enako naši,
toda čisto in brez greha. Človeška narava je
obhajala svojo prvo svatbo z Besedo pod srcem
Marijinim. S to naravo je Jezus Kristus rešil svet.
Ljubil je človeško naravo, ker jo je vzel za
nevesto in zato se je zanjo žrtvoval. Prav zato
pa se je tudi tako rad imenoval »Sinu človeko-
vega«.

Jezus Kristus pa se hoče poročiti z vsako
dušo, zato je postavil zakrament sv. Rešnjega
Telesa. Tu obhaja vsak dan s človeško dušo
svatbo. Naše duše niso samo povabljene v sva-
te, ampak, da postanejo neveste. Kolikšna nepri-
čakovana radost, da nas vabi sama božja Be-
seda: »Pridi, duša moja, nevesta moja, pridi, da
iz moje roke prejmeš poročni venec!« Gospod
zahteva od nas samo volje, da pridemo. V za-
kramentu sv. pokore nam podeli svačlovsko ob-
lačilo. Revnim, šepavim, hromim, blodečim in
beračem, vsem nam kliče: »Pridite, vsak dan

prihajajte in se opajajte na moji svatbi s čistimi radostmi!« Večje časti nam Gospod ni mogel izkazati. Vem, da ne prihajajo vsi, a večina je temu sama kriva; in vendar velja povabilo vsem. V kolikšno radost je tistim, ki iz tehtnih razlogov ne morejo vsak dan k angelski mizi, ko vidijo srečnejše brate, da se pogosto obhajajo. Srečni so, ko vidijo, da Gospod ne prebiva v ciboriju brezplodno. Ko gledaš gostijo drugih, misli še na svojo, ki pride, ko je boš bolj vreden.

Jezus se torej poroči z dušo, ki ga prejme v sv. obhajilu. Združi se z njo v božjo zvezo. To je svobodna pogodba med dušo in Jezusom. Združita se tako, da tvorita eno samo moralno osebo. Te pogodbe Jezus ne bo nikoli prelomil. Mi pa moramo skrbeti, da ne bomo postali nezvesti, ampak da bomo živeli z njim v ljubezni, da bomo v vesti zvesti in v volji tako neomajni, da bomo obveznosti te pogodbe cenili nad vse.

Ali mu nisi ti obljubil zvestobe? Jezus te je klical, da bi se z njim združil. Tvoje uboštvo te je nagibalo, da se mu ne bližaj, Jezus pa ti je rekel: »Le pridi navzlic vsemu, saj ti bom jaz vse!« Ko si videl tolikšno ljubezen, si ves žareč od hvaležnosti obljubil, da hočeš biti ves božji, združil si se z njim za večno. Kdo bi se namreč drznil našemu Gospodu reči: »Danes

ti bom zvest, no, za naprej pa nič ne obljubim.« Ne tako, ampak darujemo se mu za vedno, vsaj zdaj imamo to iskreno željo in voljo. Pogodba je sklenjena. Jezus bo ostal zvest; le glej, da je ti ne prelomiš!

V tej zakramentalni zvezi se duša ne združi z Jezusom tako, da bi po združitvi ostala še sama svoja. Jezusu se podvrže in daruje. Duša bo morala vso skrb posvetiti temu, da proučava njegovo voljo, mu pomaga in povsod sledi. Duša je le nevesta, a Jezus je ženin. Pomisli na dolžnosti, združene s tem veličastnim naslovom in jih sprejmi, kakor si prejel z naslovom združeno čast. Mnoge dobre duše pravijo: »Čast neveste je zame preveč; rajši bi ostala Gospodova dekla. Pri takih izgovorih je zelo pogosto nizko in mišljenje vmes. Plemstvo pa nalaga tudi dolžnosti. Daj, da te Gospod vzgaja in ti daje rast. In bodi brez skrbi, saj ta čast ne prihaja od tebe. Glej, Gospod sam te je tako povišal. Dal ti bo torej tudi doto milosti in potrebnih kreposti, da boš mogel vršiti s častjo združene dolžnosti. O duša krščanska, sprejmi z zaupanjem lepi naslov neveste Jezusa Kristusa in daj Gospodu čast z ljubeznijo in nežnostjo zveste neveste. Nikar našemu Gospodu ne reci, da se je zmotil, ko te je pohčeril!

Zveza med dušo in Jezusom Kristusom je tesnejša kot vsaka druga zveza. Nobena naravna zveza se ne more primerjati z njo, naj si bodo pogodbeniki, njihove lastnosti in njihova medsebojna ljubezen kakršna koli. Zveza med Jezusom Kristusom in dušo se izvrši duhovneje in iskreneje, kakor se izvrši v presnavljanju hrane v človeku, ki hrano uživa. Duša se združi z Jezusom Kristusom tako, da nekako neha zase bivati in v njej zaživi samo Jezus: »Resnično živi Kristus v meni!«

Prisrčnost te zveze pa je različna: čim močnejša je ljubezen, tem tesnejša in čvrstejša je; podobno kakor se dve vrsti voska spojata tem bolj, čim bolj sta tekoči.

Seveda bi se bil Jezus Kristus mogel zadovoljiti s tem, da bi nam dal le toliko milosti, kolikor jih potrebujemo za zveličanje. Toda videl je plemenite duše, ki ga bodo ljubile vdano kakor prave neveste, zato jim je rekel: »Sklenil bom z vami večno poroko.«

Toda, če se Jezus pri obhajilu poroči z našo dušo, se zveza izvrši že z enim samim obhajilom. Čemu naj torej hodimo pogosto k obhajilu?

Kajpada je Jezus Kristus od svoje strani tako mogočen, da bi se mogli z enim samim

obhajilom usovršiti in v njem izgubiti. To tudi želi in nam nič ne meri bogastva darov, ki jih prejemamo od njega. Toda mi smo še tako obdani s slabostmi, tako negodni za zlitje z njim, da mora Jezus pogosto prihajati in obnavljati zvezo, s čimer utrjuje in usovršuje naše prvo sv. obhajilo. Vsakikrat potrdi prvo zvezo, da postaja vse čistejša in tesnejša, Jezus nič ne varčuje, ko se nam daje. Če naša zveza ni popolna, temu ni kriv Jezus, le mi se obočujemo in nismo pripravljeni, da bi se v njem potopili.

Slavimo torej Jezusa kot našega nebeškega Ženina! Ljubimo ga z najpopolnejšo vdanostjo, ki smo je zmožni! O, kako nezveste neveste smo, ko tolikokrat grešimo in zanemarjamo svoje dolžnosti! Jezus pa nas ljubi kljub našim napakam in nas zopet vabi, naj se z njim združujemo. Vse naše krivice pozablja — kako bi ga mi torej ne ljubili! Kaj mu ne bomo iz dna srca obljubili neomajne zvestobe? Ali bomo ravnali kakor nevredne ženske, ki so jih pre-dobri vladarji pridružili prestolu, pa so postale domišljave in narodu v nesrečo? Brez lastnih zaslug so bile visoko povišane in so na dvoru sramotno in nezvesto živele. Ali se bomo tudi mi tako vedli proti Jezusu Kristusu?

Nič nismo imeli, nič nismo bili, Jezus Kristus pa nas je vzljubil in z nami delil svojo slavo in svoje bogastvo. Vračajmo mu to ljubezen tako, da mu damo nazaj vse, kot da nam je vse podaril on sam brez našega zasluženja. Pa tudi sebe mu darujmo, saj smo iz mnogih razlogov tudi mi povsem njegova last. Če bi večkrat mislili na ljubezen, ki nas z njo ljubi Jezus Kristus v najsvetejšem zakramentu, bi ga vse življenje samo ljubili in se mu zahvaljevali.

ON JE MOJ, JAZ PA NJEGOV

Moj ljubljeneec je moj,
in jaz sem njegova (Vp 2, 16).

Ali si moreš misliti višjo ljubezen, kakor biti Jezusova lastnina in imeti njega v lasti? Taka živa zveza je med Jezusom in dušo. Nastala pa je, ko sta se vzajemno drug drugemu podarila. Ljubljeneec v presvetem zakramentu je ves moj, podaril se mi je ves in popolnoma, osebno in za večno. Na isti način moram tudi jaz biti povsem njegov.

I.

Moj ljubljeneec je moj. V vseh drugih skrivnostih, z vsemi svojimi milostmi nam Jezus podari le nekaj: svojo milost, svoje zasluge, svoje zglede. V sv. obhajilu pa se daruje popolnoma in vsega. Daruje se z obema naravama, z milostjo in zaslugami vseh dob svojega življenja. O, kolikšen dar! Vse ti je dal, saj ni zase ničesar pridržal. Ni li evharističen dar tak? Od kod bi moglo priti Gospodu na misel, da se tako bogato daruje, če ne iz njegovega srca, ki za človeka plamti v brezmejni ljubezni? O Srce Jezusovo, neskončno darežljivo, bodi hvaljeno in češćeno na veke!

Ker nas Jezus ljubi vsakega posebej, se tudi vsakemu posebej daruje. Splošna ljubezen malo gane. Taki ljubezni pa, ki nam jo kdo izkazuje osebno, se ne ustavljamo. Da Bog ljubi svet, to je zelo lepo; da pa ljubi mene, prav mene, da mi to še pove, potem se mi pa še podari, da bi me o svoji ljubezni prepričal: to je višek njegove ljubezni. Kajli Jezus prihaja zaradi mene; lahko bi celó rekel, da prihaja samo zavoľjo mene. Cilj te skrivnosti, ki jo vršita na oltarju neskončna vsemogočnost in ljubezen, sem prav jaz; saj se zaključi in dovrši v meni! O, ljubezen, kako naj ti pa vrnem? Revna stvar sem, a glej, kako se mudijo Jezusove misli pri meni in prav mene si zbere, da me ljubi! O, da, le živi in kraljuj v meni, moj Bog! Nočem, da bi me ljubil zastoj.

Ta veličastni dar pa se ne more preklicati, več en je. Taka sreča, ki mora kdaj nehati, ni brez bojazni in žalosti. Če bi nebesa kdaj prenehala, bi ne bila več nebesa. Nebeška sreča ne bi bila več neskalsjena. Sv. Rešnje Telo pa je vekotrajen dar, ki bo trajal vse dollej, dokler bo trajala ljubezen, ki jo dar vliva. To nam je Jezus izrečno obljubil. Jezus v sv. hostiji bo zaključil tok časov; a naj pridejo še taki prevrati, bo Jezus s svojo Cerkvijo do konca sveta.

Kakšna sreča! Jezus je v moji družbi, v moji posesti in lasti! Nihče mi ga ne more ugrabiti. Podoben je soncu, povsod ga najdem, vse razsvetljuje in oživlja. Tovariš mi je v pregnanstvu, kruh na potovanju; sledil mi bo in me podpiral prav do pristana blaženstva. Kako milo je v pregnanstvu in kako prijetno je potovanje z Jezusom v srcu!

II.

In jaz sem njegov. — Jaz moram biti Jezusov, kakor je on moj. Brez tega bi ne bilo prave družabnosti.

Kakor pa Jezus ne misli na drugo ko name in samo zame dela, tako moram tudi jaz živeti le zanj. On mora navdihovati moje misli, njega moram spoznavati, sicer moj duh ni njegov, on mora biti Bog mojega srca, postava in središče moje ljubezni. Vsaka ljubezen, ki ni njemu všeč, vsaka naklonjenost, ki ne prihaja od njega, ki ne počiva v njem in ki nima njega za smoter, ovira popolno zvezo med mojim in njegovim srcem. Nisem mu podaril svojega srca, če si ga kaj pridržim.

Jezus mora biti glavno pravilo moje volje in mojih želja. Kar hoče on, to hočem tudi jaz in njegove želje bodo tudi moje. Misel nanj mora

voditi vse kretnje mojega telesa, uravnavati moje čute v skromnosti in spoštovanju pred njegovo navzočnostjo. Prva zapoved mojega ravnanja se glasi: Ljubi Boga z vsem srcem, z vso dušo in z vsemi močmi.

Ljubezen je ena sama v nagnjenjih in versoljna v svojem delovanju; eno samo načelo jo vodi in to načelo uporablja pri vseh dolžnostih, naj si bodo še tako različne in številne.

Ali sem ves Jezusov? Jezusov moram biti iz pravičnosti, še bolj pa iz ljubezni in pa zaradi besede, ki sem mu jo dal, Jezus pa jo je sprejel in potrdil s svojimi milostmi in s svojo naklonjenostjo.

Jezus se mi je dal vsega, zato mu dolgujem sebe vsega, svojo osebnost, svojo posebnost, samega sebe. Da pa mu ta dar zares poklonim, je potrebno, da neham misliti nase v kateri koli reči. Zato je potrebno, da se odpovem vsemu spoštovanju do sebe, kakor da bi bil sam sebi cilj, to se pravi, če bi spoštoval le sebe zaradi svojih prednosti, talentov ali pa morebitnih zaslug, ne da bi spoštoval tudi druge. Treba se je odpovedati vsaki ljubezni, če bi veljala samo meni, in sicer s tolikšno rahločutnostjo kakor nevesta, ki hoče vezati samo srce svojega ženina in vzbujati samo njegovo pozornost. Tudi

ljubezen soljudi skupaj želim imeti samo zato, da jih pripeljem k Jezusu, ki edini zasluži biti cilj srca.

Svojo osebnost podarim tedaj, če si odrekam zabave in jih darujem Jezusu in če le njemu potožim, kadar trpim. Samo tedaj Jezus živi v meni, če je on tista oseba, tisti jaz, ki je deležen spoštovanja in ljubezni, ki jih meni naklanjajo; če tega ni, živim še vedno tudi jaz in ne samo on.

Končno moram biti vedno Jezusov, če se mu hočem oddolžiti za neprestani dar, ki mi ga naklanja s sv. Rešnjim Telesom. K nadaljnji ljubezni do njega me silijo isti nagibi, zaradi katerih sem ga vzljubil. Ti pa so venomer močnejši in vsak dan silnejši, saj Jezus vsak dan obnavlja čuda svoje ljubezni.

Z enako samopozabo moram biti torej njegov v vsakem poklicu, v vsakem dušnem razpoloženju, v solzah in veselju, v gorečnosti in duhovni suhoti, v dušnem miru in skušnjavah, v zdravju in bolezni. Ker se Jezus meni daruje v vseh teh slučajih, moram biti tudi jaz vselej njegov.

Njegov moram biti v vsaki službi. Različni posli, ki mi jih odloča božja Previdnost, so samo vnani videzi, samo različne oblike življenja.

Jezus se mi daruje v vseh, zato tudi v vseh od mene zahteva, da prav tako jaz samega sebe dam njemu.

»Kdo me bo ločil od ljubezni Jezusove, ki je v meni, ki živi v meni, me sili in priganja, naj ga ljubim? Niti nadloga niti stiska, ne lakota, ne nogoča, ne nevarnost, ne preganjanje, ne meč; vse to bomo prenesli iz ljubezni do Njega, ki nas je prvi tako zelo ljubil.«

III.

Jezusovi smo lahko na tri načine.

Ljubezen postave izpolni dolžnosti in se s tem zadovolji. Ta ljubezen, ki je vsem potrebna, je ljubezen vesti, ki pravi: »Ne žalite Boga!« Ta ljubezen pa ima tudi stopnje in se more dvigniti do visoke popolnosti.

Če pomislimo, kaj vse bi imel Bog pravico zahtevati od nas kot Stvarnik, Odrešenik, Posvetitelj, se kar začudimo, da je Bog sploh pripravljen to najnižjo ljubezen nagraditi. Njegova neskončna dobrota pa to le stori, tako da si bodo tisti, ki so zvesto izpolnjevali dolžnost in drugega nič, zaslužili nebesa. Žalostno pa je, da mnogo ljudi niti za tako ceno nebes ne mara!

Poleg te ljubezni je še ljubezen vdanosti. Mnoge duše, ki med svetom žive, kjer goje kre-

posli redovniškega življenja; pobožne device, prave lilije med trnjem; zveste zakonske žene, ki vodijo svoje družine v misli na Boga in vzgajajo svoje otroke le v njegovo čast; vdove, ki so se posvetile božji službi, ko z molitvijo in delom pomagajo bližnjemu, imajo to ljubezen. To je tista ljubezen, ki vodi redovnike in redovnice v samostane. Ta ljubezen je velika, svobodna in nežna. Dušo nagiba, da se docela prepusti Bogu, naj on z njo razpolaga. Taka ljubezen je v veliko božjo slavo, saj je apostolat njegove dobrote.

Nad vse vzvišena pa je kraljevska ljubezen srca. Tako ljubezen ima kristjan, ki ne daruje Bogu samo svoje zvestobe, svojega spoštovanja in svobode, ampak tudi radost svojega življenja, da, radost, užitek veselja, ki mu gre zaradi njegove pobožnosti, krščanskega življenja, njegovih dobrih del, molitve in obhajil. A kdo Bogu žrtvuje in na razpolago daje svoje radosti in duhovno veselje?

Da bi se kdo odpovedal svoji dobri radosti in svojemu srčnemu osebnemu veselju?

Da bi trpel s smehom na ustnih in molče za Jezusa, ki mu bo edini zaupnik, edini tolažnik in pokrovitelj? Kdo misli na kaj takega?

Ali je to mogoče? — Da, resnični ljubezni je mogoče. V tem je resnična nežnost ljubezni, človekova resnična moč, lahko celó rečem, da njegova neizrekljiva sreča. Saj je veliki Jezusov ljubitelj vzklikal: »Moje srce prekipeva radosti sredi bridkosti.«

Ali bi mogli tudi mi reči: »Jezus mi zadošča. Zvest sem mu. Vse moje življenje je ena sama ljubezen do njega.«

OBHAJILO — ZAKRAMENT EDINOSTI

Da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni
in jaz v tebi, da bodo tudi oni v nama eno
(Jan 17, 21).

Združitev Boga z nami v sv. obhajilu je krona božjega dela, ki naj nas zopet postavi v stanje svetosti. Že samo ime communio ali obhajilo je kaj pomenljivo! Saj ni samo nekakšna npravna zveza, zveza čustev in prijateljstva, ampak je zveza dveh narav, zveza, ki naj bolj približa Bogu, kot vsaka druga zveza; le Marijino materinstvo je bila še bolj tesna združitev z Bogom.

Pri učlovečenju se je človeška narava združila z božjo v eni osebi in kdor je videl telo našega Gospoda, je videl Boga. Jezus Kristus, ki je Bog in človek, pa pri obhajilu prihaja v nas in opravi podobno skrivnostno delo, kakor se je izvršilo v naročju Marijinem ob učlovečenju. Ko sv. Avguštin govori o dostojanstvu duhovništva tudi pravi: »O spoštovanja vredna čast duhovnikov, ki se v njihovih rokah učloveči božji Sin, kakor se je v naročju Device« (Aug. sup. Psalm). Iz duhovnikovih rok prihaja presveta Evharistija v naše telo, se z nami združuje ter obnavlja in nadaljuje učlovečenje pri

vsakem človeku posebej. Ko se je Beseda učlovečila v Mariji, je že mislila, da se bo nekoč učlovečila tudi v slehernem izmed nas, saj je prišla na svet tudi za to, da bi se z nami posebej združevala v sv. obhajilu. Sv. obhajilo je dopolnitev, je cvet učlovečenja, prav kakor je tudi dopolnitev vzvišene daritve na Kalvariji, ki se vsak dan obnavlja pri sv. maši. Jezus se daje pri sv. maši posvečati zato, da se združi z duhovnikom in s svojimi verniki, zato je tudi sama daritev brez sv. obhajila nepopolna.

Telo Jezusa Kristusa se združi z našim telesom, njegova duša z našo in njegovo božanstvo objame telo in dušo. Telo Kristusovo tako rekoč obda naše telo. Jezus nas prevzame in objame. On nas vodi, ker je vzvišenejši in plemenitejši, vanj smo odedi; On je telo našega telesa; po naših žilah kroži njegova kri; z njim stopimo v neizrekljivo združitev. Kako veličastna je ta zveza naše uboge narave s poveljanim in vselim Jezusom! Le Bog in angeli vidijo ta prizor, naše zemeljske oči ga ne; res nebeški prizor!

Ko použiješ svečo podobo kruha, nisi več prejšnji človek. Če le greh ne prežene Gospoda, je tvoje telo kar naprej deležno moči Kristusovega telesa, ki mu daje moči, milosti, popolnosti in kreposti. Iz Kristusovega soka živi,

vse postaja bolj duhovno. Ali ne čutiš, da se ti po sv. obhajilu pomirijo strasti, da mir zavlada v tvojih udih? Hudo mrzlico ozdravi led; našo poželjivost pa ozdravi Jezus s čistostjo svojega deviškega telesa. Sv. Ciril uči, da postanemo po sv. obhajilu krvni sorodniki Jezusovi, iste krvi in islega telesa. Kri Jezusa Kristusa se pretaka po naših žilah. Vanj se spremenimo: »Ne bom se jaz spremenil vate, niti me ne boš spremenil ti vase kakor hrano v svoje telo; ti se boš spremenil vame!« S Kristusom smo stopljeni, pravi sv. Krizostom. Dajmo, izročimo se Kristusu, da nam preoblikuje naše telo, da bo v njem vzknilo za večno slavo!

Kaj pa duša? Jezus Kristus hiti naravnost v dušo in ji pravi: »Za nevesto te hočem na veke!« Predvsem hoče Kristus našo dušo. Telo je samo nekakšna veža; Kristus sicer najprej vanjo stopi, a gre naprej. Sprejme pa ga duša in postane deležna njegovega božjega življenja; kar nekako zgublja se v Gospodu. Najprej jo vso prevzame Jezusova dobrota, ne da bi zahtevala od duše kaj zahtevala. To srečo takoj živo občutiš, kadar se popolnoma predaš dobroti našega Gospoda, kadar na vse drugo pozabiš. Jezus je kakor jutranje sonce, v čigar zarji vse oživi in vzbrsti.

Gospod nam hoče dati samega sebe v čim obilnejši meri; vsak ga namreč prejme tako, kakor je zmožen in pripravljen. Duši, ki se je dobro pripravila, daje močno življenje in veliko-dušno odločnost, da prisega svojemu ženinu večno zvestobo. Odslej hoče le to, kar je njemu všeč, kar njemu ugaja. Duša prejme čutenje Gospodovo, tisto prenežno občutenost, s katero Jezus izbira stvari, ki so v slavo njegovemu Očetu, in duha, ki presoja vse le z božjih vidikov. Duša, ki nima te nežne občutljivosti, išče povsod le sebe; še celó pri sv. obhajilu misli samo na sladkost, katero ji bo dal Gospod. Taka nežnost je cvet ljubezni.

Jezus Kristus daje taki nežni duši tudi posebno milost, da pozabi nase in popolnoma zapusti svoj jaz. Duša, ki v obhajilu prejema Kristusa, ga mora vzljubiti zaradi njega samega. Darovati se mu mora, ne da bi spraševala: kaj mi boš zato dal? Kdor hoče plačilo za vse, kar stori, ne ljubi. Dobro je živeti z Jezusom zaradi sebe, a boljše je živeti z njim zaradi Njega. Glej, kaj je vprašal Kristus sv. Petra: »Ali me ljubiš?« — »Da, Gospod, ljubim te!« — »Ali me ljubiš bolj kot drugi?« Sv. Peter okleva, joče; v solzah priznava, kako srčno želi, da bi ga ljubil bolj kot vsi drugi. Tedaj je Go-

spod zadovoljen: svoja jagnjeta in svoje ovce mu dá, naj jih pase; naloži mu najtežje breme, kar jih je kdaj nosil človek, pa mu ne obljublja nobenega povračila. Gospod hoče, da pozabimo nase, zahteva, da tisti, ki ga res ljubijo, same sebe uničijo. Hoče, da se velikodušno popolnoma prepustijo Njemu in ne mislijo na svoje duševne koristi, ne na telesne, ne na časne, ne na večne. Če kdo ne zaupa, če zahteva poročstva, če si to in ono pridržuje, s tem največkrat pokaže, da je len. Kaj malo je zaslužno zatrjevati Bogu, da ga ljubiš, kadar te obsipa s svojo milino! V viharju mu kličemo z Jobom: »Če tudi me ubije, bom vanj zaupal!« Tedaj daješ od svojega, prej pa si dajal le od svojega preobilja. Naš Gospod seveda ne išče svoje koristi v ljubezni, ki nam jo izkazuje, saj nas ne potrebuje. Le zato nas ljubi, ker je to za nas dobro, ker nas želi osrečiti. Od nas zahteva vse; ne zadržujmo se toliko v misli, kaj bomo prejeli, če ga res hočemo ljubiti tako, kot je on nas ljubil. Mar torej ne bomo poplačani, mar ne bomo ničesar prejeli za svoj popolni dar? Nasprotno! Gospod zato zahteva od nas vse, da nam povrne še več; ravna podobno kakor mati, ki prosi otroka naj ji dá igračo, da preizkusi njegovo ljubezen, a mu potem vrne

še druge in lepše, ker je vesela, da jo otrok ljubi bolj ko vse drugo.

Daj, duša, ki živiš iz sv. obhajila, daruj Gospodu vse: vse delo, zasluženja, srce in vse njegove težnje, tudi take, ki so najbolj dovoljene in upravičene. Seveda je to težavno in za ubogo človeško srce kakor smrtni boj. Toda kako hitro se boš odločil, če pomisliš, komu daruješ!

S sv. obhajilom Jezus svojega Očeta na nas naveže. Če bi nas nebeški Oče plačeval le za naše osebno zasluženje, bi nikdar ne dosegli kaj več kot naravno srečo, ker smo le stvari. Toda naš Gospod se je združil z našo človeško naravo, s sv. obhajilom pa to zvezo obnavlja in utrjuje. S tem Očetu dokazuje, kako nas ljubi in kako želi, da bi bili z njim združeni; Oče nas more zato venčati s svojim Sinom. Saj ne more ločiti glave in srca od drugih udov. Sv. obhajilo nam vstop v nebesa tako olajša, da bi si skoraj upali reči, da nas Jezus Kristus preseneti, ko nas vodi v svojo slavo.

Najbolj vzvišeno v sv. Rešnjem Telesu pa je to: Jezus je na zemlji živel le za slavo svojega Očeta. Ko je zapustil zemljo, ni hotel, da bi Oče ne prejemal več njegovega božječloveškega češčenja, ampak še naprej živi in se

pomnožuje v dobrih obhajancih, potem pa jih vodi pred Očeta in pravi: »Oče, sicer že uživam slavo na tvoji desnici, vendar se znova utelešam v teh vernih, da te častim po njih in v njih; z menoj naj bodo ena sama duša v tvojo slavo!«

O, kdo bi se ne čudil, kako zna naš Gospod združevati Očetovo slavo in naš blagor! Kdo bi doumel ta čudež Sinove ljubezni do Očeta in do nas! Kako božanska delavnost, ki nas je storila deležne večne slave in preobilnega plačila!

Naj bo torej sv. obhajilo središče našega življenja in dela! Živimo tako, da bomo mogli pristopati k obhajilu in prejemajmo sv. obhajilo, da bomo sveto živeli in častili Boga v sebi; on nam bo poslednji dan podelil neskončno slavo v večni blaženosti.

ŽIVLJENJE IZ LJUBEZNI

Mi torej ljubimo Boga, ker nas
je on prej ljubil! (1 Jan 4, 19.)

I.

Duša naj se že spočetka dobro utrdi v ljubezni, če hoče doseči višek evangeljske popolnosti in dospeti do božjega življenja; zakaj trdna resnica je, da je življenje odvisno od ljubezni. Kakršna ljubezen, takšno življenje. Ljubezni ni nič preleško, kadar se hoče uveljaviti. Saj je to v človeški naravi: če hočeš, da ti bo kdo vdan, da se bo zate žrtvoval, si moraš pridobiti njegovo srce; če ti je pa dal srce, ti je dal tudi svoje življenje.

Ljubezen je naše najvišje čustvo, ki za seboj potegne vsa druga. Če kaj dobrega ljubimo, nas k temu dobremu vedno vleče. Če se kaj hudega bojimo ali kaj sovražimo, se tega izogibljemo. Če upamo, da bomo dobrino dosegli, se veselimo; in žalostni smo, če se bojimo, da se zlu morda ne bomo mogli izogniti. Povsod je med čustvi ljubezen prva in potegne druga čustva za seboj. Tako uči tudi narava: Če naj mati otroka vzljubi, ga mora ljubiti najprej ona sama. Vnaprej pa ljubi, da bi bila ljubljena.

Tako ravna tudi Bog s človekom, svojo stvarjo. Človeku je vsadil moč v srce, ne v duha ali v telo. Bog je do človeka takšen kot mati do otroka. Javlja se človeku po svojih darovih in dobroti; zanj je vse ustvaril.

Potem se prikaže padlemu človeku v učlovečeni Besedi. Jezus Kristus ljubi človeka, razodene mu, da je prišel iz nebes zato, ker ga ljubi, da bi postal njemu enak, njegov brat, da bi z njim živel, da bi si z njim delil delo in trpljenje in mu prislužil bogastvo milosti in slave. Kristus je človeku razodel vse božje dobrote in ljubezni.

Iz ljubezni do človeka umrje namesto njega kot žrtev in odkupnina za njegove pregrehe.

Ko je dokončal svoje odrešilno delo, je ustanovil presveti Zakrament, da se niti kot poveličan ni ločil od ljudi, ampak biva še dalje na zemlji in tako vidno dokazuje svojo živo ljubezen.

Če ga grešnik žali, mu pride Kristus prvi naproti in mu ponuja odpuščanje. Grešnik bi se nikoli ne kesal, če bi mu Kristus ne vcepil ljubezni v srce. In če grešnik v svoji satanski zlobi odklanja milost odpuščanja, da bi se mu ne bilo treba poboljšati, ga Kristus ogrne s plaščem svojega usmiljenja in prosi zanj milosti

in potrpljenja, da ga ne bi pokončala Očetova pravica. Njegova dobrota se nikoli ne utrudi, lelo za lelom čaka in čaka. Ko pa se trdo srce skesa, sliši spokorjeni grešnik pri Kristusu le besede ljubezni, kakor izgubljeni sin pri svojem Očetu. Kako dober je vendar Kristus! Kako ga le moreš žaliti in mu nalagati trpljenje, kakšno bitje vendar si, da mu ljubezni ne vračaš z ljubeznijo?

II.

Božja ljubezen pa je še močnejša in silnejša zato, ker je osebna, ker jo deli vsakemu izmed nas, kot bi bil vsak izmed nas sam na svetu.

Če bi bil človek zares prežet s to božjo resnico, da ga Bog osebno ljubi, da je prav zaradi njega ustvaril svet in njegova čuda; da je iz ljubezni do njega samega postal človek in hotel biti njegov vodnik, služabnik in prijatelj, njegov zagovornik, njegov tovariš na poti iz časnosti v večnost;

da je prav zaradi njega postavil zakrament sv. krsta, po katerem vsak človek postane otrok božji in dedič večnega kraljestva zaradi milosti in zasluženja Kristusovega;

da le zanj daje sv. Duha, njegovo osebo in njegove darove;

da človek v presv. Evharistiji sam zase prejema božjega Sina, obe Kristusovi naravi, njegovo slavo in milost;

da ima za svoje grehe vsemogočno spravno žrtev, ki se venomer daruje;

da mu je Bog v zakramentu svete pokore pripravil uspešno zdravilo za vse bolezni, balzam vstajenja celó zoper smrt;

da je za njegovo posvečenje ustanovil svoje svečeništvo, ki v naslednikih prihaja k njemu;

da je dvignil in posvetil zakonski stan in v njem pokazal podobo svoje združilve s Cerkvijo;

da mu je za zadnjo uro pripravil popotnico, polno moči in sladkosti;

da mu je dal v pomoč svoje angele in svetnike in celó svojo preblazeno Mater, da ga čuvajo, podpirajo in tolažijo;

da mu je pripravil v nebesih veličasten sedež, kjer ga hoče obsipati s častjo in slavo in kjer bo njegova jed gledanje presvete Trojice, ki jo bo radosten zrl brez zaslora in posrednika;

če bi bil človek ves prežet tega, tedaj bi ga morala ljubezen tako prevzeti, da bi le zanjo živel in se v njej použil.

O Bog, kako je vendar mogoče, da je sploh kak grešnik na zemlji, sploh kak nehvaležnež?

Oh, zato je tako, ker ne poznajo tvoje ljubezni, pa se tudi boje, da bi jo kaj bolj spoznali; bežijo pred ljubeznijo, ker so sužnji ustvarjenih dobrin ali pa sužnji samoljubja. Iz svojih teles si delajo bogove, hočejo, da jih svet ljubi, vse zemeljske užilke hočejo okusiti, hvaljeni hočejo biti in slavljeni, skratka živeti hočejo sebi!

Častilci presv. Evharistije! Naj sužnji sveta korakajo kot ujetniki za njegovim triumfatorskim vozom! Borite se proti sovražniku svojega Boga! Žrtvujte mu svoje samoljubje! Pokorite se njegovi postavi ljubezni, pa boste srečni, kakor še nikoli. Krepost bo postala vaša druga narava in neobhodno potrebna, sladko vam bo zanjo žrtvovati in zanjo se boriti.

Ljubezen je zmagoslavje Boga v človeku in človeka v Bogu.

III.

Vsa popolnost častilca je v tem, da se iz ljubezni neprestano daruje našemu Gospodu, ker mu Njegova dobrota neprestano ohranja življenje; ta božja dobrota je kakor niz darov. Tvoj dar pa bo tem popolnejši, čim čistejši bo. Če pa si izgovarjaš ne vem kaj vse, tedaj v kraljevski službi Jezusovi postavljaš pogoje. Čisto ljubiti Jezusa se pravi, ljubiti ga zaradi

njega samega, zaradi vsega tega, kar on je, saj je v vsakem oziru vreden naše ljubezni. Sv. Frančišek Saleški pravi: »Ali se ne bi mogel komu približati zato, da bi z njim govoril, ga bolje videl, da bi mi kaj dal, da bi užival njegovo prijetno družbo, ali da bi se nanj naslanjal? Takrat se mu zares približam in se mu pridružim. Toda zbližanje ni moj glavni namen, pomaga mi le, da dosežem kaj drugega. Če pa se mu približam in pridružim le s tem namenom, da bi mu bil blizu in v njegovi družbi, tedaj je zveza čista in preprosta.« — In sv. Bernard je zapisal: »Jakob je krepko držal Boga, a ga je rad izpustil, da je prejel njegov blagoslov. Nevesta v visoki pesmi pa ga ne bo izpustila, čeprav bi jo blagoslovil. »Držim ga in ne izpustim!« Zakaj ne želi si božjega blagoslova, ampak Boga, ki je vir vseh blagoslovov in z Davidom mu govori: »Kaj je še zame v nebesih, ali kaj naj bi si želela na zemlji, če ne tebe? Ti si Bog mojega srca in moj delež na veke!«

Kako pa naj dosežem takšno življenje, ta slán popolne ljubezni? Kaj lahka stvar. Človek je sama ljubezen. Nič se ne uči ljubiti. Kar ljubi in se daruje. Ljubezen pa se mu zbudi, mu jo hrani in dviga, da pošlane njegovo najplemenitejše čustvo v življenju takrat, ko gleda in

premišljuje ljubljeno stvar. In to je resnica, ki jo spoznava v vsej lepoti in dobroti, v tisti dobroti, ki velja vsakemu izmed nas posebej. Spomnimo se sv. Pavla! Videl je Jezusa Kristusa, ga slišal, doumel ljubezen križa in vzkliknil: »Jezus me je ljubil, umrl je zame!« Ta misel ga gane do solz in srce se mu širi v pregoreči Jezusovi ljubezni. Tudi sam hoče storiti kaj velikega iz ljubezni do tistega, ki je njega toliko ljubil, zato si želi najhujših žrtev; od ljubezni Gospoda Jezusa ga ne bodo mogle odtrgati ne muke ne smrti ne nobena oblast.

»Ljubezen Kristusova sili in priganja.« Premajhen je svet za njegovo vročo ljubezen, hotel bi ljubiti s srci vseh angelov in vsega stvarstva. Posvetiti se reševanju duš, da bi vse privedel k Jezusu. To je povsem naraven in preprost sad resnične ljubezni, ki želi Boga tako ljubiti, kot On njega, in Kristusa tako, kakor božji Učenik zasluži.

Ali torej hočeš živeti iz ljubezni, ali hočeš biti srečen v življenju iz ljubezni? Mudi se ne-prestano v misli na božjo dobroto, ki nam je vedno nova in glej, kako je delal Jezus vse iz ljubezni do tebe. Pred vsakim delom obudi ljubezen, vsako molitev začni z dejanjem lju-

bezni! Tako boš v svojo srečo odprl svojo dušo Jezusu, da bo v tebi deloval.

Zato se tolikokrat ustaviš na pol poti, ker si začel pri sebi. Tudi če boš začel delo s kako drugo krepostjo, ne z ljubeznijo, ne boš na pravi poti. Ali ne poljubi otrok svoje matere, preden jo uboga? Ljubezen, to so edina vrata do srca!

Kadar moraš opraviti kako zoprno nalogo, obudi prej dejanje ljubezni! Takole reci: »Moj Bog, ljubim te bolj ko samega sebe in da ti to dokažem, bom iz srca rad storil to dejanje ljubezni do bližnjega, odpovedi in potrpljenja.

Ko bo tvoje srce izreklo to dejanje ljubezni, bo težko delo pred Bogom kakor že izvršeno. Pa tudi lažje ti bo postalo. Trud, nevoljo nad dolžnostmi in težave v krepostnem življenju povzroča le naše samoljubje. Če pa zavlada v duši božja ljubezen, se v prvi vrsti neprestano bori zoper samoljubje, namreč s čutnostjo, s prevelikimi zahtevami srca, z napuhom duha in z duhom posvetnosti, ki je laž in samopašnost.

Čim večja je božja ljubezen v srcu, tem bolj je bojevita. Ni ji dosti, da odklanja zlo, ampak gre še dalje: svoje sile zastavi v zatajevanje in žrtvovanje, kar je popolna samoopoved in pozaba samega sebe.

Drugi uspeh ljubezni je v tem, da vseskozi navdihuje življenje ter trdno in stalno uravnava sleherno delo.

Kaj hoče Kristus v tem trenutku? Ali ga morem proslaviti in mu služiti s to mislijo, s to željo, s tem dejanjem?

To je torej zakon resnične ljubezni: ne glej na to, kar daješ, ampak na to, kaj tvoj božji Ljubljenec zaslužil!

POPOLNA LJUBEZEN

Ne zdi se mi prava taka ljubezen, ki hoče za plačilo kaj drugega kot sebe. Plačilo ljubezni je ljubljena stvar. Ljubezen ne potrebuje nobenega drugega vzroka ne sadu, razen samo sebe. »Ljubim, ker ljubim; ljubim, da bi ljubil.«

Sv. Bernard.

I.

Dvojna je ljubezen do Boga. Prva, da ljubiš Boga zavoljo sebe, zaradi njegovih darov in zaradi plačila, ki nam ga je pripravil v nebesih. Tedaj ljubiš sebe v Bogu in je to ljubezen, ki je vsem ukazana. Dobra je, zelo dobra, od vsakogar jo zahteva prva zapoved. Kaj več se prav za prav ne more zahtevati. Če imaš to ljubezen, boš zveličan. Ta ljubezen proslavlja božjo dobrotljivost, darežljivost in velikodušnost do nas; in to je zelo prav.

Hvaležnost za posebne darove, ki jih Bog naklanja nekaterim izbranim dušam, pa zahteva več. Bog te je obsul s svojimi milostmi, in ti dal vsega ne le zadosti, ampak na pretek. Ti pa se s svoje strani ne zadovoljiš s tem, da boš kot dninar ali hlapec ali najemnik, saj ti Bog milostno daje pravico, da si otrok božje družine. In otrok ne dela le zaradi plače, ampak iz

ljubezni. Postava mu je ljubezen. Ljubezen pa ne pozna meja. »Meja ljubezni,« pravi sv. Bernard, »je ljubezen brez meja.« Seveda nam Bog tega ni zaukazal kot dolžnost, nudi pa nam to srečo, da bi ga ljubili bolj, kot zahteva. Če pa nam mora Bog šele ukazovati, naj ga ljubimo, se moramo res sramovati! Ali nas ni sram, da mora reči nam, ki imamo pamet, nam, ki nas je obsul z dobrotami, nam, ki smo spoznali njegovo neskončno ljubezen; da nam je torej moral reči: »Ljubi me bolj ko stvari, bolj ko zlato in zabavo in to ljubezen ti povrnem z rajem!« In kar je najbolj žalostno: človek mu niti te ljubezni ne izkazuje!

Kaj pa mi, ki nas kliče dobri Bog k sebi kot svoje prijatelje, se bomo li že s tem zadovoljili? Ne, ne! Bog je do nas darežljiv, da bi bili tudi mi do njega. Pušča nam široko polje: ljubimo ga, kolikor ga moremo. Taka svoboda sili k junaški ljubezni: hočemo ga razveseliti ali presenetiti, zato storimo več, kakor bi bili strogo dolžni. Bog nam je rekel: »Moja nevesta boš na veke!« Nevesta pa se mora izročiti ženinu vsa, zaradi njega vse izgubi, vse zapusti: dom, starše, družino, celó svoje ime in osebnost. Dva bosta v enem mesu.

Taka je tedaj čista ljubezen do Boga: Moj Bog, ljubim te zaradi tebe in le zaradi tebe! Saj se s tem ne odrekamo nebesom in upanju, le naš glavni in stalni nagib niso. Zavedamo se, da bo Bog dober in velikodušen z nami, če smo mi z njim. Govorimo mu: »Četudi bi ne bilo raja, moj Bog, da bi mi z njim poplačal ljubezen, kar pa ni mogoče, ljubil bi te vendarle. Saj si sam vreden vse moje ljubezni. Moje plačilo je že to, da te ljubim. Kar koli naj delam, delal bom iz ljubezni do tebe, da ti dokažem svojo ljubezen.«

In kaj je vse to za Boga, ki nas tako ljubi? Kaj malo! Saj tako delamo tudi v vsakdanjem življenju. Glej uboge mestne otroke, ki od naj-nežnejših let ves dan delajo v tovarnah za svoje revne starše. Zanje se žrtvujejo. Vse to se jim zdi tako razumljivo in preprosto: na ljubezen gledajo in se ne menijo za to, koliko jih velja. Ljubezen sama jim je plačilo: »Plačilo ljubezni je ljubljena stvar.« Za Boga pa naj bi tega ne storili? Zemeljskemu očetu naj bi bili bolj vdani kot Očetu, ki je v nebesih? Očetje in matere, vse ste storili za svoje otroke, žrtvovali ste se v njih blagor, samo zanje! In ves svet dela tako. Na ulici se kdo ponesreči: priskočite mu na pomoč, čeprav ga ne poznate in vas nihče ne plača. Prav! Boga preklinjajo, Kristus

znova trpi, zakaj vas to nič ne boli? Zakaj se ne potegneste za njegovo slavo? Ne reci, da je to zate prevzvišeno. Prva potreba srca je, da daješ več kot moraš. Hudič nam večkrat vsiljuje svēt: »Ne želi si, da bi tako vdano ljubil. To je pač za velike svetnike, a ti se nikar ne napihuj in se ne šteji mednje!«

Toda to ni napuh! Ljubi brez mere in bodi uverjen, da boš tem bolj spoznaval svojo ničnost in božjo svetost in veličino, čim bolj boš na ta način ljubil.

Kako smo nedosledni! Vedno govorimo: »Ostati hočem le ob nogah Gospodovih, nisem vreden, da bi se povzpел više.« Kaj? Ob nogah Gospodovih? Saj to je vendar prostor prečiste Device! Misliš, da si tudi ti tega vreden?

Ne glej na to, do česa vse imaš pravico, kaj si si zaslužil, ampak si govori: »Nisem storil dovolj, še bolj moram ljubiti, še vedno bolj.« Na zemlji nihče ni vreden, da bi ga ljubil zaradi njega samega, ampak le zaradi odsvita, ki je v njem. Bog pa je naš najvišji cilj, neustvarjena in neskončna ljubezen, in zasluži, da ga ljubimo zaradi njega samega. Bolj in bolj ga spoznavaj, vse bolj ga ljubi, a nikdar ga ne boš ljubil toliko kot zasluži. Duša molitve v ljubezni vedno raste, ker bolje razumeva, kaj je Bog. Končno

ga ljubi po Jezusu Kristusu samem, ki ji navdihuje svojo ljubezen in jo odene s svojim neskončnim zasluženjem. Ljubi ga s tisto ljubeznijo, ki je nekako neskončna in jo vredno poplača le neskončni in večni dar, zakaj Jezus ljubi v njej.

Ljubi torej in venomer dajaj ter ne misli, da si sploh kdaj dal dovolj. Naš Gospod svetuje svojim prijateljem ljubezen brez mej: »Ljubite me, kakor me moj Oče ljubi in kakor jaz vas ljubim; vedno ohranite neskončno ljubezen, s katero jaz ljubim Očeta!« Ljubimo torej Boga zaradi njega samega, zaradi njegove odličnosti in ker je vse ljubezni vreden. To bodi glavni in vodilni nagib našega življenja.

II.

Za to najprej delaj vse v njegovo slavo, daruj mu vse, kar je v tebi dobrega in kar pridobiš s svojimi deli. — Čemu ta žrtev? Da se zahvališ božji Dobroti in proslaviš božjo Ljubezen. Večkrat mu s hvaležnostjo vračaj njegove dobrote, zahvaljuj se mu, hvali ga, poveljučuj ga, ne toliko zaradi tega, kar ti bo nekoč podelil, ampak zato, ker je dober, svet in blažen sam v sebi. Saj ti zakriva svojo dobroto in blaženost in se ti želi razodeči.

Drugič pa bodi njegova volja vrhovno pravilo vseh tvojih dejanj. Kar koli te doleti, reci nemudoma in zaupno: Bog hoče tako, jaz tudi! Njegova volja kaže, kako dober je z menoj. Vse svoje dolžnosti opravljaj s to mislijo.

Zakaj hoče Bog prav to in ne kaj drugega? To me ne moti. Nočem po tem spraševati, saj bi Mu s tem pokazal premalo zaupanja in spoštovanja. Ni li Bog sama Dobrota in Modrost? Hoče li kaj drugega ko svojo slavo in mojo srečo? Se li more kaj zgoditi, da bi on vnaprej ne vedel?

Kdor bi hotel vedeti nagibe božje volje, bi bil končno pokoren le svoji volji.

Če veš, da Bog kaj hoče, naj ti bo dovolj; drugo ni več tvoja skrb. To pa je težko. — Čeprav, naj bo! Njegova stvar je, ne moja. Ti, o Bog, tako hočeš in to mi je dovolj. Vse drugo bo šlo samo od sebe.

To je slepa in trpna pokorščina, ko ubogamo samo zato, ker je Bog naš gospodar. Jezus pa je tako ravnal vse življenje. »Delo, ki si mi ga izročil, je dovršeno,« ničesar ne delam in ničesar ne govorim, če mi Oče ne ukaže. Na zemljo je stopil, ker ga je poslal Oče, da bi v vsem svobodno in iz ljubezni izpolnil njegovo sveto voljo.

Kako pa naj božjo voljo spoznamo? Najprej si dolžan vestno vršiti svoje stanovske dolžnosti, kakršne pač so. Ko je dolžnost izpolnjena, pa boš še v prostem času iz ljubezni Bogu napravil kako veselje. Boga hočem ljubiti bolj ko sebe, pravi ljubeča duša. Dve stvari me vodita k Bogu. A prva me več slane in je Gospodu bolj všeč, zato bom to storila. — Nič ne omahuje in se ne pomišlja. V vsem in že vnaprej hoče to, kar bo Bogu najbolj ugajalo.

Kdor se vedno ozira na svoj dar, nima pravega duha: »Bog ljubi veselega darovalca.« Če pa storiš, kar tebi bolj ugaja in te najmanj slane, si samoljuben, ker hočeš le sebi ugoditi. Srcu, ki ljubi, ni nič pretežko. Če ti je pretežko, da bi kako stvar Bogu daroval, je rajši ne dajaj. Bolje je namreč tako, kakor pa, da bi jo daroval z nevoljo. Ne mislim pa sedaj na počutnega človeka, ki vedno toži in mora tožiti. Toda višja volja in duhovni človek mora darovati od srca rad. Že v vsakdanjem življenju žrtvuješ marsikaj, kar ti je zelo težko, in mu nič ne očitaš, komur si uslugo izkazal. Tudi Bog zasluži, da zanj delaš prav tako velikodušno.

Končno se duša povzpne tako visoko, da se ljubeče žrtvuje prav v takih stvareh, ki so ji zelo težke, in to je popolna ljubezen. Do sedaj

je duša vselej ugodila tudi sebi, čeprav tega ni naravnost nameravala. Za božjo slavo delati n. pr. je tolažljivo in spodbudno, vso svojo voljo položiti v božjo, je blaženo; čutiš namreč, da varno hodiš, nič te ne vznemirja, naj pride kar koli. V božjem miru si. Če prav slediš božji volji, se ti umiri zvedavi duh, čustveno srce in celó počutnost. To in ono moraš še pretrpeti, a le bolj mimogrede, na dnu duše pa imaš popoln mir, zakaj boj je le tam, kjer ni Bog vrhovni gospodar. Ko pa duša začne kar iskati žrtev, tedaj jo prevzema čista ljubezen. Vse izvira iz načela, da se rodi resnična ljubezen le iz popolnega žrtvovanja samega sebe prav v vsem: bistvo čiste ljubezni je v tem, da si išče trpljenja in žrtev. Naš Gospod je to resnico izrazil z besedami: »Nihče nima večje ljubezni ko tisti, ki dá za ljubljene svoje življenje.«

Kadar se duša preda Bogu, ji Bog pošilja trpljenje, trpljenje brez konca. Težko bo! Bog dušo uniči in sam stopi na njeno mesto, da bi si jo tako v celoti prisvojil. Ker pa se neprestano pojavlja skušnjava, da bi spet postala samo-svoja, se Bog z njo bori in ji daje trpeti, zatre ji duha in uduši srce.

Duha, ki se ji noče popolnoma predati, prepusti temi, v skušnjave zoper vero, zoper upanje

v Boga in zaupanje vanj, celó v obup. Duh ne bo prej miren, dokler se ne bo povsem izročil Bogu in se odpovedal lastni luči. Duhovni voditelji ne vedo leka zoper tako razpoloženje. Prepričujejo, govorijo o božji dobroti, a duša je ne uvidi: preteklost ji je strašna in pred sedanostjo trepeče. — Kaj naj stori? Sprejmi vse! Bog te hoče v tem stanju, a zato ne bo dajal računa tebi! Čaka pač, da mu porečeš: Vseskozi sem grešen, Tebi se podredim, stori z menoj kar hočeš. Me hočeš begali in mučili? Tudi jaz hočem tako. Vse mi je prav. Namesto dobrih del, ki jih jaz namerjam, ti bom žrtvoval svojo revščino, ki si mi jo pokazal. Ne bom ljubil svoje revščine, pač pa bom tudi z njo tebe slavil. Tedaj bo dobri Bog s teboj. Bog te hoče tako imeti, kaj bi se za vse drugo brigal! Zlasti pa ne bodi preveč radoveden. Če porečeš: Saj me Bog zapušča, kaj bo z menoj, se ti bo zmešalo. Bog hoče vedeti, ali ga ljubiš bolj ko svojo voljo, celó bolj ko svojo nadnaravno voljo. Ali hočeš še kaj več ko njegovo slavo?

A srce? Oh, srce je že po naravi rahločutno. Pravkar je bilo še v raju, sedaj pa že prezeba in se trga. Če bi rekel: »Ljubim,« bi se ti zdelo bogokletje. — Kaj storiti? Naj li srce pregovoriš ali pa se mu upreš? S tem bi

le povečal svojo bol. Reci torej Bogu: »Ko sem te ljubil v sladkosti, o Bog, sem bil zelo srečen. Zdaj pa sem v samoti in puščavi. Prav! Tebe hočem bolj ljubiti ko sladkost tvoje ljubezni. Srce mi pravi, da te ne ljubim. Jaz pa te bom ljubil tudi svojemu srcu navkljub s svojo voljo!

Vsaka duša, ki jo hoče Bog presaditi vase, mora prestati take strašne napade. To pa ne zato, ker ima morda Bog v tem veselje, ampak zato, da ima duša več zasluženja. Bog te hoče s trpljenjem preizkusiti, da ti pomaga rasti v zasluženju in slavi. Da to stanje prihaja od Boga, boš spoznal iz tega, če se ga ne boš mogel otresti kljub vsemu naporu. Tedaj moraš Bogu reči: Ali hočeš, da te ljubim bolj ko svoje duhovno življenje? Tudi jaz te hočem. Živ bi šel v grob! — Vse to moraš prestati, če se hočeš združiti z Bogom. Bog hoče zlata in ne zemlje, ne zlitine. Zveza z Bogom se kali v ognju. Kadar Bog okrene dušo na to pot, postane na znotraj neverjetno svobodna, nič je ne ovira več, ne življenje ne stan. Njeno življenje je njen stan. Bog ji ga je dal. Kdo bi ga ji vzel?

Kaj! porečeš, to je preveč! Sleherno delavnost in podjetnost naj opustim? Da! Po tej poti Bog vodi izbrane duše. Ali jih ne ljubi, kolikor je sploh mogoče? Tudi sam sebe ljubi s takšno

ljubeznijo, s kakršno te Bog ljubi, in se povsem nanj zanesi!

S sv. Bonaventuro reci Bogu: »Vem, da me ljubiš bolj, kot morem sam sebe ljubiti, zato ne bom več sam skrbel zase. To skrb prepuščam tebi. Jaz pa hočem misliti samo nate« (Stim. Am., II, 2).

ŽIVLJENJSKA MILOST

Jezus reče Petru in Andreju: »Hodita za menoj!« In takoj sta mreže popustila in šla za njim (Mt 4, 19).

V teh besedah je velika skrivnost duhovnega življenja. Kažejo nam namreč, da je v nadnaravnem življenju dvojna milost: prva, ki je navadna in vsem skupna, v kateri prejemamo zakrament, molimo in opravljamo druga zveličavna dela. Peter in Andrej sta imela to navadno milost, ko ju je Jezus poklical. Živela sta namreč spokorno, kot je oznanjal Janez Krstnik, in izpolnjevala postavo, kot je potrebno za zveličanje.

Naš Gospod pa ju je poklical, naj mu sledita. Zakaj? Da bi jima dal milost popolnosti, milost posvečenja. Vsakdo se more zveličati, če sodeluje z navadno milostjo, ne prejme pa vsak te posebne milosti, posebne naklonjenosti. Gospod jo podeli le takim dušam, ki jih posebno ljubi.

To je milost popolnosti, je življenje duše in njena svetost, to pa zahteva več kot izpolnjevanje postave. Ponavljam pa, da vsi te milosti ne prejmejo. Oh, ne! Vsi so poklicani k zve-

ličanju po postavi, le nekaj pa jih je poklicanih k popolnosti v ljubezni.

Blagor jim, ki imajo to kraljevsko milost! Vsaka res pobožna duša, moremo reči, da jo je že prejela; naj jo tudi spozna in se po njej ravna; kolikor bo s to milostjo sodelovala, toliko bo napredovala v popolnosti.

Primeri naj to načelo pojasni! V prirodi so manj popolna bitja odvisna od bolj popolnih, bitja se med seboj spopolnjujejo: družijo se z višjimi bitji, ki jih uživajo, se z njimi hranijo in so z njimi celota in enota.

Podobno je v nravnem redu. Družba je urejena po stopnjah: ta vlada, drugi mu je podrejen; oblast in pokorščina; brez tega bi ne bilo družbe.

Prav tako so tudi v nadnaravnem redu vodilne, pridevne in dopolnilne milosti. Vodilne milosti že same zadostujejo za popolnost, od njih prejemajo vse druge milosti svojo dejavnost in življenje, kajti vodilne milosti so pečat in znak življenja. Apostoli so imeli tako vodilno milost, da so hodili za Jezusom iz ljubezni. Če bi se mu ne bili odzvali, bi se še mogli zveličati, ne bi pa dosegli evangeljske popolnosti. A sledili so mu: in to je njihova milost svetosti, postava njihovega življenja in pogoj njihove sreče.

II.

Vodilna milost ima v duši dva učinka: najprej ji kaže pot, ki naj jo hodi duša v notranjem življenju, nato pa jo vodi v poseben poklic.

Ta milost vseh milosti bo izoblikovala vso pobožnost, krepost in življenje in bo gibalo vsega delovanja, tako da bo duša vse v enotnem zagonu započela in vršila.

Neka duša n. pr. ima vodilno milost, da jo najbolj privlači Gospodovo trpljenje. Največ in stalno bo premišljevala o trpljenju Jezusa Kristusa. Odrešenikovo trpljenje bo navdihovalo njene kreposti, njeno ljubezen, njeno življenje.

Druga duša ima vodilno milost spokornosti. Ta milost, ki jo k temu nagiba, bo izoblikovala njeno svetost. Za to dušo bo vse izzvenovalo v pokoro, spokorno bo živela, s pokoro bodo zaznamovane vse njene kreposti in se ji bodo stekale v ta čar njenega življenja.

Zakaj deli Bog te posebne milosti? Iz božjih razlogov. Človeški duh je preveč omejen, da bi mogel obenem zajeti vse kreposti. Ne more jih točno pregledati z enim samim pogledom. Svoje gledanje bi moral preveč razlegniti, a s tem bi izgubil preprostost in se mučil. Gibalo življenja bi ne bilo več enotno in osrednje. Razvijal bi se v vzporednih smereh, ki bi se nikoli ne

združile v skupnem središču. Če daje Bog vodilno krepost, želi z njo ustvariti resnično popolnost in pokazati do nje krajšo pot in bolj preprosto življenje.

Vsakdo naj spozna svojo vodilno krepost; saj vodi njegovo notranje življenje. Vse duhovno življenje zavisi od tega, koliko bo s to milostjo sodeloval.

III.

Sama v sebi največja in najodličnejša vseh vodilnih milosti je milost ljubezni do presv. Zakramenta. Ne pravim, da zato, ker nas je Bog v to poklical. Ne! Čutim pa, da je tu resnica. Sama po sebi je ta milost večja, kot milost ljubezni do Kristusovega trpljenja ali do katere koli druge skrivnosti, celó večja od ljubezni do nebes, od misli na blaženost. Zakaj? Ker je njen predmet najpopolnejši, ki nas more od vseh najbolj posvetiti in osrečiti. Jezus sam je po tej milosti zares bližji kot po milostih drugih skrivnosti. Združenje z njim je bolj prisrčno, plamen njegove ljubezni nas ovije okoli in okoli, če le z njim sodelujemo, če svoj plamenček združimo s tem mogočnim zubljem, da gorita drug z drugim.

Ljubezen do presv. Zakramenta je milost vseh milosti, ker daje življenju najpopolnejši

izraz. Po lahki poti nas vodi k drugim skrivnostim, ki vse zajemajo iz nje življenje in poveličanje, ker druží v sebi veličino vseh popolnosti in kreposti.

Gospod jo je postavil za spomin in jedro vseh svojih čudovitih in slave polnih del, vseh kreposti in svetosti. Torej obsega vse.

Ta evharistična milost je zelo pogostna. V pobožnih dušah celó pogostejša od drugih milosti, med tistimi dušami, ki se čutijo poklicane k popolnosti, jih je mnogo več poklicanih po evharistični milosti kot po kateri koli drugi.

Zakaj tako? Ker je ta milost za nas lažja in primernejša, njena sredstva so slajša in vabljivejša. Če se hočeš n. pr. voditi z mislijo na Jezusovo trpljenje, ga moraš v sebi oživiti z veliko vero in ljubeznijo, zakaj ta skrivnost je daleč od nas, v zgodovini. In če je ne združiš s sv. obhajilom, zahteva mnogo žrtev in trpljenja.

Milost ljubezni do presv. Zakramenta pa je milost sladkosti, ko se naša ljubezen prelija v Jezusa Kristusa; laže se mu zaupno predaš, kot pa križaš. Od sv. obhajila boš šel rad na Kalvarijo, v Nazaret, v Betlehem. Te skrivnosti same brez sv. Rešnjega Telesa pa so brez dejavnega življenja v sedanjosti.

IV.

Kako pa dobiš ta klic, ki je tako močan, da te docela polegne za seboj? Rekel bi, da si poglej v dušo. Dobiš ga, kakor dobivaš vzgojo.

Dušo, ki jo hoče privedi k največji milosti presv. Rešnjega Telesa, Kristus spočetka pripravlja z milostjo pobožnih čustev, ki jih ob začetku morda malo ceniš. Na dan prvega sv. obhajila te je morda prvikrat mikala sreča, ki izvira iz Jezusove navzočnosti. Ta je rasla, da sam nisi vedel, kakor se kal v zemlji neopazno razvija. Pozneje, ko si se še sam kaj pobrigal, ti je ta mikavnost postala potreba in navada, duh in gon: vse te vodi k presv. Zakramentu, če nimaš njega, ti vsega manjka. Če ima duša to milost, naravna v presv. Zakramentu svojo pobožnost in kreposti, čuti potrebo po maši in obhajilu, čuti, da mora v cerkev, da vidi tabernakelj, neprestano jo nekaj vabi tjakaj.

Kaj pa? Vodilna milost, ki je dušo vzgojila in je zdaj mati vseh drugih milosti, počelo in gibalo vseh njenih dejanj. Le poslušaj, kako govori: »Vsa sem polna pobožnosti do presv. Zakramenta, le ob njem mi je prijetno: brez težav opravljam to pobožnost.« Seveda, saj te vodi milost!

Ta milost postane naš kruh, vliše se v vse naše misli, besede in dela. Kar je v sliku v sv. Rešnjem Telesu, nam je lažje in vse izpolnujemo z večjim veseljem, ker delamo bolj pristrčno.

Postane nam nov čut, srčna zapoved, ki sama od sebe ravna naše življenje in nas vodi k presv. Zakramentu, četudi posebej ne mislimo nanjo.

Družinskega čuta si nismo pridobili z razmišljanjem: z otroštvom je prišel v nas, vrojen nam je. Narava sama nam ga je dala. Tako je tudi z evharistično mislijo, če je naša vodilna krepost.

Če si tako srečen, da to milost že imaš, moraš z njo sodelovali v pobožnosti in kreposti. Molitev in premišljevanje naj njeno silo krepi in razvijata. Hraniti jo moraš z branjem in molitvijo. Da si ohraniš ogenj, nalagaš polena. Če pa hočeš doseči najsilnejšo življenjsko milost, ji neprestano dajaj novih moči in živi po njej. Satan nas namreč hudo skuša, da bi v malenkostih pozabili ali spregledali svojo poglavitno milost.

Ne bojim se, da bi kdo oporekal temu, kar bom zdaj povedal. Kdor koli večkrat na teden prejema sv. obhajilo, ima to posebno vodilno

milost ljubezni do presv. Zakramenta. Vanjo naj usmeri vse druge pobožnosti kot v njih mater in kraljico. Naj jih hrani s sv. Rešnjim Telesom in navdihuje z evharističnim duhom!

Tej milosti se moramo odzivati z veliko zvestobo. Če se namreč izneverimo vodilni milosti, se bomo tudi vsem drugim.

Še več: hvaležni bodimo! Kako zelo bi morali biti hvaležni Jezusu za tolikšno milost, če naj merimo hvaležnost po tem, kako velik je dar!

Vztrajno in stanovito se trudi, da ti bo srce, duha in življenje prevevala samo vodilna milost!

Sok je v drevesu na sredi, les in lub ga ščitita; vse ga varuje pred mrazom, zakaj sok je življenje.

Tvoj sok pa je tvoja vodilna milost. Ta bo delila rodovitnost vsem vejam tvojega življenja. Skrbno si jo hrani, čuvaj jo kot srce, kot dušo svojega nadnaravnega življenja.

ŽIVLJENJE JEZUSOVO V NAS

Jezus Kristus —
vaše življenje (Kol 3, 4).

Živeti moramo iz presv. Rešnjega Telesa. Presv. Rešnje Telo je ljubezen, sama ljubezen; torej moramo v sebi izpopolnjevati ljubezen. Vsak dan znova moramo obnavljati njen ogenj, da s tem razvnamemo sami sebe. V sebi moramo ljubezen krepiti, šele potem jo bomo mogli širiti navzven z zunanjimi deli. Ker tako pogosto prejemamo učlovečeno Ljubezen, bi vse naše življenje moralo biti le razvoj in razcvet te ljubezni. Nihče nikoli ne bo napredoval, ako si ne prizadeva, da jo v svojem srcu usovršuje. Bodi resničen učenec Jezusa Kristusa, ki živi iz ljubezni! Sveti Duh je poslal v naša srca tega duha ljubezni, zato moramo ljubiti močno, velikodušno in brezmejno. Bog neskončno izpreminja svoje darove. Vendar naletiš na nekatere privlačnosti v mnogih dušah, katere hoče posvetiti na enak način. Iz tega izvirajo redovne družbe, kamor se od vseh strani zbirajo srca, na katera je Bog enako vplival. Ti pa, ki se hočeš posvetiti po presv. Rešnjem Telesu, moraš živeti notranje ter povsem skrito življenje,

kakor ga živi Jezus v najsvetejšem Zakramentu. Presveta Evharistija je sad Jezusove ljubezni, ljubezen pa prebiva v srcu. Da bi pa mogli to resnico zaznati, se nam Jezus Kristus ne pokaže. Ne vidimo njegovega telesa, ne okušamo njegove krvi; prav ničesar čutnega ni v presv. Zakramentu. Jezus namreč hoče, da prodiramo prav v njegovo ljubezen, na dno njegovega srca.

Jezus izvaja v najsvetejšem Zakramentu kreposti svojega zemeljskega življenja, toda na neviden ter povsem notranji način. Neprestano moli in premišljuje slavo svojega Očeta. Prosi ga za nas, ker nas hoče naučiti, da je v molitvi skrivnost notranjega življenja; da moramo negovati koreniko drevesa, če naj dobimo od njega dobre sadove; da je v očeh sveta tako spoštovano zunanje življenje samo neploden cvet, ako ne negujemo ljubezni, ki rodi sadove. Premišluj torej Jezusa, če hočeš pri svojem delu uspevati. Apostoli se pritožujejo, da nimajo dovolj časa za molitev, zato si izvolijo diakone, ki jih pri vnanjem delu razbremenjujejo. Jezus Kristus se večkrat skrije množici, umakne in beži v samo, da tam moli in premišljuje. Mi pa bi hoteli živeti povsem zunanje? Imamo li morda večjo mero milosti kakor apostoli? Imamo

trdnjšo moč in voljo za dobro kakor oni? In zgled našega Gospoda, ni li tudi za nas? Za to pravim: vsaka pobožnost, ki se ne hrani z molitvijo, ki nima svojega središča v Jezusu Kristusu, da tako popravlja svoje slabosti ter obnavlja svoje življenje, splahne in zamre.

Zaman si pridigarji prizadevajo s pridigovanjem; ako njih besede ne spremlja molitev, bo ostala brez sadu. Zaradi pomanjkanja molitve v življenju je nastal pregovor, ki ga nekateri ponavljajo, kadar gredo k pridigi: »Pojdimo cvetke trgati!«

In vendar bi od naših pridig ne smeli odnašati le cvetic, ampak sadove kreposti in pobožnih želja. Sadovi pa le v molitvi zore, le v molitvi jih trgamo. Za to mnogo molite za služabnike božje besede; prosite zanje le eno: da bi bili močje molitve. Duša, ki moli, rešuje svet, ko se v molitvi ob njegovem tabernaklju združuje z Jezusom Kristusom.

Vse čednosti izvirajo iz Boga, posebno pa Jezus milostno dopušča, da iz presv. Rešnjega Telesa pritekajo v naše duše kakor valovi milosti, z zgledi, katere nam v njem daje. Toda te zglede moramo videti, nanje paziti, jih proučevati ter vanje prodreti. Kje naj črpamo večjo

ljubezen do ponižnosti kakor ob vznožju svete hostije? Kje bi našli lepših zgledov molka, potrpežljivosti in miline?

V najsvetejšem Zakramentu naš Gospod na zunaj ne vrši velikih čednosti kakor nekda j v svojem zemeljskem življenju. Njegova modrost ne oznanjuje več javno svojih božjih misli. Prav nič več ni videti njegove moči in slave. Bili ubog, majhen, preprost, to je njegovo evharistično življenje. Uboštvo, krotkost, potrpežljivost, to je vse, kar vidimo. In kako nežno pozornost nam s tem izkazuje! Velike prilike junaških kreposti so v življenju redke in mi nimamo nikakega poguma, da bi jih posnemali. Naj li obupamo in bogoljubno življenje opustimo, češ da ne moremo za Boga nič storiti? Jezus je dal zdravilo zoper to skušnjava v svojem evharističnem življenju. Saj nas tu uči, da se svetlost kaže zlasti v malih prilikah.

Njegovo globoko ponižanje, ki ne kaže nobenega vnanjega življenja, nas uči, da je najvišja popolnost v notranjem življenju, ki je vse sestavljeno iz dejanj srca, iz poleta ljubezni ter iz združenja naših namenov z njegovimi. O, Bog prav posebno ljubi ponižne in male, ki žive ob Njegovih nogah, pod božanskim vplivom

Njegovega srca. Sicer pa življenje molitve nikakor ne izključuje gorečnosti za zveličanje duš. Duša, ki skrbi za notranje življenje, zna ostati zbrana in obenem delati; zato vnanjega nič manj ne dela. Podobna je Jezusu, ki se daje čutiti, ne da bi se pokazal očem. Grešnik, ki ga prosi, čuti milino Njegovega srca. Med Jezusom in dušo nastane tok, ki ga nihče ne vidi, pogovor, ki ga nihče ne sliši; nihče ne opazi tega Jezusovega delovanja v dnu duše, in vendar je tako resnično! O, naj bo tudi naša ljubezen, naša gorečnost podobna Jezusovi: vsa skrita, povsem notranja!

Nikoli ne mislite, da so za dobro stvar izgubljeni tisti trenutki, ki jih preživite ob vznožju oltarja! Ko se zrno vseje v brazdo, se pokaže njegova plodnost; evharistični pogovor je tako sejanje kreposti. Ne manjka dandanes pobožnih duš pri vseh delih gorečnosti: mnogo jih hvalimo, včasih še preveč. Molite, da bo notranjost srca taka, kot njihova zunanja gorečnost. Molite, da bi se tudi te duše krepčale z molitvijo.

Vedite pa tudi, da postanejo vaše čednosti prijetne ter privlačne za bližnjega. Zato jih odene z milino Jezusa Kristusa! Nič ni tako ljubeznivo kakor preprostost, skromnost. Čednost, ki

se skriva, ki hodi brez hrupa, blagoslovljajo vsi. Potrpežljivost, ki prihaja iz srca, brez nasilja, čisto preprosto in kakor po sebi umevna ljubezen do bližnjega: to so sadovi skritega življenja, hranjenega s prejemanjem Jezusa Kristusa in s premišljevanjem zgledov njegovega evharističnega življenja.

D A R O S E B N O S T I

Kdor mene uživa,
bo živel po meni (Jan 6, 58).

I.

Jezus prihaja k nam v svetem obhajilu, da bi nas vzel v svojo posest in nas napravil za svojo stvar. Da pokažemo, kako znamo njegov namen ceniti, moramo prepustiti vse svoje pravice do sebe in svojo lastnino njegovim rokam. On naj odslej vodi in začenja vsa naša dela. Ničesar ne bomo sami od sebe ali pa zase storili, ampak vse po njem in zanj.

Na ta način se v nas vrši novo učlovečenje Besede. Tako nadaljuje v slavo Očetovo, kar je bila storila v Jezusovi človeški naravi. — V skrivnosti učlovečenja namreč človeška narava Jezusa Kristusa ni imela tiste zadnje prvine, ki dela naravo za gospodinjo nad samo seboj in se nobenemu drugemu bitju ne more odstopiti. Kristusova človeška narava ni sprejela lastnega obstanka in sebi primerne osebnosti, marveč Beseda kot Oseba je nadomestila osebnost, ki bi jo človeška narava Jezusa Kristusa morala prejeti. Ker pa v popolnem bitju prav oseba deluje s svojo naravo in s svojimi zmožnostmi,

ker je prav oseba najodličnejša in nas dela za popolna in dovršena bitja, zato se tudi nanjo nanašajo vsa naravna dela. Oseba jim je prvo počelo in po osebi dobivajo dejanja svojo vrednost. Jaz zapovedujem zmožnostim svoje duše; moji udje me ubogajo; jaz, popolni človek, delam in k delu nagibam. Za vsa dejanja, za vse svoje gibe sem odgovoren sam. Moje zmožnosti mi le slepo služijo. Počelo, ki jih k delu nagne, je edino odgovorno za vse, kar zmožnosti store, zato ker samo po njem in za njega delajo, ne pa zase.

Iz teh resnic sledi: ker je naš Gospod imel dve naravi, pa le eno osebo, namreč božjo osebo Besede, sta ti dve naravi delovali po Besedi, vsako najmanjše človeško dejanje Gospodovo pa je bilo tudi božje dejanje, dejanje Besede. Samo ona je namreč mogla dejanje navdihniti. Sama mu je tudi dajala vrednost. Vrednost pa je bila neskončna, ker je dejanje izvršila božja oseba. Iz tega tudi sledi, da človeška narava ni bila pri nobeni stvari prvo počelo, da ni imela nobenih lastnih namenov, da ni delovala več zase, ampak je bila samo služabnica Besede, ki je edina vodila vse njeno delovanje. Beseda je imela božjo in človeško voljo in je z obema naravama delovala.

Tako mora biti tudi z nami, ali vsaj trudili se moramo z vsemi silami za to, da se bližamo temu božjemu vzoru, kjer človek dela samo kot orodje, ki ga spremlja in vodi božje gibalno, namreč Duh Jezusa Kristusa, delati moramo samo s takim namenom, ki si ga more pri svojem delu postaviti Bog, in ta namen je: Bog sam in njegova slava. Vsako lastno željo in lastno korist moramo torej docela opustiti in imeti pred očmi le tiste, ki jih ima Jezus v nas. On živi v našem srcu le za Očetovo slavo in se nam v svetem obhajilu daje zato, da bi to nezrekljivo zvezo hranil in krepil. Ko Beseda v evangeliju govori: »Kakor mene pošilja živi Oče in živim jaz zaradi Očeta; in kdor mene uživa, bo živel zaradi mene,« je to isto, kot bi rekla: Ko me je Oče pri učlovečenju poslal na svet, da postanem božja oseba neke narave, ki ne bo imela nobene druge osebnosti, je tej naravi porezal vse korenine, s katerimi bi utegnili iskati samo sebe in bi tako živela le zanj. Tako se tudi jaz, govori Beseda Jezus, pri obhajilu združujem s teboj zato, da živim v tebi in da bi ti živel le zame. Jaz bom živel v tebi in ti dušo polnil s svojimi željami. Sleherni tvoje lastno zanimanje v tebi bom použil in uničil. V tebi bom jaz imel želje, jaz voljo, namesto

tebe bom deloval, postavljaj se na tvoje mesto. Tvoje zmožnosti bodo moje zmožnosti, jaz bom živel in deloval s tvojim srcem, tvojim razumom in tvojimi čuti; jaz bom tvoja božja osebnost. Po tej božji osebnosti bodo tvoja dejanja deležna nadčloveške vrednosti, imela bodo božje zasluženje. Dela bodo vredna Boga, zaslužila bodo gledanje Boga iz obličja v obličje. Ti pa boš po milosti isto, kar sem jaz po naravi, namreč otrok božji, po vsej pravici dedič njegovega kraljestva, njegovega božanstva in slave.

Kadar živi v nas naš Gospod s svojim Duhom, smo njegovi udje, smo mi on sam. Nebeškemu Očetu so naša dejanja všeč. Ko jih gleda, zre v njih dejanja svojega božjega Sina in ima nad njimi veselje. In ker je Oče neločljivo združen s svojo Besedo, živi tudi on v nas in v nas kraljuje. Tako božje življenje in kraljevanje onemogoči in razruši vladanje hudega duha. In tedaj stvari dajejo Bogu sad časti in slave, katerega po pravici od njih pričakuje.

Tako je slava Očeta v njegovih udih in to je tudi prvi nagib, zakaj Gospod želi, da smo z njim združeni nadnaravno po življenju popolne ljubezni. Prav zato nas tudi sv. Pavel pogosto naziva ude Kristusove, ude, telo Jezusa Kristusa. Zato tudi naš Gospod pri zadnji večerji večkrat

ponavlja besede: »Ostanite v meni!« — To je torej podaritev samega sebe, ker človek ne ostane več sam zase, ampak dela za onega, pri katerem biva in se mu slavlja popolnoma na razpolago.

II.

Gospod dalje želi to združenje iz ljubezni do nas, da bi nas on sam oplemenitil in nam nekoč dal delež svoje nebeške slave in vsega, kar slavo sestavlja: moči, lepote in popolne sreče. — In ker ne moremo poslati deležni njegove slave drugače, kakor da smo njegovi udje, in sicer sveti udje, zato nas hoče Gospod posvetiti, nas tako združiti s seboj in nam dati delež svojega poveličanega življenja.

Naša dejanja, ki jih storimo na svetu, poslanejo dejanja Gospodova ter dobe bolj ali manj vrednost Gospodovih dejanj, kakršna je pač stopnja našega združenja z njim. Ta zveza pa je odvisna od nravi, kreposti in Duha Jezusovega, ki je v nas. Od tod znane lepe besede: Kristijan je drugi Kristus; v meni resnično živi Kristus; nisem sam, ampak milost božja je z menoj!

Ta zveza je sad ljubezni Jezusove, je cilj vsega božjega gospodarstva v naravnem in nad-

naravnem redu. Vse, kar je božja Previdnost postavila, naj pripravi in dovrši združenje kristjana s Kristusom. Hrani in usovrši naj to zvezo, saj je prav ona popolna božja slava, v njegovi stvari obsega vse posvečevanje duš, skratka, je ves sad odrešenja.

III.

Zveza Jezusa Kristusa z nami bo taka, kakršna bo naša zveza z njim: »Ostanite v meni in jaz ostanem v vas. Kdor ostane v meni, ostanem jaz v njem.« Zagotovo torej vem, da bo Jezus bival v meni, če sam hočem bivati v njem. Kakor veter zdrvi v prazen prostor in voda v nižino, tako Jezusov Duh takoj napolni praznino, ki jo duša pripravi v sebi.

Ta zveza človeka z Gospodom je vzrok človekovega dostojanstva. Ne postanem sicer del božanstva, nekaj, kar bi zaslužilo božje češčenje, pač pa nekaj posvečenega, svetega. Moja narava je pred Bogom še vedno nič in sama sebi prepuščena lahko pade nazaj v brezno. Toda Bog jo dvigne tako visoko, da se sam zveže z njo po milosti in po svoji navzočnosti v meni. Po tej zvezi postanem sorodnik Gospodov. In to sorodstvo je tem

bližje, čim tesnejša je moja zveza, čim večja je moja čistost in svetost. Sorodnik Gospodov je v resnici, kdor mu je podoben v svetosti, saj Gospod sam trdi: »Kdor mojo besedo drži, ta je moj brat, moja sestra, moja mati.«

Od te zveze izhaja tudi človeška moč: »Kakor mladika ne more roditi sadu sama od sebe, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni. Brez mene ne morete nič storiti.« Jasno nam pove: ničesar. Kakor pa prihaja plodnost veje od njene zveze z deblom in sokovi, tako izhaja duhovna rodovitnost od naše zveze z Jezusom Kristusom, od zveze naših misli z njegovimi, naših besed z njegovimi, naših dejanj z njegovimi. Udje dobivajo življenje od srčne krvi, kri pa nastaja iz hrane. Naša hrana pa je Jezus, kruh življenja, in le kdor ga uživa, ima življenje v njem. Počelo naše močne svetlosti je torej zveza z Gospodom. Če te zveze ni, so naša dela ničeva, prazna, brez koristi. Suha veja, ki z življenjem drevesa ni v zvezi, ne more donašati sadu.

Iz te zveze se rodi zaslužnost naših del. Ta zaslužnost prihaja od družbe z Jezusom. Gospod sprejme naše dejanje za svoje in mu dá zaslužnost neskončne vrednosti, večnega plačila. Ko je dejanje prišlo od nas, ni imelo

skoro nobene vrednosti; ko pa se obda z zaslugami Jezusovimi, postane vredno Boga. In čim večja je zveza z Jezusom, tem večja bo tudi slava naših svetih del.

O, kako je vendar to, da smo tako zelo zanemarjali to zvezo z Bogom? Koliko zasluženja je izgubljenega, koliko naših del neplodnih, ker niso bila storjena v zvezi z Jezusom Kristusom, koliko milosti brez sadu! S tolikimi sredstvi in pri tako lahkem delu — pa smo tako malo zaslužili!

Bodimo torej združeni z Gospodom Jezusom Kristusom! Radi se pokoravajmo njegovemu vodstvu, uklonimo se njegovi volji! Njegova misel naj nas vodi! Delajmo po njegovih navodilih! Darujmo mu vsa svoja dela, kakor je bila človeška narava podvržena, združena in zaslužna osebi Besede, ki je to naravo vodila, kakor je bil Jezus Kristus povsem pokoren svojemu Očetu! V ta namen pa moramo biti neprestano združeni z Jezusom v živi zvezi, ki se začjenja, obnavlja in ohranja v občevanju z njim.

Kakor se drevesna veja razteza in jo sonce ogreva, tako pripravljenega srca bodimo tudi mi, da nas bo božji sok mogel povsem prešinjati. Zbranost, hrepenenje in molitev pa so kakor sonce, ki nas pripravlja za vsrkavanje

božjega soka in ki nam v to daje pravo razpoloženje ter ga v nas ohranja.

Tako sonce sije, če se vsak hip vsega darujemo; če brez nehanja ljubeče zdihujemo po Jezusu, če se vsak trenutek izročamo Njemu.

Pridi, Gospod Jezus! Sok sam pa je Jezusova kri, ki nam daje njegovo božje življenje, moč in rodovitnost. Življenje v sv. obhajilu lahko torej izrazimo z dvema besedama: obhajilo prejemaj kot zakrament in živi zbrano!

ŽIVLJENJE V ZVEZI S SVETIM DUHOM

Če v duhu živimo, tudi v Duhu hodimo (Gal 5, 25). Ker je svetí Duh počelo našega življenja, naj bo še počelo vsega našega ravnanja.

I.

Sveti Duh, Duh Jezusov, ta božji Duh, katerega je Jezus svetu prinesel, je počelo naše svetosti. Notranje življenje je zveza s svetim Duhom, pokorščina njegovim nagibom. Skušajmo njegovo delovanje v nas spoznati!

Pomni najprej, da prav svetí Duh vsakemu posebej deli sadove učlovečenja in odrešenja. Oče nam je dal svojega Sina; Beseda pa se je darovala za nas in nas odkupila na križu. To so splošni učinki njegove ljubezni. Kdo nam omogoči, da postanemo teh božjih uspehov deležni? Sveti Duh. Sveti Duh Jezusa Kristusa v nas oblikuje in dopolnjuje. Sedaj torej in od vnebohoda Gospodovega dalje je pravi čas poslanstva svetega Duha. Odrešenik nas uči z besedami te resnice: »Za vas je dobro, da odidem, sicer svetí Duh ne bo prišel.« Jezus nam je pridobil milost, nabral zaklad in v svojo Cerkev položil kal svetosti. Sveti Duh pa ima

nalogo, da to kal neguje in vodi do popolne rasti. Sveti Duh izpopolnjuje in završuje Odršenikovo delo. Saj je naš Gospod rekel: »Poslal vam bom svojega Duha, ki vas bo v vsem poučil. Razložil vam bo in pojasnil vse besede, ki sem jih vam govoril. Ako pa ne pride, boste ostali slabotni in nevedni.« V začetku je Duh plaval nad vodami in jim dajal plodnosti. Prav tako plava nad milostmi, ki nam jih je zapustil Jezus Kristus. Rast jim daje s tem, da jih nam naklanja. Kajti sveti Duh v nas prebiva in deluje. Pravična duša je bivališče in sveltšče svetega Duha; v njej biva ne samo njegova milost, ampak On sam. Njegova božja oseba prebiva v nas in čim manj ovir stavi duša svetemu Duhu, čim več prostora hrani zanj, tem bolj je sveti Duh močan.

Sveti Duh ne more niti delovati niti bivati, kjer je greh, kajti tedaj smo mrtvi, naši udje so mrtvi in ne morejo z njim sodelovati, a sodelovanje udov je vedno potrebno. Prav tako sveti Duh ne more uporabljati lene volje in nerednih čustev. Če tudi tedaj še biva v nas, je brez moči. Sveti Duh je plamen, ki se vedno dviga in hoče, da se tudi mi z njim vzpenjamo. Če hočemo plamen ustaviti, tedaj ugasne ali pa celó sam sveti Duh izgine iz omrtvele in na

zemljo priklenjene duše. Saj taka duša kaj hitro pade v smrtni greh. Čistost je potrebna, če hočemo, da bo sveti Duh prebival v nas. »V srcu, ki je njegova last, ne bo pustil niti slamice, ampak jo bo takoj skrbno požgal,« pravi sveti Bernard.

Poslanstvo svetega Duha, smo rekli, je v tem, da oblikuje v nas Jezusa. Seveda je v Cerkvi njegovo glavno poslanstvo v tem, da jo vodi in čuva njeno nezmožljivost. Njegovo posebno poslanstvo v dušah pa je, da izoblikuje v njih Jezusa Kristusa. Ta prerod, to pretvorbo izvrši sveti Duh s trojnim delovanjem, ki pa brezpogojno zahteva našega zvestega sodelovanja.

II.

Najprej nam navdahne misli in čustva, ki so v skladu z Jezusovimi. Sam je osebno v nas, razgiblje naša čustva in naše misli, predstavi Gospoda. Verska resnica je, da brez svetega Duha ne moremo imeti niti ene same nadnaravne misli. Dobre naravne misli, pametne in častne, pač premoremo brez njega, toda kaj je to? Misel pa, katero položi sveti Duh v nas, je izprva slabočna, majhna. Veča in razvija se v dejanju in žrtvi. Kaj nam je storiti, kadar se po-

javijo v nas take nadnaravne misli? Privoliti moramo vanje brez obočavljanja. Še več, paziti moramo na milost, zbrani moramo biti v svoji notranjosti, da opazimo, nas li ne navdihuje sveti Duh s svojimi božjimi mislimi. Poslušati moramo svetega Duha in biti pri njegovih delih zbrani. Mogel bi kdo ugovarjati: Če izhajajo vse naše nadnaravne misli od svetega Duha, tedaj smo nezmisljivi! Na to odgovarjam: Sami v sebi smo lažniki, to se pravi, lahko se motimo. Kardar pa smo v milosti in sledimo luči, ki nam jo daje sveti Duh, da, tedaj je gotovo pri nas resnica, kajti nadnaravni modrijan ne zaide v zmofo. Tega pa ne smemo pripisovati njemu samemu, ker ne izvira od njega; ne zanaša se na lastno luč, temveč na luč božjega Duha, ki v njem biva in ga razsvetljuje. Če smo preveč snovni in robati, zaverovani v zunanje reči teh besed ne bomo razumeli. Če pa znamo poslušati glas svetega Duha v našem srcu, jih bomo lahko razumeli. Kako razlikujemo dobro hrano od slabe? S tem, da jo pokusimo. Pri milosti je prav tako. Duša, ki hoče zdravo presojati, naj le kar posluša v sebi te učinke milosti, ki ne varajo. Duša naj si pridobi milost, pa bo spoznala njeno moč, prav kakor spozna

luč, ker jo obdaja. So pa to stvari, ki jih ne moremo dokazati takim, ki jih še niso okusili.

Mi smo morda še tako nizko, da ne razumemo, in to je dokaz, da ne čutimo pogosto delovanja svetega Duha. Nasprotno pa notranjo in zelo čisto dušo stalno vodi sveti Duh ter ji po notranjem navdahnjenju naravnost in neposredno odkriva svoja pota.

To točko moramo poudariti. Sveti Duh sam vodi notranjo in čisto dušo, je njen učitelj, njen voditelj. Seveda mora duša vedno slušati zakone Cerkve in se uklanjati ukazom spovednika v vsem, kar zadeva njena nabožna dela in duhovne vaje; njen notranji in nevidni napredek pa vodi sveti Duh, ki uravnava njena čustva in misli. Tega nihče ne more ovirati, četudi bi se drznil. Kdo bi se drznil vmešavati v pogovor božjega Duha z njegovo ljubljenco? A tudi čemu? Če kdo vidi lepo drevo, ne bo radoveden, so li njegove korenine zdrave. Lepota in življenjska sila drevesa mu zdravje zadosťno izpričuje. Tako ima tudi oseba, ki v dobrem napreduje, zdrave, četudi povsem skrite korenine. In čim bolj so skrite, tem več življenja imajo v sebi.

Sveti Duh zahteva, da se uklanjamo njegovim navdihom, pa le prepogosto žal tega ne

storimo! Smo zgolj zunanji stroji, zato bomo osramočeni, kakor Judje ob času Gospodovem: Sveti Duh sredi med nami, a mi ga ne poznamo!

III.

Sveti Duh moli v nas in za nas. Molitev je vsa svetost, vsaj kot počelo, ker je sredstvo, po katerem nam doleka milost. V duši, ki moli, pa je sveti Duh. Prosi za nas z neizrekljivimi vzdih. Našo dušo je dvignil sveti Duh v zvezo z Gospodom. Je tudi duhovnik, ki daruje Bogu Očetu na oltarju našega srca daritev naših misli in naših hvalnic. Bogu predstavlja naše potrebe, naše slabosti in našo bedo. Ta molitev, ki je molitev Jezusova v nas, se združuje z našo molitvijo in jo dela vsemogočno.

Pravo svetišče svetega Duha si, a svetišče je hiša molitve. Zato moli brez prestanka, toda v zvezi z božjim Svečenikom tega svetišča. Morda te bodo učili načina, kako moli; a maziljenje in srečo bo dajal samo sveti Duh. Duhovni voditelji so le komorniki, ki stojijo ob vratih našega srca; v njem pa prebiva samo sveti Duh. Prodreti mora v vse njegove kotičke, da ga osreči. Moli torej z njim in naučil te bo vse resnice.

IV.

Tretje delovanje svetega Duha je v tem, da nas oblikuje po krepostih Jezusa Kristusa. V ta namen nam jih pomaga spoznavati. Velika milost je, da kdo doume Jezusove kreposti, kajti te imajo dvojno lice. Prvo vzbuja spotiko in odbija. To je namreč tista stran, ki zahteva križanje samega sebe. Ni čuda, da svet, ki gleda vse samo naravno, teh čednosti ne ljubi. Celó najbolj ljubke kreposti, kot krotkost in ponižnost, se zdita naravi trdi in težki. Ni lahko ostati krotak, če te kdo sramoti. Zelo razumljivo je, da se svet brez vere krščanske kreposti zdijo zoprne. Sveti Duh pa nam odkriva drugo stran Jezusovih čednosti. Njegova milost, milina in maziljenost nam odluščijo grenko skorjo kreposti, da v njej najdemo sladki med in celó najčistejšo slavo. Tedaj se človek čudi, da je križ tako sladak. In zakaj? Ker namesto ponižanja, namesto križa v žrtvah zagleda le ljubezen božjo, njegovo in našo slavo.

Zaradi posledic greha so nam čednosti postale težavne. Upiramo se jim, ker vse zahtevajo ponižanje in križanje samega sebe. Toda svetli Duh nam kaže, da jih je Jezus Kristus, ki jih je prvi gojil, oplemenitil in proslavil. Pravi nam: Nočete se ponižati? Prav, naj bo! A bodite

podobni Jezusu, kar se vendar ne pravi naza-
dovati, ampak dvigati se in postati plemenit.
Torej so cunje in uboštvo kraljevsko oblačilo,
saj jih je Jezus Kristus prvi nosil. Ponižanja so
slava in trpljenje sreča, ker je Jezus Kristus
vanje položil pravo slavo in resnično srečo.

Le sam sveti Duh nam odpira tako ume-
vanje čednosti in nam kaže njihovo čisto zlato,
ki ga skriva skalnat in blaten rudnik. Prav zato,
ker jim manjka te luči, se mnogo ljudi ustavi
na poti popolnosti. Vidijo namreč le šibko
svetlikanje Jezusovih čednosti, ne proniknejo pa
v njihovo skrito veličino.

Temu globokemu in nadnaravnemu spo-
znavanju kreposti pa sveti Duh dodaja še po-
sebnost, da jih moremo izvrševati. Na-
redi nas tako pripravne in zmožne, da se čulimo
kakor rojene samo za čednosti. Poslanejo nam
druga narava, ker nas sveti Duh nauči po božje
gledati.

Vsaka duša prejme svojemu poklicu pri-
merno zmožnost. Nas, ki smo častilci presvetega
Rešnjega Telesa, sveti Duh vzgaja, da molimo
v duhu in resnici. On moli v nas in mi v njem,
saj je predvsem učitelj, ki nas uči Boga moliti.
On je dal apostolom moč in duha molitve, zato
se imenuje Duh molitve in prošnjá. Združimo se

tovej z njim! Od binkošti dalje plava nad Cerkvijo in prebiva v slehernem izmed nas, da bi nas naučil moliti, da bi nas oblikoval po vzoru Jezusa Kristusa. Hoče, da bi v vsem postali podobni Jezusu in se tako mogli nekoč združiti z njim v njegovi slavi iz obličja v obličje.

ŽIVLJENJE PRAVEGA SLUŽABNIKA

Tvoj hlapec sem; daj mi razumnosti, da spoznam tvoje pravične zapovedi (Ps 118, 125).

I.

Naš Gospod me je ljubil in se mi je podaril. Biti moram njegov, tako zahteva pravičnost. Moram pa biti njegov tako, kakor je on svojega božjega Očeta; kajti zato je Beseda meso poslala, živela pred našimi očmi in zato prihaja s sv. obhajilom v nas, da bi bila naš vzor, da bi nam razodevala svoje kreposti in nam dala živeti isto življenje, kot ga živi sama.

Nebeški Oče pa je Jezusa imenoval svojega služabnika: »Moj pravični služabnik jih bo veliko opravičil.« V psalmih govori David v osebi našega Gospoda in pravi Bogu: »Tvoj služabnik sem in sin tvoje dekle.«

Kaj pa dela dober služabnik? Troje:

1. Vedno je poleg svojega gospodarja, da mu je na razpolago.

2. Hitro in z veseljem izpolni vsako njegovo naročilo.

3. Dela le v slavo svojega gospodarja.

In naš Gospod je imel v svojem življenju na najpopolnejši način te tri lastnosti dobrega služabnika.

II.

Vedno je bil pri svojem Očetu, s svojim Očetom. Razmišljal je neprestano o njem in molil njegovo resničnost. Premišljal je o njegovi lepoti. Njegova duša je uživala blaženo gledanje in se ni mogla odtrgati gledanju Boga.

Tudi v svetem evangeliju se naš Gospod obrača k svojemu Očetu, kakor da neprestano Njega gleda. To skrivnost razodevajo njegove besede dvakrat. »Sin ne more delati sam od sebe ničesar, razen kar vidi, da dela Oče.« Vedno je torej gledal svojega Očeta, da bi mislil, govoril in delal kakor On sam.

Isto misel izrazi z besedami: »Oče, ki prebiva v meni, izvršuje vsa moja dela.« Med nebeškim Očetom in našim Gospodom je bila vedno dejanska zveza.

Na drugem mestu sv. pisma zopet beremo: »Tedaj je Duh Jezusa odvedel v puščavo.« Bil je torej pozoren in pokoren vodstvu sv. Duha.

Ker pa je naše mesto poleg našega Gospoda, moramo kakor on paziti na božja povelja in vanj upirati oči, da na prvi migljaj od-

idemo: »Kakor gledajo hlapci na roke svojih gospodarjev, tako gledajo naše oči na Gospoda, našega Boga.«

To so delali vsi svetniki v stari in novi zavezi. Noe je hodil z Bogom, torej je to mogoče in še več, je tudi potrebno. »Hodi pred menoj, ako hočeš biti popoln,« je govoril Bog Abrahamu.

Pa bo mogoče kdo rekel: Za Gospodovo in Marijino dušo je to bilo lahko; tudi angeli z lahko to vedno na Boga mislijo; mi pa se moramo zato boriti in nam je težko. Res je, da je za Jezusa, njegovo Mater in angele gledanje Boga le blaženost in da jih nič ne izkuša od njega odtrgati. Toda ali nimamo božje milosti? Sicer pa smo pri Gospodu s srcem in srce, ki ljubi, ne trpi, če mora biti z ljubljeno osebo skupaj; saj mu je v največjo srečo. Kljub težavam je torej treba toliko napredovati, da bomo trajno in z vsemi zmožnostmi ostali pri Gospodu.

III.

Naš Gospod je le vršil dela, ki mu jih je določil in pokazal Oče, ker je v vsem hotel vršiti Njegovo voljo. Bil je le odmev Očetove

misli, čutna in človeška obnova misli, besede in dejanja nebeškega Očeta.

Jaz pa moram obnavljati dela našega Gospoda; Mu biti pokoren ter pri vaji te ali one kreposti storiti vsak trenutek, kar On hoče. Pripravljen moram biti, da se mu pokorim v svoji duši in vnanjih delih, če jih zahteva. Z ljubeznijo in zvestobo moram biti pripravljen, da me navdahne s svojim mišljenjem in hočenjem.

Toda pomnimo, da hoče Gospod delati predvsem v nas in naši duši bolj kot pa v vnanjih delih, to se pravi, v nas in na nas. »Oče, ki prebiva v meni, on vrši dela.«

IV.

Jezus Kristus dela le v slavo svojega Očeta in odklanja vsako hvalo in čast, ki jo izkazujejo kot človeku: »Zakaj me imenuješ dobrega?«
— »Jaz ne iščem svoje časti.«

Dober služabnik išče le blagor svojega gospodarja in njegovo korist mnogo bolj, kot svojo lastno. Le tak je rahločuten za svojo službo. Iskati moram torej le koristi našega Gospoda, svojega Gospodarja; delati moram torej tako, da Njegovo milost in Njegove darove koristno porabljam v Njegovo največjo slavo.

V.

Utegnilo bi se komu zdeti, da je življenje brezpomembno, ako je povsem notranje, vse v sebi, ko človek govori in dela le to, kar Bog hoče. In vendar, kdo ne bi občudoval Našega Gospoda v Njegovem, svetu brezpomembnem, ljudem skritem in po sebi preprostem življenju v Nazaretu? Očetu je to življenje ljubše kot vsako drugo. Najrajši ima svojega božjega Sina in našega Odrešenika tedaj, ko Njega slavi in nas posvečuje, skrit, da ga vidi le On, in ko se v svojem ubožnem stanju trudi z malenkostnimi stvarmi! In v takem položaju smo Mu tudi mi najljubši.

Tako skrito življenje je namreč zaradi žrtve samega sebe vse božje. Bolj proslavlja Boga, kot bi ga moglo z vsemi drugimi požrtovalnostmi. To je božje kraljestvo v nas. To je smrt in grob samoljubja.

Zelo velika milost je, če nas torej naš Gospod pritegne v notranjost, da tam ostanemo z Njim in smo le z Njim zaposleni. Tedaj nas kliče na skrito delo v njegovi delavnici, iz nas napravi svoje zaupnike in neposredno sprejemamo Njegova povelja. Hoče, da ponavljamo Njegove besede, da vršimo le dela, ki nam jih narekuje v naši notranjosti in da izvršujemo

samo Njegove načrte. Hoče, da smo mi drugi »On«, telo Njegove duše, svobodni izraz Njegove želje, človeška izvršitev Njegovih misli, ki je postala božja in je zaradi zveze z Njegovimi zaslugami skoraj neskončne vrednosti.

VI.

Da to dosežem, moram delati v svoji notranjosti, najprej pri samem sebi: »Oče prebiva v meni,« On mora torej ostati v meni. Da pa bo s pridom v meni prebival, je potrebno, da v meni živi po našem Gospodu. Naš Gospod pa bo v meni tedaj, če bom jaz v Njem, to gre vzajemno. Bivanje v našem Gospodu nastane, če mu podarimo in damo sami sebe. Z dejanji kreposti, ki jih terja vsak dofitčni trenutek. Te pa podpira in krepi dejanska ljubezen, ki manj išče zadoščenja, bolj pa se daje in žrtvuje volji Gospodovi.

Na žalost nas mogoče naš Gospod že dolgo vabi k takemu življenju, ki je skrito v Njem, mi pa vedno silimo ven, ker si nevedni domišljamo, da je veliko vredno le gibanje, vnanje delo in požrtovalnost. Človek je namreč tak, da ne ostane rad vedno v hiši, ki v njej prebivajo uboštvo, bolehnost in žalost. Z doma ga tira

dolgčas, vabi ga vnanja ljubezen ali pa tudi
vstaja v njem ničemurnost.

Moj Bog, živi, kraljui in gospoduj v meni!
»Poslušati hočem, kar bo v meni govoril Go-
spod Bog!« In zvesto Ti bom v svojem srcu
drugoval.

ZBRANOST – POT BOŽJIH DEL

Zakaj, glejte, kraljestvo božje
je med vami (Lk 17, 21).

I.

Ko je Bog ustvaril človeka, si je pridržal pravico kraljevati njegovi duši, sam sprejemati češčenje in je določil, da bo sam cilj in slava njegovega življenja.

Bog je moral z novimi milostmi izpopolniti svojo podobo in sličnost v človeku, to pa sporazumno z njim.

Greh pa je vse preobrnil. — Grešni človek ni hotel več imeti Boga v sebi; postal je ves zunanj, suženj vnanjih reči.

Da bi ga zopet obrnil nazaj v njegovo notranjost, se je Bog v svojem učlovečenju milostno ozrl nanj. Potem, ko se je izkazal dobrega in mogočnega ter Ga je človek zopet vzljubil in ko mu je dovolil, dotakniti se Ga z rokami, se je Jezus zakril in skril z obhajilom in s posvečujočo milostjo v našo notranjost. Tu nam govori, daje svoje nasvete, nas tolaži in posvečuje. V naši notranjosti hoče postaviti svoje kraljestvo in nas tako prisilili, da prebivamo z njim skupaj, da torej delamo, kar je

ob njegovem učlovečenju delala sveta Devica, ki je živela vsa v skrbah za blagoslovljeni sad, ki ga je nosila.

Če smo tej milosti zvesti, nas Gospod tolaži, nam daje mir in nam daje okušati sladkost besed: »Kako dobro je prebivati s teboj!«

Želja, ki jo ima naš Gospod, da nas pošlje domov v našo notranjost, nam dá bolje razumevati besede svetega pisma: »Grešniki, obrnite se k svojemu srcu! Sin moj, daj mi svoje srce! – Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem.« S srcem, to je z življenjem. Kjer pa je tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce.

II.

Kadar hoče Bog kako dušo posvetiti, jo s preizkušnjami in preganjanjem loči od sveta, ali pa stori to s svojo milostjo tako, da ji vzbudi gnus nad svetom in ljubezen do samote, molka in molitve. – Največji dar, ki ga Bog podeli duši, je dar molitve, ki človeka skoraj prisili, da išče samote, se zbere in poduhovi ter se v ta namen mrtviči. In kadar duša tega ne vrši v zadostni meri, ji Bog pošlje bolezen ali notranje trpljenje, ki jo oprosti in izčisti, kakor nevihte očistijo ozračje.

III.

»Ostanite v meni in jaz v vas. Kakor mladika sama od sebe ne more sadu roditi, če ne ostane na trti, tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni.« — Torej mora biti naša zveza z Gospodom tako tesna, kot je tesna zveza med mladiko, deblom in korenino: biti mora življenjska zveza.

Ker je torej po besedah: »Kdor ostane v meni, rodi obilo sadu,« ta božji sok prave trte zelo mogočen in ploden, sledi, da smo vse-mogočni za dobro, če smo združeni z Jezusom Kristusom ne samo po stanu milosti in zvestobi do milosti, ampak še tudi po zvezi z njegovimi besedami, ki so duh in življenje. — »Če ostanete v meni in moje besede ostanete v vas, prosite, kar koli hočete, in se vam bo dalo.«

Zveza z Bogom v dejanski ljubezni, ki gre samo za tem, kako bi Bogu ugajala, je končno radost same svete Trojice: »Ako me kdo ljubi, bo mojo besedo izpolnjeval in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.«

Za to našo zvezo z njim je Odrešenik prosil v svoji zadnji molitvi: »Oče, jaz sem jim dal slavo, ki si jo dal meni, da bodo eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni, da bodo

popolnoma eno, da tako svet spozna, da si me ti poslal in da si jih ljubil kakor si mene ljubil.«

Kakor že njegov Učitelj, nas tudi sv. Pavel spominja te edinosti z Jezusom Kristusom: »Vi pa ste Kristusovo telo.« Vi ste njegovi udje, on pa je glava, duša tega skrivnostnega telesa. On živi v nas in nam daje življenje.

Jezusovo Telo in Kri uživamo pri svetem obhajilu, da bi se tesneje združili z njegovo dušo, njegovim duhom, z njegovim notranjim delovanjem, njegovimi krepostmi in njegovim zasluženjem, skratka z njegovim božjim življenjem.

To je tovariška zveza, kjer Jezus v nas dela vse, ker svojo osebnost žrtvujemo njegovi, da ona misli in dela namesto nas, zato da postane naš drugi jaz. — In sveto Rešnje Telo je bilo predvsem, da ne rečem edino, zato postavljeno, da pomaga uresničiti in vzdrževati to čudovito zedinjenje z Bogom. Evharistija je torej zakrament zveze z Bogom.

IV.

Zelo gotovo je, da bi se brez te prisrčne zveze z našim Gospodom zaman trudili z dobrimi sklepi, z boljšim spoznavanjem sebe in Boga; vse to bi malo zaleгло. Če bi namreč ne delal

v zvezi z Jezusom in ne bi nanj mislil, bi me premagala zunanja dejanja ali pa bi me za seboj potegnilo moje osebno nagnenje.

Vedno je torej potrebna dejanska, živa zveza; oko moje duše mora vedno pazno mo-
triti Jezusa, ki živi v meni. Kako to doseči? To je kaj preprosto: po združenju samem! Ali mi je treba toliko iskati pomočkov? Čemu toliko sklepov in duhovnega iskanja? Vse to služi le zabavi duha. Prepustiti se moramo našemu Gospodu, ne da bi preiskovali način: vdajmo se v njegovo božjo voljo, kakršna takrat je, hrepenimo le za to božjo voljo, jo izpolnjujmo po njegovi želji in se ji povsem predajmo iz ljubezni za to, da bi ugajali našemu Gospodu. V pričujočem trenutku biti po milosti in kreposti ves po božji volji, to je vsa skrivnost besed: »ostanite v meni.«

Kadar bivamo pri kom višjem kot smo sami, ga častimo: pri vladarju smo poslušni, pri prijatelju iščemo, kako bi mu ugajali. Vse to delamo pri našem Gospodu Jezusu Kristusu.

V.

Toda kako misliti na zvezo? Da premišljujemo o njej, da hočemo o njej premišljati, da dobro vodimo svoj namen, da darujemo in zopet

darujemo svoja dela in da končno preiskujemo napake, na katere bi po tem mogli naleteti.

Zato je treba misliti na Boga in preprosto sredstvo, da ohranimo zvezo z njim je, da se večkrat zamislimo v božjo navzočnost. To je edini pripomoček, da obvladamo duha in se z Bogom posvetujemo, da nam srce ostane dobro in Boga ljubeče, volja njemu na razpolago, telo pa v spoštovanju in podložnosti.

Navzočnost resnega, pametnega in ljubljene-
ga človeka vse doseže, torej mora doseči
tudi navzočnost božja, če Boga res spoštujemo
in ljubimo, on pa nas bo pri tem dobrotno
podpiral s svojo milostjo.

Brez misli na božjo pričujočnost polegne
nečimrnost duha za seboj, da se raztrese in
bega zdaj sem zdaj tja, kakor muha ali metulj.
— Brez te misli išče srce pobožne, toda člo-
veške tolažbe, volja pa zaide v lenobo in odpor,
kar ji je prirojeno.

Predvsem nam je potrebna proti razdraže-
nosti, ki izhaja iz borbe kreposti in zoprnosti.
Človek ne more biti vedno na bojnem polju,
ampak se mora v Bogu odpočivati.

Misel na božjo navzočnost nam pride v na-
vado postopno, če začnemo z najlažjim: da-
rujemo svoja dela, često ponavljamo lahke po-

božne vzdihe, ki izražajo hrepenenje in ljubezen. — Vse to pa je treba nekoliko urediti: pri posebnih prilikah, v teh in teh določenih trenutkih, na določenih krajih se zberemo in molimo Boga v sebi; po svojih delih Bogu o njih poročamo, kakor otrok svoji materi. Da pa se ne bo vse razblinilo v prazen nič, si moramo postaviti vnanja in telesna pravila zoper svoje pogreške in se jih natančno držati.

Če se tako zedinimo, izročamo Bogu vse svoje življenje in se mu popolnoma darujemo.

Ali je kje še večja milost, ki bi si jo mogli želeli, je kje krepost, ki bi bila za nas bolj koristna in za Boga bolj slavna? To je tisti »stopi iz sebe ven«; to se pravi, vse svoje bitje preliti v našega Gospoda.

ZBRANOST – POSTAVA SVETOSTI

Potov svojih postav me nauči
(Ps 118, 27).

Postava svetosti je v zbranosti. Če Bog kliče dušo k sebi, jo iztrga grehu z zbranostjo v vesti. Prav tako se Bog poslužuje zbranosti, da nas vodi na višjo stopnjo kreposti in končno rabi isto sredstvo, da v ljubezni združi dušo s seboj. Tako je torej zbranost postava svetosti za vse, za spokornike, za napredujoče in za fiste, ki se bližajo najvišji stopnji popolnosti.

I.

Izvirni greh je človeku naravo ponižal in pokvaril, zato je človeka sram, da bi živel sam s seboj. Ker pa mu je misel na Boga težavna, zato rajši živi po neumnosti svoje domišljije, ki ga zabava in vara skoro vse življenje. Mudi se pri ničemurnosti in radovednosti svojega duha. Njegovo srce išče ljubezni pri stvareh, da bi si z njimi sladil življenje. — Kmalu se zagriže v kako misel in postane njen suženj, ali pa suženj kake želje, ki ga vznemirja, kake strasti, ki ga požira, ali kake grehote, ki ga uničuje. V ozadju vseh takih dejanj je počutnost. Dela, študira in

se žrtvuje za to, da bi danes užival ali pa si pripravil veselje za naslednji dan.

Takšen je posvetni človek: največji del svojega življenja preživi brez misli na Boga Stvarnika, Odrešenika in najvišjega Sodnika. Mnogo ljudi ne more nikoli najti časa, da bi mislili na Boga.

Kako naj Bog v svoji usmiljenosti takega nizkočnega in grehočnega človeka preustvari?

Tako, da ga spremeni v duhovnega in notranjega človeka, da ga prisili, poglobiti se vase: ali ga udari z boleznijo, ki ga osami, ali z nesrečo, ki mu pokaže ničevost zemeljskih stvari, ali pa mu nezvestoba in krivičnost ljudi dasi čutili, kaj morejo ljudje storiti za njegovo srečo.

Ko grešnik občuti to bedo, ki ga žalosti in teži, ga Bog pokliče kakor nekda padlega Adama: vzbudi mu vest, da ga začne zbadati kesanje, pokaže mu vzrok njegove nesreče; vzbudi mu misel na dobrega in usmiljenega Boga, katerega je ljubil v svoji mladosti, na Boga Odrešenika, ki je v svoji dobrotljivosti vedno pripravljen sprejeti skesanega grešnika. — Ta misel že pripravlja dobro njegovi duši: grešnika gane, da začne nenadoma ločiti dobrodejne solze. Njegovo doslej trdo srce se omehča; zdi

se mu, kakor da sliši od zgoraj besede: »Pridi k meni in jaz te bom olajšal, odpustil ti bom in zopet boš našel mir.«

Srečen grešnik, ki se temu notranjemu glasu vda: našel je zopet svojo dušo in svojega Boga.

Vsaka izpreobrnitev je torej sad notranje milosti: zbranosti človeka v njegovi vesti, v kesanju njegovega srca in dobroti božji.

Ta negotovost, praznота in žalost v zablodah, je že glas božji, ki govori grešniku kot nekdanj Izraelu? Gorje človeku, ki išče svojo srečo v zlu, svojo uteho v grehu in uživa, kadar je napasel svoje strasti! Žal, zelo daleč je od Boga in od samega sebe! Vročica grehov mu daje nenaravno življenje: norec je, ki se imenuje in ima za modrega, bogatega in srečnega, v resnici pa je nevednež, siromak in nesrečnež.

II.

Kadar hoče Bog duši izkazati prav posebno veliko milost in jo pripeljati do odlične kreposti, ji podeli milost večje zbranosti. Te nesporne resnice ljudje ne poznajo in ne cenijo, celó pobožne osebe ne, ki le premnogokrat mislijo, da obstoja napredek svetlosti v vnanjih dejanjih krščanskega življenja ali v večjem uživanju Boga.

In vendar je golovo, da nas milost zbranosti bolj približa Bogu in nam daje več svetlobe in toplote, ker smo bliže božjega ognjišča. Zato pa človek v globlji zbranosti tako dobro razume nekatere resnice, ker pač vanje prodira, v luči samega Boga. Takrat čutimo dotlej nepoznan mir, neko silo, da kar strmimo: čutimo pač, da smo z Bogom v zvezi.

Ker je tak človek Bogu bliže, sliši milo besedo, kakršno govori s skrivnostnim, tihim in tajinstvenim glasom, a le tistim, ki počivajo na njegovem Srcu kot sv. Janez pri zadnji večerji: »Poslušaj, o zbrana duša, poglej in nastavi svoje uho mojemu glasu; pozabi svoje ljudstvo in hišo svojega očeta in kralj bo poželel tvojo lepoto.«

Iz tega načela sledi, da prav notranje maziljenje, ki nas zbira v Bogu, daje vrednost in ceno milosti; sledi dalje, da je ena notranja milost vredna več kot tisoč vnanih in da imajo naše čednosti in naša pobožnost življenje le v zbranosti, ki jih oživlja in z Bogom združuje.

V naravnem življenju ni tisti človek, ki je najčvrstejši in najdelavnejši, tudi najspretnější in najmogočnejši. Nasprotno pa tisti, ki globoko misli, rad razmišlja in potrpi, ki stvar preiskuje od vseh strani, ki tehta njeno moč, že naprej vidi ovire in zamišlja različne pripomočke. Tak

človek je res mojster: prekosil ga bo le tak tekmeč, ki bo imel tiste lastnosti v še višji meri.

V duhovnem svetu pa so božje stvari najbolj jasne tistemu kristjanu, ki je najbolj zbran in najmanj navezan na čute, snov in svet. — Njegove oči so bolj čiste in prodirajo skozi meglo prirodnega ozračja prav do božje svetlobe. Najmogočnejši je v svoji molitvi, ker prosi v Bogu in v svoji besedi, ker ponavlja kakor Jezus Kristus le božjo besedo. Najmogočnejši je v svojih dejanjih, na videz preprostih in brezkoristnih, ki pa v resnici spreobračajo in rešujejo svet. Mojzes na gori, v samoti zbran pred Bogom, je bil mogočnejši kot vsa izraelska vojska.

Tudi češčenje božje in premišljevanje je samo po sebi popolnejše ko najpobožnejše in najdelavnejše življenje; mislimo na trideset let, ki jih je Jezus preživel v Nazaretu. Mislimo na njegovo izničeno življenje v sv. Rešnjem Telesu, ki traja skozi stoletja; dokazuje nam isto. Kajli če bi bilo še kako stanje svelejše in Bogu v večjo slavo, bi ga bil Jezus Kristus brez dvoma izbral.

III.

Popolnost krščanskega življenja na tem svetu obstoja tudi v najprisrčnejši zvezi duše z Bogom. Strmeli in čudili se moramo, če gle-

damo, kako Bog dušo, ki se mu je popolnoma vdala v zbranosti, izpopolnjuje in se je oklepa, da bi jo olepšal.

Najprej jo odtegne svetlu, da bi jo sam imel popolneje v lasti, podobno kakor ljubosumen ženin, ki hoče sam uživati ob svoji nevesti. Bog napravi tako dušo nespretno, nezmožno in skoro glupo za stvari tega sveta, tako da jih sploh nič več ne razume. Bog jo pač hoče osvoboditi, da ne bi iskala v svetlu svoje sreče.

Na to izpremeni njeno molitev. Ustna molitev jo utruja, v njej ne najde več tiste gorečnosti, s katero je nekoč okušala Boga; ustne molitve opravlja le še zaradi dolžnosti, čeprav ji ni več privlačna. Knjige jo dolgočasijo; v njih ne najde več svojemu srcu zadovoljive hrane, ali bolje, ne razume jih več, ker ji ne povedo njene misli. Čuti pa sladko in močno nagnjenje do notranje molitve, do molitve v molku, tišini in miru pred Bogom. V njej duša dobiva nebeške hrane. V takem stanju ne opazi več lastnega delovanja, ampak čuti le božje. Ne išče več takšnih in takšnih pripomočkov, saj je že na svojem cilju, v Bogu. Samo sebe popolnoma izgubi izpred oči, ker je bolj v Bogu kot v sebi. Obvlada jo milina in lepota njegove resnice in dobrota njegove ljubezni.

O srečni trenutek, ko nas Bog tako pritegne k sebi! In to bi storil pogosteje, če bi mi bili bolj prosti zemeljskih nagnjenj, čistejši pri svojih delih in preprostejši v svoji ljubezni. Saj Bog samo to želi, da bi se nam podeljeval, toda biti hoče Kralj naših src in gospodar našega življenja; ves hoče biti v nas.

ZBRANOST – DUŠA MOLITVENEGA ŽIVLJENJA

Marija je sedla k nogam Gospodovim in poslušala njegovo besedo.

»Eno je potrebno: Marija si je izvolila najboljši del« (Lk 10, 39 in 42).

I.

Značilna in glavna krepost častilca božjega mora biti zbranost, s katero v mislih na Boga in s pomočjo Njegove milosti gospoduje in vlada svojim čutom in svoji duši.

Zbrana duša je podobna krmarju, ki lahko s svojim malim krmilom vodi zelo veliko ladjo kakor hoče; podobna je gladini mirne in čiste vode, v kateri se radostno zrcali sam Bog; je kakor srebrno zrcalo, v katerem je na nek način naslikan Bog v svoji blesteči luči, to luč pa tako lepo odseva zbrana duša ob njegovih nogah.

Kako srečna je taka ljubljena duša! Ne zgreši nobene božje besede, nobenega šepela njegovega glasu in nobenega pogleda njegovih oči.

Trudimo se torej, da si pridobimo tako dragoceno stanje, brez katerega so naša dela in

naše čednosti podobne drevesu brez korenin in zemlji brez vode. — Vsak življenjski stan ima svojo mero in svoje pogoje sreče. Ta jo najde v pokori, drugi v molku, tretji zopet v gorečnosti. — Častilci božji pa jo najdejo samo v sveti zbranosti v Bogu, podobno kakor je otrok srečen le v naročju svoje drage družine in kakor izvoljenec božji le v nebesih v naročju božjem.

II.

Toda kako si sveto zbranost pridobiti in ohraniti? — Najprej zaprimo vrata in okna svojih duš, kajti zbrati se se pravi, kreniti od zunanosti v notranjost, k Bogu; se pravi, izročiti se popolnoma Bogu, da on z nami razpolaga; imeti duha zbranosti se pravi, rad živeti v zbranosti.

A zbranost ne potrebuje samo življenja po milosti, ampak tudi zahteva, da je Bog središče. Človek ni zato ustvarjen, da bi ostajal pri dobrih delih, katera opravlja, ker to bi se reklo svoja dela malikovati. Tudi čednosti ne smejo biti njegov glavni namen, ker so samo pot, po kateri naj hodi človek, a ne postavi na njej svojega domovanja. Celó ljubezen more biti središče le v toliko, v kolikor nas združuje z ljubljenim predmetom; sicer koprni in trpi kot nevesta v Visoki

pesmi, ki v globoki žalosti išče ljubljenca svojega srca. V Jezusu torej, ki je ves dober in ljubezniv, moramo postaviti središče svoje zbranosti, ker le v njem bomo našli svobodo brez spon, resnico brez teme in svetlost pri njenem viru; zlasti pa to velja za nas, ki hočemo živeti iz sv. Rešnjega Telesa, o katerem je Jezus rekel: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« Pomnimo, da Jezus ostane v nas le tedaj, če mi ostanemo v njem. Dasi nas samo on pritegne v to zvezo, nam vzbuja hrepenenje po njej. Nas pa tudi razume in se zato zadovolji, da mu le pomagamo po svojih skromnih močeh. Tu je torej moč in sila svete zbranosti, je vzajemno bivanje, božje-človeška družba, ki se nastani v naši duši, v naši notranjosti, ko je Kristus po svetem Duhu v nas pričujoč.

III.

Kje pa je tisti kraj, kjer Jezus napravi zvezo z nami? — V nas se vrši ta skrivnosa zveza. Zveza nastaja in se vrši v Jezusu, ki je pričujoč v meni. Nič ni bolj golovega: »Ako me kdo ljubi, bo mojo besedo spolnjeval; in moj Oče ga bo ljubil in bova k njemu prišla in pri njem prebivala.« In Duh Jezusov prebiva v nas kot v svojem svetišču; dan nam je bil, da bi vedno

z nami prebival. Tudi »Hoja za Kristusom« tako govori: »Oj zvesta duša, pripravi svoje srce, da milostno pride tvoj Ženin k tebi in v tebi postavi svoj dom.«

Zakaj je naš Gospod izvolil človekovo notranjost za središče svoje zveze z Njim?

Da bi človeka silil, da se povrne k Njemu. Človek se je izogibal samega sebe, kot se izogibljemo krivca, kot se bojimo ječe, kajti človek je krivec; sram in groza ga je pred samim seboj, zato se oklepa vsega, kar je zunanje. Toda, če človek tako beži iz svojega srca, je stvar zapustila svojega Boga, čeprav jo je samo zato ustvaril, da bi bila njegovo svetišče in prestol njegove ljubezni. — V takem položaju Bog ne more delati ne v človeku ne s človekom. Da bi ga pa obvezal vrniti se v svojo dušo, pride Bog vanj ter govori njegovemu srcu in ne njegovim ušesom. V nas prihaja zakramentalno, da bi v nas živel duhovno. Zakrament je ovoj, ki vsebuje Boga. Ko se preirga, pride v našo dušo presveta Trojica, prav kakor se v kroglico zaprti plin razleze po želodcu, potem ko je s pomočjo naravne toplote strl svoj ovoj. Jezus Kristus torej hoče človekovo notranjost napraviti za svoj resnični tempelj, da bi človeku ne bilo treba hoditi daleč do svojega Gospoda,

temveč bi ga vedno z lahka in kadar koli našel kot svojega učitelja in vzornika in njegovo milost. Mora se le duhovno zbrati v Kristusu. Tako se mu more zbrani človek vsak hip klanjati s svojimi dejanji, ga ljubiti s svojim srcem ter ga zreti s takim pogledom, ki vse pove in vse dá. Naslednje besede iz »Hoje za Kristusom« popolno izražajo življenje notranje zbranosti: »Jezus notranjega človeka pogosto obiskuje, mu pogosto govori, ga ljubeznivo tolaži in je z njim v nepojmljivem prijateljstvu.«

Ali je mogoče, da Bog tako išče dušo, da se ji tako žrtvuje, da prebiva v tako malovrednem telesu, v tako posvetni, bedni in nehvaležni duši? In vendar je resnično tako.

IV.

A kako naj svežo zbranost hranimo in izpopolnjujemo? Kako naj živimo iz ljubezni? Tako kakor vzdržujemo ogenj, telesno življenje in luč: da jim namreč dajemo vedno nove hrane.

Treba je utrditi notranjega človeka, ki je Jezus Kristus v nas, treba ga zamisliti, roditi, mu dajati rasti z vsakim dejanjem, s čitanjem in molitvijo, z deli in sploh z vsem življenjem. Zato pa se moramo povsem odpovedati Adamovemu samoljubju, njegovim nazorom in njegovim že-

ljam ter živeti v odvisnosti od Jezusa, ki je v nas pričujoč. Oko naše ljubezni mora vedno zreli v Boga v nas, Jezusu moramo pristrčno poklanjati vsako veselje in vsako trpljenje, v srcu imejmo sladki občutek njegove navzočnosti, kakor čutimo prijatelja, ki ga sicer ne vidimo, a ga občutimo v svoji bližini. Za navadno rabo naj nam ta sredstva zadostujejo, dasi so najpreprostejša. Pomagala nam bodo ohraniti pri delih svobodo in pazljivost za naše dolžnosti. Kakor prijetno ozračje nam bodo, v katerem bomo živeli in delali z Bogom, pogostni podvigi ljubezni, kratki vzdihji in klici našega srca po Bogu v nas pa nam bo dokončno tako uspeli, da nam bo misel in občutek njegove navzočnosti poslala nekaj povsem naravnega.

V.

A odkod to, da si zbranost tako težko pridobimo in le z velikim naporom ohranimo? Enkrat se zbrati je zelo lahko, toda trajno živeti v zvezi z Bogom — zelo težko. Žal ima naš duh često vročico in zato blodi. Naša domišljija nam uhaja, nas kraškočasi in zapeljuje, nismo sami pri sebi. Telesna in duševna dela nas vodijo v suženjsko stanje; vnanje življenje nas potegne s seboj, pa tudi vsak najmanjši povod vpliva na

nas. To vse pa je že poraz! In taki so torej vzroki, zakaj nam je zbranost v Bogu zelo težka.

Da si torej zagotoviš mir v svoji zbranosti, hrani svojega duha s kako resnico, katero ljubi, jo želi spoznati, pa ga boš zaposlil kot kakega šolarja. Daj svoji domišljiji svete hrane, ki je v zvezi s tem, kar delaš, pa jo boš ustalil: Če ti pa morda zadostuje preprosto čustvo srca, da si ohraniš duhá mirnega in domišljijo pokojno, juпусти v miru in ju ne drami.

Često nam Bog daje tudi milost gorečnosti, neko tako prijetno zbranost, da se razlije in razširi celó na čute in je kakor neka božja milina. Tedaj dobro pazimo, da ne bomo tega premišljevanja, tega sladkega miru zanemarili; oslabinimo v svojem srcu, kajti edino tu stoluje Bog in razodeva svoj glas. Kadar bomo pa čutili, da ta občutljiva milost ponehuje, polagoma izginja, jo skušajmo zadržati z dejanji zbranosti: pokličimo na pomoč svojega duha, hranimo svojo misel s kakšno pobožno resnico, da si s krepostjo zbranosti pridobimo vse, kar je bil Bog pričel v nas z milino svoje milosti.

Ne pozabimo nikdar, da bo naša krepost in božje življenje v nas samo toliko napredovalo, kolikor napreduje naša zbranost.

Ž I V L J E N J E M O L I T V E

Hranim se z nevidnim kruhom in
s pijačo, ki jo ljudje ne morejo videti
(Tob 12, 19).

V človeku je dvojno življenje: telesno in duševno. Vsako v svojem redu sledi istim zakonom.

Telesno življenje zavisi najprej od hrane; kakršna hrana, takšno zdravje. Zatem od telesnega dela, ki ga razvija in mu daje moč, in končno od počitka, kjer poživlja svoje sile, utrujene in oslabiljene od dela. Vsako pretiranje katerega teh zakonov pomeni več ali manj začetek bolezni ali celó smrti.

Duša ima iste zakone v nadnaravnem redu. Kakor telo se jim tudi ona ne sme izneveriti.

Hrana duše in njeno življenje pa je Bog. Na tem svetu naj Boga po veri spoznava, ljubi in mu služi, v nebesih pa ga iz obličja v obličje gleda, poseduje in ljubi. Vedno le Bog. Bog našo dušo hrani v premišljevanju njegovih besed, z milostjo in molitvijo, ki je temelj božjega češčenja in edino sredstvo, da si pridobimo božjo milost.

In kakor potrebuje v naravnem življenju vsak posameznik zase različno hrano, primerno

svoji starosti, delu in porabljanju sil, tako potrebuje vsaka duša svojo mero molitve. Dobro pomnimo: Božjega življenja ne ohranja čednost, ampak molitev, kajti čednost je žrtev in izraba sil, ne pa hrana. Kdor pa zna moliti po svojih potrebah, ta ustreza zakonom svojega duhovnega življenja. Ti zakoni pa niso za vsakogar isti. Nekateri potrebujejo manj molitve, da ohranijo milost, drugi več. Da je to res, nas uči izkušnja.

Torej lahko najdemo dušo, ki se ohrani v stanju milosti, čeprav malo moli. Več molitve ne potrebuje; toda prav visoko se ne bo dvignila v duhovnem življenju.

Druga duša pa je drugačna: mnogo truda in skrbi jo stane, da si ohrani milost in čuti potrebo, da veliko moli. Taka duša naj le moli, kar naprej moli! Podobna je slabotnemu človeku, ki mora zelo pogosto jesti, ker bi sicer zbolel.

Poznamo pa tudi stanovske molitve, ki jih morajo nekateri opravljati. Tako ima duhovnik svoj brevir, redovnik svoje redovne molitve. Teh ne sme sam od sebe nikoli opustiti ali okrajševati.

Pobožnost pa nekatere stori redovnike tudi med svetom. Tem dušam ukazuje milost božja

več molitve kot samo jutranje in večerne. Da ostanejo pobožni je neobhodno potrebno, da več molijo. Drugače je nemogoče.

Veste pa, da imamo dve vrsti molitev: usno molitev, ki smo jo pravkar omenili, in notranjo molitev, ki je srčika prve. Če duša ne moli, če se naš namen ne oklepa Boga, ko usno molimo, nam besede ne koristijo nič. Namen, srce jim šele daje moč.

Ali je pa notranja molitev v najožjem smislu kot premišljevanje in češčenje tudi potrebna? Vsaj zelo koristna je, ker so jo vsi svetniki uporabljali in priporočali. Je zelo koristna, ker je brez nje težko priti do svetlosti.

Torej lahko rečemo, da imamo molitev, ki je neobhodno potrebna, dalje molitev, ki se nam svetuje, in pa molitev popolnosti.

Da, molitev je naša stroga dolžnost, ker je zapovedana. Kar evangelij odprimo, pa bomo brali zapoved o molitvi. Koliko naj molimo, ni določeno, ker se to ravna po potrebah vsakega posameznika. Dolžni pa smo mi toliko moliti, da se ohranimo v stanju milosti in da moremo pošteno vršiti svoje dolžnosti.

Če tega ne storimo, smo podobni plavaču, ki ne giblje dovolj svojih rok in bo gotovo utonil.

Podvoji naj svoj napor ali pa ga bo teža potegnila v globino.

Če čutiš, da te preveč stiskajo valovi skušnjav, podvoji svoje molitve! Saj tako delamo v vseh rečeh: ravnamo se po svojih potrebah. To je kaj resna zadeva, da namreč toliko molimo, kolikor moramo po potrebi. Gre za naše zveličanje! — Morda pa ne opravljaš zvesto svojih stanovskih dolžnosti? Tedaj premalo moliš in si nakopavaš pogubljenje! Kliči vendar k Bogu in se zgani! Človeška slabost je zadržala tvoj korak in te bo vrgla prav na tla, če se ne boš krepko ustavljal. Zato moli toliko, kolikor ti je treba kot pravemu kristjanu!

Druga vrsta molitve, ki je samo svēt, je molitev take duše, ki se hoče združiti z Bogom in hoče stopiti v obednico zadnje večerje. Njej je treba še veliko več molitve, ker so dolžnosti tega stanu obsežnejše. Kakor se ožji prijatelji pogosteje obiskujejo in razgovarjajo, tako mora tak, ki hoče postati Jezusov zaupen prijatelj, njega večkrat obiskati in več moliti. Bi rad sledil Odrešeniku? Tedaj te čakajo še hujše borbe; potreboval boš še večjih milosti, zato pa še več moli, da jih dosežeš!

Tretja vrsta molitve, molitev popolnosti, je molitev take duše, ki hoče živeti samo za Je-

zusa in si za edino ravnilo svojega življenja v vseh stvareh izbere edinole voljo božjo. Zaupno začne občevati z Jezusom, saj bo živela v Bogu in po Bogu. Takšno je redovno življenje, življenje popolnosti zanje, ki ga razumejo, življenje, v katerem se duše popolnoma predajo Bogu, da jim je on sam edini zakon, namen, središče in sreča. Vse veselje taka duša išče in najde v molitvi. In naj se li temu čudimo? Kajti če ona pogazi svojo domišljijo in podjarmi svojega duha, ji pa Bog v zameno napoji srce z obilno in najslajšo tolažbo. Zelo redke so take lepe duše, a se vendar dobe. Kaj je, česar bi v tem stanju ne bile zmožne? Svetniki so z molitvijo izpreobračali cele narode. So li molili več ko kdor koli? Ne vedno, pač pa so molili bolje. Molili so, kolikor so jim pripuščale vse moči, da, vsa moč svetnikov je bila v njihovi molitvi. O, in kako velika je bila ta moč!

Toda kako naj sam spoznam, da li molim toliko, kolikor zahteva moj stan?

Zadosti moliš takrat, če napreduješ v krepostih. Da smo zaužili sorazmerno dosti hrane, spoznamo iz tega, če jo lahko prebavimo in nam ohranja zdravje trdno in krepko.

Ali te tvoja molitev ohranja v stanju milosti in ti daje duhovne rasti? Če je tako, tedaj dobro

prebavljaš. Če te peruti molitve dvigajo prav visoko, je hrana zadostna. Dvigal se boš vse više in više. Ali pa te morda nasprotno tvoje ustne molitve in prošnje nosijo komaj nizko nad zemljo in se je bati, da vsak hip padeš na tla. Ne dajejo ti toliko moči, da bi premagoval slabosti starega grešnega človeka? To je dokaz, da moliš slabo in premalo. Tedaj zaslužiš Zveličarjev očitek: »To ljudstvo me časti z ustnicami, njegovo srce pa je daleč od mene.«

Kam nas bo to pripeljalo? V veliko nesrečo! Umrli bomo za lakoto pri kraljevski mizi Zveličarjevi. Saj smo že hudo bolni, morda že blizu smrti. Kruh življenja se nam je spremenil v smrtno hrano, dobro vino v smrtno pijačo. Kaj nam torej še manjka do uničenja? Nič! — Ako namreč telesu odvzameš hrano, umrje. Ako pa duši vzameš molitev in častilcu božje češčenje, sla pri kraju in izgubljena za vedno.

Ali je to sploh mogoče? Da, še celó gotovo je. Spoved te ne bo mogla znova dvigniti. Kaj pa pomaga spoved brez kesanja? In kaj je kesanje drugega ko popolnejša molitev?

Tudi obhajilo ne bo imelo moči. Kaj more obhajilo koristiti truplu, ki kvečjemu še more lope oči odpreli?

In če Bog hoče storiti čudež usmiljenja, li bo mogel le vrniti ljubezen do molitve.

Kdor je izgubil svoj poklic, kdor je opustil pobožno življenje, je najprej opuščal molitev. Prišle so hujše skušnjave, sovražniki so pritiskali z večjo besnostjo, on pa je pozabil na svoje orožje in bil zato premagan. Le dobro pomni, da je to največje važnosti! Zato pa nas Cerkev roti, naj vendar v molitvi ne popuščamo. Opominja nas k čim pogostejši molitvi. Molitev nas vodi in nam je duhovno življenje. Brez nje bi se morali na vsak korak spodtaknili.

Ali zdaj čutiš, da je molitev potrebna? Ali prihajaš k molitvi in k češčenju kakor k mizi? No, potem je dobro. — Ali se trudiš, da bi vedno bolje molil in svoje napake popravil? To je dobro znamenje. To je dokaz, da še čutiš moč za delo.

Toda pri molitvi se dolgočasiš, komaj čakaš trenufka, da moreš iz cerkve. Če je res tako, tedaj si bolan in se mi smiliš!

Pravijo, da se človeku včasih navzlic dobri prehrani tudi najboljše stvari uprejo, tako da mu postanejo zoprne in ogabne.

Tudi na to moramo paziti pri službi Gospodovi, pri mizi Kralja kraljev. Nikoli ne pustimo, da bi naš hromila navada! Imejmo vedno kako

ново čustvo, ki nas bo ganilo, poživiljalo, vnelo in nam pomagalo moliti. Blagor njim, ki so lačni in žejni pravice! Vedno moramo imeti tako lakoto, celó vzbujati si jo moramo in se obenem čuvati, da ne zgubimo teka za duhovno jed. Kajti, da še enkrat povem: Bog nas ne bo mogel zveličati, če ne bomo molili.

Čujmo torej nad svojimi molitvami!

D U H M O L I T V E

Duha milosti in molitve bom razlil
nad Davidovo hišo (Zah 12, 10).

Ko je Bog obljubil judovskemu ljudstvu Mesijo, je označil njegovo poslanstvo s temile besedami: »Duha milosti in molitve bom razlil nad Davidovo hišo in na vse jeruzalemsko prebivalstvo.« Pred prihodom Jezusa Kristusa so ljudje tudi molili in Bog je dajal svojo milost, ker brez nje se pravični ne bi mogli zveličati; toda za to milost molitve niso goreli, je niso cenili. Jezus je prišel na zemljo in jo kakor rosa pokril z milostjo ter povsod razlil duha molitve.

Molitev je znak katoliške vere, je dokaz za svetost duše. Iz molitve se porajajo svetniki, molitev je glavni znak njihove svetosti. Kadar boste koga videli, da živi v molitvi, si mirno recite: »Svetnik je!«

Sv. Pavel je zaslišal klic božji in takoj je začel moliti. Kaj je delal tri dni v Damasku? Molil je. Gospod je poslal duhovnika Ananijo, da bi ga krstil. Za trenutek se je božjemu ukazu upiral, ker se je bal iti k znanemu preganjalcu kristjanov. »Le pojdi,« mu je rekel Gospod, »našel ga boš v molitvi, zakaj glej, moli.« Cel svetnik

je že, ker moli. Gospod ni rekel: Mrtviči se in posti, ampak: moli.

Vsaka duša, ki moli, bo dosegla svetost.

Molitev je luč in moč, saj je delo samega Boga. Kdor moli z njim – je božja moč.

Nikdar ne boš doživel, da bi kdo postal svetnik, če ne moli. Naj te ne motijo lepe besede in prazna zunanost. Tudi hudobni duh zmore mnogo, saj je zelo moder in se celó lahko spremeni v angela luči. Ne ponašaj se z znanostjo, kajti po njej ne dosežeš svetosti. Še celó znanje resnice te ne more posvetiti, ker je zraven treba še ljubezni. Pa kaj pravim! Med znanjem resnice in svetostjo je cel prepad! Koliko velikih duhov se je že pogubilo!

Gremo pa lahko še dalje in rečemo, da nas niti dobra dela ljubezni do Boga in bližnjega sama po sebi ne morejo posvetiti. Bog ni rekel, da bomo po teh delih že sveti. Farizeji so se držali postave, dajali so miloščino, darovali Gospodu desetino. Kljub temu jih je Odrešenik nazval: »pobeljene grobove«. Evangelij nam priča, da se morejo modrost, zdržnost in požrtvovalnost družiti z izprijeno vestjo. To vidimo na farizejih, ki so mnogo delali, a vendar njihova dela niso bila molitev.

Torej zunanja dobra dela duše še ne posvetijo, pa tudi kesanje in zatajevanje ne. Koliko hinavščine in napuha se lahko skriva pod siromašno obleko in na obrazu, sestradanem od posta!

Živi pa duša od molitve! — O, v tem znaku se ne boš nikoli varal! Moliti začneš in od tistega trenutka dalje imaš vse kreposti, svetnik si. Saj molitev ni nič drugega ko delavna svetlost. Vse čednosti vadimo v njej. Vadimo ponižnost, ki z njo Bogu priznavamo, da nam vsega manjka in da nič ne zmoremo. S ponižnostjo priznavamo svoje grehe, povzdigujemo oči k Bogu in izpovedujemo, da je edino Bog svet in dober.

Z molitvijo se dalje vadimo v veri, upanju in ljubezni. Še več: kadar molimo, gojimo vse npravne in evangeljske čednosti.

Kadar molimo, se pokorimo in zatajujemo s tem, da brzdamo domišljijo, priklepamo voljo, krolimo srce in se ponižujemo. Molitev je torej svetlost sama, ker se z njo vadimo v vseh krepostih.

Nekateri pravijo: »Molitev je sama lenoba!« No, dobro! Vzemimo ljudi, ki največ delajo, ki v gorečnosti do dela kar ginevajo in videli bomo, da jim molitev dela dosti večje težave kakor druge pobožnosti ali žrtve pri vnemi za

bližnjega. Je pač naravi slajše, tolažilnejše in lažje, da Bogu daje, kakor pa, da ga prosi!

Res, molitev je sama po sebi gojitev vseh kreposti; brez nje nobena stvar nima trajne vrednosti. Celó ljubezen do bližnjega se brez molitve, ki to ljubezen oplaja in osvežuje, posuši kakor rastlina brez korenine.

Kaj iz tega sledi? — Molitev je po božji uredbi milost sama. Nisi še opazil, da so skušnjave zoper molitev najsilnejše? Hudobni duh se tako boji molitve, da bi nam pustil opravljati vsa mogoča dobra dela, na vso moč pa bi si prizadeval, da bi nas odvrnil od molitve, ali pa nam jo vsaj pokvaril. Zato pa moramo biti neprenehoma budni, kar naprej hraniti duha molitve in smatrati molitev za svojo prvo dolžnost. Evangelij ne pravi, da je treba skrbeti za blagor bližnjega bolj kakor za svoj lastni. Vprav nasprotno: »Kaj bi koristilo človeku, če bi svet spreobrnil, svojo dušo pa bi pogubil?« Prva zapoved je, da sebe zveličaš. Zveličati pa se moreš samo z molitvijo. Žal, da to zapoved vsak dan prelamljamo, v skrbi za druge kaj radi sebe zanemarjamo, ko se posvečamo delom ljubezni. Seveda ljubezen nam je lahka in tolažilna, vzgaja nas in nam je v čast, na molitev pa pozabljam, ker smo leni! Nimamo toliko moči,

da bi si uredili življenje molitve, ker našo naravno ponižuje in ker na zunaj ne vzbuja pozornosti.

Kakor je za naravno življenje neobhodno potrebna hrana, tako je za nadnaravno življenje brezpogojno potrebna molitev. In če bi moral opustiti vse: spokornost, dela usmiljenja, celó obhajilo, molitve — ne opusti nikdar! Je za vse stanove in posvečuje vse. Toda kaj? Sv. obhajilo, ki nam daje Jezusa samega, naj bi opustil prej, ko molitev? — Da! Če namreč ne moliš pa Jezusa prejmeš, ti bo kakor zaužito zdravilo, ki je skrito v ovoju in ti zato ne more nič koristiti. Brez molitve ne storiš nič velikega za Jezusa, ker ti prav molitev daje njegovo moč. Ako ne boš molil, ti ne svetniki, ne Bog sam ne bodo pomagali, da bi na poti svetlosti napredoval.

Molitev je za dosego svetlosti tako brezpogojna, da Bog ne pomnoži čednosti v duši, kadar jo hoče, ampak njenega duha molitve, to je, njeno najvišjo zmožnost. S tem si jo bolj približa, prav v tem pa je skrivnost svetlosti.

Kar lastno izkušnjo vprašaj! Kadar koli si začutil, da ti je duša poletela k Bogu, si se prej gotovo bolj zatekel v molitev in samo to. Svet-

niki so poznali važnost molitve, zato so jo cenili nad vse. — Neprestano so vzdihovali po trenutku, ko bodo toliko prosti, da bodo mogli moliti. Molitev jih je privlačevala kakor magnet železo. Molitev je bila tudi njihovo plačilo in — v nebesih molijo neprestano.

O, da, svetniki so molili vedno in povsod! Molitev jim je dala milost svetosti in vsi, ki se hočejo posvetiti, so le milosti potrebni. Še več! Vse stvari okrog sebe so znali pridobiti za molitev. Le poslušajmo Davida: »Slavite Gospoda vsa njegova dela!« — Vsa, vse stvari. David hoče, naj vse stvari, celó nežive, Bogu pojo spev ljubezni. Zakaj tako? Ker vse stvari res hvalijo Boga, če le znamo mi namesto njih govoriti. Boga moramo namreč hvaliti po stvarih. Vso naravo moremo oživiti s tem božjim dihom molitve in soglasno z vsemi ustvarjenimi bitji zapeti Bogu veličasten slavospev molitve.

Molimo torej, ljubimo molitev, pomnožujmo duha molitve dan za dnem! Če ne bomo molili, se bomo pogubili. In če nas kdaj Bog zapusti, bodite prepričani, da smo bili sami vzrok, ker nismo molili. Podobni smo potapljačemu se nesrečniku, ki ne mara zgrabiti vrvi, ki mu jo vržejo, da bi ga iztrgali smrti. In kaj tedaj? Izgubljen je! Zato še enkrat ponavljam. Če bi tudi

vse opustil, molitve nikoli nikar! Edino molitev te bo vedno pripeljala nazaj k Bogu, pa če si zašel še tako daleč.

Če se v krščanskem življenju okleneš molitve, te bo privedla k svetosti in te osrečila na tem in na onem svetlu.

DUH JEZUSA KRISTUSA

Kakor ste torej Gospoda Jezusa Kristusa sprejeli, tako v njem živite, ukoreninjeni in sezidani na njem (Kol 2, 6. 7).

I.

Notranje življenje je za svetost isto, kar sok za drevo in korenina za sok.

Gotovo je resnica, da notranje življenje raste le z napredkom kreposti in popolnosti. Čim bolj je kaka duša usmerjena v notranjost, tem bolj jo razsvetljuje božja luč, tem močnejša je v dolžnostih in tem srečnejša v službi Boga. Vse ji pomaga k zbranosti, vse ji koristi in jo tesno družijo z Bogom.

Notranje življenje imamo, če je duša kakor v isti družini z Bogom in svetniki. Biti notranji pa se pravi, hrepeneti po razgovoru in življenju z Jezusom.

Če hočeš živeti z najsvetejšim Zakramentom, se moraš bolj ko kdor koli truditi za notranje življenje z Jezusom. To je tvoj cilj in tvoja milost. Moliti moraš v duhu in resnici. Saj si častna straža skritega Boga. Njegovo življenje v presvetem Zakramentu je povsem notranje.

Svoje telo skriva za to, da stopiš v stik z njegovim duhom in srcem. Njegova beseda je vsa notranja in celó njegove kreposti so zastrte, ker hoče, da prodremo prav do njihovega vira, do njegove božje in neskončne ljubezni.

Toda kako naj pridemo do tega stanja notranjega življenja, ki je počelo in popolnost zunanjega življenja? Samo ena pot je, to je zbranost.

Zbereš se tedaj, če se ves obrneš v notranjost. Tri stopnje zbranosti so: zbranost, ko misliš na dolžnost, zbranost v milosti, kreposti, in zbranost v ljubezni.

II.

Prva stopnja zbranosti je, da se zavemo dolžnosti božjega zakona.

Kaj zakon ukazuje in kaj prepoveduje? Ali sem spoštoval božji zakon v tej misli, v tej želji, v tem dejanju? Tako vprašuje vest, ki je zbrana, in njen odgovor nas vodi.

Zbran človek, ki se zaveda svoje dolžnosti, neprenehoma pazi na glas svoje vesti in opazuje, je li zadovoljna ali pa nejevoljna. Pazi, pravi li vest da ali ne, prav kakor krmar neprestano pazi na magnetno iglo, da po njej usmerja svoje krmilo.

Zbranost po zakonu je lahka, ker vsaki najmanjši kršitvi sledi neka neprijetnost, nemir. Vest se pritožuje in kliče: »Nisi prav storil!« Samo človek, ki je suženj svojih strasti in radovoljno grehe dela, beži pred samim seboj, beži in si vest gluši, da sebe ne bi videl in ne slišal očitkov vesti. Samo on je tak, da tega glasu ne sliši! Hudobni duh ga peha in priklepa na zgolj naravno življenje, ga meče v mrzlico šumnih opravkov, izprememb in novosti. V takem stanju človek ne more slišati ne Boga ne svoje vesti.

Ni zdravila razen v milosti bolezní in slabosti, ki te priklene na posteljo in tako moraš stati samemu sebi nasproti. Ali pa pride ponižanje ali nesreča, ki ti odpreta oči, da tako rekoč s prstom otiplješ resnico Hoje za Kristusom: »Vse je ničemurnost razen Boga ljubiti in njemu samemu služiti!«

Živi torej vsaj v misli na zakon! Zberi se v svoji vesti ter jo slušaj takoj na prvi klic. Nikar se ne navadi, da bi preslišal njen glas in bi ti morala večkrat očitati, ampak pazi takoj na prvi njen poziv! Priveži si Gospodov zakon na svoje roke, tako da bo vedno pred tvojimi očmi in v tvojem srcu.

III.

Druga stopnja zbranosti nas zbere v duhu milosti božje. Kadar smo otroci božji, gotovo prebiva v nas svetli Duh, ki ima božje poslanstvo, oblikovati v nas novega človeka, Jezusa Kristusa, in sicer tako, da nam vcepi njegove kreposti, njegovega duha, njegovo življenje, skratka: izoblikuje naj novega Jezusa Kristusa. Toda če je svetli Duh v nas naš učitelj, vzgojitelj in posvečevalec, tedaj ga moramo poslušati, mu biti na razpolago in mu pomagati pri njegovem delu, ko nas preoblikuje iz Adama v Jezusa Kristusa. Iz tega sledi, da je zbranost v Bogu, bivajočem v naši duši, nad vse potrebna. To preoblikovanje v Jezusa se namreč vrši stopnjema; hoče pa, da ga podpiramo in sodelujemo. Krepostno dejanje pač lahko izvršimo, da pa postanemo krepostni, je pa treba vztrajnega dela, da se krepost v nas udomači. Rad bi n. pr. postal ponižen kakor Jezus, ali bolje, rad bi v sebi obnovil ponižnega Jezusa. Tedaj napovej traten boj samoljubju, ničemurnosti in napuhu v vseh oblikah. Strasti te bodo zdaj stalno napadale. V tebi samem imajo zaveznika in jim je del tebe že predan. Zato moraš neprestano čuti nad vsemi svojimi koraki, da preprečiš vse

njihove nakane, in imej vedno orožje v rokah, da odbiješ njihove napade.

Toda zlo pobijati ni še vsa krepost. To je le delo očiščevanja ter priprave; je dokaz zvestobe, ki jo Bog od tebe predvsem zahteva in ki te osvobodi grešne navade. Krepost samo pa si pridobimo le, če jo ljubimo in spoštujemo, ko jo opazujemo na Jezusu. Krepost je ljubezniva tedaj, če jo gledamo na njem in gojimo zanj, ako jo smatramo za katero njegovih vrlin in nas k njej vleče prijateljska ljubezen. Sovražimo namreč, kar mrzi prijatelj, ljubimo, kar on ljubi, in posnemamo, kar on dela. Torej krepost zares pridobimo tedaj, če jo ljubimo v njegovih različnih delih.

Ta ljubezen do kreposti nam pošlane življenjsko pravilo, po tej ljubezni krepost iščemo, po njej se v nas poraja. Po ljubezni nam pošlane stalna potreba. Srečni smo le tedaj, kadar se nam nudi priložnost, da jo dejansko vršimo. Toda redke so priložnosti, posebno velike priložnosti, da bi kreposti na zunaj udeleževali. Ljubezen do kreposti v duši bi torej prav kmalu ugasnila, ako bi jo netila samo zunanja dela. Tako pa ljubezen poživlja krepost v notranjosti duše. Duh neprestano premišljuje o njeni lepoti in dobroti na Jezusu Kristusu. Srce si iz nje

ustvari božansko bitje, s katerim navadno ob-
 čuje. Za ljubečo in zbrano dušo je ponižnost
 krotki in iz srca ponižni Jezus. Duša ga vidi,
 premišluje, občuduje, poveljuje, ljubi in po-
 snema v vseh njegovih različnih dejanjih po-
 nižnosti. Ponudi se, da ga bo posnemala, kadar bo
 hotel in kakor bo hotel, prepušča pa njegovi
 dobroti, da ustvari potrebne priložnosti. Prav
 tako je mirna, naj so že priložnosti pogoste ali
 redke, skrite ali blesteče, krepost je v njegovi
 ljubezni, ki traja vedno, ki obsega v njem samem
 vse čednosti in vsa njegova različna dejanja.
 Takšna je druga stopnja zbranosti, zbranosti po
 milosti svetega Duha, po ljubezni do kreposti,
 ki jo duši navdihuje.

IV.

Tretja stopnja je zbranost v ljubezni. Do
 sedaj je bila duša zbrana v sami sebi, da bi se
 posvećovala s svojo vestjo ali z milostjo po
 svetem Duhu. Sedaj pa duša sama izstopi in
 stopi v Boga, da bi v Bogu živela. Prav to je
 naravni sad ljubezni, da jo prenesemo na ljub-
 njeno osebo ter z njo in zanjo živimo, da delamo
 le zato, da ji napravljamo veselje in smo ji všeč,
 in da se zato najprej z njo posvetujemo, kako
 o stvari ona misli, kako se njej zdi, kaj ona želi;

da ljubezen uganemo celó tedaj, kadar se na zunaj nič ne javlja in da vanjo proniknemo.

Kadar pred dušo, ki je zbrana v ljubezni do Boga, stopi vprašanje, kaj naj naredi, ne pomišlja najprej, ali stvar njej ugaja in ali ji bo koristila. Ne, toda posvetuje se z Jezusom Kristusom, da od njega izve, mu je li to po volji in mu li bo prineslo slavo; srečna je, da le njemu napravi veselje, čeprav se mora sama odreči temu in se v kaki stvari žrtvovati.

Ta zbranost ni takšna, kakršne so druge, ko je treba izvršiti kako delo ali krepost, temveč je v sami osebi Jezusa Kristusa, v vdani ljubezni do njega. Ker je ta ljubezen središče njenega življenja, ji pošlane zakon: vse, kar hoče Jezus, kar on želi, kar utegne njemu ugajati, vse to pošlane plemenita in presrečna ljubezen srca. Tako živi plemenit otrok za dragega očeta in nežno ljubljeno mater. Tako živi zvesta žena vsa za svojega moža: »Jaz zanj živim!«

V tej zbranosti uživa duša popolno svobodo, kajti živi od duha ljubezni: pripravljena je na vse in sleherna stvar ji zbranost krepi, kajti vse gleda v volji božji. O tej zbranosti govori naš Gospod pri zadnji večerji, ko pravi: »Ostanite v meni, pa bom jaz ostal v vas. Kdor ostane v meni in jaz v njem, obrodi mnogo sadu. Ako

ostanete v meni in moje besede v vas, boste prejeli kar koli boste prosili. Ako spolnujete moje zapovedi, останete v moji ljubezni, kakor jaz spolnujem zapovedi svojega Očeta in ostajam v njegovi ljubezni.«

Popolno zbrani smo torej takrat, če ostanemo v ljubezni našega Gospoda.

Ali pa je to zelo težko, ali je treba dosti časa, da to dosežemo? Vse zavisi od ljubezni, ki biva v srcu. Kadar je ljubezen do Jezusa Kristusa postala naša stalna misel, sladka in močna, kadar je sveta strast naših želja, kadar je srce brez Jezusa žalostno in nesrečno, srečno pa samo ob misli nanj: tedaj ostajamo v ljubezni Jezusovi.

Nujno potrebno je, da to zbranost ohranimo pri vsem, kar tvori življenje, da nam pošlane stalno čustvo in da nanjo neprestano mislimo.

Končno še to: ako jo zlahka zberemo, ako v njej okušamo mir in sladkost, je to božji dokaz, da zbranost res imamo in da bivamo v božji ljubezni: »Ostanite v moji ljubezni!« Naj nam naš Gospod nakloni to ljubezen, ki nas bo delala svete in srečne v tem življenju in v večnosti!

M I L O S T N A R O S A

Jaz sam bom kakor dobrodejna rosa:
Izrael bo cvetel kakor lilija
in njegove korenine se bodo razraščale
kakor pri cedri na Libanonu (Oz 14, 6).

V vrhu naše duše, v tem božjem raju, moramo gojiti božje seme, ki se v nas seje pri sv. obhajilu. To je: gojiti moramo seme Jezusa Kristusa, pa bo seme vzkilo in rodilo cvetove svetosti. V naravi je pri gojitvi cvetic nujno potrebno, da jih ohranimo sveže in njihove korenine vlažne. Če se korenina posuši, rastlina zamre. Vlaga ji daje rodovitnost. Samo od sonca cvetlice ne bi vzcvetele; celó posušila bi jih njegova vročina. Pač pa sonce vlago oplodi in jo usposobi za delo. Da boš torej prav negoval cvet svoje svetosti, Jezusa v sebi, moraš ohraniti korenino svežo in vlažno, to se pravi: živeti moraš notranje življenje. Narava namaka zemljo z roso in dežjem. Božja milost je za tvojo dušo rosa. Kadar je posebno obilna, pa je dež, ki jo namaka in oplaja.

Ako torej hočeš svojo dušo gojiti, moraš notranje živeti.

Živa resnica je, da nam zunanje življenje, pa naj bo še tako sveto in apostolsko, vedno

jemlje nekaj naše zbranosti in če se notranje ne obnavljamo, zgubimo nazadnje vso milost in vse nadnaravno življenje.

Toda na prvi pogled se zdi prav nasprotno res. Zdi se, da bi nam morala čednost, ki je vendar zaslužna, s svojim zunanjim izvrševanjem prinašati vsak dan več milosti, namesto da nam jo jemlje. Samo po sebi je to res, saj čednost sama za tem stremi, toda mi delamo na šibkem temelju notranjega življenja, tega pa zunanje delo kmalu izpodje. To nam dokazujejo dejstva. Vprašajte misijonarje, ali jim goreče življenje pospešuje notranje življenje. Vsi vam bodo odgovorili, da ne.

Evangelij poroča, da se je neka žena skrivaj približala in se dotaknila Odrešenikove obleke; ozdravela je, Jezus pa reče: »Moč je šla od mene, čutil sem.« Vendar te moči Jezus ni zgubil; nič ni zmanjšala morja njegove božje močnosti. Sonce pošilja svoje žarke in razširja svojo toploto, ne da bi se izčrpalo; tudi Bog daje, a ne obuboža. A z nami ni tako, in kadar mi dajemo iz svojega bližnjemu pri delih ljubezni, se zaklad našega nadnaravnega življenja zmanjša. Poudarjam še enkrat, da temu ni kriva krepost sama, ampak naše oslABLJENO in ponižano stanje; naša slabost, ki nas vleče zmerom

navzdol, je kriva, da nikdar ne moremo čednosti na zunaj vršiti, ne da bi obenem zgubili nekaj svojih notranjih sil in ne da bi nato potrebovali počitka in okrepčila.

In ne govorim samo o velikem in težkem delu, kot je n. pr. pridiganje, spovedovanje, učenje, vodstvo karitativnega dela. Ne, že čisto preprosti vsakdanji opravki, ki jih vršimo zaradi svojega poklica ali pokorščine, izčrpavajo naše notranje življenje. Če pogosto ne obnavljamo svojega namena, nas bodo ti opravki pogubili: postali bomo celó slabši od parnih strojev, ki vedno in vedno oddajajo silo, kakršne so zmožni, dočim mi ne bomo dolgo stopali enako vztrajno. Postali bomo pokvarjen stroj! Saj nosimo v sebi svet in naj bo naše življenje še tako odmaknjeno, od nekod se svet že prikrade v naša srca. Tako se lahko zgodi, da se naseli samoljubje, kjer bi morala vladati le ljubezen do Boga!

Kar sem rekel o zunanjih in ročnih opravilih, velja tudi o učenju. Celó učenje o Bogu, svetem pismu in bogoslovju, teh kraljicah znanosti, te bo napihnilo in ti omrtvilo srce, če ne boš obenem marljivo gojil notranjega življenja. Duh bo nadvladal srce in ga sušil, če ga ne boš škropil s skrbnimi svetimi željami, namenj in

poleti k Bogu. Znanost pomaga pobožnosti, pobožnost pa posvečuje znanost.

Toda čisto drugače je, kadar gre za dela gorečnosti, ki zahtevajo velikih skrbi, kakor pridiganje, spovedovanje, vodstvo karitativnega dela! Pri teh delih potrošiš več moči, zato tem bolj potrebuješ okrepitve. Sv. Krizostom je rekel: »Krstna voda, ki naredi kristjana tako čistega, je vendar zelo umazana, potem ko priteče iz kopeli krstnega tolmana, kamor so te potopili.« Jaz pa ti pravim: »Ali se hočeš sam pogubiti, da druge rešiš? Bog obvaruj!«

Čim bolj kdo napreduje v dostojanstvu, tem več notranjega življenja in svojih lažjih sil izgublja. Nujno mu je torej potrebno, da več moli. Svetniki so podnevi delali, ponoči molili! Zmagovit vojak se mora vračati v svoj tabor, da si odpočije, sicer postane njegov prapor zmage kmalu njegov mrtvaški prtlj. Čim več delaš, tem bolj si potreben počitka.

Ljudje se v tej stvari kar prečudno molijo. »Poglejte,« pravijo, »kako ta človek lepo živi! Niti trenutka nima zase, ves se izčrpava v službi bližnjega.« — Lepo je to, a če bolj natančno pogledam, zapazim sredi vsega dobrega nekatere nedostatke, ki napravljajo veliko gorečnost sumljivo. Zdi se mi, da začenja listje

lega lepega drevesa prezgodaj rumeneti. Gotovo ima v osrčju nekaj nezdravega, saj vidiš, da polagoma hira: manjka mu pravega soka, nožranjega življenja. Človek mora biti toliko znotraj združen z Bogom, kolikor je zunaj z dobrimi deli, ki jih opravlja. Hudobni duh zna v tej stvari kaj dobro izkoriščati našo nevednost ali nepazljivost, da bi nas pogubil. Vidi dušo, ki je plemenita in goreča. Vrže jo v delo, da se v njem kar izčrpava in ne pusti, da bi kdaj sama nase pogledala. Preskrbi ji tisoč prilik, da se v njih trosi, dokler se ne izčrpa. Medtem, ko je vsa zatopljen v bedo drugih, ji on spodkopava tla in se je končno polasti.

O, kako hitro se človek posuši pod soncem ognjevitnega dela, če korenine ne dobivajo vlage globoko v vlažni zemlji!

Toda porečeš, saj moram delati! Toliko je opravkov, božja dela me kličejo od vseh strani! Res je. Toda, če si še za jed in spanje ne vzameš časa, boš znorel! Prav zares je velika nevarnost, da se preveč predaš zunanjim dobrim delom, ako obenem nimaš svoje duše vedno kakor na dlani, kakor kak prerok, da vedno lahko vidiš, se li dobro držiš postave in stalno hodiš po pravi poti. Tako namreč lahko zaviješ preveč na desno ali na levo in je včasih

tako sijajno! Strelci vrše v vojski važno službo, a vendar ne odnesejo zmage. Tako tudi ne smeš teči vedno naprej, ampak se moraš večkrat umakniti vase. Boga moraš prositi za moč in premišljevati, kako jo boš najbolje izrabil. Praktično pravilo je: Položaj ne sme biti tvoj gospodar, ampak ti njegov! Sicer si izgubljen! Kaj bo z ladjo vkljub vsej spretnosti krmarja, kadar vihar odnese krmilo? Tvoje krmilo je zbranost. Ta naj te vodi in uravnava. Zato stori vse, da jo ohraniš, brez nje boš zašel.

Naj torej nihče ne govori: »O, kako sveta je ta duša, kako je goreča!« Rajši vprašaj, je li na znotraj usmerjena. Če je, smeš od nje vsega pričakovati, če ni, ne bo pred Bogom nikoli sveta in velika. Gospoduj torej nad svojim zunanjim življenjem; če bo to življenje tebi gospodovalo, te bo pogubilo. Če ti tvoja opravila dopuščajo toliko časa, da moreš v srcu premišljevati o našem Gospodu, si na pravem potu. Če se sredi dela tvoje misli dvigajo k Bogu, če znaš premagovati praznoto srca, če te zunanje delo utruja in dolgočasi, pa vendar v dnu srca čutiš velik mir, tedaj je vse prav, tedaj si svoboden in pod božjim varstvom, v svoji hiši svoj gospod.

Spomni se, kakšno plačilo je Jezus Kristus dal apostolom, ko so se vsi veseli vrnili, potem

ko so pridigali, ozdravljali in delali vsakovrstne čudeže. »Pridite in se malo odpočijte!« To se pravi: Mnogo sil ste potrošili, pridite in nadomestite, kar ste izgubili.

In po binkošti so apostoli, napolnjeni s svetim Duhom, bili neizmerno goreči: vse so hoteli storiti. ~ To je znamenje velikih duš. Kadar začenjajo kako delo, hočejo vse obseči in se jim nikoli ne zdi, da so dovolj storili, ker še vedno ni vse storjeno. Tako je Mojzes hkrati bil glavar Izraelcev, sodnik in zastopnik ljudstva pri Bogu. Gospod mu je ukazal, naj del svojih poslov odstopi ostalim starešinom. Apostoli so zopet skrbeli za uboge, razsojali spore, pridigali in množice krščevali. Ni jim prišlo na misel, da jim ne bo ostalo nič časa za molitev, če bodo pridigali in obenem stregli bližnjemu. Podobno se godi nam vsem: preobloženi smo z delom, lahko bi dobili pomočnike, pa se na to še ne spomnimo ne. Sami hočemo vse storiti! To je nespametno, stvari pa s tem nič ne koristimo; prevzema nas zanos po delu in žrtvah.

Peter pa, ki je imel izmed vseh apostolov posebno razsvetljenje, je rekel: »Ni primerno, da bi mi delali vse, saj nam zmanjka časa za molitev. Odberimo si diakone, ki bodo skrbeli za uboge, mi pa bomo porabili svoj čas za pri-

diganje in molitev.« No, in kdo more reči, da je bolj svet in bolj poln duha božjega, kot so bili apostoli? Mi ubogi pritlikavci v duhovnem življenju bi morali prebiti v molitvi noč in dan. Čednost, ki ne prihaja od notranjosti v zunanost, ni prava čednost. Čednost se spočne v mislih, čustvih in molitvi. Kje se nahaja klas pozimi? V pšeničnem zrnu, v zemlji. Združene sile toplote in vlage bodo storile, da bo klas pognal in dozorel. Tudi čednost je zrno, vsejano v naša srca; vzklila bo le v molitvi, notranjem življenju in žrtvah. Kraljestvo božje je v tvoji notranjosti. Nikdar ne boš imel trdne zunanje čednosti, če ni bila najprej čednost tvoje notranjosti.

Ali ne vidiš, da Bog vedno začenja svoje delo v tebi po notranjosti? Nimaš li notranjih skušnjav? Tedaj Bog sam orje tvoje srce in vanj seje. Silni viharji bodo pretresali šibko steblo tvoje rastoče čednosti, da ji utrdijo korenine. To je božje delo. In kadar te kaka stvar stane veliko truda, se ne upira tvoje telo in roke, ampak tvoje srce in volja, ki sta prešibka.

Za to ne boš našel čednosti, ki bi ne bila najprej notranja in bi ne črpala življenja iz notranjosti. In če hočeš spoznati, na kateri stopnji čednosti je duša, kar poglej, kakšna je stopnja njenega notranjega življenja.

Ta misel te mora spremljati pri tvojem ravnanju. Kadar se odločiš za kako čednost, jo najprej skušaj izoblikovati v notranjosti. Kaj se to pravi? Da čednost izvajaš v molitvi, v načinu mišljenja in govorjenja. Šele potem preidi k zunanjim dejanjem.

To je pot, po kateri hodi naš Gospod v sv. Rešnjem Telesu. Zakaj prihaja pri sv. obhajilu v našo notranjost? Gotovo zato, da nas obišče; ker v nas prebiva, mora v nas delati še kaj drugega. Zato prihaja, da seje svoje čednosti v naše duše in jih goji ter nas oblikuje v sebe. Prihaja, da nas vzgaja za božje življenje v nas samih tako, da on sam raste v nas in obenem mi rastemo v njem, dokler ne pridemo do polnosti popolnega človeka, ki je Kristus sam.

Premišluj stanje Jezusa Kristusa v presvetem Zakramentu. Ne vidiš ga in vendar je v njem navzoč; a njegovo zunanje življenje vidijo le angeli. Mi ne vidimo nič in vendar verujemo, da Jezus tu živi, kakor verujemo v sonce tudi tedaj, kadar nam ga zakrivajo oblaki, in kakor verujemo v delo narave, dasi ga kar nič ne opazimo. Vse to nam priča, da zunanje življenje ni vse, da je tudi neko nevidno življenje, povsem notranje, a vendar zelo resnično.

Kadar greš k sv. obhajilu, prosi našega Gospoda, da bi živel v njem in on v tebi. Vse to je nekaj notranjega. Večina kristjanov pa tega ne prosi. Hodijo k sv. obhajilu, a njih duh, njih nameni in njih volja so vsi pri zunanjih opravilih in Jezus v njih ne najde nikogar, da bi se z njim pogovoril.

Skračka: Moč čednosti je v notranjem življenju; če ni notranjega življenja, tudi ni čednosti, razen če bi ti Bog naredil čudež.

Rekel boš morda, da je zveličanje po tem načelu zelo težko. Ne govorim tega ljudem, ki se drže natančno le zapovedi. Ti vedo za svoje dolžnosti in njihova poštena vest jim kaže, kje je dobro in kje zlo, in malo število njihovih dolžnosti jih zveliča.

Ti pa hočeš živeti pobožno, v ljubezni božjega Učenika in sploh neko višje življenje, zato moraš storiti več. Rasteš v dostojanstvu, torej rasti tudi v čednosti! Tvoje dolžnosti so večje, Odrešenik te bolj ljubi in ti daje več milosti, zato tudi zahteva od tebe več kot od drugih. Torej se vadi! Saj je tako lahko, kadar je tek življenja v redu in so zunanja dela dobra; večkrat obnavljaj dober namen; skrbi za vlago drevesnih korenin, če hočeš, da bo prinašalo zveličavne sadove.

NEOBČUTLJIVO SRCE

Zadet sem kakor trava in moje srce
se je posušilo (Ps 101).

I.

Sv. Bernard je v pismu papežu Evgenu pisal:
»Bojim se, da boste zaradi mnogoterega dela
začeli opuščati molitev in tako postali trdega
srca.«

Sveti učenik je tako pisal velikemu papežu,
ki je bil zaposlen z najbolj svetimi stvarmi na
svetu, zadevami Cerkve; mi pa imamo vse več
vzrokov, da te besede obračamo nase, ker nas
mного manj važne stvari odvrčajo od molitve.
Obkroža nas svet; le malo je treba, pa nas že
raztrese in odvrne od molitve. Že naši malen-
kostni zunanji opravki zadoslujejo, da padamo
v duhovno brezčutnost, ki je največja izmed
vseh nesreč.

Zelo se boj brezčutnosti, trdosrčnosti; kajti
neobhodno potrebno je, da imamo rahločutno
in vodljivo srce, ki tudi samo čuti, kdaj je v
službi božji. Kdor ničesar ne čuti, se ne bo
zgrozil, kadar bo grešil. Ne bo čutil svojih ran,
pa če bodo še tako globoke.

Ko govorim o rahločutnosti, se poslužujem te besede zato, ker ne vem za bolj primerno, ki bi označila mojo misel. Rahločuten si, kadar ljubiš vse, kar si dolžan storiti in zametaš še tako neznažno zlo. Ne govorim pa o živčni občutljivosti svetohlinca, razumi me prav.

Da ne bom pretiraval, tudi ne bom govoril o neradovoljni neobčutnosti. Kralj David je priznaval, da se je včasih počutil pred Bogom kakor tovrno živinče, prav tako betežnega in neobčutljivega. Toda dodal je: »Jaz pa sem vedno s Teboj. Kljub tej neobčutljivosti sem se vedno mudil pred Tvojimi nogami, s Teboj.« Takale duhovna topost ni vselej kazen; doživljamo jo zato, da pošljamo nasproti Bogu vedno pokornejši in ponižnejši. Kaj je treba v takih prilikah storiti? — Nič, nosimo potrpljivo, storimo, kolikor moremo in čakajmo! Ker tega stanja navadno nismo sami krivi, tudi nismo odgovorni za svojo suho in slabo molitev. Božje usmiljenje nam jo naloži zato, da obvaruje našega duha pred ničnimi zabavami, da vname naša srca z bolj gorečo ljubeznijo in napravi našo voljo vztrajnejšo in močnejšo.

Neradovoljna neobčutljivost srca je tudi zelo mučna, celó mučnejša od dušne toposti, kajti Boga ljubimo s srcem; še več: ker se volja od-

loča le po ljubezni, je v tem stanju kakor ohromela. Navadno Bog pošilja to preizkušnjo preveč čustvenemu srcu, ki hoče vedno okušati božje sladkosti. Naš Gospod ga malo popelje na Getsemani, da mu dá okusiti grenkejšje napoje.

Najbolj pogosto pa je trdosrčnost kazen. Je posledica naših grehov in moramo se je ogibati za vsako ceno. Preizkušnje ne trajajo dolgo; minejo, nas pa pripravljajo za večje milosti, poplačajo nekaj malih dolgov, nato pa posije sonce še bolj žarko. Srce samo po sebi ne more ostati neobčutljivo do Boga; k temu ga mora prisiliti greh ali grešno stanje. Naš Gospod je mogel v Getsemani prenesti le tri ure preizkušnje, a ga je srčna žalost privedla do smrtnega boja, ker ga je njegov Oče zapustil.

Kadar tako stanje dalj časa traja, se je treba vprašati, nismo li sami krivi, kajti dolgotrajno stanje je navadno znamenje, da smo si ga sami nakopali. Recimo, da si res že dalj časa, leto dni ali še več, neobčutljiv za božje milosti, njegove navdihe in molitev. Ne išči vzroka daleč proč, ker je v tebi samem. Poišči ga in stori vse, da se iz takega stanja izmoštaš. Jasno je, da je kriva duša sama, ki je sprva uživala Boga, pa je nato zašla v to stanje. Saj Bog ni tako trd, ampak je dober Oče, ki se

noče dolgo skrivati. Umreti bi nam bilo, če bi dolgo obračal svoje obličje od nas. Sveto pismo pričuje, da je Bog dober, poln nežnosti in ljubezni, da je svojim izvoljenim oče in mati; zato moramo čutili njegovo sladkost in dobroto, ali pa smo sami krivi. Manjka nam neki čut, ohromeli smo in to je naša napaka, iščimo ji vzrokov, da jo ozdravimo.

II.

Prvi vzrok je v dušni lahkomiselnosti, da se raztresena v zunanjih stvareh. Lahkomiseln duh ni nikoli doma, ne zna razmišljati in deluje po vtisih in mikih. Zahteva hrane, kadar je lačen in si niti ne vzame časa niti se ne potrudi, da bi si hrane poiskal. Če je ne najde v Bogu, se obrne k stvarjem. Neobčutljivost in trdosrčnost se torej navadno začne z dušno lahkomiselnostjo. Če bi duh premišljeval, bi se nahranil. Toda čas, ki bi moral biti za molitev, zabije za ničeve stvari; je li torej kaj čudnega, če potem srce trpi?

Pazi torej na dušno raztresenost; vso svojo pozornost obračaj na svojo molitev, ki te bo nahranila in ogrela ter boš v njej napravil načrt za duhovni boj. Premišljevanje, ki te ne oboroži za boj, ni nič vredno, ker te ne nahrani. Padal boš od same slabosti.

Pa boš rekel: »Vse storim za molitev, kar le morem, pa me vendar ne nahrani.« — V tem primeru premeni predmet in si poišči drugega, ki bo tebi bolj primeren. Ako ti eno orožje ni pogodu, si zberi kako drugo; oborožen pa moraš biti. Pomni, da je v duhovnem življenju treba vršiti preproste pobožnosti in potrebne, kakor so premišljevanje, duh vere in molitve. Teh zadnjih ne nadomesti nobena stvar. Če jih opuščamo, duhovno življenje ugasne, ker ga te vaje vzdržujejo. Gotovo je, da srce živi od duha in da se ljubezen in naklonjenost hrani le od molitve.

Drug vzrok trdosrčnosti je v tem, da smo nezvesti milosti. Milost, razsvetljenje, navdihi božji nam nikoli ne manjkajo. Bog se nam ne-prestano oglašča. Mi pa njegov glas dušimo in tako hromimo svoje srce. Kajti naše srce živi le od milosti; če je ne sprejema več, umre za oslabeledostjo.

Razen zveličavnih milosti prejemamo tudi milosti za svetost in poklic; tudi do teh moramo biti zvesti. Prav te iz nas naredo to, kar moramo biti. Kaj namreč je človek, ki ni v svoji poklicni milosti? Častilec Najsvetejšega najde poklicno milost v molitvi, v žrtvovanju samega sebe na klečalniku, pred najsvetejšim Zakra-

mentom. Ali to milost zanemarijaš? Če jo, boš shiral! Ni toplote, kjer ni ognja. Dobro si izprašaj vest o tem! — Ali moliš? Če lahko pri-trdiš, bo vse dobro. Ali pa morda molitev zanemarijaš? Če tako ravnaš, drviš v lastno pogubo! Milost božjo boš dobival le v molitvi, žrtvah in premišljevanju. Če se ne potrudiš za vzrok, ne boš dosegel učinka. Do milosti imaš pravico; če pa svoje pravice ne uveljavljaš, je tvoja stvar; vedi pa, da boš moral dajati račun od talentov, ki jih nisi izkoristil! Dokler se telo ravna po svojih zakonih, je vse dobro. Tudi tvoja duša se mora ravnati po zakonih: ali moliš toliko, kolikor ti je predpisano?

Morda si opustil molitev le za nekaj časa, pa praviš, da boš pozneje zopet začel moliti. Predrzo ravnaš! Živeti hočeš brez Boga in brez hrane, omagal boš na poti!

Toda jaz opuščam le neobvezno pobožno molitev. — Pazi se! Če si jo tako dolgo opravljal, zakaj bi jo danes opuščal? Bila bi nehvaležnost in lenoba; začel se boš nagibati v greh. Nikoli ne smeš nehati sebe vladati. Če hočeš storiti več, naj bo, a manj ne stori nikdar! Sicer bo tvoja pobožnost opešala. Nikar ne govori: »Noben zakon me ne veže, da bi moral tako zelo pobožno živeti.« Ljubezen do Boga ne gleda na

to, kaj zapoveduje zakon, ampak kaj zapoveduje srce.

Tretji vzrok je čutno življenje. Bog nas tako zelo ljubi in nas hoče tako tesno pritegniti k sebi, da nas vedno kaznuje, kadar iščemo utehe v sebi ali v stvareh; ali pa se vsaj sami kaznujemo, ko zgubimo moč in veselje, da bi njemu služili. Ta kazen nič ne odlašá, prestopku sledi takoj za petami; tak je pač zakon svetosti. Pri nobenih drugih grehih kazen ne sledi tako hitro kakor pri grehih, ko iščeš naslade v stvareh ali v samem sebi; saj smrtni greh je sam zase kazen, ki čaka, da pekel maščuje pravičnost božjo. Človek pa, ki išče tolažbe pri samem sebi ali v stvareh, zlorablja milost božjo, ponižuje Boga in ga onečášča v samem sebi. Kaznovan je takoj s tem, da zgubi mir in zadovoljnost, ki jo daje služba božja. Kaznovan je torej s tem, s čimer se je pregrešil.

Takih duš je veliko število. Vedno se hočejo naslajati. V vseh stvareh začno iskati čutnih užitkov; mislijo, da imajo več ljubezni, če imajo več čustev. So torej kakor otrok, ki ga pohvalimo, dasi ni zaslužil, da ga s tem pomirimo in razveselimo; prav povedano: take duše so ljubljene, same pa ne ljubijo. Vesele se, pa pošlonejo nehvaležne Bogu, ki je edini vir tega ne-

zasluženega veselja; pripisujejo svoji zaslugi in svoji čednosti, ko je vendar Odrešenikov dar. Če bi pa Bog moral z nami tako postopati, gorje nam! Laskal bi se nam, kakor se mi laskamo bolnikom, ko so že čisto pri koncu, da bi jim tako prikrili njih slabo stanje.

Kadar se torej občutimo neobčutljive, pomislimo, če nismo bili preveč čustveni v svojem življenju. Ne mislim na pregrešno čutnost, ampak na čutnost v dobrinah, na veselje, ki ga občuti samoljubje pri dobrih delih; čutnost, ki dela dobro zato, da se naslaja, da uživa čast in slavo, namesto da bi dobra dela pripisovala Bogu, ki je vsem početnik. Otresi se te razvade in zahvali Boga, da postopa s teboj trdo in ti tako razkriva tvoje slabe strani.

III.

Naše srce mora biti rahločutno, voljno, dovoljno za milost, za še tako rahel dih milosti in tako, da lahko čuti božje delovanje v sebi.

Pravijo pa: »Kdor dela, ta moli;« čeprav Boga ne čutim, me že moje delo posvečuje. — No, če med delom moliš, je vse v redu. Če pa svojega dela ne poživljaš z dobrimi nameni, če zraven ne misliš na Boga in se z njim ne združuješ, tedaj delo ni molitev. Saj delajo tudi

pogani in brezbožci. Če delaš iz ljubezni do Boga, tedaj res moliš, sicer pa ne.

Ko delam, vršim voljo božjo, to menda vsaj zadostuje. — Ali pa takrat res misliš na božjo voljo? Ali se med delom res strinjaš z njo?

Svojo dolžnost vršim, kaj še hočeš! — Nikar se ne varaj! Vojaki in sužnji na galejah jo tudi vršijo. Vnanje življenje ni že samo po sebi molitev, treba ga je oživljati z duhom molitve in ljubezni do Boga, potem šele postane molitev.

Zato še enkrat pravim, da mora biti naše srce nasproti Bogu rahločutno. Zakaj pa nam je Stvarnik podaril rahločutnost, če ne zato, da jo obračamo v njegovo službo? Samo tedaj živimo po duhu vere. Gospod je rekel Judom: »Vzel vam bom vaše kameno srce in vam dal meseno.« Judje so imeli kameno srce, ker so bili povsem vnani in so plačila iskali v zemeljski sreči. Kristjanom pa je dal Gospod meseno srce, ki lahko čuti božje življenje in se združuje z Bogom in božjo Besedo. Beseda pa deluje samo v srcu, ki je njenemu podobno. Beseda je duh in govori samo duhovno in po veri, zato pa morata biti naša duša in naše srce vedno v naših rokah in dvigati ju moramo k Bogu zato, da ju božji umetnik lahko oblikuje po svoji podobi, vtiska svojo sliko, svoje življenje in svoje nagibe.

Kdor hoče narediti posodo, jo oblikuje iz mehke in vlažne ilovice, potem pa nese na sonce. Taka mehka ilovica mora biti naše srce.

Gospod v svetem pismu zavrača in kolne ilovico takole: »Suha bo in dež je ne bo pojil. Nič ne bo rodilo in plugov lemež je ne bo zoral.« Ko jo blagoslavlja, pa govori: »Dež in rosa ji bosta dajala plodnost.« Tako Bog napaja naše srce in mu daje plodnost z roso svoje milosti, z žarom svoje ljubezni pa ga širi; s tem pa mu daje zmožnost, da željno sprejema navdihe njegove ljubezni.

IV.

Prvi sad srčne rahločutnosti je v tem, da moramo bolje razločevali, kdaj se nam bliža Bog, da moremo njegov glas spoznati iz še tolikšne razdalje in še večjo srečo čutiti, da vedno mislimo na njegovo ljubečo navzočnost. Pomaga nam, da se srce lažje obrača k Bogu, in sicer bolj po vtisu in nagonu ko po umovanju. Čim bolj se izročimo Bogu, tem bolj postanemo dovzetni in nežni. Ne gre zato, da bi kdo moral bolj ali manj točiti solze. Rahločutnost in nežnost srca je nekaj skrivnostnega; ne moremo je opredeliti, čutimo jo. Je tudi znamenje, da smo v posvečujoči milosti.

Čim bolj pa se od Boga oddaljujemo, tem bolj ta nežnost pojema. Takrat zapuščamo kraljevo družbo in stopamo v vrste preprostega ljudstva. Namesto da bi se ozirali v Boga, neprestano gledamo stvari. Gorje mu, kdor tako propada!

Drugi sad rahločutnosti je v tem, da nas priganja k notranji molitvi. Ustna molitev nam ne zadošča več; naj so molitve še tako svete, popolnoma nas ne zadovoljijo. In srcu je treba kar naprej novih čustev. Vse bolj se sprošča in pne v višave; potrebo čuti, da živi z Bogom po premišljevanju.

V božji službi je torej rahločutno srce potrebno. Šibki smo, zato Boga potrebujemo, in nauk, ki zameľava rahločutnost in ki uči, naj hodimo brez uživanja Boga, je nadul. Seveda po uživanju Boga ne smemo stremeli kot po svojem cilju; sicer te bo pa Gospod že sam o pravem času streznil, če bi se v to preveč ugreznil. Če pa te privlači, če se pneš kvišku, da čutiš utripe Jezusovega srca na svojem, tedaj hvali Boga! In še prosi ga za to milost, saj je čvrsta in zanesljiva opora, ki ti pri hoji pomaga.

Kar nič mi niso všeč taki, ki pravijo: »Svoj šotor sem postavil na Kalvarijo.« — Če tam

jokaš, je že prav; če pa ostajaš hladen, te na tej gori zadržuje napuh!

Vse bi rad opravil brez prijetnih in lahkih sredstev, ki jih uporablja Bog zaradi svoje usmiljenosti. Le kaj si. Zato pa tudi je tako: sodobne otroke tako vzgajajo, da bi v sedmih letih postali filozofi, a pošanejo le dlakocepci in domišljavci, ker jim duh zmagaše nad srcem.

Zdaj pa poglej na evangelij: Ko Magdalena in svete žene jokajo, jih Jezus ne zavrača, ampak tolaži.

Bog ti je dal rahločutno srce; torej Boga čuti in uživaj!

Nežnost srca pa je največkrat sad žrtv. Ako te Gospod vodi po tej poti, se mu lepo ukloni in pusti mu, naj sam stori, kakor hoče.

Bog zahteva vse naše srce. Vsega se dali pa nas je groza in celó govoričimo: »Bolj mi je všeč trpljenje.«

Na dnu tega čustva je lenoba. Ne bi se namreč radi sebi povsem odrekli, pa zato izbiramo trpljenje, ker se bojimo izbiro prepuštili Bogu!

Imejmo torej za Boga vedno rahločutno in ljubeče srce, zlasti pri molitvi. V službi svojega

Gospoda ne uživamo dosti sreče, zato bi nam Bog rad naklanjal sladkost svoje milosti v obilnejši meri. Mi pa jih sprejemajmo zaupljivo, saj nas bodo zdaj in vekomaj vodile k vse večji sreči!

ŽIVLJENJE LJUBEZNI BODI ČISTO

Ustvari v meni čisto srce, moj Bog
(Ps 50, 12).

I.

Med vsemi krepostmi je ena, ki brez nje vse druge niso nič: stalna ljubezen, neprestana posvečujoča milost. Ako naj Bogu ugajamo, ako naj v njem živimo, nam je neobhodno potrebna. Da je apostolsko in bogomiselno življenje zares sploh možno, je stan milosti potreben in vse milosti so brez nje dragulji v blatu. Če z bolnim želodcem sprejemaš hrano, te bolj duši kot oživlja; naj si li človek, ki Bogu prinaša smrdljivo truplo, domišlja, da mu poklanja prijetno dišečo žrtev? In ali smo brez milosti kaj drugega?

Stanje milosti je potrebno, da nas Bog more ljubiti in nam dajati milosti. Saj nas Bog ne ljubi zato, ker to zaslužimo, in naših del tudi ne more ljubiti že zato, ker so pač naša. Kaj smo v njegovih očeh in kaj dobrega more prihajati iz telesa in duše, ki ju maže greh? Kvečjemu kaka naravna dobrinica, nič pa nadnaravnega. Bog v nas ljubi svojo milost, svojo svetost, ki se zrcali v čistem srcu. Če to vidi, je božje oko zadovoljno. Ne ljubi li Bog otroka po krstu? In vendar nima pridobljenih kreposti; zato pa je čist,

je v stanju milosti, Bog se zrcali v milosti, ki krasi njegovo srce, zato vdihava vonj nežne cvetlice in čaka na njene sadove.

Pa tudi v odraslem Bog nad vse ljubi stanje milosti, stanje čistosti, ki si jo je pridobil v kopeli Jezusove krvi; lepo to nam daje stanje milosti, ki je v svetnikih odsev Jezusa Kristusa. V njihovih dušah vidiš Jezusa Kristusa, kakor v Besedi vidiš Očeta. Če pa je duša v grehah, se v njej Bog ne more zrcaliti. Si li moreš misliti, da bo imel veselje nad morilci svojega božjega Sina? — Zlo nikoli ne zasluži ljubezni. Kadar smo torej v grehu, Bog našega stanja ne more ljubiti. Njegova usmiljena dobrota nas takoj začne očiščevati, šele potem nam pokaže svojo ljubezen in mu smemo pogledati v oči. Prvi razlog torej, da si ohranimo stanje milosti, je ta: le če smo v milosti nas more Bog ljubiti, tedaj na nas ljubeče počiva njegovo oko.

II.

Kaj naj torej velja za častilce, ki pogosto prihajajo Jezusu k nogam in pred oči? Ali morda želiš, da te Jezus ima za svojega sovražnika? Da te bo mogel biti vselej vesel, napravi iz svoje duše njegovo živo podobo. Ko ga prihajaš častiti, najprej zapodi satana s tem, da se po-

kropiš z blagoslovljeno vodo in obudiš kesanje. Saj ni to nič več ko dolžna snaga, ki brez nje ne sme biti ne ubožec ne bogatin. Da, če bi imeli živo vero, bi si z grehom na vesti niti v cerkev ne upali stopiti ali pa bi se kvečjemu stiskali v kot, kakor cestninar v templju. Rekel boš morda: »Potem pa sploh nikoli ne bomo smeli v cerkev!« Očisti se, potem pa vstopi! Če grešnik pravi: »Ne upam si v cerkev pred božje obličje,« se mi zdi, da pravilno čuti, kaj se spodobi. Seveda ne ravna prav, ker se noče spokoriti, v dnu pa je njegovo čustvo strahu pravilno.

Stalno ljubezen bi morali ljubiti kot svojo najdražjo krepost. Kako o tej stvari sodi Cerkev? Svojega duhovnika ceni kot svetnika, ker predstavlja Jezusa Kristusa in obnavlja čudovita dela Odrešenikova. Pa vendar ga Cerkev ustavlja pod oltarnimi stopnicami, naj se globoko skloni, poniža in izpove svoje grehe. In ponajveč je ubožen otrok, ki tako rekoč prosi za božjega služabnika oproščenja, ko moli: »Usmili se te vsemogočni Bog!«

Ko prihajaš častit Najsvetejše, opravljaš angelsko službo. Pa bodi še čist kot so angeli. Nespoštljivo se obnaša, kdor ga prihaja moliti z umazano vestjo. Ne pravi li sveto pismo:

Grešniku Bog govori: »Zakaj oznanjaš mojo pravico in v usta jemlješ moje pričevanje?« Torej bodi čist, ako hočeš Boga moliti! Kako naj pred Jezusa, vsega čistega, stopa duša, ki izpuhteva mrliški smrad? Zato te prosim, ne imej vendar tako malo spoštovanja do Gospoda, da bi ga hodil molit z grešno vestjo!

Stanje milosti! Kako nas vendar satan vodi za nos! Pehamo se za malimi krepostnimi deli, zraven pa zanemarjamo čistost vesti. Pa kaj je krepostno delo? Sad je. Drevo, ki rodi sadove, pa dobiva moč iz korenin; zato budno skrbi, da bo korenina sveta! Gospod ljubi hvalo iz ust otročičev, ker prihaja iz čistega srca.

Naj nas te misli vse prevzamejo. Na vsak način ohranimo stanje milosti! Reci si večkrat: Kadar častim Najsvetejše, sem zastopnik Cerkve, vse družine Jezusove, zagovornik ubožcev in grešnikov. Njihov posrednik sem takrat, kako bi si torej upal zanje prositi odpuščanja, če sem sam v grehah? Saj končno Gospod uslišuje le eno: čistost, stanje milosti. Saj ti je znan lepi odgovor, ki ga je sleporojeni dal farizejem, ki so mu na vsak način hoteli dokazati, da je Jezus Kristus grešnik: »Ali je grešnik, ne vem, vem pa, da me je ozdravil in grešnikov Bog ne uslišuje!«

Ali svetniki božje jeze ne tešijo s tem, da so sami pred Gospodovimi očmi čiste žrtve, okrašene s čistostjo njegovega Sina, čistega velikega duhovnika, nedolžnega in brezmadežnega?

III.

Kaj nam je torej storili? Stanje milosti moramo ljubiti nad vse in nobene stvari se ne smemo tako zelo bati kot priložnosti za greh. Saj nosimo svoj zaklad v zelo krhkih posodah. Neprestano moramo biti nezaupni in na straži. Marija je trepetala še pred angelom! — Vsa možna sredstva moramo uporabljati, da si ohranimo dušo čisto; biti moramo straža, ki vedno bedi. Strogo bedimo nad svojimi čuti. Če se nahajamo sredi mest, dandanes tako pokvarjenih, bi si morali z obema rokama pokrivati oči, da se skozi ta okna ne priplazi smrt. Neprenehoma bi morali govoriti: »Moj Bog, svojo dušo polagam v tvoje roke.« — Mestni zrak je okužen, v njih gospoduje greh in ljudje se celó ponašajo s tem, da mu služijo. Začo so skušnjave po mestih hujše; megle grehov se valijo po njih in nehoče jih vdihavamo. Začo pa moramo nad seboj tem bolj bedeti.

Kdor pa je prejel več milosti, mora bedeti še bolj. Kdor je prejel kak dar molitve, naj se

bolj boji od ostalih. Saj nihče ni tako občutljiv za mraz kakor fisti, ki prihaja iz vročih krajev. Prav tako pa mora fisti, ki živi v Bogu, v družbi angelov in svetnikov bili še toliko bolj čuječ, kadar živi med svetom. Ali ne vidimo, da tudi pobožne duše globoko padajo? — Zakaj? Ker niso mislile na to, da se krog njih klatijo rjoveči levi. Svetniki so bili bolj čuječi ko kdorkoli, ker so se zavedali svojega večjega bogastva in bolj poznali svojo slabost. In res je tako: čim več imamo milosti, tem bolj smo izpostavljeni; čim bolj smo ljubljени, tem bolj se bojmo!

Velik zaklad nosiš v sebi, zato se satan, ki njegovo ceno pozna, trudi, da ti ga oropa; in kaj pogosto se to zgodi kar nenadoma.

Kako more priti tako daleč? Človek je bil zelo svet, pa je preveč zaupal sam vase; prejele milosti so ga napihnile; preveč si je domišljal o svoji vzvišenosti in je padel. Ker te Bog ljubi s prav posebno ljubeznijo in obsipa s svojimi milostmi, si domišljaš, da ga tako zelo ljubiš in njegovo ljubezen zaslužiš; misliš si: Saj imam do vsega tega pravico. Pa se moliš, saj pogosto najbolj ljubljени otroci sami najmanj ljubijo. Ne zanašaj se torej na svetost svojega življenja in stanu. Saj so še angeli padli in to v nebesih!

Nagnjeni smo v to, da gledamo le na čast v božji službi, na sijaj, ki ga iz nje prejemamo, pa na ljudi, ki so pod nami. A le oglejmo si nekoliko svojo šibkost! Če kdo prejema velike milosti, jih zato, ker je sam hudo šibak. Ker te Bog obdaja s tolikšno skrbjo, s tolikimi ogradami, si gotovo kaj slaboten. Na to misli, pa boš bedel nad seboj.

Bodimo torej čuječi in svoji svetlosti kar nič ne zaupajmo. Saj veš, da se med vsemi barvami bela najprej umaže; pozna se ji najmanjši madež in ji vzame lesk. Naša bela barva pa je na posodo; posoja nam jo Jezus Kristus, zato bedimo, da ne zgubi leska.

Bog ti naklanja več milosti, zato se pa tudi bolj boj! Kaj morda misliš, da te satan ljubi, ker te ljubi Bog? Gleda te, kako se pehaš, da bi zasedel prestole kerubov in serafov, zato te zavida.

Pa še več! Napada te zato, da bi nagajal našemu Gospodu. Zdi se, kakor da Jezusu govori: »Tebe ne morem vreči, bom pa vsaj te žive ciborije razbil.« Nad nami se maščuje zaradi svoje nemoči nasproti Zveličarju, ki ga je porazil. Ali morda ne veš, da mora vsakdo, ki hoče postati svet, skozi skušnjave in strašne viharje? Ti pa sredi teh nebrzdanih divjih na-

padov govoriš: »Doslej na ta način še nisem bil skušan.« Že mogoče. Satan se te pač doslej še ni ustrašil. Zato se pa tudi nikar ne boj, kadar boš v božji službi bolj goreč, pa bodo skušnjave narasle. Ako se s čim moremo hvaliti, se smemo prav s tem: ker te satan napada, se mu zdiš nevaren sovražnik.

Bodimo čisti, Jezus Kristus tako hoče. Trudimo se, da bo naša nebeška obleka vedno bolj bela. In pa: živo verujmo! Mislimo na to, komu služimo! Da smo nasproti našemu Gospodu tako malo rahločutni, je prav naša premajhna vera kriva. Le pogosto si očitajmo to napako! Postanimo čisti, rahločutnost, nežna cvetka vere in ljubezni pa naj se razcvita v našem srcu in postane glavna vodnica v vseh naših odnosih do Jezusa Kristusa, ki ljubi čisto srce, ki mu je všeč samo med lilijami. Skrivnost njegove kraljevske ljubezni je čistost srca, ki jo zvesto varujemo: Kdor ljubi čistost srca, mu bo prijatelj sam Kralj.

DEVINSTVO SRCA

Moja prijateljica, ki jo ljubim, je kakor lilija med trnjem (Vis. pesem 2, 2).

Ljubezen kraljuje v deviškem srcu in v čisti duši: kakor lilija, ki je pognala sredi cvetic na livadi, kraljica med njimi.

Ljubezen je samo ena; čim se deli, čim se razdvoji, se je že izneverila. Resnična zveza je izmena src: le s srcem se združiš, v najčistejši zvezi, v snežnobeli poročni obleki.

Tudi Jezus Kristus nas prosi, naj mu izročimo svoje srce brez pridržka. On sam, on edini želi kraljevati v njem. In ne strpi, da bi svoje srce delili malo njemu, malo pa stvarem.

On je Bog brezmadežne čistosti, ki ljubi deviške duše bolj ko vse drugo. Deviškim dušam izkazuje vso ljubeznivost, le one smejo peti slavospev Jagnjetu. Deviške duše so mu predrage družice, ki ga spremljajo povsod, kamor koli gre.

Jezus se združuje samo s čistimi srci. Iz te zveze z Jezusom pa se poraja ljubezen. V tej zvezi se ljubezen ohranja in dovršuje.

Saj ljubezen že sama po sebi budi v ljubečih sorodna čustva in vabi k skupnemu in enakemu življenju.

Ljubezen se ogiblje žalitvam in skuša ustreči. Jezusa pa žali ravno greh. Zato se ljubezen z grozo umika grehu, z vsemi silami se ga brani in stokrat rajši bi umrla, ko le enkrat grešila.

Tako, se pripoveduje, so čutili svetniki, mučenci in device. To bi moral čutili sploh vsak kristjan, zakaj vsi moramo biti pripravljeni rajši umreti, ko Boga žaliti.

Ni stvari, ki bi bila tako nežna, ko beli lilijin cvet. Že droben prašek in rahel piš zamori njegov svetli blesk. Prav takšna je čista ljubezen. Ljubezen je po svoji naravi ljubosumna.

Vem za naziv, ki je Bogu posebno všeč, s katerim ga tudi mi najrajši kličemo. To je: Bog mojega srca! Ah, srce! Srce kraljuje v nas, vodi vse naše življenje, oživlja vse naše ravnanje. Vse skušnjave sveta se slegajo za našim srcem in grabijo po njem. Zakaj, kdor si pridobi srce, si je pridobil vse. Zato nam kliče božja milost: »Sinko moj, skrbno, preskrbno čuvaj svoje srce, zakaj tvoje življenje je v njem.«

Jezus Kristus ne bo gospodar in kralj v duši, če ne po čisti ljubezni.

Čistost Jezusove ljubezni pa je dvojne vrste.

Prva je deviška čistost, ki požene kot naravni sad Jezusove ljubezni. Duša, ki je vzplamtelala v tej ljubezni, ker jo je ganila njena brez-

mejna sladkost, hoče posvetiti vse svoje srce svojemu ženinu in vse samo njemu: Ut sit sancta corpore et spiritu. Taka duša je kakor lilija. In sredi lilij se Jezus raduje.

Jezus vlada v njenem čistem in spokojnem duhu, njegova resnica odseva v njem.

Jezus vlada v njenem srcu, kakor kralj na svojem prestolu.

Jezus vlada tudi v njenem telesu, vsi udje so njemu posvečeni, njemu darovani kakor živa hostija, kakor živa žrtev v svetem in prijetnem vonju, »dajte svoja telesa v živo, sveto, Bogu prijetno daritev« (Rim 12, 1).

V takšni čistosti je duša silna in krepka. Pred devico trepeče zlodej, ena Devica je bila premagala ves svet!

Je li mnogo takšnih deviških src, ki niso še nikdar ljubila nič drugega kot edino Gospoda Jezusa?

Premnogo bi jih pač moralo biti, se nam zdi, če le pomislimo, kdo je prav za prav Jezus Kristus. Kateri človek, kateri kralj bi se mu mogel primerjati? Kdo bi mogel biti večji, kdo svetejši in ljubeznivejši? Zares, kraljestvo tega sveta ni vredno deviškega kraljestva Jezusa Kristusa!

Mnogo je bilo deviških src ob času preganjanj, mnogo jih je bilo ob času žive vere. Tudi danes je še dosti takšnih src, vzlic vsemu nasprotnovanju sveta in lastne krvi. To so angeli sredi sveta, to so mučenci lastne zvestobe. Svet in družba jih silno in zlobno napadala, ni trenutka, ko bi ne merila nanje, da jim ugrabiata kraljevsko krono, ki so jo prejeli iz rok svojega ženina Jezusa.

Jezus poplača čiste duše za njih zvestobo tako, da se vedno tesneje združuje z njimi. On, ki je čistost sama, jih neprestano očiščuje in jih spreminja v najčistejše zlato.

Izredno pa bo njihovo plačilo v nebesih. »In videl sem,« pravi sveli Janez, deviški apostol, »videl sem Jagnje, ki je stalo na gori Sionu in z njim sto štiri in štirideset tisoč deviških, ki so imeli napisano na svojih čelih njegovo ime in ime njegovega Očeta. In peli so kakor novo pesem pred prestolom Jagnjeta in nihče ni mogel peti te pesmi kakor oni, ki so bili deviški. Deviški so in spremljajo Jagnje, kamor koli gre. Zakaj ti so brezmadežni pred prestolom božjim.«

Kateri pa nimajo venca deviške čistosti, tem je na razpolago čistost v spokornosti. Tudi ta je plemenita, sijajna in močna, ker je pridobljena v silnih borbah in utrjena v žrtvah, v najbrid-

kejših žrtvah za človeško naravo. V tej čednosti se duša krepi in svobodno zavlada nad samo seboj. In vse to je sad Jezusove ljubezni.

Ko se božja ljubezen vseli v skesano srce, ga najprej ozdravi, ga očisti in mu vrne prejšnjo čast.

Potem ga ljubezen podpira v boju z zlimi navadami, ki so prej gospodarile v srcu. Spokorna ljubezen je v resnici nekaj krasnega. Veličastno se kaže na zunaj v zmagovitih bojih in v junaški odpovedi, ki raztrga grešne vezi.

Ljubezen sijajno zmaguje. Njena končna zmaga je v tem, da stori človeka zares skromnega.

Nakupimo si tega zlata, ki je preizkušeno v čistem ognju, če tudi z največjimi žrtvami, da obogatimo in si nadenemo belo svatovsko oblačilo, saj brez njega ni vstopa v nebesa.

Tako sv. Janez opozarja škofa v Laodiceji: »Svetujem ti, da kupiš od mene v ognju očiščene zlata, da obogatiš, in belih oblačil, da se oblečeš in se ne pokaže sramota tvoje nagote, in mazila, da si pomaziliš oči, da bi videl.«

Kdo bo stopil na sveto goro Gospodovo? Oni, ki je čistega srca in nedolžen v svojih delih.

Velika naloga našega sedanjega življenja je ravno v tem, da se očistimo. Zakaj, nič uma-

zanega ne bo vstopilo v sveto božje kraljestvo. Kako bi vendar mogli zreti Boga samega in gledati odsvit njegove slave, če oko našega srca ne bo docela čisto. Če bomo imeli na svojem oblačilu samo drobec prahu, ne pojdemo v nebesa, dokler še tega ne izperemo v krvi jagnjeta. Nikoli ne bodo prešle besede, ki jih je povedal Jezus: »Resnično povem vam, od vsake prazne besede, ki jo izreče človek, bo dal račun na dan sodbe.«

Venomer se je treba očiščevali in brez prestanka. Bolje bi bilo, da bi zbežal v puščavo in se sam obsodil na trdo življenje, ki bo ena sama žrtev, kakor da bi izgubil zaklad čistosti. Bolje bi bilo, da bi pustil vsa svoja dela, najsi bodo še tako lepa in dobra. Kar hoče Bog od tebe pred vsem drugim in bolj ko vse drugo in brez česar je vse drugo nič — to si ti sam!

Ah! Če že nimamo tako lepih in junaških kreposti kakor svetniki, bodimo vsaj čisti!

In če smo po nesreči izgubili svojo krstno nedolžnost, se pa ogrnimo s čistostjo spokornosti!

V ljubezni pač ni življenja brez čistosti.

DUH JEZUSA KRISTUSA

Kdor pa se druží z Gospodom,
je en duh (1 Kor 6, 17).

I.

Če pazljivo opazuješ samega sebe, boš videl, kako se ti ob najmanjši priliki povrača tvoja stara navada in te skuša obvladati. Duh ti skuša vsak hip uteči v lahkomiselnost, v razposajenost in v svojo prirojeno zvedavost. Srce se vdaja svojim marnjam in človeškim nagnjenjem. Volja se trmoglavo oklepa tega, kar je njej všeč in ljubo, in tako leno sledi božjim navdihom. Sploh vsa duša, ki je bila še ravnokar zbrana v tihi molitvi, se v trenutku raztrese in ne misli več na Boga. Tudi v občevanju z bližnjimi pozabljamo na Boga. Vidiš, to je tiša narava, ki še ni umrla, ki še ni ukročena in ne dovolj v oblasti in se ti zato na vsak korak izmakne z vajeti.

Ubogo duhovno drevesce, ki nima korenin! Takšni smo, na žalost, kakor sadike v topli gredi, ki jih ne smeš presaditi na prosto lego, da ne pozebejo in ne usahnejo. To dokazuje, kako je naše nožranje življenje vse krhko in brez prístne življenjske moči. V goreči molitvi že še

životari, a takoj otrpne, čim se lotimo zunanjih opravkov in čim smo prepuščeni sami sebi.

Zakaj tako?

II.

Dva vzroka sta. Prvi je tale: Ko nehamo z molitvijo in se lotimo zunanjih opravil, ne znamo svojega dela izkoristiti tudi za svojo duhovno rast. Ko študiramo, ne študiramo zaradi Boga, iz bogoljubnosti, ampak iz čisto naravnega veselja in pridnosti. V družbi se raztresemo in vendar je to lepa prilika, da bi storili kaj za Boga. Za to nas raznovrstni opravlki mučijo kakor mrzlica, ki nas oslabi in izčrpa.

Ni dvoma, da je treba delati. A treba je tudi izrabiti npravnostno in čednostno plač našega dela. Delati bi morali v duhu zbranosti in z mislijo na Boga, zavedati bi se morali, da izvršujemo s svojim delom božjo naredbo, pred vsakim delom bi se morali vglobiti in se vdati v božjo voljo, rekoč: »Boga hočem hvaliti s tem delom.«

Drugi vzrok je pa ta: Pogrešamo neko osrednjo točko, kamor bi se zatekli, da osvežimo svoje duhovne sile in kjer bi jih obnovili vsakokrat, ko jih izčrpamo. Razgubljamo se kakor vode hudournika. Naše življenje je kakor

bežno valovanje, naše življenje je kakor slaboten odmev strela.

Nujno potrebujemo trajne in žive zavesti o božji pričujočnosti ali o božji volji ali o njegovi slavi ali o kateri koli skrivnosti ali čednosti. Skratka: živeti bi morali vseskozi v duhu Jezusa Kristusa, pred njegovimi očmi in v službi njegovih želja, kakor je tudi on živel iz svoje tesne zveze s svojim Očetom: »Isto mišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Jezusu Kristusu.«

III.

Jezusovo združenje s svojim Očetom se razodeva v njegovih besedah in v njegovih dejanjih.

V besedah. »Ne govorim sam od sebe. Kar koli sem slišal od svojega Očeta, sem vam oznanil.« Naš Gospod torej ne govori niti besedice sam od sebe. Posluša svojega Očeta, z njim se posvetuje, nato pa zveslo ponovi njegov božji odgovor, ne da bi kaj pridejal, ne da bi kaj odvzel. On sam je živa Beseda Očeta. Božjo besedo ponavlja za Očetom z vso spoštljivostjo, ker je sveta, z vso ljubeznijo, ker je milost njegove dobrote, in z vso močjo, zakaj ta beseda je namenjena, da posveti svet, da ga

preslvari v luči in v resnici in ga sodi na svoj dan.

Jezusova beseda je bila prav zaradi tega duh življenja. Srca je ogrela v skrivnostno toplino. »Ali ni bilo najino srce goreče v nama, ko je nama po poti govoril?« (Lk 24, 32.) In vsemogočna je bila. »Če moje besede ostanejo v vas, prosite kar koli hočete in se vam bo zgodilo« (Jan 15, 7). Kakor pošilja sonce svoje žarke, tako je tudi Jezus govoril svoje besede zato, da bi razsvetlil notranjo temo: »Jaz sem luč sveta.«

Naša naloga je prav podobna. Tudi mi bi morali biti svojemu bližnjemu beseda Jezusa Kristusa. Apostoli so to bili in tudi prvi kristjani: Sveti Duh je govoril po njih ustih vpričo poganov. Sv. Pavel je priporočal svojim vernikom: »Beseda Jezusa Kristusa naj v obilju prebiva med vami« (Kol 3, 16).

Jezusa moramo poslušati, ki nam govori od znotraj, v naši notranjosti. Razumeti moramo to skrivno notranjo govorico Jezusa Kristusa in jo drugim ponavljati. Poslušati jo moramo z vero, sprejeti jo z ljubeznijo in s spoštovanjem in jo izročiti naprej zvesto ter zaupno, milo in krepko obenem. Moj Bog! Kako redko smo dosedaj sledili navdihom Jezusa Kristusa! Vse bolj pa

svojemu sebeljubju in svojemu naravnemu nagnjenju do bližnjega! Zato pa nam pade naša beseda tako ob nepravem času in brez uspeha in je često celó grešna.

IV.

Nebeški Oče je vodil delovanje našega Gospoda vse do najmanjših potankosti. »Sam od sebe,« pravi Zveličar, »ne storim ničesar.« Naš Gospod je vršil voljo svojega Očeta do poslednje črke in do zadnje pičice.

Prav isto je dolžan vsak pravi služabnik Kristusov, vsaka duša, ki ga prejema in se tolikrat hrani z njim. Ali ni že to za nas izredna čast, da imamo Jezusa za svojega Učenika, da nam je vsak čas on sam na uslugo in nam s svojimi navdihi vodi vsako naše delo in vsako našo stvar prav do zadnjih podrobnosti? Kako bi torej jaz, ki sem njegov skromni učenec, ne storil vsega, kar dela on, kakor on in z istim namenom kot on?

Ah, ko bi tako delali, bi uživali mir in svobodo in z Bogom bi bili združeni. Ne bi se zavzemali za to, kar trenutno delamo, ampak bi vedno ostali združeni z Jezusom, četudi bi se ukvarjali z zunanjimi opravili. Po ničemer bi ne hrepeneli razen po tem, kar želi naš

Gospod, in samo toliko časa, dokler on želi; kakor služabnik, ki mu rečeš: „Pojdi!“ in gre, in zopet: „Pridi!“ in pride.

A zato je treba temeljite izpremembe v načelu in v ravnanju. Vse naše življenje mora doživeti popoln prevrat, popolno preosnovo: starega človeka je treba vkleniti in križati. Vodstvo svojega življenja moramo prepustiti Gospodu Jezusu, mi sami pa se zadovoljimo s tem, da smemo njega ubogati.

V ta namen prihaja Jezus k nam in v nas. Brez takšne popolne izročitve vseh naših zmožnosti, vse naše volje in vse naše dejavnosti ne more Jezus v nas dejansko zaživeti. Naša dejanja ostanejo naša in malo zaslužna. Z Jezusom smo združeni samo s posvečujočo milostjo, ne pa tudi z dejansko živo in dejavno ljubeznijo. Zato bi v tem stanju ne mogli po vsej resnici in po vsej globini izreči one globokosežne besede: »Ne živim več jaz, marveč Kristus živi v meni.«

ZNAMENJA JEZUSOVEGA DUHA

Sin, pazi skrbno, kako deluje narava, kako milost; njiju delovanje je namreč jako nasprotno, obenem pa skrito, da ju celó duhoven in notranje razsvetljen človek komaj loči (Hoja za Kristusom III. 54).

I.

Dvojno življenje je v nas: naravno in nad-naravno. Eno izmed obeh mora v nas nujno vladati. Če prvo, zaslužimo kazen; če drugo, je po njem v nas vse urejeno, vse posvečeno: vse popravi, vse po vrsti uravnava, vse očiščuje. Naša krepost je v tem, da to življenje ohranimo živo in močno. Treba je vedeti, iz katerega duha delaš: Ali iz duha milosti ali iz duha narave. So trenutki, ko je to zelo težko razločevati. Tedaj se borimo: izid bo povedal, iz katerega duha delamo, katero življenje vlada v nas.

V svetlu vse služi naravnemu življenju, ga brani, povzdiguje in slavi. Če pa hočeš živeti iz Boga, je treba nadnaravno življenje vzdrževati in ga bogatiti z vsemi svojimi dejanji, z vsemi sredstvi.

Če hočeš ločiti različno utripanje teh dveh življenj, bi ti močno svetloval, da se zateci k

54. poglavju tretje knjige Hoje za Kristusom: samo ponižnost in tenkočutnost nas pripravila do tega, da priznamo vse napake, ki so tam našteje. A treba je biti moder v vsem. Res je, da nosimo v sebi kal vseh slabih nagnjenj, dejansko pa vseh napak nimamo. Prosimo Boga, da bi spoznali napake, ki jih imamo in da bi jih popravili. Mirno se trudimo, ne da bi se s seboj zadovoljili. Milost božja nas bo vodila do zmage, če smo zvesti Jezusu, ki v nas živi.

Nekateri znaki, da ima človek nadnaravno življenje, da je to trdno osnovano in vodi tek našega življenja:

1. Življenje Jezusa Kristusa vlada najprej v vesti, jo očiščuje, loči od greha. Z dvomnimi ali zadolženimi vestmi se ne družijo. Po tenkočutnosti svoje vesti presodimo, ali živi v nas. Če ne sovražimo greha, ni v nas Jezusovega duha. Treba je, da je vest svobodna in čista, da je sovražnik tako zvezan, da ne more kaliti čistosti vesti. Zato je treba rabiti silo, najprej silo nasproti samemu sebi in nasproti grehu; sladkost pride za tem. — Takoj bomo pokazali, kakšna je ta sila. — Poglejmo torej, če nas greh skrbi. Če ne, smo tujci in ne otroci v družini. Če nas ne boli, ker smo grešili, ker smo užalostili Gospoda, ker smo medse in medenj po-

stavili steno, ki mu brani, da bi nam govoril, je naše srce mrtvo.

2. Gospod živi v nas, kadar je naša volja skladna z njim ne samo v tem, da se ogibamo greha — kar je za zveličanje dovolj — ampak tudi v tem, da izpolnjujemo vse, kar od nas zahteva.

Vendar pa so celó v tem drugem stanju primeri, ko se volja bori zoper greh, trenutki, ko volja dvomi in jo skušnjava nagiba k zlu. V nejasnosti omahuje. Ne gre tedaj več zato, da zopet lepo čutiš, temveč, da utrdiš voljo proti grehu in proti največjim grehom. Bog hoče, da je tako: Včasih so pri svetnikih kerubi, drugič zli duhovi. Dobri Bog hoče, da ne pozabimo popolnoma na vest; sladkost v službi božji pa povzroči, da vest zgrešiš: Srce pozabi na boj. Zato Bog pošilja te skušnjave, ki napadajo naravnost voljo. Zdaj duša ni več prevzelna, saj dvomi o vsem, kar je doslej storila; tako slabo se čuti, da bi padla, če je Bog ne bi držal nekako za roko. To ponižuje — in je dobro videti svojo neznaťnost in malo strahu je le treba, da se izogneš lenobi. — To stanje je bolj mučno, kot bi naravnost dojel pekel. Duša toži po Bogu in trpi tem bolj, čim bolj je doslej ljubila in čim bolj je bila ljubljena.

Dobri Bog nas pusli v tem stanju, dokler se znova ne vrnemo v svoje uboštvo. »Joj,« pravi duša, »kam sem šla? Ko bi me bil Bog zapustil! In kako globoko bi bila padla, ko me ne bi bil držal!« — Tako globoko ponižanje nas zopet poslavi na noge: Bog je zadovoljen, vse je v redu!

To stanje moraš pričakovati: doživel ga boš. Ali greš vedno navzgor? Tedaj je treba, da se očiščuješ. To bo prišlo ob uri, ki jo je Bog določil. Kaj storiti v teh trenutkih? Okleni se križa, zateci se k molitvi: Ni več časa, da bi bežal. Nekatere duše morajo večkrat preko tega, ob vsakem grehu v srcu in nagnjenju: Bog jih tako očiščuje.

Morda boš rekel: Potem so pa nekaj zakrivile in po lastni krivdi morajo skozi te preizkušnje. — O, moj Bog, nismo še v raju! Morda res niso brez krivde, a na drugi strani se Bog tega posluži in jih izpodbuja, da gredo hitreje, da teče kri in solze, da se napravi prostor.

Vrnimo se k temu, o čemer smo zgoraj razmišljali. Katero je drugo znamenje, da Gospod živi v nas. To stanje skušnjav, o katerem smo pravkar govorili, nastopi posebno tedaj, kadar je naša volja zvezana z njegovo brez omejitve. V svojih molitvah in češčenju utrjujmo brez pre-

slanka to voljo, biti z Bogom, in mu jo stalno vračajmo. Zakaj? Za vse, kar hoče; za vse, zdaj in kasneje.

Velika napaka pobožnosti je namreč, navezovali se na posameznosti; posameznost premine, pride druga, pa nisi pripravljen. Predaj se za vse. Sedaj ti Bog ničesar ne govori. Nič zato, njegov si, čakaš, da spregovori. To je pravo znamenje Jezusovega življenja v volji. Če si že tu, živiš iz njegovega življenja: nadnaravno življenje, življenje v Bogu, je namreč življenje volje. Na kar človek pristane v svoji volji, to je storjeno pred Bogom: od vsega, kar je hotel, ima zasluženje. Delati se pravi, biti na razpolago dobremu Bogu.

Na dan, ko Gospod posebej pokaže, kaj hoče, je človek pripravljen, da to izpolni. Narava je za to pripravljena ali pa se temu upira. Nič zato! Vidiš božjo naredbo, greš. Naj dobri Bog zahteva kakršno koli stvar, duhovni človek je vedno zadovoljen. Naravo moraš ukrotiti z ostrogami. Narava mora ubogati; če se upira, zabodi ji ostroge v bok. Če jo imaš za slabočno, te bo vrgla na tla. Če pa misliš, da je močna, bo ubogala in bo šla proti svojemu nagnjenju. Izogibajmo se torej te napake, da hočemo vedno vedeti, kaj bomo delali zdaj in

kaj potem. Ne, ne! Bodi vedno in za zmerom božji. Nič prostega časa — še v nebesih ga ni! Pravila ti brez dvoma predpisujejo razne vaje ob določenih urah; v presledkih pa bodi na razpolago Bogu.

Celó nespametno je hojenje, da bi vnaprej videl žrtve, ki jih dobri Bog ne zahteva že ta trenutek: to je toliko, kot hoteli boj, ko nimaš orožja. Počakaj, da jih bo Bog od tebe zahteval, tedaj ti bo tudi dal milost. Pusti, naj on določi, kaj moraš storiti. Ostani v božji volji in pusti vsa dobra dela, ki bi se ti predstavljala izven božje volje. Če dobri Bog od tebe ničesar ne zahteva, ničesar ne stori, hoče, da si odpočiješ in zaspiš pri njegovih nogah.

3. Kdaj živi Gospod v našem srcu? Ko srce ne najde sreče in užilka drugje ko v Bogu. Ta užitek pa ni vedno čuten: često je v zvezi s križem: užitek ljubiti Boga nad vse, ker v božjem življenju srce živi bolj od trpljenja kakor od veselja. Končno vzljubiš še svoje trpljenje in svoj križ zaradi Boga. Ravno v trpljenju je srce srečno, če je pri Bogu. Ne živi v sebi, temveč v Bogu.

Znamenja, da srce živi iz Boga, ni vedno lahko spoznati. Da bi vedno bolj ljubilo, Bog dopušča, da je srce često v nekaki megli, da

ne bi mislilo, da že dovolj ljubi. Tedaj se zgane in se izpodbuja k večji ljubezni; ne verjame, da je že dospelo in se sili, da bi podvojilo ljubezen.

4. Za duha je lažje: celó izvesten si lahko, kdaj duh živi v Bogu. Izvestnost njegovega nadnaravnega življenja je celó dokaz, da volja in srce živi iz Gospoda. Zakaj duh jima nudi nagibe in misli, ki ju vzdržujejo v božjem življenju; duh je kakor gorivo na ognjišču.

Imeti duha v Bogu se pravi, imeti misel Gospodovo, ki je trdna in prevladujoča, ki hrani in je plodna. — Ali misliš nanj iz navade? Če je tako, je Gospod v tvojem duhu in tam živi; tam živi, ker je tam nekak zakonodajalec in učenik.

Če duh ne živi v Bogu in ne hrani svojega nadnaravnega življenja, srce le poskakuje in se volja samo zaganja. Če pa ju Bog podpira, je življenje trdno in nepretrgano. Tudi pobožne duše morajo brati, premišljevali, si preskrbovati luči in moči. In čim bolj si notranji, tem bolj rabiš pouka, bodisi iz knjig, bodisi iz premišljevanja ali od Boga samega. To je vzrok, da je mnogo ljudi, ki so kristjani in ki nikdar ne premišlujejo, poštenih; a ljubezni polnih, o, teh ni! Je neka otroška pobožnost, ki nikoli ne misli na

Gospoda, razen v bežnih domislekih. Take duše je treba zaposliti z množino vaj in majhnih osebnih žrtev. Ne znajo premisliti, da ne mislijo na nič drugega, kakor da prosijo posebnih, prehodnih milosti. Nikdar pa ne mislijo na Gospoda samega in ne vedo prositi za njegovo ljubezen ter ne za milost notranjega življenja: mislijo le na dobra dela; na Boga samega, na počelo svoje ljubezni in svojih popolnosti nikdar! Ne letajo visoko: so izven nadnaravnega duhovnega življenja. Zato pa so dekleta, ki so bila angeli pobožnosti v svoji družini, ko se omože, samo še kristjanke. Od kod to? Njihova pobožnost je bila vsa v vnanih delih pobožnosti — ta pa so v njihovem novem stanu postala nemogoča in njihova pobožnost je padla.

Da se to spremeni, je treba ljubiti in spoznati Gospoda samega. Delaj tedaj to ali ono, ljubi ga! Spreminjaj vnanjost, barvo svojega življenja, ohrani pa temelj svojega notranjega in resničnega življenja!

Zakaj nimaš dostopa do te resne Gospodove ljubezni, kakršna je? — Zato, ker je Gospod strog. Vedno več zahteva: ogenj je, ki hoče vedno nove hrane, da jo použiva. Ljudje se Gospoda boje, zato je tudi tako malo častilnih vzklikov. Če pobožnost obstoja le v vnanih de-

janjih, potem je vse prav in dobro, ko so te naloge izpolnjene. Gospodu pa nikdar ne storiš dovolj: vedno več hoče in nimaš pravice, da bi se ustavljal. Vidiš, kako je popoln in čutiš, da si še tako daleč do popolnosti z njim.

Obračun o nadnaravnem življenju napraviš tako: Kje je Gospodovo življenje v tebi? Ali se ti Gospod odteguje, ali pa še bolj vstopa? To boš čutil po toploti ali mrzloti svoje duše. Dospeti moramo torej do življenja izničevanja, kakršno mora biti tudi naše, kajti takšno je življenje Jezusa Kristusa v presvečem zakramentu, ki se tam daje, oropa vsega, izničuje brez prestanka. Naj živi samo Gospod v nas!

II.

Ko smo preiskali prvo znamenje nadnaravnega življenja, sem rekel, da moramo biti trdni nasproti grehu, strogi nasproti sebi samemu. Pobožnost je kakor iz mleka: nam pa je treba sile — ta zagotovi zmago. Dolg počitek slabi, vaja pa zdravi in utrjuje. Vsaka pobožnost, ki noče rabiti sile, ki do sile sploh ne pride, je napačna.

1. Trdo silo je treba rabiti proti strastem. Ni to razsodna sila; tisti, ki stvar presoja s svojim

zapeljivcem, je že izgubljen; ta ga nekako ceni, ker privoli v to, da razpravlja z njim. To trdo silo je treba uporabljati proti sebi in proti svetu: biti mora kruta, nestrpna kakor versko življenje samo, ki prelomi z mesom in krvjo. Proč s strpnostjo, nobene strpnosti nasproti sovražniku! »Nisem prinesel na svet miru, ampak meč,« je rekel Gospod; meč ločitve, ki bo ločil sina od očeta, hčer od matere, človeka od njega samega. Jezus Kristus je potegnil meč proti farizejem, počutnikom in hinavcem: vrgel ga je v svet, kristjani ga morajo pograbili; drobec zadostuje, zgrabi zanj! Ta meč je dobro prekaljen v krvi Jezusa Kristusa in v ognju od zgoraj. Nebeško kraljestvo silo trpi in le silni ga dosežejo; rapiunt illud. Jezus Kristus hoče za nebesa junakov brez usmiljenja, ki vanj po sili vdoro, vsega zmožnih; takih, ki začno in tudi vzdrže za njegovo ime boj na življenje in smrt, ki sovražijo svojega očeta, mater, vse svoje bližnje. Mislim seveda greh, ne osebe. Boj proti sebi, proti sedmim poglavitnim grehom v sebi ali proti trojnemu poželenju, kar je isto. Treba je zarezati do srca, do korenin in nikdar ni tega konec.

O silen je ta boj: vedno je treba znova začenjati; včerajšnja zmaga ni poroštvo za da-

našnjo. Danes zmagovalec, jutri v verigah. Počival si — dovolj, da si pripraviš poraz: zmagajo tisti, ki se ne nehajo boriti. Nebesa je treba naskakovati, jih vzeti z naskokom. Mnogo jih je, ki to dobro vidijo, pa nimajo toliko poguma, da bi sprejeli bitko — zato so v svojem življenju v vednem nasprotju s svojimi besedami: njihove strasti jim vladajo. Le poglej Heroda, ki je sv. Janeza z veseljem poslušal, ko je govoril splošno o božjem kraljestvu; ko pa Predhodnik napade njegovo nečisto strast, je Herod v besnosti vse pozabil in šel celó tako daleč, da je dal sv. Janeza umoriti. Mnogo je na svetu redovnih poklicev, a treba je odločilnega udarca, pa ljudje nimajo moči, zakaj prvi udarec je celó težji od zadnjega, ki prinaša zmago. Bojazljivost je na dnu naše narave; vse naše napake niso nič drugega kot strahopetnost. Ošabnež, ki vse preseka, je bojazljivejši od kogar koli: v verigah je, pa se hoče pokazati, da je prost, ne da bi se jih otresel. Celó na svoje suženjstvo je ponosen.

V svetu mora pobožnost prestati ta boj; tako trd je in prilik za zasluge in zmago je toliko, da bi bili na svetu sami svetniki, če bi bili ljudje pogumni, da bi se velikodušno borili ter ne omagali. Torej, pogum!

V verskem življenju velja boj strastem. Hudobni svet vanj prodira bolj kot bi mislil: ozračje ti ga prinaša, oči, čutila ga dajo čutiti. Pravijo, da hudobnež nagonsko začuti hudobneža; tudi dobri čutijo hudobne, a zaradi svojih slabosti.

2. Razen te divje sile nam je treba kreposti potrpežljivosti. Če si se predal pobožnemu življenju v svetlo ali če si se oklenil redovnega, si zadal veliki udarec: presekal si gordijski vozle z Jezusom Kristusom. Rdeče morje je za teboj, zapoj pesem zmage: a moraš biti potrpežljiv za prehod preko puščave. Judje potrpežljivosti niso imeli in so se uprli samemu Bogu.

Pomni pa, da prava sila ni tista, ki zada velik udarec in končno počiva, temveč tista, ki boj nadaljuje in se brani vsak dan. Ta sila je ponižnost, ki ne obupuje, se ne vda. Je slaba, pade; pogleda proti nebu in prosi Boga pomoči: ledaj poslana po božji pomoči močna. Želva je v basni prišla prej na cilj kot zajec. Plemenit človek, ki dela vsak dan brez počitka, dospe prej na cilj, celo če je obložen z več strastmi in napakami, kakor tisti, ki ima več kreposti in mora premagovati manj strasti, pa hoče med delom počivati. Poraženi bodo tudi tisti, ki mirno spe, prezirajoč majhne, vsakdanje boje in

čakajo velikih priložnosti, da stopijo na bojišče. Prav tako se že prve dni izčrpa tudi mladi poklic, če se ne vadi v potrpežljivosti. Vse hoče čimprej končati: to je nepotrpežljivost in nepotrpežljivost pokvari vse, česar se loti. Čimprej se hoče rešiti vsega. Seveda tega ne prizna, a ta velika vnema je prav nepotrpežljivost. To je lenoba. Končati hočeš, da boš počival. — To je navadna skušnjava tistih, ki zapovedujejo: vir pa ima v ošabnosti in lenobi. Človek se hoče rešiti stvari, ki je o njej že razpravljal in o njej že odločil v svojem duhu. Prosijo te sveta in te vprašujejo. Nepotrpežljivo odgovarjaš, da že veš, kaj hočejo reči. Ta, ki te vprašuje, rabi luči: kaj te skrbi! Sebe gledaš in ne njegovih potreb. To je nepotrpežljivost. Potrpežljiv človek pa nasprotno vidi sovražnika, ga spregleda in točno odgovarja. Ne prizna, da je v stiski. Ve, kje mora udariti; čaka na milost in ji dá dovolj časa, da vstopi.

Mi vsi se moramo vse svoje življenje prizadevati z vsemi silami za potrpežljivost. Vsem nam je treba te kreposti potrpežljivosti. Kaj postane brez nje upanje in skladnost božje službe? Mnogo milosti si prejel, a dosti sadu brez tvoje potrpežljivosti ne bo. Eno dejanje potrpežljivosti je še dosti lahko; a biti zmeraj trden in po-

trpežljiv v neprestanem boju, ki mora trajati vse življenje — o kako je to težko!

Gospod zahteva od nas našo zvestobo in naše žrtve, pa nič drugega. Dobri Bog nas pošlavlja vedno na začetek, vedno razdira naše delo: vsak dan je treba znova začeti, zanj ni nikoli dovolj popolno. Važno je torej, da nam ostane potrpežljivost: ta nas bo vodila k cilju. Sveti mož Job je videl, kako je vse izgubil, potrpežljivost mu je ostala, in ta je njegovo največje plačilo po Gospodovem pričevanju, ki ga občuduje, rekoč: »Ni bil nepopustljiv. V vsem tem ni grešil Job s svojimi ustmi in ni govoril nič napačnega zoper Boga.«

V tem neprestanem boju, ob teh porazih, pravi duša: Ne gre, nikoli ne bo šlo! Nepotrpežljiv postaneš, obupuješ. Hudobni duh hoče samo našo nepotrpežljivost, ta mu zadošča. Izprašaj se. Skoraj vsi tvoji grehi — mislim notranji — izhajajo od tod. Trdo se ti zdi, da nisi uspel, vse bi pustil, če bi mogel. Potrpežljivost je ponižnost ljubezni do Boga. Sam ne morem ničesar, vse pa morem v njem, ki me krepi: jaz nič, milost vse. Znatí je treba vzeti si časa in se zariti v zemljo, da rasteš. Dobro torej pazi na malodušnost, ki je vir skoraj vseh tvojih napak.

Tudi nasproti Bogu je treba biti potrpežljiv in celó bolj potrpežljiv nasproti njemu kot proti sebi. V evangeliju beremo, da bo drevo, ki rodi, obrezano, da bo obrodilo še več sadu: s tem mu odvzameš lepoto, vnanjost. Redovnika, svetnika Bog nekako obrezuje s skušnjavami. Če vidiš, da gre dobro, se ustaviš — to je naravno. Dobri Bog pa hoče, da bi rekli: Še, naprej, vedno! — Ko bi pa tako rad slišal govoriti, da ljubiš dobrega Boga! Ko bi pa posebno rad slišal, da bi ti Bog sam to povedal in dal čutiti — pa noče!

Ko čutiš zadošččenje, ko misliš, da si dosegel priznanje dobrega Boga, se nič več ne bojiš; a ko se Bog skrije, ko misliš, da te več ne ljubi, da te je zapustil, da ti nasprotuje, o, tedaj pustiš vse! Nič več pobožnosti: misliš, da si že izgubljen, bojiš se. Bog tako dela, ker mi vse pokvarimo, česar se pritaknemo. Če nam dá dobro besedo, takoj mislimo, da smo jo zaslužili, s tem se kronamo; pa je bila le v pogum naši slabosti, mi smo pa mislili, da je bila pravičen izraz naših zaslug. Gledamo torej le sebe: izgubljam se, ko si postavljamo lastni cilj. Bog, ki nas ljubi z razsvetljeno ljubeznijo, nam ne more pomagati pri naši pogubi: vzame nam mir in nas vrže v boj, da bi nas pripravil k delu. To

je trenutek sile in potrpežljivosti. Zakaj preizkušnje, katerim nas naravnost podvrže dobri Bog, so bolešnejše od fistih, ki prihajajo od stvari. Treba se je oborožiti s potrpežljivostjo nasproti Bogu: »Ničesar ne morem, o moj Bog, a vate bom zaupal, tudi ko bi me ubil.« In res je treba, da Bog v nas zamori starega človeka, da bo duhovni človek mogel živeti in svobodno biti zvezan z Bogom.

Daj, premisli to, ker preizkušnje bodo prišle! Nauči se čakati, da pride od Boga določeni trenutek! Pusti, da milost dozori, bodi potrpežljiv: potrpežljivost namreč dela svetnike.

ZATAJEVANJE – ZNAMENJE JEZUSOVEGA DUHA

Na svojem telesu vedno okrog nosimo
umiranje Jezusovo, da se tudi življenje
Jezusovo na našem telesu razodene
(2 Kor 4, 10).

Naš Gospod je prišel in je med nami, da nas ozdravlja in da nam daje obilnejšega življenja. Mi smo bolni namreč že po naravi. V sebi nosimo kal vseh duhovnih bolezni in zato, da grešimo, ni treba satana; sami po sebi se lahko pogubimo. Res je, da nas satan skuša. Toda največkrat nas skuša po nas samih. V zvezi je z našimi notranjimi sovražniki, našo notranjost pozna in v nas dobiva odmev. V nas je izvirni greh pustil nagnjenja, ki se uveljavljajo bolj ali manj, kakor smo pač čisti in utrjeni. Vendar skušnjave ne zavise vselej samo od nas.

Razen skušnjav, ki izvirajo iz nas samih, so še skušnjave, ki prihajajo od okoliščin, ki v njih živimo, od hudobnega duha in včasih tudi po izrečni božji pripustitvi. Ni odvisno od nas, da bi ne bili skušani. Zato je naše načelo, da se moramo zdraviti in izpopolnjevati s tistim prebogatim življenjem, ki se more ustavljati in

boriti in ki se ne izčrpa. Največje zlo je, če poslanemo brezбриžni in samozaveštni. Ko trdiš: »Pravičen sem, živim« — že padaš.

Da ozdraviš in da resnično zaživiš, moraš dobiti Gospodovega duha in živeti od njegove ljubezni. Ljubezen dá življenje in duh pošane vzrok dejanj in čustev. In ta duh pomeni zašaje-
vanje, zašaje-
vanje za pokoro in iz ljubezni. Vse drugo je laž ali hinavščina. Prebiraj življenje našega Gospoda! Na vsaki strani boš naletel na zašaje-
vanje, na telesno mrtvičenje, rane, no-
tranje muke, zapuščenost in nasprošovanja. Za-
šaje-
vanje je bistvo Gospodovega in zašo tudi
bistvo krščanskega življenja. Prav je, da ljubiš; toda ljubezen se kaže v žrtvah in Irpljenju.

I.

Zašaje-
vanje bo ozdravilo tvoje bolno telo, ki je obloženo z vsemi nadlogami. Telo je hudo ranjeno in nima več prvotne moči. Vsak njegov gib je korak k smrti in razkroju. Celó kri je vsa skvarjena.

Kako boš vrnil zdravje in moč tej gnilobi? — »Z zdržnostjo,« so dejali stari. Evangelij pa pravi, da z zašaje-
vanjem. In v tem je prav telesno življenje. Kdor nima vere, pa si hoče življenje

podaljšali, se zamisli in živi zdržno. Bojazljivec si, če nimaš moči, da bi po veri in v milosti vršil to, kar delajo oni iz ljubezni do življenja.

Zelo lahko zabelijo s spokornim duhom svoje pičle jedi tisti, ki kot redovniki že po poklicu žive zdržno. A to je potrebno vsem. Nihče namreč ni brez vsakdanjih napak in končno mora vsakdo zadoščevati tudi za druge. Zatajuj se torej, a glej pri tem bolj na kakovost, na okus, kot pa na kolikost. Gotovo nisi obvarovan pred skušnjavami sladkosnednosti. Če ne znaš dobiti prilike za zatajevanje, pač nimaš spokornega duha, torej Gospodovega tudi ne.

Tvoje telo ima mrzlico. Ta bolezen ni tako malenkostna. Mrzlica prihaja tudi na dušo. Zdraviti jo moraš z nasprotnim. In res, zatajevanje je pravi kinin, ki ti bo umiril življenjske sokove in uredil njih gibanje. Telo se dá ukrotiti le z verigo; vezem se sicer upira, a končno je le zvezano. Duša je na žalost izročena telesu, ki jo zapeljuje s čutnimi užitki. Zlo za dušo so zlasti zunanje stvari, s katerimi pa pride v zvezo le po telesu. Tista raztresenost, ki ti prežene ves mir in vsako zbranost, ima izvor samo v telesu, kar si videl. Telesna zmožnost domišljije je prenežno lopovski in izdajalski slikar. Pri čim svetjšem opraviu si, tem gnusnejše stvari ti slika

ta izdajalec v saſanovi ſluſžbi. Domiſljija ti doma manj nagaja, kakor kadar ſi pred Bogom, ker doma duh ni tako zbran in ne pritiska ſ toliko ſilo, da bi obvladal čute. Tako je pri tiſtih, ki ſe, in ſicer ne čeſto brez vzroka, pritoſžujejo, da imajo ſkuſnjave takoj, ſamo da začno moliti. Pokvarjena narava ſe v teh ſvetih trenutkih pač ſ tem večjo zagrizenostjo bori za ſvojo premoč. Čuti moraſ torej nad zunanjimi čuti. Slaba miſel ali predſtava, ki ſe ne opira na kako grdo ſliko, ki ſi jo prej gledal, ne bo dolgo trajala. Če pa rad gledaſ grde ſtvari, ti jih bo domiſljija ſlikala nepreſtano in tako dolgo, da ſe ti bo ſpomin ob njih čisto izkvaril. To ſe lahko vleče ſkozi meſece in leta. Zgled za to je ſv. Hieronim, ki ga je po dolgih letih zelo ſtroge pokore začel mučiti ſpomin na poganske ſvečanosti v Rimu.

Zavedaj ſe, da ſvojih miſli ne boſ mogel ukrotiti, če ne boſ koſ ſvojim očem. Duſa ſama ſebi ne povzroča ſkuſnjav. Sicer reſ noſi v ſebi korenine izvirnega greha, toda ſredſtva za zlo ſo v čutih. Le poglej nedolſžnega otroka, ki nima ſe ſkuſnjav koſ ti, ker njegovi čuti zlu niſo ſe doſtopni. Kaj naj torej ſtoriſ? Glej, ne da bi videl, in če ſe ti v domiſljiji vſili kaka ſlika, jo izbriſi in nanjo čisto pozabi. Tvoje ſrce je morebiti dobro. Toda čuti ga poſlegnejo, kamor

hočejo. Celó otroku, ki gleda in ne razume, se bo pozneje vzbudil spomin in v njegovi domišljiji se bodo obnovili nekdanji grdi pogledi in ga vznemirjali. Zapri torej oči in ušesa zamaši s trnjem, da te bodo zbadale njegove bodice in ti pomagale, da ne boš čutil plamenov nečistosti. Če boš tako naredil, te bodo skušnjave le še bolj očiščevale. Človekovo srce sledi človekovim mislim. Če si s svojim duhom, ki dobiva vse svoje pojme iz domišljije, pri Bogu ali pri svetu, bo tudi tvoje srce ljubilo ali Boga ali svet.

Če se zatajuješ, da se varuješ greha, je že nekaj. To zahteva od tebe dolžnost in zveličanje. A če bi se ob tem hotel brezskrbno odpočiti, bi si s tem pripravljaj poraz. Več smo obljubili, namreč posnemanje Gospodovega zatajevanja. Zatajevati se moraš, da si vseč Gospodu, čeprav bi se ne zatajeval iz dolžnosti. Zatajevati se moraš, ker se je zatajeval tudi Gospod, da je s tem izpolnjeval Očetovo voljo. Tako je pravo zatajevanje, ki mora prešiniti vse tvoje življenje in postati tvoje življenjsko vodilo. Opazuj katero koli Gospodovo krepost, na vsaki boš zasledil zatajevanje. Če pa nočeš ti tako daleč, puščaš ob strani bistvo kreposti in vso njeno moč. Poskusi brez zatajevanja biti ponižen, zbran ali pobožen; čas boš zapravljaj. Bog

hoče, da nas vsaka krepost nekaj stane. Danes pri izvrševanju čednosti morebiti ne čutiš mnogo žrtve, ker te dobri Bog hoče pritegniti s sladkostmi kakor otroka. Toda počakaj do jutri! Milost že po naravi nalaga križe. — Ti nič ne trpiš? Torej nisi zajel svojih milosti na Kalvariji, ki je njih edini in pravi vrec? Ljubezen do Boga ni namreč nič drugega kot žrtev. O, kako dalekosežno je to! Mrtviti svoje čute je že nekaj, toda krona Jezusovega spokornega duha v nas je notranje zašajevanje.

II.

Če bi svoje krone ne mogli splesti drugače ko z zunanjimi žrtvami, bi bila prav siromašna; saj je življenje tako kratko! Toda duša deluje mnogo bolj živahno ko telo in ljubi Bog, ki želi, da bi si pridobili neizmerno zaslug, da bi nas mogel tem slavnjejše kronati, nam daje sredstev, da se žrtvujemo z vsako svojo milostjo, z vsakim svojim čustvom. S tem se v neprestanem zaletu dvigamo k Njemu. Če bi mi zvesto sodelovali z njegovim navdihovanjem in poslušali njegovo vabilo, bi spoznali, da je neskončno veliko takih žrtev, ki se izmenjavajo vsak trenutek in ki jih on od nas želi. Saj ne zahteva, da bi vse navdihe, ki jih daje za žrtvovanje, v

dejanju izvedel, ampak to želi, da pristaneš nanje s svojo voljo in da si pripravljen tudi na izvršitev teh navdihov, če bi on zahteval. Zato se ne smemo navezati na eno dušno stanje bolj kot na drugo, temveč samo podrediti svojo voljo nebeški volji in hoteti edino to in vse to, kar on hoče. Tisti, ki uživa, hoče vedno uživati. To pa ni božji načrt. Znači moramo odreči se užitku in sprejeti svoj križ. Ali se spominjaš nauka s Tabora? Veliko je takih, ki bi radi z vsem srcem služili Gospodu, če bi pri tem uživali le sladkost. Če pa pri svoji molitvi ne čutijo naslade, se pa pritožujejo, češ da ne znajo moliti. — To je napak, to je sama čutnost! To je velika napaka pobožnih duš, da so čutne nasproti Bogu. Kadar ti Bog napolni dušo z veseljem, se le raduj, a na to se ne naveži. Kadar pa je do tebe trd, se ponižaj, a ne izgubi poguma. Bolj kot njegove darove moramo ljubiti Boga samega. To pravilo moramo sprejeti in se po njem ravnati. Ko je sv. Pavel ves utrujen od skušnjav hudobnega duha prosil Boga, naj mu jih odvzame, mu je Gospod odgovoril: »Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spolnjuje« (2 Kor 12, 9). To je apostola potolažilo in utrdilo, da je pozneje dejal: »Silno se veselim v svojih stiskah, ki me obdajajo od vseh strani.«

V stiski in notranjem mrtvičenju je torej trajno veselje in ne le v duhovni tolažbi. Skesana duša naj se le raduje v Bogu, kajti duša, ki se podvrže Bogu, si podredi telo, s čimer edinim doseže mir. Saj komaj obudi kesanje, pa že čuti v svojem srcu mir, ki ga Bog deli v tolikšni meri, kakršna je mera naše ponižnosti. Ponižno kesanje in pokora za greh vrne ta mir vesti. To je posledica pomirjene božje pravice. Ponižno kesanje in ljubezen daje ta veselje in nebeški mir, sladkost in gorečnost ter napravi ta, da gre duša nekako sama iz sebe, da se celo telo poduhovi, duša pa se dvigne v zamaknjenju do Boga, ne da bi mislila na to, da je zaprta v telo, kakor vidimo to pri svetnikih. Poskusi to, kar ti pravim, pa boš videl, da je dušni mir le v ponižnosti in samozataji. Če pa se boš priboril do krepostnega življenja v uživanju in z uživanjem, lahko rečeš, da nisem govoril resnice. Poglejte mučence, ki so radostni peli speve veselja med najhujšimi mukami. Mar niso čutili bolečin? O, gotovo, a goreča ljubezen njih srca je bila večja kakor plameni, ki so žgali njih telo.

Prava pot do svetosti vodi torej skozi samozatajo. Bog ne zahteva nič drugega, kakor da spoznamo praznoto v sebi, on pa jo bo napolnil, kakor pravi: »Odpri svoje srce in napolnil ga

bom.« Samoljubje je obračanje vsega k sebi, polnost samega sebe. Svetlost pa ni nič drugega kot samozatajevanje. Toda to je težko? — Brez dvoma. Plačilo za to borbo z naravo pa je mir. Brez zatajevanja nam ne more dati Bog svojega miru, ker bi nas sicer s tem samo omamil. Dal nam ga bo, ko nas bo duh pokore napravil bolj trdne in ko ga bomo ljubili bolj zaradi njega samega kakor zaradi njegovih darov. Pojdimo torej na pot Gospodovo! On hoče vstopiti v nas po svojem pravem duhu, ki je samozataja; ne preštano nas spominja nase in čaka z nebeško potrpežljivostjo, a najde, da si ves poln samega sebe. Vsa vrata tvojega srca so zanj zaprta. Tako te zapusti, ker ne more nič napraviti s teboj, ki si tako poln samega sebe in tako čuten v svojem zunanjem in v duhovnem življenju.

POSVETNO ŽIVLJENJE IN ŽIVLJENJE MILOSTI

Isto mišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Kristusu Jezusu (Filp 2, 5).

Življenje ljubezni je le Jezusovo življenje v nas. Samoljubje je njegov največji sovražnik. V sebi imamo dvoje življenj, naravno in nadnaravno. Če hočemo biti Gospodovi, mora prevladovati nadnaravno življenje in naravno mora biti premagano, spremenjeno, pretvorjeno v božje življenje, v to življenje iz vere, ki oživlja pravičnega: »Moj pravični živi iz vere.« Pogledjmo, kaj je to življenje po naravi. Nato ga bomo primerjali Jezusovemu življenju v nas in videli bomo, da je potrebno, da živimo z Jezusom, če hočemo živeti po njem.

I.

Zakon posvetnega življenja je samoljubje in osebni duh. Njegovo načelo je: Vse zase. Sredstva mu daje človeška modrost, razsvetljenje pa posvetni razum. Njegov namen je, vse v svojo korist, vse za danes.

Nasprotno pa je zakon nadnaravnega življenja duh vere. Njegova sredstva so milost in

zapovedi Jezusa Kristusa. Namen njegov pa je slava božja. Sveti Avguštin takole pravi: »Zemeljsko kraljestvo se začneja s samoljubjem in gre do sovraštva Boga, nebeško kraljestvo se začneja z ljubeznijo do Boga in gre tako daleč, da sovraži samega sebe.«

Posvetno življenje se priplazi v pobožnost, v samostan: skratka povsod. Poglejmo lastnosti po katerih ga spoznamo.

1. Nadnaravno dejanje napravi kolikor more vsakdanje. Dejanja, ki smo jih začeli z Bogom, končamo s seboj. Puščamo, da se naš pogled pobesi in naš namen popači. Naša dela niso popolna in so nedovršena v božjih očeh. Razlika med dvema dejanjema je v namenu. Dejanje, ki ga storimo za Boga, je sveto in dobro, če pa ga storimo zaradi sebe, je brez koristi za nebesa in se konča z nami.

2. Krščanske in verske kreposti naredi vsakdanje. — Človek lahko vrši vse čednosti in pri tem nima pred Bogom nobenega zasluženja. To je dognana resnica. Kakšna nesreča! Pomanjkanje nadnaravnega življenja izprijja naše čednosti in jih dela brezplodne, ker niso bile združene z božjo trto; bile so brez soka, brez katerega ne moremo nič storiti za nebesa.

3. Popolnoma smo posvetni v milosti molitve in poklica, če iščemo le čast, prijetnost in slavo. Zavračamo vsako žrtev, ki se nam nudi in od nas zahteva.

4. Ljubezen do Jezusa Kristusa postaja vsakdanja, če ga ljubimo zaradi nas, če ga ljubimo v tem, kar nam je všeč, kar nas dviga in ne v tem, kar nas ponižuje in drži v ozadju; če ljubimo sami sebe v Kristusu Jezusu.

5. Posvetnost se vlihotaplja celó v sv. obhajilo, če hočemo okušati le sladkost, mir in veselje, namesto da bi iskali v tem nebeškem kruhu moč in krepost, ki jo vsebuje.

Narava je zvita ... in se smatra vedno sama sebe za smoler.

Kakšno strašno moč ima naša narava, da more tako zmanjšati in ponižati darove božje! Nadnaravne in božje milosti dela vsakdanje in nekoristne ali pa jim zmanjšuje vrednost!

Kako naj spoznamo v sebi to posvelno življenje? Po teh načelih in teh določujočih nagibih.
— Vprašamo se: Za koga in zakaj delamo?

Priznam, da je to težko: Narava je zvita. Samoljubje je zvito in skriva svoje lice. Zakriva in kaže se v lepi zunanjosti. Kaže nam le dobro stran svojega delovanja, kajti pri vsem, kar delamo, je vedno dobra in slaba stran.

Včasih nas žene strast samoljubja, mi pa mislimo, da delamo iz čiste in nesebične gorečnosti.

Izkušnja nas uči, da je pravilo narave, da ta išče povsod sebe in teži po veselju. Po tem znamenju jo boste spoznali. Spoznali jo boste tudi po namenu. Počivati hoče in biti neodvisna. Dela hitro, da se sprosti. Rada dela le to, kar ji prija.

Svet človek, ki ima v sebi nadnaravno življenje, je natančen v dolžnostih, včasih odbijajoč. Boj, ki ga vedno bojuje, ga stori trdega do samega sebe in včasih tudi do drugih.

Posveten kristjan je ljubezniv, pošten, marljiv. Svoje čednosti je naredil vsakdanje: ob njih se naslaja. Dela le to, kar ga dela prijetnega drugim.

Posvečnost, to je naš sovražnik: To je ta, Dalila, hudobni duh. Išče sredstva, da božje življenje počloveči, da naredi življenje po veri vsakdanje. Išče sredstva, da zamenja ljubezen do Boga s samoljubjem, da nadomesti nebo z zemljo.

II.

Torej moramo obleči nadnaravno življenje Jezusa, v sodbah, dejanju, čustvih in v vsem duševnem delovanju.

1. Posvečen človek si sam navdihuje in ureja misli. Vsaka posvelna misel izvira iz samoljubja in dela le v prid njegovih strasti.

Nadnaraven človek pa nasprotno misli le na Boga. Vpraša se: »Kaj misli o tem Jezus Kristus?« Prilagodi svoje misli Gospodovi misli. Misli po milosti božji. Ima neko nagnjenje od Boga, da zna razlikovati posvelne in zemeljske misli. Razmotriva jih in odklanja. Če jim nekaj časa sledi, jih komaj preizkuša in neki notranji nered ga opozarja, da naj povzdigne svoje srce navzgor. »Po tem, kar je zgoraj, hrepenite« (Kol 3, 2).

2. Posvečen človek presoja vse pod vplivom koristnosti, samoljubja, ugodja in počutnosti. V boju pusli vse, kar bi ga kaj stalo ali pa se kaže brezbržnega. Duhoven človek presoja vse po Kristusu Jezusu, po njegovih besedah, ki jih je izrekel, in zgledih, ki nam jih je zapustil. Kadar pa teh ni, prosi za milost razsvetljenja, »kakor slišim, tako sodim: kakor mi narekuje moj Oče, tako presojam,« pravi naš Gospod. Tako presoja duhoven človek. Torej prav presoja. Jezus Kristus je njegova luč. Vedno hoče le slavo Boga in njegovo službo v vseh stvareh. »In moja sodba je pravična, ker ne iščem svoje volje, ampak voljo tistega, ki me je poslal« (Jan 5, 30).

3. Posvelen človek je v svojem ravnanju pripraven le za to, kar mu je všeč. Vprašuje se: »Kaj zaslužim s tem ali onim?« Uživati hoče sedanjost. Uživati hoče celó pri delu.

Duhoven človek pa ne dela zase, ampak za Boga. Ne omejuje se le na dejanje samo, ampak gleda na Boga. Oklepa se le višjega in božjega cilja, ki ga priganja k delu. Ne ostaja pri delovanju, ampak pri namenu delovanja, ki je Bog. Vendar je pri svojih dejanjih vedno svoboden. Lahko se jih loti ali jih pusti. Samo volja božja odloči v trenutku to, kar mora storiti. Drži se le Boga in ga ima povsod.

Mimo tega ima nek nagon, da spozna, kaj je Bogu bolj všeč. Če ima pred seboj dve dejanji in če je svoboden v izbiri, spozna hitro, katero je boljše in Bogu ljubše.

4. Slednjič se posveten človek suženjsko oklepa zunanjih dejanj, ki so mu všeč. Če najde mir v molitvi, je ne bo hotel opustiti, razen če to zahteva pokorščina in ljubezen. Prav tako dela v drugih duševnih in telesnih položajih, v katerih se nahaja. Položaje, ki so nasprotni njegovi posvetni dobrini zavrača, da ohrani mir. Dasi dela po svoji volji, je zmeraj nemiren, ker mu Bog ne dovoli, da bi mirno užival svojo posvetno dobrino.

Duhoven človek ljubi vse položaje, v katere ga Bog postavlja. Povsod dobi kaj dobrega. Povsod najde božjo milost, dobroto in čast. Skratka: živi po Jezusu Kristusu. Jezus Kristus je njegovo božje sredstvo.

III.

Še več in bolje! Živi z Jezusom Kristusom in v Jezusu Kristusu: Življenjsko je z njim združen. To združenje je popolno. Ima vse pogoje popolnega častljivega združenja.

1. Vsebuje poštenost združiteljev. Jezus Kristus je gotovo častljiv, boljše rečeno oboževanja vreden. — Toda kakšno odliko imamo mi? Jezus Kristus se zadovolji s tem, da smo v stanju milosti. Samo če bomo čisti in rahločutni, nam bo dal vse ostalo, kajti stanje milosti je v tem, da nas dela otroke božje in templje svetega Duha, nas druži z Jezusom Kristusom kot ude in mu dopušča, da deluje v nas, nas uporablja za svoje veliko delo kot svoje lastne ude. Toda kakšna nesreča je, če nas smrtni greh omadežuje! Združitev je uničena. Poštenost smo izgubili. Jezus se ne more več družiti z nami!

Odpustljiv greh tega združenja ne uniči popolnoma, ampak dela združenje nepopolno in

dolgočasno. Jezusa Kristusa ovira in slabi vez medsebojne združilve. Ah! Bodimo torej vedno čisti tudi malih grehov! To pa je lahko, ker se jih moremo sami očiščevati z dejanji ljubezni ali v svetih zakramentih. Čim bolj smo čisti, tem večja je častiljivost in tem tesneje smo povezani z Jezusom. Stopnja čistosti je merilo združenja z našim Gospodom.

2. Drugi pogoj združenja je, da prinese posamezen udar za zgradbo skupnega temelja združilve. Kristus prinaša vse, kar ima, in vse, kar je: Vse zaklade milosti in časti, z eno besedo: Boga.

Mi moramo prinesli vse, kar smo prejeli s svetim krstom, vse bogastvo posvečujoče milosti in vse nezaslužene in veličastne darove, ki nam jih je dal svet Duh, ko je vzel v posest našo dušo. Še več, vse, kar smo sprejeli učenosti, kreposti, zaslug, skratka: vse.

Toda poročstvo za to, da bo naše združenje z Jezusom trajno, je, da se ne bomo nikoli nagibali k posvečnim dobrinam in koristim do smrti in da ne bomo nikoli kaj takega začeli. To često razmišljajmo! Nekateri žrtvujejo več, drugi manj. Redovnik dá svobodo, se odreče posesti časnih dobrin, se odreče končno sleherni ljubezni do stvari samo zaradi Boga. V njem

dobi največji delež. Čeprav kaj doprinesemo, bodimo zvesti in tudi v malem ne popuščajmo.

3. Slednjič je dolžan vsak združitelj, da osebno sodeluje pri skupnem delu. Sodelovati mora požrtvovalno in nesebično. Darovati moramo svoje delo in svoj trud. Jezus Kristus deluje tudi v nas in po nas: On nas podpira in vodi. Brez njega ne moremo ničesar storiti. Bodimo tako zvesti in tako goreči pri delu kot je delal Jezus za skupno delo, slavo njegovega Očeta. Ne zapustimo ga nikoli, potem tudi on nas ne bo zapustil.

Poglejte, kako govori o svojem delovanju v nas. Imenuje se sok vinske trte. Daje nam, ki smo njegove veje, moč in rodovitnost.

Še več, zagotavlja nas, da, če hočemo biti z njim združeni, bo on, Jezus, storil vse, kar bomo hoteli, in vse, kar bomo prosili njegovega Očeta. »Kar koli boste prosili v mojem imenu, to bom storil, da se Oče povelíča« (Jan 14, 13).

Slednjič nas roti, da naj ga ljubimo, kot ljubi on svojega Očeta, v katerega imenu vrši vsa dela, ki mu jih nalaga. Ljubiti ga, se pravi, biti deležen njegovega delovanja, delovati po njem in v njem. 'Vse premorem v njem, ki me kreпча.' Vse bomo premogli v tem božjem žarišču, ki nam bo dajalo svojo neizmerno moč.

PRAKTIČNO PRAVILO NADNARAVNEGA ŽIVLJENJA

Kdor na poti življenja ne
napreduje, nazaduje.

I.

V naravnem redu je zakon, da se življenje
javlja z gibanjem. To je postalo že nekako
osnovno načelo. Če hočemo označiti brezdelno
in mrtvo snov, n. pr. kraljestvo rudnin, pravimo,
da se ne giblje. Vse, kar živi, se namreč giblje:
rastline in drevesa se gibljejo, saj neprestano
rastejo navzgor in na širino: celó vode, ki ven-
dar ne žive, se brez gibanja spremene v smrdljiva
močvirja; in ogenj ne bi gorel brez gibanja
zraka, ki plamen dviga proti nebu.

Isto velja o umskem redu. Kdor se nič ne
uči, kdor ne približuje vsak dan kakor v neki
oseki in plimi svojega razuma k znanostim, ki
si jih mora pridobiti, postane nevednež: spomin
se krepi samo z vajo. To resnico potrjujejo že
zelo dolgo.

Mar ne bo veljalo isto v nadnaravnem redu?
Gotovo; Bog je eden in vsi splošni zakoni, ki
jih je postavil, gredo isto pot in kažejo iste
znake; spreminja jih samo po redu, ki v njem

delujejo. Znak našega nadnaravnega življenja bo torej gibanje, napredovanje.

Napredovanje mora težiti za popolnostjo; ker pa ne bomo nikoli prispeli do popolnosti, zato tudi napredovanja nikoli ne smemo opustiti. Nauki, ki jih daje Jezus Kristus o popolnosti, dokazujejo, da se moramo gibati in napredovati. Njegovi izrazi to potrjujejo: »Pridite, hodite za menoj; hodite, dokler imate luč.« In v stari zavezi je Bog govoril Abrahamu: »Hodi pred menoj in bodi popoln.«

Naša duhovna pot bo šla za popolnostjo Jezusa Kristusa, ki je popoln in dovršen posnetek popolnosti Boga samega: »Bodite popolni, kakor je popoln vaš Oče nebeški.« — Ker je nemogoče, da bi kdaj dosegli dovršenost božje popolnosti, zato moramo vedno napredovati. Nikoli ne smemo misliti, da smo že vse dosegli in da smemo z delom prenehati.

Sredstva, ki nam jih Gospod predlaga za popolnost, so izpolnjevanje zapovedi in svetlov.

Zapovedi vežejo vse; redovnike vežejo vrhu tega po poklicu še svéti.

Ali se morajo morebiti po njih ravnali tudi pobožne duše v svetu? Zanje to ni nujno, prav gotovo ne. Toda nevarno bi bilo za te duše, če bi svéte prezirale in bi se držale le za-

povedi, ker greh je le tedaj, če prekršiš zapoved. Ker sveti niso zapovedi, kakor kaže že njih ime, te ne vežejo pod grehom. Res je tako. Toda pride silen vihar: zli duh vrže proti tebi svojo vojsko, skušnjave poslanejo pogostnejše in oblastnejše. Koliko časa bo vzdržala tvoja duša obleganje, če je obdana samo z nasipom zapovedi? Dolgo gotovo ne! Že prva vrzel bo odločilna in bo predala posojanko. Če bi bila pa obdana s trojnim nasipom, namreč z nasipom pobožnosti, redne molitve in zapovedi, bi se, še preden bi sovražnik podrl vse tri, zalekla h Gospodu in bi ga poklicala na pomoč: »Gospod, reši nas, utapljamo se!« (Mt 8, 25.)

Redovnika vežejo evangelijski sveti po njegovih obljubah in pa pravilih, ki svete izražajo. Toda njegova pravila sama ne predpisujejo izrečno vse možne popolnosti. Če se drži pravil samo po črki in ne prodre vanje s svojim duhom, če jih ne skuša neprestano razširiti na vso popolnost, ki jo vsebujejo po smislu, t. j. na popolnost našega Gospoda, ga bo zadela podobna nesreča, kakor sem jo napovedal pobožnim dušam v svetlu, ki se hočejo tesno držati samo zapovedi. Tak ne bo živ redovnik, ampak mrlič.

Nikoli se torej ne smeš zadovoljiti s tem, kar imaš v svojem položaju, ampak vedno moraš napredovati. Zastoj v napredku je znamenje gotovega propadanja in znak bližnje smrti, kot se gotovo obrne navzdol in pade v prah puščica, ki se več ne dviga.

Morda porečeš, da je strašen ta nauk. Če ne napredujem, sem mrtev! Toda saj ne vem, ali napredujem. Kako naj to spoznam? — V naslednjem bom podal nekaj znakov.

II.

1. Ali si prizadevaš za kak popolnoma določen del popolnosti? Ali si si določil popolnoma natančno napako, ki se boš proti njej boril, ali krepost, ki si jo hočeš pridobiti? Če si, potem boš napredoval. Če začneš z druge strani, ko si končal s prve, sem miren glede tvoje usode: to je dobro znamenje, da napreduješ. Dokaz za to je v tem, da si rečeš, kadar si goreč: »Ah, to je jasno, te kreposti nimam; ta napaka me kazi, kakor trnje kazi polje.« Takoj si naloži dolžnost, da jo iztrebiš, in ne nehaj se truditi, dokler ne zmagaš. Izkušnja dokazuje, da je prav tako: vprašaj svoje lastno življenje.

Če pa pravite: »Jaz se ne trudim, da bi živel po kaki posebni kreposti; rajši sem v neki dobri

splošni zvezi z Gospodom; ne čutim potrebe določiti, da se bom trudil za to ali ono krepost; zadovoljil se bom s tem, da bom vršil vse kreposti, kakor se mi bodo pač priložnostno nudile.« To govori tvoja lenoba. Nikoli ne boš hotel videti priložnosti. Tako govorimo, kadar zmaguje v nas mlačnost in nimamo poguma uporabljati ostre sekire.

»Dobrega Boga zelo ljubim!« Če ostaneš pri tem, si samo len. Toda tvoja dobra čustva in nedoločne želje te bodo pogubile. Lenuha pogube želje in pekel je tlakovan z dobrimi željami, ki so ostale zaradi strahopetnosti brez sadu. Jesenske cvetice ne nosijo sadov, ker nimajo oživljajoče toplote sončne ljubezni. Tako obnašanje je poleg tega, da je strahopetno, v bistvu tudi norčevanje. Popolnost se ne ujame na konec nitke: popolnost je rudnik, ki pokaže le tu pa tam majhno žilo in šele potem, ko smo že dolgo in globoko kopali. Kaj bi rekel o otroku, ki bi zatrjeval svoji materi, da jo ljubi, a bi se branil svojo ljubezen pokazati v obnašanju in prizadevanju, da bi prehitel njene želje. Dejal bi, da ne ljubi resnično svoje matere, ali bolje, da jo ljubi samo zaradi svoje osebne koristi, da je sebičnež, in prav bi imel. — Oh, koliko duš je zaslepljenih v tej točki! »Lju-

bim dobrega Boga, hočem storiti vse, kar mi bo ukazal.« — Da, pod pogojem, da od tebe ne bo nič zahteval, si misliš na dnu srca, ne da bi si to priznal. Kadar pade duša, ki je imela nekoč dobre sklepe, ki jih je tudi držala, v mlačnost, se nahaja točno v tem negotovem in nedoločnem stanju. Ker računa na moč svojih starih sklepov, se ne potrudi, da bi jih obnovila ali da bi v novih potrebah napravila nove. V listem nedoločnem razpoloženju je, da bo ob priložnosti vse storila, dela se pa sploh ne loti. Poglejte v svojo notranjost, spomnite se na dneve mlačnosti in s prstom se boste dotaknili resnice, ki sem jo pravkar povedal.

Sveti Bernard je govoril svojim redovnikom: »Do popolnosti pridemo samo z razdelitvijo,« od drobca do drobca. In vendar so vsi goreli za nove reforme. Ta veliki svetnik je dobro vedel, da se v gorečnosti borimo proti določnemu in posameznemu sovražniku, dočim se v mlačnosti dokončno in brez naše vednosti z vsemi pogajamo pod prelvezo, da jih bomo pobili vse na mah.

Edino sredstvo, da tej pasti uideemo, je vrnitev k prvemu posebnemu sklepu. Ko je očital Gospod v razodeitju enemu izmed sedmih škofov, da je začel popuščati, mu reče: »Začni

svoja prva dela, povrni se k temu, kar si prvotno vršil; sicer pridem k tebi in te bom zavrzel.« Da, rajši vidim, da prenašaš poraze, pa se boriš proti posamezni in določni napaki, kakor da bi se boril proti vsem hkrati, to se pravi v bistvu proti nobeni, pa bi ne bil nikoli premagan.

2. Drugi znak, ki ne izključuje prvega, čeprav je širši, je odkritosrčna in uspešna želja, delati vedno boljše, in uspešna bojazen, da bi razžalili Boga in da se resnično z največjo skrbjo izogibljemo vsake najmanjše napake. To je Gospod izrazil z besedami: »Blagor lačnim in žejnim pravice!« To drugo znamenje kaže hitrejši napredek kot prvo; torej moramo težiti za to božjo žejo. — »Tega nisem dolžan,« mi boš morda ugovarjal. Toda če misliš, da si dovolj storil ali da dovolj storiš, nisi vreden znakov božje naklonjenosti; nisi vreden poklekniti na klečalnik k njegovim nogam. Kaj misliš, da si izpolnil mero nasproti Bogu, ki je šel do skrajnosti v svoji ljubezni do tebe. Toda morda to, kar storiš, niti ne zadoštuje, da bi plačal svoje dolgove pravičnosti; kaj bo šele s tvojimi dolgovi ljubezni? O, nesrečen tisti, ki misli, da dovolj stori. Obstal je, ne napreduje več, torej nazaduje.

Pazite na razliko med žejo po pravici, to živo željo po svetlosti, in med željo, ki smo o njej zgoraj govorili. Prva je neka vrsta zadovoljstva, zaupanja v samega sebe, ki zametuje posamezna sredstva in čaka na preizkušnje v upanju, da jim bo kos; drugi jih pa išče in uresniči in njegova marljivost ljubezni se ne dá izraziti.

3. Končno ta dva znaka morda ne bosta vedno vidna na prvi pogled. Včasih je nebo tako oblačno, nevihta tako silna, da je težko kaj jasno razločiti v svoji duši. Kako tedaj vemo, ali napreduješ?

Najprej odgovorjam, da so taka stanja samo prehodna: prihajajo samo zato, da nas čistijo. Dobro je misliti od časa do časa, da ničesar ne napravimo. Taka misel je ost, ki nam pospeši korak. V vsakem primeru, celó v tej temi, v nekakem mraku, ki ga povzroči v naši vesti, nam ostane vedno neko zagotovilo, da nismo nazadovali. To zagotovilo, ki nam ohrani mir na dnu naše duše, je tretji znak napredovanja, kajti lahko je razumeti, da je pravilno tvoje prepričanje, da se nisi umaknil, čeprav si bil napaden in zbegan, če ti tvoja notranjost tako pravi. Bodi torej brez skrbi glede izida tvojih preizkušenj in glede stanja tvojega napredka:

zakaj ta tretji znak je najbolj gotov in skoraj nezmočljiv.

Tako torej nazaduje, kdor ne napreduje: nazadovati pomeni, biti že mrtev in zgubiti vse, kar smo si prej s tolikim trudom pridobili. Izprašajmo se torej, ali napredujemo ali ostajamo na mestu: Skušajmo poiskati, če kaže naše življenje kak zgoraj omenjeni znak. Napravimo čisto natančne in popolnoma določene sklepe, kako se bomo odvadili napak ali si pridobili kreposti, ki jih pogrešamo. Pridenimo k tej prvi podlagi gorečo željo, da bi vedno bolj ljubili in se izogibali tudi najmanjšega videza greha. Tedaj bomo napredovali in se ne bomo ustavili ob pragu nebeške domovine, kjer bo vsak napredek prenehal, ker bomo zatopljeni v neskončnega Boga.

KAZALO

Uvod	5
Smisel svetega obhajila	7
Kako se pripravljajmo na obhajilo	12
Imeti moraš posvečujočo milost	17
Hrepenenje po obhajilu	23
Sveti Duh te pripravlja	29
Presveta daritev	35
Kako se udeležujmo svete maše? S pre- mišljevanjem trpljenja	41
Kako se udeležujmo svete maše? Združimo se z duhom svete daritve	52
Kako se udeležujmo svete maše? S pre- mišljevanjem sedmerih Jezusovih besed na križu	57
Zahvala po obhajilu	59
Nadaljevanje učlovečenja	67
Kruh življenja	73
Sveeto obhajilo — mana izvoljenih	79
Sveeto obhajilo — radost duha	85
Sveeto obhajilo in postava ljubezni	93
Zakrament božje dobrotljivosti	101
Zakrament življenja	107
Prenovljenje po svetem obhajilu	113
Zakrament miru z Bogom	119
Sveeto obhajilo — vir zaupanja v Boga	125
Sveeto obhajilo — zdravilo naše žalosti	133

Sveto obhajilo — božja vzgoja	139
Skrivnostna svatba	145
On je moj, jaz pa njegov	151
Obhajilo — zakrament edinosti	159
Življenje iz ljubezni	166
Popolna ljubezen	175
Življenjska milost	186
Življenje Jezusovo v nas	194
Dar osebnosti	200
Življenje v zvezi s svetim Duhom	209
Življenje pravega služabnika	218
Zbranost — pot božjih del	225
Zbranost — postava svetosti	232
Zbranost — duša molitvenega življenja	239
Življenje molitve	246
Duh molitve	254
Duh Jezusa Kristusa	261
Milostna rosa	269
Neobčutljivo srce	279
Življenje ljubezni bodi čisto	292
Devištvo srca	300
Duh Jezusa Kristusa	306
Znamenja Jezusovega duha	312
Zatajevanje — znamenje Jezusovega duha	328
Posvetno življenje in življenje milosti	337
Praktično pravilo nadnaravnega življenja	346







